

491.99.3:42

Z-20

84

~~1165.2~~

~~405.2~~

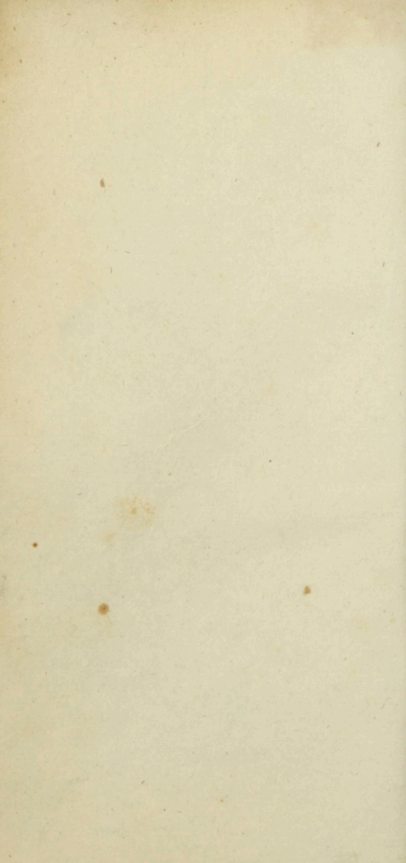
50

11

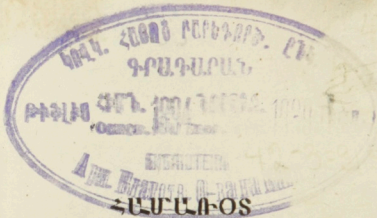
12004

40081

$$\underline{491.99 - 3 = 42}$$

Բ Ա Ռ Ա Ր Ա Ն

Ի ՀԱՅԻ ՅԱՆԳՂԻԱԿԱՆԵ

POCKET

DICTIONARY

OF THE

ARMENIAN AND ENGLISH
LANGUAGES

882-44

POCKET
DICTIONARY
OF THE
ARMENIAN AND ENGLISH
LANGUAGES

49199.3 = 42

2-20 ՀԱՄԱՌՈՏ

Բ Ե Ռ Ե Ր Ե Ն

Ի ՀԱՅԷ ՅԱՆԳՂԻԱԿԱՆՆ

ՀԱՏՈՐ Բ.

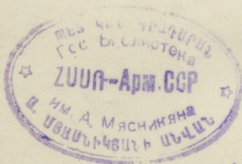
Ի ՎԵՆԵՏԻԿ

Ի ՍՈՒՐԲՆ ՂԱԶԱՐ

—
ՌՄԶԴ

1835

4768-мф

35234-66

POCKET
DICTIONARY
OF THE
ARMENIAN AND ENGLISH
LANGUAGES

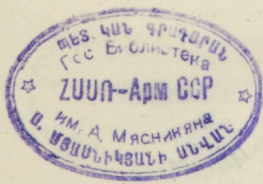
VOL. II.

Venice

PRINTED AT THE PRESS
OF THE ARMENIAN ACADEMY OF
S. LAZARUS
1835

POCKET
DICTIONARY
OF THE
ARMENIAN AND ENGLISH
LANGUAGES

VOL. II

PRINTED AT THE PRESS
OF THE ARMEAN ACADEMY OF
S. LAXALUS
1875

ՀԱՄԱԽՕՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

a.	Active.	Ներդործական :
adj.	Adjective.	Ածական :
adv.	Adverb.	Մակբայ :
comp.	Comparative.	Բաղդատական :
conj.	Conjunction.	Հաղկապ :
f.	Feminine.	Իգական :
imp.	Impersonal.	Դիմազուրկ :
ind.	Indeclinable.	Անհոլով :
int.	Interjection.	Միջարկութի :
irr.	Irregular.	Անկանոն :
m.	Masculine.	Արական :
n.	Neuter.	Չէզոքական :
n-p.	Neuter-passive.	Չայնակրական :
p.	Passive.	Կրաւորական :
pl.	Plural.	Յոբնական :
pre.	Preposition.	Նախադրութի :
pro.	Pronoun.	Դերանուն :
s.	Substantive.	Գոյական :
t.	Transitive.	Անցողական :
v.	Verb.	Բայ :

Բ Ա Ռ Ա Ր Ա Ն

Ի ՀԱՅԻ ՅԱՆԳՂԻԱԿԱՆ

Ա

- Ա**՜, ա՜ *համ* Ա՜յ ա՜յ. *int.* Ah! alas! oh!
 Աբբայ, ի, իւ. *s.* Abbot; father.
 Աբբայութիւն. *s.* Abbey.
 Աբէթ, ի, իւ. *s.* Tinder, match.
 Աբեղայ, ի, իւ. *s.* Monk, a friar.
 Ագահ, ի, աւ. *adj.* Avaricious, covetous, miser.
 Ագահեմ, եցի. *v. n. and a.* To spare, to save sordidly, to be covetous, or parsimonious.
 Ագահութիւն. *s.* Avarice, parsimony.
 Ագանիմ, ագայ. *v. a. and n.* To clothe, to dress: to lodge, to dwell, to live.
 Ագարակ, ի, աւ. *s.* A village, a field, camp, the country.
 Ագի, ագւոյ, ագւով. *s.* The tail.
 Աղոյց, աղոյցք, գուցից, գուցիւք. *s.* Enchasing, jointing; hole, gap, entry.

Ագուգայք , յից , յիւք . *s. pl.* Pipe, tube, canal, aqueduct.

Ագուռ . *s.* The palm of the hand, hand.

Ագուցանեմ , ուցի . *v. a.* To clothe, to put on shoes; to enchase, to joint.

Ագուցիկ . *adj.* Enchased, jointed.

Ագռաւ , ու , ուց , or աց . *s.* Raven, crow.

Ագռմէջք , միջաց , միջովք . *s. pl.* The groin.

Ագցան , ի , իւ , or աւ . *s.* Pincers, tongs.

Անդամանդ , ի , իւ . *s.* A diamond.

Ազազեմ , եցի . *v. a.* To grow dry, to wither, to fade.

Ազազուն . *adj.* Lean, arid, dry, thin.

Ազաւն , ի , աց . *adj. and s.* Free, frank, independent; noble.

Ազատեմ , եցի . *v. a.* To deliver, to save; to clear, to draw.

Ազատութիւն . *s.* Liberty, freedom; deliverance.

Ազքն , բին , բամբ . *s.* List of cloth.

Ազգ , ի , աւ . *s.* Nation, people; a son-in-law; species, kind.

Ազգական , ի , աւ . *s.* Relation, kinsman.

Ազգականութիւն . *s.* Consanguinity, kin, cognation.

Ազգակցիմ , ցեցայ . *v. n.* To make alliance by marriage.

Ազգային , այնոյ , նով . *adj.* National.

Ազգասէր , սիրի , սիրաւ . *adj.* Loving his nation, or country.

Ազգասիրութիւն . *s.* Love of one's nation, attachment to his country.

Ազգատոհմ, ի, իւ . *s.* A family, family house, progeny.

Ազդ . *s.* Advice; notice, information.

Ազդական, նի, նաւ . *adj.* Advising; efficacious, active.

Ազդ առնել . To give notice that, to advertise, to advise, to inform, to tell; to warn, to publish.

Ազդարարութիւն . *s.* Advice, advertisement, monition.

Ազդեմ, եցի . *v. a. and n.* To advertise, to advise; to influence, to inspire, to dictate.

Ազդեցութիւն . *s.* Advice; sentiment, instinct; efficacy, strength, influence, power.

Ազդու . *adj. ind.* Efficacious, strong, stout, hard, energic, active, pricking, sharp, vehement, eager.

Ազդուաբանութիւն . *s.* Emphasis, energy in discourse.

Ազդուութիւն . *s.* Efficacy, strength, energy, virtue, vehemence.

Ազդր, դեր . *s.* Thigh, hip, haunch, the thigh-bone.

Ազն, ազին, ազամբ . *s.* Nation, people, generation.

Ազնիւ, նուի, նուաւ . *adj.* Fine, exquisite, excellent, precious, rare, noble, great, civil.

Ազնուաբարոյ, ի, իւ . *adj.* Civil, honest, courteous, genteel.

Ազնուական, ի, աւ . *adj. and s.* Noble,

courteous, generous; gentleman.

Ազնուականութիւն . *s.* Goodness, courtesy, nobility, generosity; birth, origin, extraction, lustre.

Ազնուանամ, ազայ . *v. n.* To ennoble one's self, to grow better.

Ազնուապետութիւն . *s.* Aristocracy.

Ազնուացուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To mend, to civilize; to refine, to hurge, to ennoble.

Ազնուութիւն . *s.* Bounty, civility, excellence, rarity; goodness.

Ազոխ, ի աւ . *s.* Sour grapes.

Ազոխաջուր, ջրոյ, ջրով . *s.* Verjuice.

Աթոռ, ոյ, ուլ . *s.* A chair, seat; a pulpit, throne.

Աթոռակալ, ի, աւ . *s.* Vicar, curate: successor.

Ալկոր, ի, աւ . *s.* Grey-haired, or oldman.

Ալեկոծիմ, ծեցայ . *v. p.* To float, to chafe, to falter.

Ալեկոծութիւն . *s.* Agitation of the sea, a sudden storm, a tempest.

Ալիւր, ալէր, ալէրք . *s.* Meal, flour.

Ալիք, ալեաց, ալէգք . *s.* A wave, surge; grey hairs.

Ալոճ, ի, իւ . *s.* A small medlar.

Ալոջ, ի, իւ . *s.* A she-kid.

Ախոյան, ի, իւ . *s.* Antagonist, adversary, opponent; a rival, competitor; a champion.

Ախոնդանք, հաց, հօք . *s.* Hypocondres; entrails, bowels.

Ախոռ , ոյ , ուլ . *s.* Stall, stable, cow-house, oxstall.

Ախորժ , ի , իւ . *s.* Appetite; desire, wish; taste, palate; pleasure.

Ախորժակ , ի , աւ . *s.* Taste; appetite; will, affection; passion.

Ախորժեղի , լոյ , լեաւ . *adj.* Agreeable, pleasing, sweet, mild, lovely.

Ախորժեմ , եցի . *v. a.* To taste, to relish, to like, to approve.

Աստ , ի , իւ . *s.* Evil, sickness, illness; vice, passion.

Աստժէտ , ժետի , ժեաւ . *adj.* Unwholesome, sick, ill, indisposed.

Աստակցիմ , ցեցայ . *v. n.* To commiserate, to have compassion, to pity.

Աստանամ , տացայ . *v. n.* To be sick, or ill; to have bad habits.

Աստաւոր , ի , աւ . *adj.* Vicious, passionate.

Ածական , ի , աւ . *adj.* and *s.* An adjective.

Ածանցեմ , եցի . *v. a.* To derive.

Ածեմ , ածի . *v. a.* To carry, to bring, to fetch, to conduct, to lead.

Ածեղի , լոյ , լեաւ . *s.* A razor.

Ածու , ոյ , ուլ . *s.* Nation, people; bed of a garden, parterre.

Ածուխ , ածխոյ , ծխուլ . *s.* A coal; charcoal.

Ակամայ . *adv.* Involuntarily, in spite of.

Ական , ի , աւ . *s.* A mine, a small mine.

Ականատ , ի , աւ . *s.* A trap, a snare.

Ականատես , ի , աւ . *adj.* Ocular.

Ահանջալուր, լոյ, լով. *adj.* Auricular.

Ահանջք, ջաց, ջօք. *s. pl.* The ears.

Ակեր, ակրի, ակրաւ. *s.* A spade, a pike-axe.

Ակն, ական, ականք. *s.* Eye, sight; jewels, precious stones, a diamond; (աղբիւր) spring, origin.

Ակնածեմ, եցի. *v. n. and a.* To respect.

Ակնածութիւն. *s.* Respect, consideration, regard, circumspection.

Ակնակապիճ, պճի, պճաւ. *s.* The socket of the eye.

Ակնառութիւն, See Աջառութիւն:

Ակնարկեմ, եցի. *v. n.* To point at, to hint, to shew, to denote: to look at, to eye.

Ակնարկութիւն. *s.* A glance, the twinkling of an eye; a sign, mark, view; will, pleasure.

Ակնկալեմ, եցի. *v. n.* To hope, to expect, to stay.

Ակնկալութիւն. *s.* Expectance, hope, expectation, trust; design.

Ակնոց, ի, աւ. *s.* Spectacles; a spying-glass.

Ակնլանի, նեայ, նեաւ. *s.* Crystal, glass.

Ակումք, ակմբի, բիւ. *s.* A circle, a hoop, an assembly, company; a canopy, couch, sofa, a carpet.

Ակքան, ի, աւ. *s.* A thistle.

Ակոս, ի, աւ. *s.* A furrow.

Ակոսեմ, եցի. *v. n.* To furrow, to plough.

Ահ, *int.* Oh! hey-day!

Ահ, ի, իւ . *s.* Fear, fright, dread, terror.

Ահադին, *adj. ind.* Dreadful, terrible; wonderful; hideous.

Ահացուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To frighten, to terrify.

Ահաւադիկ . *conj.* Behold there, that is, there is.

Ահաւանիկ . *conj.* Behold there, or yonder.

Ահաւասիկ . *conj.* Behold here.

Ահաւոր, ի, աւ . *adj.* Dreadful, terrible.

Ահեակ, եկի, եկաւ . *adj. and s.* Left; the left hand.

Ահեղ, ի, աւ . *adj. and s.* Formidable.

Աղ, ի, իւ . *s.* Salt.

Աղադ, ի, իւ . *s.* Reason, cause.

Աղախին, խնոյ, խնով . *s.* A servant-maid, house-keeper.

Աղաղակ, ի, աւ . *s.* Cry, a rumour, a noise, uproar, alarm.

Աղաղակեմ, եցի . *v. n.* To cry out, to halloo, to shout.

Աղամ, աղացի . *v. a.* To grind; to pound.

Աղաման, նոյ, նով . *s.* A salt-cellar.

Աղանդ, ի, իւ . *s.* A sect; a school, doctrine; magick.

Աղաչանք, նաց, նօք . *s. pl.* A prayer, supplication, question.

Աղաչեմ, եցի . *v. a.* To pray, to beg, to supplicate.

Աղաւաղեմ, եցի . *v. a.* To waste, to corrupt.

Աղաւնի, նւոյ, or նոյ, նեաւ. *s.* A pigeon, a dove.

Աղբ, ոյ, ով. *s.* Turd, excrement, dung; muck, manure.

Աղբեմ, եցի. *v. n.* To go to stool, to dung.

Աղբեք, լաց, լօք. *s. pl.* Sweepings; excrement, dung; filth.

Աղբւա, ի, աւ. *s.* Uncleanliness, filth, filthiness, sweepings.

Աղբւր, բեր, բերք. *s.* Fountain, spring; origin, beginning.

Աղբորակ, ի, աւ. *s.* Saltpetre, nitre.

Աղեմ, եցի. *v. a.* To salt.

Աղեկատ, ի, աւ. *s.* A distaff.

Աղեղն, զան, զամբ. *s.* Bow, arch; (երկնից) a rain-bow.

Աղերս, ի, իւ. *s.* Supplication, petition, deprecation.

Աղերսագիր, գրոյ, գրով. *s.* Instance, entreaty, a petition, request, memorial.

Աղերսեմ, եցի. *v. a.* To beg, or intreat, to implore, to pray.

Աղէ. *int.* Come on! now! now then! pray, pray thee.

Աղէթափուծիւն. *s.* A rupture, hernia.

Աղէտք, տից, տիւք. *s. pl.* Misfortune, misery, evils.

Աղէտաւի, լոյ, լեաւ. *adj.* Fatal, unlucky, unhappy, piteous.

Աղթարմաղ, ի, աւ. *s.* An astrologer.

Աղթարք, լաց, լօք. *s. pl.* A casting

one's nativity, influence, astrology.

Աղի. *adj. ind.* Saltish, brinish, brackish.

Աղիողորմ, *adj. ind.* Miserable, unlucky, pitiable.

Աղիւս, ոյ, ուլ. *s.* A brick, a tile.

Աղիւսակ, ի, աւ. *s.* A table, arithmetical table.

Աղիք, աղեաց, եօք. *s. pl.* A gut, intestine, entrails, bowels.

Աղի, ի, իւ. *s.* A buckle, a ring, a button, a bud; baggage, equipage, ship's crew; moveables, furniture; preparation.

Աղիաղիւեմ, եցի. *v. a.* To chain, to button.

Աղիամախ, ի, իւ. *s.* Moveables, furniture, goods, effects.

Աղիւեմ, եցի. *v. a.* To lock, to fasten, to stain, to shut; to button.

Աղճատանք, նաց, նօք. *s. pl.* Extravagance, trifles, dotage, sottishness, imprudence.

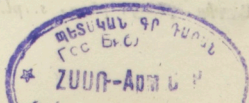
Աղմկեմ, եցի. *v. a.* To trouble, to confound, to alarm; to disorder, to shuffle.

Աղմուկ, միի, միաւ. *s.* Alarm, a bustle, affray, tumult, riot, trouble, discord, uproar, disorder.

Աղուաշ, ի, իւ. *adj. and s.* Half-witted, apish, trifling, silly.

Աղուէս, լեսու. *s.* A fox.

Աղպար, ի, աւ. *s.* An eye-salve, collyrium.

Աղջամուղջ, միջի, միջաւ . *s.* Darkness, the dark, obscurity.

Աղջիկ, ջկան, ջկամբ . *s.* Girl, daughter, a virgin, maid.

Աղտ, ի, իւ . *s.* Grease, scurf, dirt, a stain, a spot; (աղայոց) the after-birth.

Աղտեղեմ, եցի . *v. a.* To soil, to dirty, to stain.

Աղտեղի, դոյ, դեաւ . *adj.* Foul, dirty, nasty, impure.

Աղտիւր, տեր, տերք . *s.* A marsh.

Աղտոր, ի, իւ . *s.* Sumach-tree.

Աղցան, ի, աւ . *s.* A salad, or sallet.

Աղքատ, ի, աւ . *s.* and *adj.* Poor, indigent, a beggar.

Աղքատանամ, տացայ . *v. n.* To grow poor.

Աղքատութիւն . *s.* Poverty, indigence, misery.

Աղօթարան, ի, աւ . *s.* A small chapel, a chapel; a praying-desk.

Աղօթեմ, եցի . *v. n.* To pray, to beg.

Աղօթք, թից, թիւք . *s. pl.* A prayer, orison.

Աղօտ, ի, իւ . *adj.* Dark, obscure, dull, dim, pale.

Աղօտանամ, տացայ . *v. n.* To grow dark, to tarnish.

Աղօտացուցանեմ, ցուցի . *v. a.* To obscure, to cloud.

Աղօրէպան, ի, աւ . *s.* A miller.

Աղօրիք, րեաց, րեօք . *s. pl.* A mill.

Աղօրիք ձեռաց, hand-mill.

Աճաւ, ի, աւ. *s.* Senna.

Աճապարեմ, եցի. *v. n.* and *a.* To prevent, to anticipate; to make haste, to hasten.

Աճառ, ի, աւ. *s.* Gristle, cartilage.

Աճեմ, եցի. *v. n.* To grow, to multiply, to be augmented, to add; to vegetate, to increase.

Աճիւն, ի, իւ. *s.* Ashes.

Աճումն. *adj. ind.* Growth, increase, augmentation, vegetation; progress.

Աճուրդ, ճրդի, ճրդաւ. *s.* Publick sale, auction.

Ամ, ի, մաւ. *s.* A year.

Ամամ, ամացի. *v. a.* To pour out, to empty, to discharge.

Ամացի. *adj. ind.* Desert, solitary, uninhabited.

Ամայութիւն. *s.* Solitude, desert, desolation.

Աման, ոյ, ուլ. *s.* A vase, or vessel, pot; bag, sack, purse.

Ամաչեմ, եցի. *v. n.* To be ashamed, to blush with shame.

Ամաչեցուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To make ashamed, to shame, to confound.

Ամառն, աան, աամբ. *s.* Summer.

Ամբառնամ, ամբարձի. *v. a.* To lift up, to raise; to heave up.

Ամբաստանեմ, եցի. *v. a.* To accuse, to inform against, to plead guilty, to confess.

Ամբաստանութիւն . *s.* Accusation, or charge, imputation.

Ամբարիշտ, ըշտի, ըշտաւ . *adj.* Impious, irreligious, ungodly.

Ամբարհաւաճ, ի, իւ . *adj.* Proud, haughty.

Ամբարշտութիւն . *s.* Impiety, profaneness, irreligion.

Ամբարտակ, ի, աւ . *s.* Bank, dam, a dike, a mole, a pier; tower.

Ամբարտաւան, ի, իւ . *adj.* Haughty, proud, presumptuous.

Ամբարտաւանիմ, նեցայ . *v. n-p.* To grow proud, to make proud, to be presumptuous.

Ամբարտաւանութիւն . *s.* Pride, haughtiness, arrogance.

Ամբիծ, բծի, բծաւ . *adj.* Neat, clean; innocent, honest, just.

Ամբիոն, ի, իւ . *s.* A pulpit.

Ամբոխ, ի, իւ . *s.* An assembly, people, a multitude, crowd, the common people, mob.

Ամբոխեմ, եցի . *v. n-p.* To crowd, to embroil, to confound, to disturb.

Ամբողջ, ի, իւ . *adj.* Entire, whole, complete; perfect, neat.

Ամբողջացուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To make entire, to perfect.

Ամբողջութիւն . *s.* Integrity, totality; perfection.

Ամեհի, հւոյ, հեաւ . *adj.* Wild, savage, fierce; furious.

- Ամենակալ, } *ի, աւ. adj.* Almighty.
 Ամենակարող, }
 Ամենայն, *ի, իւ. adj.* and *s.* All, whole,
 each, every. Ամենայն սբբ. All saints.
 Ամենեկին. *adv.* Not at all, by no means,
 no wise; quite, fully.
 Ամիկ, ամիկի, կաւ. *s.* A kid, he-kid.
 Ամիս, ամսոյ, ամսով. *s.* A month.
 Ամիրայ, *ի, իւ. s.* Knight; esquire, mas-
 ter, sir.
 Ամուլթիւն. *s.* Sterility, barrenness.
 Ամլան, *ի, աւ. s.* A great-coat, a rid-
 ing-coat, capot.
 Ամուլք, ամուլոց, ամուլովք. *s. pl.* A yoke; a
 couple, a pair.
 Ամորձիք, ձեաց, ձեօք. *s. pl.* Testicles,
 genitals.
 Ամուլ, ամլոյ, ամլով. *adj.* Barren, un-
 fruitful, steril.
 Ամուսին, սնոյ, սնով. *s.* Consort, hus-
 band: wife, spouse.
 Ամուսնութիւն. *s.* Marriage, matri-
 mony.
 Ամուր. *adj. ind.* Solid, tough, hard,
 firm, strong.
 Ամուրի, *adj. ind.* One that lives in ce-
 libacy, maid, bachelor.
 Ամր, *ի, աւ. adj.* Soft, sweet, mild,
 agreeable, gentle.
 Ամրեմ, եղի. *v. a.* To soften, to calm.
 Ամպ, ոյ, ով. *s.* A cloud.
 Ամպհովանի, նւոյ, նեւաւ. *s.* A canopy,
 awning.

Ամպրոպ, ի, աւ. *s.* Thunder, a noise, crash, report.

Ամրանալ, բացայ. *v. n-p.* To establish; to fence, or intrench one's self.

Ամրացուցանել, ցուցի. *v. t.* To fortify, to furnish, to provide.

Ամրոց, ի, աւ. *s.* A castle, a citadel, a fortress.

Ամրութիւն. *s.* Solidity, strength, firmness, fortification, a stay, or prop, a rampart.

Ամփոփել, եցի. *v. a.* To assemble, to concentrate; to enclose; to strain, to bind, to straiten, to shorten.

Ամօթ, ոյ, ուլ. *s.* Shame, confusion; honesty; baseness.

Ամօթալի, լոյ, լեաւ. *adj.* Shameful, infamous, dishonest.

Ամօթիւած, ի, աւ. *adj.* Modest, bashful.

Ամօթիւածութիւն. *s.* Bashfulness, modesty.

Ամօթոյք, յից, յիւք. *s. pl.* Privy parts, parts of shame.

Այբուբենք, նից, նիւք. *s. pl.* Alphabet.

Այդ, ու, ու. *s.* Daybreak, dawn.

Այդեկութք, կթոց, կթովք. *s. pl.* Vintage.

Այդի, գւոյ, գեաւ. *s.* Vine, vineyard, a vine-yard plot.

Այդ, այդր, or այդորիկ, այգու, or այգուիկ. *pro.* This, that, it; that man, he, this man, woman, she.

Այդանոր. *adv.* There, yonder, in that place.

Այդքանի, ի, իւ. *adj.* and *adv.* So much, as much; so many, so.

Այդպէս. *adv.* So, in such a manner, thus, after this manner.

Այդպիսի, սւոյ, սեաւ. *adj.* Such, like, equal, alike.

Այդք. *adv.* There, yonder, in, at it, to it.

Այդքան, ոյ, ու. *adj.* and *adv.* So much, so many.

Այժմ. *adv.* Now, at present, actually, at this time; just now, anon, by and by; newly.

Այլ, ոյ, ու. *adj.* Another, other, others; different, unlike.

Այլ. *conj.* But, yet, still, however; only.

Այլաբանութիւն. *s.* Allegory, figure.

Այլադուռեմ, եցի. *v. a.* To discolour, to tarnish, to grow pale.

Այլազգ. *adj. ind.* Of another kind, different, other.

Այլազգ. *adv.* Otherwise, else, differently.

Այլազգի, դւոյ, դեաւ. *s.* and *adj.* Foreigner, stranger; pagan; unlike.

Այլակերպեմ, եցի. *v. a.* To disguise, to transform; to mask, to change; to transfigure.

Այլակերպութիւն Քրիստի. *s.* Transfiguration of Jesus Christ.

Այլալեմ, եցի. *v. a.* To alter, to change; to vary; to waste, to corrupt.

Այլալուծիւն . *s.* Alteration, change, variation; emotion, perturbation, confusion, movement.

Այլանդակ, ի, աւ . *adj.* Odd, whimsical; fantastical, extravagant, capricious, monstrous, horrible, frightful.

Այլանդակութիւն . *s.* Extraordinariness, oddness.

Այլափառ, ի, աւ . *adj.* and *s.* Heterodox.

Այլ և . *conj.* Yet, again, even, besides, more.

Այլեայլ . *adj. ind.* Various, different, distinct.

Այլուստ . *adv.* From another place; besides, moreover.

Այլուր . *adv.* Elsewhere, in another place.

Այլ սակայն . *conj.* But, nevertheless, yet, however.

Այծ, ի, իւ . *s.* A goat, she-goat.

Այծեամբ, եման, եմամբ . *s.* A wild goat; a roe; a buck.

Այծեղջիւր, ջեր, ջերք . *s.* Capricorn.

Այն, այնք or այնորիկ, այնու or այնուիկ . *pro.* This, that, it, that man, he, she.

Այն զի . *conj.* For, because, since that.

Այն ինչ . *adv.* While, whilst, as long as, so long as; recently, newly.

Այնուհետեւ . *conj.* Ever, since, from that time.

Այնչափ, ի, իւ . *adj.* So much, as much, so.

- Այնպէս, *adv.* So, also, yet, therefore.
- Այնպիսի, սւոյ, սեաւ. *adj.* Such, like, equal, same; as much.
- Այնքան, ոյ, եաւ. *adj.* Such, so numerous.
- Այո. Yes, yea, ay; indeed, truly.
- Այպանեմ, եցի. *v. a.* To jeer, to ridicule, to despise, to mock.
- Այս, այսք or այսորիկ, այսու or այսուհի. *pro.* This, that, it, this thing, that man, he, this woman.
- Այս, այսոյ, այսով. *s.* Evil genius, devil; ghost; storm, tempest.
- Այսինքն. *adv.* Namely, to wit, viz, that is to say.
- Այսուհետեւ. *adv.* Henceforth.
- Այսչափ, ի, իւ. *adj.* Much, as much.
- Այսպէս. *adv.* Thus, in this manner; so.
- Այսպիսի, սւոյ, սեաւ. *adj.* Such, like, equal, alike.
- Այսք. *adv.* Here, hither; come on.
- Այսքան, ոյ, եաւ. *adj.* In this quantity, such.
- Այսօր. *adv.* To-day.
- Այս, ի, իւ. *s.* The cheek.
- Այտի. *adv.* Thence, from that place.
- Այտնում, այտեայ. *v. n.* To swell, to puff, to be inflamed.
- Այտուց, ի, աւ. *s.* A swelling, hump, push, pustule, a tumour.
- Այր, առն, արամբ. *s.* A man; a husband, spouse: a person.
- Այր, այրի, իւ. *s.* Antre, a den, a grotto.

Այրաս, *ի, աւ. adj.* Wanton, impudent, immodest, lewd.

Այրեմ, *եցի. v. a.* To burn.

Այրի, *բւոյ, բւով. s. (կին)* A widow, (այր) a widower.

Այց առնեմ, *արարի. v. n.* To visit, to pay a visit, to go to see.

Այցելութիւն. *s.* A visit; visitation; search; examine.

Անագ, *ի, աւ. s.* Tin.

Անագան. *adv. and adj. ind.* Late, late in the evening.

Անագանեմ, *եցի. v. n.* To tarry, to delay, to retard.

Անադորոյն, *ի, իւ. adj.* Traitorous, wild, barbarous, a cruel, uncivil.

Անախորժ, *ի, իւ. adj.* Insipid, tasteless; hated, disliked.

Անակնկալ. *adv.* Unexpected, sudden.

Անամօթ, *ի, իւ. adj.* Impudent, shameless; insolent.

Անանուխ, *անանխոյ, ով. s.* Mint.

Անաչառ. *adv.* Impartial, disinterested, severe, rigid.

Անաչառութիւն. *s.* Impartiality, severity, rigor.

Անասպական, *ի, աւ. adj.* Incorruptible; pure, chaste, inviolate.

Անաստ, *ի, աւ. s.* Desert, hermitage; solitary, uninhabited.

Անառակ, *ի, աւ. adj.* Dissolute, debauched; prodigal.

Անառակիմ, *կեցայ. v. n-p.* To be dis-

solute; to be prodigal, or lavish.

Անաւակուհի, *s.* Libertinism, lewdness, debauchery, dissoluteness, lust.

Անառիկ. *adj. ind.* Inexpugnable.

Անասուն, անոյ, անուլ. *adj. and s.* Irrational; an animal, beast, brute.

Անաստուած, ի, իւ. *adj.* An atheist, ungodly.

Անարատ, ի, իւ. *adj.* Immaculate, pure, unmixed.

Անարատութիւն. *s.* Purity; clearness; innocence; integrity.

Անարդ, ի, աւ. *adj.* Despicable, vile, base, abject.

Անարդանք, նաց, նօք. *s. pl.* A contempt, affront, outrage.

Անարդէլ. *adj.* Free, unembarrassed, without obstacle; with impunity.

Անարդեմ, եցի. *v. a.* To offend, to injure, to despise, to blame.

Անարդութիւն. *s.* Contempt, offence; baseness, meanness.

Անարժան, ի, իւ. *adj.* Unworthy, unfit, improper; bad, wicked.

Անարժանութիւն. *s.* Indignity, unworthiness.

Անբան, ի, իւ. *adj. and s.* Irrational, dumb; an animal, a beast, brute.

Անբանութիւն. *s.* Bestiality, brutality; stupidity.

Անբասիր առնեմ, արարի. *v. a.* To excuse, to justify.

Անբաւ, ի, իւ. *adj.* Unfinished, infi-

nite, immense, innumerable.

Անգամ, *adj.* and *conj.* Once, time, bout; even, notwithstanding.

Անգայտանամ, տացայ . *v. n-p.* To rarefy.

Անգթութիւն . *s.* Cruelty, inhumanity.

Անգիտանամ, տացայ . *v. n.* To be ignorant of, not to know.

Անգղ, գեղ, գեղք . *s.* A vulture.

Անգղիացի, ցւոյ, ցւով . English.

Անգոսնեմ, եցի . *v. a.* To despise, to repulse, to reject, to ridicule, to blame.

Անգութ . *adj. ind.* Cruel, fierce, inhuman, merciless, incompassionate.

Անդ, գոյ, ով, or ի, իւ . *s.* A field, country, camp, soil, ground.

Անդ . *adv.* There, yonder.

Անդադար . *adj. ind.* and *adv.* Always, ever: incessantly.

Անդամ, ոյ, ով . *s.* A member, limb.

Անդամազննութիւն . *s.* Anatomy.

Անդամալոյծ, լուծի, լուծիւ . *adj.* and *s.* Paralitick, palsical.

Անդաստան, ի, աւ . *s.* The country, fields; village.

Անդեայ, գէոյ, գէով . *s.* Flock, cattle.

Անդեղայ, ի, իւ . *s.* An antidote.

Անդէն . *adv.* There: on the spot.

Անդորր . *adj. ind.* Quiet, calm.

Անդորրութիւն . *s.* Tranquillity.

Անգունդք, գնդոյ, գնդովք . *s. pl.* Abyss, gulf: precipice.

Անդուստ . *adv.* From above.

- Անդամին . *adv.* As soon as, since.
- Անդր . *adv.* There; beyond; yonder.
- Անդրադարձ , ի , իւ . *adj.* Reciprocal, mutual; inverted, reverse.
- Անդրադարձիմ , ձայ . *v. n-p.* To beat back, to turn, to go back.
- Անդրանիկ , նկի , նկաւ . *adj.* Eldest, first born son, or daughter.
- Անդրանկութիւն . *s.* Eldership, birth-right.
- Անդրաւարալք , տեաց , տեօք . *s. pl.* Breeches, hose, trousers.
- Անդրդուէլի , լւոյ , լեաւ . *adj.* Unmoveable, firm, resolute; inflexible.
- Անդրէն . *adv.* Again, over again, lately.
- Անդրի , or անդրիք , րեաց , րեօք . *s. pl.* A statue; bust.
- Անդր քան . *pre.* Beyond, on the other side, further than.
- Անէր , ոյ , ու . *s.* Father-in-law.
- Անէրևոյթ , ութի , ութիւ . *adj.* Invisible, infinitive mood of verbs.
- Անէրևութանամ , թացայ . *v. n.* To disappear, to vanish.
- Անէրկբայ . *adj. ind. and adv.* Without doubt, undoubted, sure, certain.
- Անէրորդի , գւոյ , գւու . *s.* Brother-in-law.
- Անզգամ , ի , աւ . *adj.* Foolish; a rogue, a rascal; mad.
- Անզգամիմ , մեցայ . *v. n-p.* To be wicked, to cheat, to become brutish.
- Անզգամութիւն . *s.* Knavery, roguery.

Անզգայ, ի, իւ . *adj.* Insensible, inanimate, stupid; blunderer.

Անզգոյշ, գուշի, գուշիւ . *adj.* Inconsiderate, imprudent, incautious.

Անզգուշութիւն . *s.* Inadvertency, unwariness, imprudence.

Անէծք, նիծից, նիծիւք . *s. pl.* Imprecation, malediction, curse.

Անբնականի, լոյ, լեաւ . *adj.* Incomprehensible, inconceivable.

Անընդհատ . *adj. ind. and adv.* Continual; incessantly.

Անընդունակ, ի, աւ . *adj.* Incapable, insufficient.

Անընկճելի, լոյ, լեաւ . *adj.* Inflexible, invincible.

Անթ, ի, իւ . or ոյ, ուլ . *s.* Arm-pit.

Անթիւ . *adj. ind.* Innumerable, infinite; immense.

Անտոյժ, ժուժի, ժուժիւ . *adj. and adv.* Impatient, immoderate.

Անիծ, ի, իւ . *s.* A nit.

Անիծանեմ, եցի . *v. a.* To curse, to imprecate.

Անխանալի, լոյ, լեաւ . *adj.* Unintelligible, incomprehensible.

Անխոն, ի, իւ . *s.* Anise.

Անիրաւ, ի, աւ . *adj.* Unjust, wicked, unlawful.

Անիրաւիմ, լեցայ . *v. n-p.* To be unjust; to sin.

Անիրաւութիւն . *s.* Injustice, iniquity, injury, wrong.

- Անիւ, նուոյ, նուով. *s.* A wheel : jack.
- Անլուծանելի, լոյ, լեաւ. *adj.* Indissoluble; insoluble, inextricable.
- Անլուր, լոյ, լով. *adj.* Unheard of, new; deaf.
- Անխախտ. *adj. ind.* Firm, constant; inviolable.
- Անխայեմ, եցի. *v. n. and a.* To be economical; to spare; to respect; to preserve.
- Անխորդախ. *adj. ind. and adv.* Sincere, loyal, faithful.
- Անխնայ. *adj. ind. and adv.* Without pity, without sparing; profusely.
- Անխոհեմ. *adj. ind.* Imprudent, indiscreet; unadvised.
- Անխոնջ, ի, իւ. *adj. and adv.* Indefatigable; fresh; infatigably.
- Անխտիր. *adj. ind. and adv.* Indifferent; indiscreetly.
- Անծանօթ, ի, իւ. *adj.* Ignorant; unknown; ignoble.
- Անծեղ, ի, աւ. *s.* A magpie, a jay.
- Անէ է. *v. imp.* It ought, it is right, it is proper.
- Անկախ. *adj. ind.* Independent, free, unlimited.
- Անկան, ի, իւ. *s.* A mortar.
- Անկանեմ, անկի. *v. a.* To lay the ground-work of lace; to weave, to twine.
- Անկանիմ, անկայ. *v. n-p.* To fall, or tumble; to fall out; to happen.

- Անկասկած, *ի, իւ* . *adj.* Sure, certain, indubitable.
- Անկատար, *ի, իւ* . *adj.* and *adv.* Imperfect, incomplete, defective; faultily.
- Անկատարութիւն . *s.* Imperfection.
- Անկարգ . *adj. ind.* and *adv.* Inordinate; excessive, disorderly.
- Անկարգութիւն . *s.* Disorder, confusion, irregularity.
- Անկարելի, *լոյ, լեաւ* . *adj.* Impossible.
- Անկարծելի, *լոյ, լեաւ* . *adj.* Unexpected; extraordinary.
- Անկարողութիւն . *s.* Impossibility; impotency; inability.
- Անկարող, բողի, բողաւ . *adj.* Impotent, feeble, incapable.
- Անկեղծ, *ի, իւ* . *adj.* and *adv.* Sincere, frank; true.
- Անկեղծութիւն . *s.* Sincerity, candour, ingenuity.
- Անկերպարան, *ի, աւ* . *adj.* Unformed, shapeless.
- Անկիրթ . *adj. ind.* Uncultivated, unpolished; indocile.
- Անկիւն, կեան, կեամբ . *s.* An angle, nook; (Ճանապարհի) a turning.
- Անկողին, զնոյ, զնով . *s.* A bed, a mattress.
- Անկուշեմ, եցի . *v. n.* To kick; to resist, to reject.
- Անկրօն, *ի, իւ* . *adj.* Irreligious, wicked.
- Անկրօնութիւն . *s.* Irreligion, wickedness, impiety.

Անհաճոյ, ի, իւ. *adj.* Disagreeable, offensive, unpleasant.

Անհաճոյանամ, յացայ. *v. n-p.* To displease, to be disagreeable.

Անհամ, ի, իւ. *adj.* Insipid, tasteless, unsavour, disgustful.

Անհամար, ի, իւ. *adj.* Innumerable.

Անհամբեր, ի, իւ. *adj.* Impatient, intolerant.

Անհամբերութիւն. *s.* Impatience; intolerance.

Անհամեմատ, ի, իւ. *adj.* Incomparable, disproportionate.

Անհամեմատութիւն. *s.* Disproportion, inequality.

Անհամեստ, ի, իւ. *adj.* Dishonest, immodest, obscene, lewd.

Անհամեստութիւն. *s.* Immodesty, obscenity.

Անհամութիւն. *s.* Insipidity, disgust.

Անհանգիստ, դստի, դստիւ. *adj.* and *adv.* Restless; turbulent, grievous.

Անհաշտ, ի, իւ. *adj.* and *adv.* Implacable, irreconcilable.

Անհաստատ, ի, իւ. *adj.* Inconstant, fickle, variable.

Անհաստատութիւն. *s.* Inconstancy, instability.

Անհարազատ, ի, աւ. *adj.* False, sham, bastard, spurious.

Անհաւան, ի, իւ. *adj.* Incredulous.

Անհաւանական, ի, աւ. *adj.* Improbable.

Անհաւասար, ի, իւ. *adj.* Unequal.

Անհաւասարութիւն . *s.* Inequality, disparity.

Անհաւատ, ի, իւ . *adj.* Incredulous, miscreant, unfaithful, irreligious.

Անհաւատալի, լոյ, լեաւ . *adj.* Incredible, past all belief.

Անհաւատարիմ, րմի, րմաւ . *adj.* Unfaithful, disloyal, perfidious.

Անհաւատարմութիւն . *s.* Infidelity, perfidiousness.

Անհաւտութիւն . *s.* Incredulity, unbelief, irreligion.

Անհեթեթ . *adj. ind.* Foolish, absurd, odd, whimsical, extravagant; coarse, rough, rude, heavy, awkward.

Անհետ առնեմ, արարի . *v. a.* To annihilate, to lose.

Անհմուտ, մտի, մտաւ . *adj.* Ignorant, unexperienced, untried.

Անհմտութիւն . *s.* Unskilfulness, inexperience, ignorance.

Անհնազանդ, ի, իւ . *adj.* Disobedient.

Անհնազանդութիւն . *s.* Disobedience, transgression.

Անհնարին . *adj. ind. and adv.* Impossible; hard, extremely.

Անհոգ . *adj. ind.* Negligent, indifferent, careless, heedless.

Անհոգանամ, գացայ . *v. n-p.* To neglect, to be indifferent.

Անհոգութիւն . *s.* Negligence, carelessness, supineness.

Անհուն, հոյ, հով . *adj.* Immense, un-

fathomable, unfinished, infinite.

Անհրաժեշտ . *adj. ind.* Indispensable, irrevocable; necessarily.

Անձաւ , *ի* , *աւ* . *s.* A grotto, a cavern, a cave, a den, hole.

Անձեռոցք , *ցաց* , *ցօք* . *s. pl.* A napkin, a towel.

Անձեւ , *ի* , *իւ* . *adj.* Unformed, defective.

Անձխոտ , *ի* , *իւ* . *s.* Fumatory.

Անձկամ , *կացայ* . *v. n-p.* To desire, to wish; to long for.

Անձկացուցանեմ , *ցուցի* . *v. a.* To narrow, to make narrow.

Անձկութիւն . *s.* Straitening; constraint: labour, grief; a trouble.

Անձն , *ձին* , *ձամբ* . *s.* A person; the soul, the ghost.

Անձնահաճ , *ի* , *իւ* . *adj.* Presumptuous.

Անձնասէր , *սիրի* , *սիրաւ* . *adj.* Selfish, interested.

Անձնասիրութիւն . *s.* Egotism, self-love.

Անձնասպանութիւն . *s.* Suicide, self-murder.

Անձնատուր ընկմ , *էղէ* . *v. n.* To abandon himself, to cede, to submit, or yield, to capitulate.

Անձնդուր . *adj. ind.* Voluptuous, luxurious.

Անձնիշխան , *ի* , *իւ* . *adj.* Free, independent.

Անձնիշխանութիւն . *s.* Free will, choice, independence.

Անձուկ , *անձկի* , *անձկաւ* . *adj. and s.*

Narrow, strait; desire, wish, envy.

Անձրեկ, *ի, աւ. s.* Rain.

Անձրեկեմ, *էջի. օ. a. and n.* To rain, to shower, to pour down.

Անճառ, *ի, իւ. adj.* Ineffable, unspeakable; irremediable.

Անճարակ, *ի, աւ. adj.* Unskilful, incapable; irreparable.

Անճարանամ, *բացայ. օ. n-p.* To be without remedy, to be incapable.

Անճողոսկրեղի, *լւոյ, լեւաւ. adj.* Inextricable.

Անճոռնի. *adj. ind.* Gigantick, monstrous; extravagant, absurd.

Անմահ, *ի, իւ. adj.* Immortal.

Անմահութիւն. *s.* Immortality, perpetuity.

Անմարդացուցանեմ, *ցուցի. օ. t.* To dispeople, to desolate.

Անմարմին, *մնոյ, մնով. adj.* Incorporeal, spiritual, immaterial.

Անմարսութիւն. *s.* Indigestion.

Անմեղ, *ի, աւ. adj.* Innocent, not guilty; harmless, silly.

Անմեղադրեղի, *լւոյ, լեւաւ. adj.* Excusable, pardonable.

Անմեղութիւն. *s.* Innocence, simplicity.

Անմեռուկ, *կի, կիւ. s.* Purslain.

Անմերձեհալի, *լւոյ, լեւաւ. adj.* Inaccessible; untouched.

Անմիաբան, *ի, իւ. adj.* Dissonant, discordant, insociable.

Անմիաբանութիւն. *s.* Discord, dissen-

tion, difference, disagreement.

Անմիջաբար . *adv.* Immediately, directly.

Անմիտ, մտի, մտաւ . *adj.* Foolish, mad, stupid, silly, brainless, senseless.

Անմխիթար, ի, իւ . *adj.* Inconsolable.

Անմոլար, ի, իւ . *adj.* Infallible; fixed.

Անմուռնչ, ռնչի, ռնչիւ . *adj.* Dumb, mute, silent.

Անմտաբար . *adv.* Madly, foolishly.

Անմտադրութիւն . *s.* Inattention.

Անմտանամ, տաջայ . *v. n-p.* To beat out one's brains, to lose senses.

Անմտութիւն . *s.* Folly, madness, sottishness, imprudence.

Անյատ . *adj. ind. and adv.* Insatiable, greedy, gluttonous; insatiably.

Անյաղթ . ի, իւ . *adj.* Invincible.

Անյայտ, ի, իւ . *adj. pl.* Hidden, dark, gloomy, secret, occult.

Անյայտիմ, տեջայ . *v. n-p.* To vanish, to disappear.

Անյատալ . *adj. ind. and adv.* Quick, diligent; prompt; quickly.

Անյաջող . *adj. ind.* Unfavourable, unhappy.

Անյաջողութիւն . *s.* Disgrace, misfortune.

Անյատուկ, տկի, տկաւ . *adj.* Improper.

Անյարդար . *adj. ind.* Unpolished; hard; sluttish.

Անյարմար . *adj. ind.* Incongruous, indecent, unbecoming.

Անյիշատար, ի, իւ . *adj.* Indulgent, con-

descending, that easily forgives.

Անյիշաջարութիւն . *s.* Indulgence, amnesty, pardon.

Անյոյս, *ի, իւ . adj.* Hopeless; despaired of.

Անյուսութիւն . *s.* Despair, grief.

Անենդ, *ի, իւ . adj.* and *adv.* Artless, artlessly.

Անեքեղի, լոյ, լեաւ . *adj.* Unpardonable; insupportable.

Անիւթ, *ի, իւ . adj.* Immaterial, spiritual.

Անման, *ի, իւ . adj.* Unlike; incomparable; different.

Անշահ, *ի, իւ . adj.* Unprofitable, vain, useless.

Անշահխնդիր, դրի, դրաւ . *adj.* Disinterested.

Անշարժ, *ի, իւ . adj.* Immovable, fixed, firm.

Անէն, շինի, շինիւ . *adj.* Desert, uninhabited.

Անէջ . *adj. ind.* Inextinguishable.

Անշորհ, *ի, իւ . adj.* Deformed, disagreeable; ungracious.

Անշորհութիւն . *s.* Ugliness, deformity.

Անշնչանամ, չացայ . *v. n-p.* To expire, to die.

Անշունջ, շնջի, շնջիւ . *adj.* Dumb.

Անշունչ, շնչի, շնչիւ . *adj.* Inanimate, senseless.

Անշուշտ . *adj. ind.* and *adv.* Undoubted; without doubt, certainly.

Անշքացուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To de-

form, to strip, to fade, to brand.

Անշքութիւն . *s.* Deformity, ugliness.

Անողորմ, ի, իւ . *adj.* and *adv.* Unpitying, cruel; inhumanly, cruelly.

Անոյշ, ուշի, ուշիւ . *adj.* Sweet; mild, agreeable, pleasant.

Անուայ, ի, իւ . *adj.* Wild, stern, dure, untractable, harsh.

Անոտն, տնի, տնիւ . *adj.* Without feet; baseless.

Անոտք, տից, տիւք . *s. pl.* The foot end, base, bottom. Յանտից . *adv.* Downwards.

Անորոշ, ի, իւ . *adj.* Undecided, infinite, uncertain, indistinct, confused.

Անուանարկ . *adj. ind.* Infamous, shameful, without credit.

Անուանարկութիւն . *s.* Defamation; calumny, aspersion.

Անուանի . *adj. ind.* Renowned, celebrated, eminent, famous.

Անուղղայ, ի, իւ . *adj.* Incorrigible.

Անուղղակի . *adj. ind.* and *adv.* Indirect; indirectly.

Անուն, ւան, ւամբ . *s.* Name, or noun; fame, reputation.

Անուշադրութիւն . *s.* Heedlessness, inadvertency.

Անուշահոտ, ի, իւ . *adj.* Odoriferous, sweet, agreeable.

Անուշահոտութիւն . *s.* Sweetness of smell, scent, perfume.

Անուշեմ, եցի . *v. a.* To sweeten.

Անուշութիւն . *s.* Sweetness, softness, mildness, delicacy.

Անուշուհք , ից , իւք . *s. pl.* Perfumes.

Անուորդ , ի , աւ . *s.* A capstan, a draw-beam, or windlass.

Անուա , ի , իւ . *adj.* Ignorant.

Անուր , նրոյ , նրով . *s.* A necklace, a collar.

Անուրջք , նրջոց , նրջովք . *s. pl.* A dream, a vision.

Այնչափ , ի , իւ . *adj. and adv.* Immense, numberless, innumerable, huge.

Անչափահաս , ի , իւ . *adj.* Under age, not adult.

Անչափութիւն . *s.* Immensity, infinity.

Անպակաս . *adj. ind. and adv.* Perfect, complete; assiduous; incessantly.

Անպատիւ , առի , առիւ . *adj.* Dishonoured, abject, base; vilely.

Անպատկառ , ի , իւ . *adj. and adv.* Impudent; irreverently.

Անպատճառ , ի , իւ . *adj.* Without cause, causeless.

Անպատմելի , չոյ , չեաւ . *adj.* Unspeakable, ineffable.

Անպատշաճ , ի , իւ . *adj.* Improper, unfit, absurd, unbecoming.

Անպատշաճութիւն . *s.* Absurdity, indecency, incongruity.

Անպատուէմ , եցի . *v. a.* To dishonour, to contemn.

Անպատուութիւն . *s.* Dishonour, irreverence, wrong, injury.

Անպատրաստ, ի, իւ. *adj.* Unprovided, unfurnished.

Անպարտալ, ի, իւ. *adj.* Busy, not at leisure, engaged in business.

Անպարկեշտ, ի, աւ. *adj.* Immodest, impudent, foul, nasty, dishonest.

Անպարկեշտութիւն. *s.* Immodesty, indecency.

Անպարտելի, լոյ, լեւաւ. *adj.* Insurmountable, invincible; insurmountable.

Անպիտան. *adj. ind.* Useless, unprofitable, vain, vile, base.

Անպիտանութիւն. *s.* Inutility, trifle; vileness, cowardice.

Անպտուղ, տղոյ, տղով. *adj. and adv.* Unfruitful; unprofitably.

Անջատեմ, եցի. *v. a.* To separate, to divide, to disjoin.

Անջնջելի, լոյ, լեւաւ. *adj.* Indelible.

Անջրդի, դւոյ, ով. *adj.* Without water, arid, dry.

Անջրպէտ, ի, աւ. *s.* Intermedium, interval, a space, distance.

Անջրպէտեմ, եցի. *v. a.* To separate, to distance, to bar.

Անսամ, սացի. *v. n.* To listen, to yield to reason; to obey, to cede; to expect.

Անսահման, ի, իւ. *adj.* Unfinished; unlimited; indefinite.

Անսասան, ի, իւ. *adj.* Immovable, unshakeable, firm.

Անսանձ. *adj. ind.* Without bridle; licentious; unruly.

Անսխալ, *ի, իւ.* *adj.* and *adv.* Infallible; infallibly.

Անսովոր, *adj. ind.* Unusual, silly, odd.

Անսուաղ, *ի, իւ.* *adj.* Hungry; fasting; without food.

Անսուաղութիւն . *s.* Hunger.

Անսպառ, *ի, իւ.* *adj.* Inexhaustible, infinite.

Անսաղիւտ . *adj. ind.* and *adv.* Unblemished; irreproachably.

Անստեղծ, *ի, իւ.* *adj.* Uncreated.

Անստոյգ, տուգի, տուգիւ . *adj.* Uncertain, doubtful; dubiously.

Անստուգութիւն . *s.* Uncertainty.

Անվախճան, *ի, իւ.* *adj.* Unfinished, endless, eternal.

Անվայելուչ . *adj. ind.* Indecent, unfit, unbecoming, unlike, deformed, homely.

Անվայելութիւն . *s.* Indecency.

Անվարժ, *ի, իւ.* *adj.* Unskilful, uncultivated, rude.

Անվարժութիւն . *s.* Unskilfulness, inexperience.

Անվաւեր, *ի, աւ.* *adj.* Invalid, illegal, insufficient.

Անվտանգ, *ի, իւ.* *adj.* Out of danger, safe.

Անվրէպ . *adj. ind.* and *adv.* Infallible, certain, punctual, diligent, exact; exactly, correctly.

Անսանելի, լոյ, լեւաւ . *adj.* Insupportable, intolerable, tedious.

Անտառ, *ի, աւ.* *s.* Forest, wood.

- Անտարակոյս . *adj. ind. and adv.* Undoubted; without doubt.
- Անտարբեր , ի , իւ . *adj.* Indifferent, neuter; indolent.
- Անտէղեակ . *adj. ind.* Ignorant, unskilful, unlearned.
- Անտէղի , զւոյ , զեաւ . *adj.* Absurd, impertinent, fantastical.
- Անտէղութիւն . *s.* Absurdity, extravagance, folly.
- Անտես , ի , իւ . *adj.* Invisible; incomprehensible.
- Անտի . *adv. and adj.* From it, from that, thence.
- Անցանեմ , անցի . *v. n.* To pass, to go over.
- Անցաւոր , ի , աւ . *adj.* Transitory, passing; fugitive, vain, needless.
- Անցուցանեմ , ցուցի . *v. t.* To transmit, to convey.
- Անցք , ցից , ցիւք . *s. pl.* Passage, a passing-by, step, pace; adventure, event.
- Անփոյթ . *adj. ind.* Negligent, careless, inattentive, indifferent, insensible.
- Անփորձ , ի , իւ . *adj.* Unexperienced; untried, new; pure, chaste.
- Անփուլա , փաի , փաիւ . *adj.* Incorruptible.
- Անփոփոխ . *adj. ind. and adv.* Unchangeable, unalterable; invariably.
- Անփոփոխութիւն . *s.* Immutability, constancy.
- Անբաղաքաւար , ի , իւ . *adj.* Uncivil,

disobliging, uncultivated, rude.

Անբաւելի, լոյ, լեաւ . *adj.* Inexpiable, unpardonable, irremissible.

Անքնին . *adj. ind.* Inscrutable, impenetrable, hidden, secret.

Անքոյթ . *adj. ind.* Safe, secure.

Անքուն . *adj. ind.* Awake, sleepless.

Անօգուտ . *adj. ind.* Useless, fruitless, unprofitable, vain.

Անօթ, ոյ, ուլ . *s.* A vase, or vessel, a pot; a tool, furniture.

Անօր, ի, իւ . *adj.* Slender; thin; rare, loose, fine.

Անօրացուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To rarefy, to lessen, to subtilize.

Անօրէն, ըննի, ըննաւ . *adj.* Unjust, unreasonable, impious, bad, wicked.

Անօրէնութիւն . *s.* Iniquity, malice; impiety.

Աշակերտ, ի, աւ . *s.* Disciple, pupil, a scholar, student.

Աշակերտեմ, եցի . *v. a.* To have intuition, to teach, to instruct.

Աշակերտութիւն . *s.* Apprenticeship; pupilage.

Աշարայ, ի, իւ . *s.* Rye.

Աշխատ առնեմ, արարի . *v. n.* To give trouble, to fatigue.

Աշխատեցուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To trouble, to torment.

Աշխատիմ, տեցայ . *v. n.* To labour, to be vexed, to be uneasy, to work.

Աշխատութիւն . *s.* Fatigue, work, la-

hour, business, pain; exercise.

Աշխար, ի, իւ . *s.* Mourning, complaint.

Աշխարհմ, եցի . *v. a.* To complain of; to deplore.

Աշխարհ, ի, աւ . *s.* The world, universe; the earth, land.

Աշխարհագրութիւն . *s.* Geography; cosmography.

Աշխարհակալ, ի, աւ . *s.* A conqueror.

Աշխարհակալութիւն . *s.* A conquest.

Աշխարհական, ի, աւ . *adj.* and *s.* Worldly, temporal; a layman, lay, secular.

Աշխարհային, այնոյ, այնով . *adj.* Worldly, profane, secular, lay.

Աշխարհացոյց, ցուցի, ցուցիւ . *s.* A map, a map of the world.

Աշխարհիկ . *adj. ind.* Secular, lay; vulgar, popular.

Աշխտ, ի, իւ . *adj.* Reddish.

Աշխոյժ, խուժի, խուժիւ . *adj.* Ardent, spirited, mettlesome; alert.

Աշխոյժութիւն . *s.* Vivacity, spirit, gaiety, liveliness, a poetical fire.

Աշուն, չնան, չնամբ . *s.* Autumn.

Աշտանակ, ի, աւ . *s.* A candlestick, a stand for lights.

Աշտարակ, ի, աւ . *s.* A tower; donjon.

Աշտէ, ի, իւ . *s.* Pike; javelin, half-pike, a dart, a lance.

Աջալուրջ, լըջոյ, լըջով . *adj.* Vigilant, alert, sprightly; circumspect.

Աջալըջութիւն . *s.* Vigilance, circumspection.

Աչառեմ, եցի. *v. n.* To have respect to the appearance of persons.

Աչառութիւն. *s.* Respect of persons.

Աչք, չաց, չօք. *s. pl.* Eye, sight, the eyes, view.

Ապա. *adv.* Afterwards, then, after that.

Ապագայ, ի, իւ. *adj.* The time to come, future, to come.

Ապա թէ. *conj.* But if, if, in case that.

Ապա թէ ոչ. *conj.* Else, if not, otherwise.

Ապաթարց, ի, իւ. *s.* Apostrophe.

Ապակաբուռ, բռոյ, բռով. *s.* Masticot.

Ապակագործ, ի, աւ. *s.* A glass-maker.

Ապականեմ, եցի. *v. a.* To corrupt, to waste; to deflower, to violate.

Ապականութիւն. *s.* Corruption, depravation.

Ապակամեղէ, ի, իւ. *s.* Casement of a window.

Ապակի, կւոյ, կւով. *s.* Glass.

Ապահով, ի, իւ. *adj.* Sure, safe, secured, without danger.

Ապահովացուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To insure, to make sure, to warrant, to secure, to preserve.

Ապահովութիւն. *s.* Surety, security.

Ապաշաւ. *s. ind.* Repentance, regret, remorse.

Ապաշաւեմ, եցի. *v. a.* To repent of, to regret.

Ապաշխարանք, նաց, նօք. *s. pl.* Penance, satisfaction.

Ապաշխարեմ, եցի . *v. a.* To repent, to make penance.

Ապաշխարութիւն . *s.* Repentance, penance.

Ապառաժ, ի, իւ . *s. and adj.* A rock; rugged, rough, mountainous. Ապառաժն Արաբիա . Stony Arabia.

Ապառիկ գնեմ կամ վաճառեմ, եցի . *v. a.* To buy, or to sell on credit.

Ապառնի, նւոյ, նեաւ . *adj. and s.* Future, to come; future tense; futurity.

Ապառում . *adj. ind.* Insolent, pert, bold, audacious.

Ապաստան, ի, աւ . *s.* An asylum, refuge, sanctuary, a shelter.

Ապաստանիմ, նեցայ . *v. n-p.* To fly for refuge, to have recourse, to fly for help, to retire; to rely, to depend.

Ապարանք, ինց, նօք . *s. pl.* A palace, court, court-yard.

Ապարասան, ի, աւ . *adj.* Unbridled.

Ապարում, ի, աւ . *s.* Border, or edge of a tent, or pavilion.

Ապացոյց, ցուցի, ցուցիւ . *s.* Sign; example; demonstration.

Ապացուցական, ի, աւ . *adj.* Demonstrative, conclusive.

Ապացուցանեմ, ցուցի . *v. a.* To demonstrate.

Ապուանդակ, ի, աւ . *s.* A line, string, cord.

Ապաւառ, ի, աւ . *s.* Excrement.

Ապաւէն, լինի, լինաւ . *s.* Asylum, re-

fuge, retreat; confidence, assurance.

Աստուծոյ թիւն . *s.* Refuge, recourse; confidence, security.

Աստի . *conj.* Now, then, therefore; already; truly, indeed; perhaps.

Աստիւնէմ, եցի . *v. a.* To cure; to take away.

Աստիւն, ի, իւ . *adj.* Ungrateful.

Աստիւնութիւն . *s.* Ingratitude.

Աստիւն, ի, իւ . *adj.* Wicked, villain; a roguish, rascally.

Աստիւնութիւն . *s.* Wickedness, iniquity.

Աստիւնացանէմ, ցուցի . *v. t.* To astonish, to surprise, to enchant.

Աստիւն, շեցայ . *v. n.* To be astonished, to be surprised, to be amazed.

Աստիւն . *s.* Amazement, wonder, surprise, stupor.

Աստիւն . *adj. ind.* Stupid, sottish, dull, a dunce.

Աստիւն, ի, աւ . *adj.* Rebellious, refractory.

Աստիւնեցուցանէմ, ցուցի . *v. t.* To cause an insurrection, to revolt.

Աստիւնիմ, եցայ . *v. n.* To rebel, to revolt against.

Աստիւնութիւն . *s.* Rebellion, revolt, sedition, mutiny.

Աստիւն, ի, աւ . *s.* A slap; box on the ear.

Աստիւնէմ, եցի . *v. a.* To slap.

Աստիւնեցանէմ, ցուցի . *v. t.* To deliver,

to enfranchise, to save, to preserve.

Ապրիլ, *ի, իւ . s.* (*ամիս*) April.

Ապրիմ, *բեցայ . օ. n. p.* To live; to obtain freedom; to escape, to fly.

Ապրշում, *շմի, շմաւ . s.* Silk.

Ապրուստ, *ի, իւ . s.* Livelihood, food, subsistence, provision.

Ապօրինաւոր, *ի, աւ . adj.* Illegal, unwarrantable, unlawful.

Աջ, *ոյ, ուլ . s. and adj.* The right hand; straight, right.

Առ . *pre.* To, at, unto; near, close, by, next, amongst, among, amidst; as for, in comparison of; during, while; against, near, towards : Առ սահաւ սահաւ, by degrees.

Առաքաստ, *ի, իւ . s.* A curtain; (*հաւու*) a sail.

Առաքաստահալ, *ի, աւ . s.* A ship's yard, a sail-yard.

Առաքաստեմ, *եցի . օ. a.* (*զհաւ*) To set sail, to make sail.

Առած, *ի, իւ . s.* Adage, proverb, aphorism, apophthegm, an axiom, maxim, sentence, saying.

Առակ, *ի, աւ . s.* Proverb, enigma, riddle, a parable, fable; spectacle.

Առականք, *հաց, հօք . s. pl.* Private parts, nakedness.

Առակաւոր, *ի, աւ . adj.* Enigmatical; proverbial.

Առակեմ, *եցի . օ. a.* To allegorize, to resemble.

Առ այժմ. *adv.* Now, at present.

Առանձին. *adj. ind.* Particular, special.

Առանձինն. *adv.* Particularly, separately, especially.

Առանձնանամ, ձնացայ. *v. n.* To retire, to make one's retreat.

Առանձնաշնորհութիւն. *s.* Prerogative, privilege, exemption, immunity.

Առանձնութիւն. *s.* Solitude, retreat.

Առանց. *pre.* Without; except, save.

Առանցք, ցից, ցիւք. *s. pl.* Axis; a pivot.

Առաւար, ի, աւ. *s. and adj.* A rugged; rough, rugged, sharp.

Առաջ, կի՛մ առաջք. *s. ind.* Fore-part, forehead, front; head; arm, branch; part, division.

Առաջադրեմ, եցի. *v. a.* To set before, to appoint, to propose; to intend.

Առաջադրութիւն. *s.* Proposition, object; purpose.

Առաջակողմն, ման, մամբ. *s.* Fore-part; (նաւի) prow, forepart of a ship.

Առաջարկեմ, եցի. *v. a.* To propose, to offer; to propose for consideration.

Առաջարկութիւն. *s.* Proposition, a project, question, a problem, a discourse.

Առաջի. *pre. and adv.* Before, over-against, in presence of; opposite.

Առաջիկայ, ի, իւ. *adj.* Present, near, next, close.

Առաջիկայութիւն. *s.* Presence, assistance, intervention.

Առաջին, ջնոյ, ջնով. *adj. and adv.*

First; ancient, senior, or of age.

Առաջնորդ, ի, աւ. *s.* and *adj.* An author, a chief, leader, director: an escort, a guide, conductor.

Առաջնորդեմ, եցի. *v. a.* To conduct, to guide, to direct, to govern, to escort, to accompany.

Առաջնորդութիւն. *s.* Conduct, manage, direction; provostship.

Առասան, ի, աւ. *s.* Pack-thread, a shoemaker's thread, rope.

Առասպել, ի, աւ. *s.* Fable, falsehood, story, a romance.

Առաստաղ, ի, աւ. *s.* The top of a house, the roof: the ceiling.

Առատ, ի, աւ. *adj.* Abundant.

Առատաձեռն. *adj. ind. and adv.* Liberal, generous.

Առատաձեռնութիւն. *s.* Liberality, generosity.

Առատանամ, ասցայ. *v. n.* To abound, to overflow, to run over.

Առատապէս. *adv.* Abundantly, largely.

Առատացուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To fill, to heap up, to augment.

Առատութիւն. *s.* Abundance, plenty.

Առարկայ, ի, իւ. *s.* An object; a subject; a but, aim, end.

Առարկեմ, եցի. *v. a.* To object, to oppose.

Առարկութիւն. *s.* Objection, opposition; purpose.

Առաւել, *adj. ind. and adv.* Superfluous.

ous; exceeding, excessive; more, rather; too, besides, much, too much.

Առաւել քան, more than.

Առաւելում, ելայ. *v. n.* To augment, to add, to increase, to multiply.

Առաւելութիւն. *s.* An addition, growth, growing, augment, superabundance.

Առաւոյտ, ուտի, ուտիւ. *s.* Sainfoin, clover, quadrifolium.

Առաւօտ, ու or ի. *s.* Morning.

Առաքեալ, ելոյ, ելով. *s.* and *adj.* An apostle; missionary; envoy.

Առաքելական, ի, աւ. *adj.* Apostolick.

Առաքում, եջի. *v. a.* To send, to dispatch, to expedite.

Առաքինի, նւոյ, նեաւ. *adj.* Virtuous, pious, devout, honest; valiant.

Առաքինութիւն. *s.* Virtue, probity; goodness; valour, bravery.

Առեղծուած, ոյ, ով. *s.* Enigma, proverb.

Առ երես. *adv.* Apparently, externally, outwardly, speciously.

Առ ժամայն. *adv.* Presently, soon, very soon, directly, suddenly.

Առ ժամանակեայ, կէի, կէիւ. *adj.* Temporal, perishable; provisional.

Առիքած, ի, իւ. *s.* An apron.

Առիթ, աթի, աթիւ. *s.* Occasion, opportunity.

Առիւծ, ու, ու. *s.* A lion.

Առկախեալ, ելոյ, ելով. *adj.* Hanging down, leaning, bending.

Ահաւարակ. *adj.* and *adv.* Common,

general; commonly, generally.

Առհաւատչեայ, չէի, չէիւ . *s.* Earnest money, pledge, essay.

Առնեմ, արարի . *v. a.* To make, to do.

Առնէտ, նիտի, նիտաւ . *s.* A dormouse.

Առնում, առի . *v. a.* To take, to receive.

Առնչութիւն . *s.* Relation.

Առողանեմ, եցի . *v. a.* To pronounce; to sprinkle, to wet.

Առողանութիւն . *s.* Prosody, pronunciation.

Առողջ, ի, աւ, or իւ . *adj.* Healthy; alive; salubrious.

Առողջացուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To cure, to heal, to restore to health, or life.

Առողջութիւն . *s.* Health, life.

Առոյգ, ուգի, ուգաւ . *adj.* Young, brisk, cheerful, alive, sprightly.

Առոյգանամ, գացայ . *v. n.* To grow young, to become young again.

Առոյգութիւն . *s.* Youth, vigour.

Առու, ի, աւ . *s.* A trench, channel.

Առումն,ուման,ումամբ . *s.* The act of taking, reception; acceptation, sense.

Առօրեայ, րէի, րէիւ . *adj.* Diurnal.

Առ օրին . *adv.* This day; presently.

Ասացուած, ծոյ, ծով . *s.* A saying, a word, term, expression.

Ասեղն, սղան, սղամբ . *s.* A needle.

Ասեմ, ասացի . *v. a.* To tell, to say, to speak, to express, to recite.

Ասղանի, նւոյ, նեաւ . *s.* A needleful, thread, string.

- Աղանոց, *ի, աւ. s.* Needle-case.
 Աղնեգործեմ, *եցի. v. a.* To embroi-
 der, to embellish.
 Աղնեգործ, *ի, աւ. s. (անճն)* An em-
 broiderer; (*իր*) embroidery.
 Ասուի, *ւոյ, ւով. s.* Woollen, blanket;
 cloth, stuff.
 Ասուտ, *սպի, սպաւ. s.* A shooting star.
 Ասպանդակ, *ի, աւ. s.* A stirrup.
 Ասպատակ, *ի, աւ. s.* A running foot-
 man, a marauder; running; incursion.
 Ասպատակեմ, *եցի. v. n.* To go a ma-
 rauding, to plunder.
 Ասպատակութիւն. *s.* Running, excur-
 sion, inroad, marauding, plundering.
 Ասպար, *ի, աւ. s.* A shield, a buckler.
 Ասպարէզ, *րիզի, րիզաւ. s.* Career,
 course, run, running.
 Ասպետ, *ի, աւ. s.* A knight, equerry,
 esquire, cavalier.
 Աստ. } *adv.* Here, hither, hard by,
 Աստանօր. } *in this place.*
 Աստու, *ի, աւ. s.* A lining.
 Աստեղաբաշխութիւն. *s.* Astronomy.
 Աստէն. *adv.* Here; hence.
 Աստի. *adv.* Hence, thence, from hence.
 Աստիճան, *ի, աւ. s.* A degree, a stair-
 case, a step; dignity.
 Աստղ, *տեղ, տեղք. s.* A star.
 Աստուած, *առծոյ, առծով. s.* God.
 Աստուածաբանութիւն. *s.* Theology;
 (հեթանոսաց) mythology.
 Աստուածածին, *ծնի, ծնիւ. s.* Mother

of God, Holy Virgin Mary.

Աստուածային, այնոյ, այնով. *adj.* Divine, celestial; sacred; pious.

Աստուածապաշտ, ի, իւ. *adj.* Pious, devout, religious.

Աստուածացուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To make a god of any thing; to deify.

Աստուծ (հաց). *adj. ind.* Bread only; stale bread.

Ասր, սու, սու. *s.* A fleece, wool.

Ասաղձ, ի, իւ. *s.* Matter; timber-work, carpentry.

Ասաղձագործ, ի, աւ. *s.* A carpenter.

Ասամի, ման, մամբ. *s.* A tooth.

Ասամիառուծիւն. *s.* A setting on edge.

Ատեան, տենի, տենիւ. *s.* Tribunal, auditory, court.

Ատեմ, եցի. *v. a.* To hate, to abhor.

Ատելի, լոյ, լեաւ. *adj.* Hateful, odious; disagreeable.

Ատելութիւն. *s.* Hate, aversion.

Ատենաբանեմ, եցի. *v. a.* To harangue.

Ատենաբանութիւն. *s.* Harangue, speech, oration.

Ատենադպիր, պրի, պրաւ. *s.* A chancellor, a notary.

Ատոբ, ի, աւ. *adj.* Fat, full, abundant.

Ատրճանակ, ի, աւ. *s.* A pistol.

Արագ, ի, աւ. *adj.* Quick, swift, nimble, agile, rapid.

Արագ. *adv.* Swiftly, fast, quickly.

Արագեմ, եցի. *v. n.* To make haste, to hasten.

- Արագիլ, գլի, գլիւ . *s.* A stork.
- Արագութիւն . *s.* Quickness, swiftness, rapidity, speed.
- Արած, ոյ, ուլ . *s.* An ulcer, scar; a stain.
- Արածեմ, եցի . *v. a.* To graze, to pasture; to keep, to take care of.
- Արածիմ, ծեցայ . *v. n-p.* To pasture, to feed.
- Արական, ի, աւ . *adj.* Masculine, male.
- Արահեա (Ճանապարհ) *adj. ind.* A great thoroughfare.
- Արամբի, բւոյ, բեաւ . *adj.* Married woman.
- Արատ, ոյ, ուլ . *s.* A stain, spot; vice.
- Արատաւոր, ի, աւ . *adj.* Vicious, faulty.
- Արատաւորեմ, եցի . *v. a.* To stain, to spot, or dirty, to waste.
- Արարած, ոյ, ուլ . *s.* Creature.
- Արարողութիւն . *s.* Rite, church ceremony.
- Արարչութիւն . *s.* Creation.
- Արարք, բոց, բովք . *s. pl.* Action, fact, deed, affair.
- Արբանեակ, եկի, եկաւ . *s.* A footman, servant, groom, waiter; (մոլորակաց) satellites.
- Արբեաւ, ելոյ, ելով . *adj.* Drunk, a drunkard.
- Արբեւամ, բեցայ . *v. n.* To get in liquor, to get drunk.
- Արբեցող, ի, աւ . *adj. and s.* A drunkard, a toper.
- Արբունք . *s. pl. ind.* Puberty. Յարբունա

- Հասանել, to attain the age of puberty.
- Արբուցանեմ, բուցի . *v. a.* To give to drink; to water, to steep.
- Արդանակ, ի, աւ . *s.* Broth.
- Արդանդ, ի, իւ . *s.* Matrix, womb, belly.
- Արդասաւոր, ի, աւ . *adj.* Fertile.
- Արդասիք, սեաց, սեօք . *s. pl.* Fruit, production; effect, work.
- Արդաւանդ, ի, իւ . *adj.* Fruitful, fertile.
- Արդեւ . *s. ind.* Hindrance, impediment, embarrassment, obstacle, prohibition.
- Արդեւան, ի, աւ . *s.* An arrest, detention, prison.
- Արդեւում, դելի . *v. a.* To hinder, to arrest, to stop, to hold back, to embarrass, to defend, to prohibit, to forbid.
- Արդ . *conj. and adv.* Now, accordingly; at present.
- Արդարապէս . *adj.* Justly; equitably.
- Արդարացուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To justify, to clear, to excuse.
- Արդարեւ . *adv.* Truly, indeed, yes.
- Արդարութիւն . *s.* Justice, equity.
- Արդեօք . *adv.* Perhaps, never.
- Արդէն . *adv.* Already, even now.
- Արդիւնք, դեանց, դեամքք . *s. pl.* Merit; fact, case, effect; fruit.
- Արդու, ի, իւ . *s.* Artabe (ancient measure.)
- Արեգակն, կան, կամք . *s.* The sun.
- Արեւակից, կցի, կցաւ . *adj.* Consanguineous, relation.
- Արեւ, ու, ու . *s.* The sun; light.

Արևածաղիկ, ղիկի, ղիկու. *s.* Heliotrope, sunflower.

Արևամերձութիւն. *s.* (մոլորակաց) Perihelium.

Արեւելեան. *adj. ind.* Oriental, eastern.

Արեւէլք, լից, լիւք. *s. pl.* The east, east.

Արեւմուտք, մտից, մտիւք. *s. pl.* West, decline, the west, sunset.

Արեւմտեան. *adj. ind.* Western.

Արթնութիւն. *s.* Watch; vigilance, diligence, care.

Արթուն, թնոյ, թնով. *adj.* Sprightly; watchful, vigilant.

Արժան է. It suits, it befits, it is expedient, it is necessary.

Արժանի, նւոյ, նեաւ. *adj.* Worthy, just, equitable, convenient.

Արժեմ, եցի. *v. n.* To cost, to amount, to be worth.

Արի, բւոյ, բեաւ. *adj.* Courageous, valiant, intrepid, brave, strong.

Արիաբար. *adv.* Courageously.

Արիացուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To encourage, to embolden.

Արիութիւն. *s.* Courage, bravery, valour, firmness.

Արիւն, բեան, բեամբ. *s.* Blood.

Արիւնատաթաւ. *adj. ind.* Bloody.

Արիւնահեղութիւն. *s.* Massacre, slaughter, carnage, blood.

Արիւնային, այնոյ, այնով. *adj.* Sanguine.

Արիւնաբբու, ի, աւ. *adj.* Blood-thirsty, sanguinary.

- Արծաթ, *ոյ, ուլ. s.* Silver; money, coin.
- Արծարծեմ, *եցի. v. a.* To stir the fire, to blow the fire; to animate.
- Արծնեմ, *եցի. v. a.* To polish.
- Արծուի, *ւոյ, ւուլ. s.* Eagle.
- Արկածք, *ծից, ծիւք. s. pl.* Misfortune, disgrace, mischance; accident.
- Արկանեմ, *արկի. v. a.* To cast, to shoot, to put away.
- Արկղ, *կեղ, կեղք. s.* A chest; a trunk.
- Արհամարհեմ, *եցի. v. a.* To despise, to repulse, to disdain.
- Արհամարհութիւն. *s.* Contempt, humiliation, disdain.
- Արհաւիրք, *ւրաց, ւրօք. s. pl.* Fright, terror, dread.
- Արհեստ, *ի, իւ. s.* Trade, profession.
- Արհեստաւոր, *ի, աւ. s.* An artisan, workman, artist.
- Արձադանք, *նաց, նօք. s. pl.* Echo.
- Արձակ. *adj. ind.* Free, loose; open; (*արձակ բան*) prose.
- Արձակեմ, *եցի. v. a.* To untie, to unclog, to relax, to unfold; to dispatch, to send; to pull, to fling.
- Արձակութիւն, *կման, կմամբ. s.* Absolution.
- Արձան, *ի, աւ. s.* A statue; a column.
- Արձանագրեմ, *եցի. v. a.* To inscribe, to enrol, to control, to register.
- Արձանագրութիւն. *s.* Acts, registers; record, deed, book.
- Արձանացուցանեմ, *ցուցի. v. t.* To raise, to erect.

Արձէնք, ձէնից, ձէնիւք . *s. pl.* A pitchfork.

Արձոյլ, ձուլի, ձուլիւ . *s.* A net.

Արձիճ, արճճոյ, արճճով . *s.* Lead.

Արմատ, սյ, ուլ . *s.* The root; trunk, stem; origin, cause.

Արմատաքի իլեմ, եցի . *v. a.* To root out, to extirpate, to grub up.

Արմաւ, ոյ, ուլ . *s.* Date.

Արմաւենի, նւոյ, նեաւ . *s.* A palm-tree.

Արմն, մին, մամբ . *s.* A stump, root; stem, set.

Արմուկն, միան, միամբ . *s.* The elbow.

Արմտիք, տեաց, տեօք . *s. pl.* Production.

Արշալոյս, լուսոյ, լուսով . *s.* Dawn, or aurora, day-break.

Արշաւանք, նաց, նօք . *s. pl.* Course; invasion, incursion.

Արշաւեմ, եցի . *v. n.* To run, to ramble; to gallop.

Արոյր, արուրի, արուրիւ . *s.* Brittle brass, brass, latten.

Արուադիսութիւն . *s.* Sodomy.

Արուարձանք, նաց, նօք . *s. pl.* A suburb.

Արուեստ, ի, իւ . *s.* Art, trade.

Արուեստական, ի, աւ . *adj.* and *s.* Artificial, artful; factitious.

Արուեստակեալ, ելոյ, ելով . *adj.* Affected; precious.

Արուեստակութիւն . *s.* Affectation; scrutiny, research, inquiry.

Արուեստաւոր, ի, աւ . *s.* and *adj.* An artisan, an artist; artificial.

Արուէդ, Վիգի, Վիգիւ . *s.* Hermaphrodite.

Արութիւն . *s.* Virility. See Արիութիւն.

Արուսեակ, Էկի, Էկաւ . *s.* Venus, the morning, or evening star.

Արջ, ոյ or ու, ով or ու . *s.* A bear.

Արջառ, ոյ, ով . *s.* An ox.

Արջասալ, ի, իւ . *s.* Vitriol.

Արջնդեղ, ի, իւ . *s.* Fennelflower.

Արտ, ոյ, ով . *s.* A field, camp, ground.

Արտաբերեմ, Էցի . *զ. ա.* To utter, to pronounce, to speak.

Արտադրեմ, Էցի . *զ. ա.* To produce.

Արտախուրակ, ի, աւ . *s.* A hat; cover.

Արտակենդորոն, ի, իւ . *adj.* Excentrick.

Արտաշնչեմ, Էցի . *զ. ա.* To exhale, to evaporate, to perspire.

Արտաշնչութիւն . *s.* Transpiration, exhalation.

Արտասանեմ, Էցի . *զ. ա.* To pronounce, to utter, to recite.

Արտասանութիւն . *s.* Pronunciation.

Արտասուեմ, Էցի . *զ. ն.* To weep, to cry, to deplore.

Արտասուք, ւաց, ւօք . *s. pl.* A tear.

Արտաքին, քնոյ, քնով . *adj.* Exterior, external, extrinsick.

Արտաքնոց, ի, իւ . *s.* A privy, necessary.

Արտաքոյ . *pre. and adv.* Out, abroad; outward, externally, without.

Արտաքոյք, քոյց . *s. pl.* Outside appearance, external part.

Արտաքուստ . *adv.* Out, outwardly.

Արտաքս . *adv.* Abroad, outward.

- Արտաքսեմ, եցի. օ. a. To hunt, to drive away, to put out.
- Արտեանուհի, ևանաց, անօք. s. pl. Eyelashes, eye-lids.
- Արտուռ, ի, իւ. s. A lark.
- Արտօնութիւն. s. Privilege, prerogative, right, favour, exemption.
- Արտօր. s. ind. A tear.
- Արփի, փւոյ, փւով. s. The sun; ether, heaven.
- Արքայ, ի, իւ. s. A king; a prince.
- Արքայազուն, զնոյ, զնով. s. A prince.
- Արքայական, ի, աւ. adj. Royal, regal, august.
- Արքայորդի, դւոյ, դւով. s. A prince, a young king, a young prince.
- Արքայութիւն. s. Paradise; royalty, a kingdom, reign.
- Արքեպիսկոպոս, ի, աւ. s. Archbishop, metropolitan.
- Արքունի. adj. ind. Royal; aulick.
- Արքունիք, նեաց, նեօք. s. pl. A palace, royal residence; court.
- Արօտ, ի, իւ. s. Pasturage, pasture.
- Արօր, ի, աւ. s. A plough.
- Արօրադրեմ, եցի. օ. a. To plough up, to till.
- Աւագ, ի, աւ. adj. Eldest, oldest; chief; prior; superior. Աւագ սարկաւագ, archdeacon.
- Աւագանի, նւոյ, նեաւ. s. Court, nobility.
- Աւագերէց, ընցու, ցամբ. s. Archpriest.

Աւարդութիւն . *s.* Greatness, excellence, sublimity, dignity, degree of honour, nobility, majority.

Աւաղ, զոյ, ուլ . *s.* Sand, gravel.

Աւազակ, ի, աւ . *s.* A thief, robber, highwayman.

Աւազակեմ, եցի . *v. a.* To rob, to steal, to assassinate.

Աւազակոյտ, կուտի, կուտիւ . *s. and adj.* Sandbanks, shelves, quicksands, downs.

Աւազակութիւն . *s.* Robbery, an assassination, theft.

Աւազաման, ոյ, ուլ . *s.* A powder-box.

Աւազան, ի, աւ . *s.* A basin of fountain; a bath, a bathing tub, a pool.

Աւաղուտ . *adj. ind.* Sandy, full of sand, gravelly.

Աւաղ . *int.* Alas !

Աւան, ի, աւ . *s.* A small town, a little paltry town, a country town.

Աւանդ, ի, իւ . *s.* Deposit.

Աւանդատուն, տան, տամբ . *s.* A vestry, the sacristy.

Աւանդեմ, եցի . *v. a.* To deposite, to consign; to leave, to commit.

Աւանդութիւն . *s.* Deposite, consignment; tradition.

Աւար, ի, աւ . *s.* Booty; pillage, sack.

Աւարեմ, եցի . *v. a.* To pillage; to sack.

Աւարտ, ի, իւ . *s.* Termination, finishing, end, term, point.

Աւարտեմ, եցի . *v. a.* To terminate,

to end, to finish, to complete.

Աւել . *s. ind.* A broom; a brush.

Աւելեմ, եցի . *v. a.* To sweep, to brush.

Աւելորդ, ի, աւ . *adj. and adv.* Exceeding; superfluous; too much.

Աւելորդապաշտութիւն . *s.* Superstition.

Աւելուկ, լիկ, լիաւ . *s.* Sorrel.

Աւետարան, ի, աւ . *s.* Gospel.

Աւետարանական, ի, աւ . *adj.* Evangelick.

Աւետիք, տեաց, տեօք . *s. pl.* Good news, or a notice of good news. Երկիր աւետեաց, Land of promise.

Աւերած, ոյ, ուլ . *s.* Ruin, destruction, desolation.

Աւերակ, ի, աւ . *s. and adj.* Ruins, rubbish; ruined.

Աւերեմ, եցի . *v. a.* To ruin, to destroy, to demolish, to ravage.

Աւելի, ի, իւ . *s.* Lymph, humour.

Ափ, ոյ, ուլ . *s.* The palm, hollow of the hand. Ափ յափոյ, unprepared.

Ափ ի բերան լննիմ, կի՞մառնեմ, արարի . *v. n. and a.* To keep silence, or to silence one.

Ափիոն, ի, իւ . *s.* Opium.

Ափն, ափան, ափամբ . *s.* Shore, side, brink, edge, coast; a steep bank.

Ափսէ, ի, իւ . *s.* Plate, dish.

Աքաղաղ, ի, աւ . *s.* Cock.

Աքացեմ, եցի . *v. a.* To kick.

Աքիս, ի, աւ . *s.* A weasel.

Աքսոր . *s. ind.* Exsile, ban.

Աքսորեմ, եցի . *v. a.* To banish, to exile.

Բ

- Բաբախեմ, էջի. *v. a.* To palpitate.
 Բաբան, ի, աւ. *s.* A ballist.
 Բաբէ. *int.* Ah, oh, fy; alas!
 Բառ, ի, իւ. *s.* Muzzle; part.
 Բազին, գնի, գնաւ. *s.* An altar of an idol, idol.
 Բառ, ի, իւ. *s.* Drake; (էդ բառ) duck.
 Բազէ, ի, իւ. *s.* A falcon, hawk, sparrow-hawk.
 Բազկատարած, ի, իւ. *adj.* and *adv.* With open arms.
 Բազկուրար, ի, աւ. *s.* Manipule.
 Բազմաբան, ի, իւ. *adj.* Verbose; talker.
 Բազմակ, ի, աւ. *s.* A snuffers-pan, snuffers-tray, socket.
 Բազմական, ի, աւ. *s.* That places himself, or sits at table; a banquet; a carpet, sofa; a seat, or chair.
 Բազմամարդ, ի, աւ. *s.* Populous.
 Բազմանամ, զմացայ. *v. n-p.* To grow, to multiply.
 Բազմապատիկ. *adj. ind.* Multiple; diverse, various, many.
 Բազմապատկութիւն. *s.* Multiplication.
 Բազմաստեղք, զաց, զքք. *s. pl.* The seven stars, the pleiades.
 Բազմատեսակ. *adj. ind.* Of many kinds, or sorts, diverse.
 Բազմարդիւն. *adj. ind.* Very meritorious, or deserving, full of merit.

Բազմացուցանեմ, ցուցի. *զ. տ.* To augment, to grow, to add, to multiply.

Բազմիմ, մեցայ. *զ. ն.* To sit down.

Բազմոց, ի, աւ. *ս.* A chair, seat, canopy, couch, sofa.

Բազմութիւն. *ս.* A multitude, quantity, a great number.

Բազուկ, զկի, զկաւ. *ս.* Arm, branch; (բանջար) perry.

Բազում, զմի, զմաւ. *adj.* Many, divers, much, plenty, numerous.

Բաժակ, ի, աւ. *ս.* Glass, a chalice.

Բաժանեմ, եցի. *զ. ա.* To divide, to separate, to share.

Բաժին, ժնի, ժնիւ. *ս.* Share, part, portion, parcel, piece; dose; a lot.

Բալ, ի, իւ. *ս.* A cherry.

Բալասան, ի, աւ. *ս.* Balm; balsamick.

Բալսիր, ի, աւ. *ս.* A sledge.

Բակ, ի, իւ. *ս.* A porch, portico; church-porch; halo.

Բակլայ, ի, իւ. *ս.* A bean.

Բահ, ի, իւ. *ս.* A spade, hough.

Բաղադրեմ, եցի. *զ. ա.* To compose.

Բաղադրութիւն. *ս.* Composition.

Բաղաձայն, ի, իւ. *adj.* A consonant.

Բաղանիք, նեաց, նեօք. *ս. pl.* A bath.

Բաղարջ, ի, իւ. *ս.* Unleavened.

Բաղբաղայք, յից, յիւք. *ս. pl.* A pretext, colour, cloak; calumny.

Բաղդ, ի, իւ. *ս.* Fortune, prosperity; destiny; chance, fate.

Բաղդատեմ, եցի. *զ. ա.* To compare,

to confer, to confront, to collate.

Բաղդատութիւն . *s.* Comparison.

Բաղէղն , դան , դամբ . *s.* Ivy.

Բաղխեմ , եցի . *զ. ա.* To strike, to knock, to beat, to shock.

Բաղկանամ , կացայ . *զ. ն.* To consist.

Բաղկացութիւն . *s.* Consistence, composition, conjunction.

Բաղձամ , ձացի . *զ. ն.* To desire, to wish.

Բաղձանք , նաց , նօք . *s. pl.* Desire, wish, appetite, wishes, vows.

Բաճկոն , ի , աւ . *s.* Under waistcoat.

Բամբակ , ի , աւ . *s.* Cotton.

Բամբասանք , նաց , նօք . *s. pl.* Detraction, slander, defamation.

Բամբասեմ , եցի . *զ. ա.* To slander, to speak ill of.

Բամբիշ , բշի , բշաւ . *s.* Lady, damsel, mistress, a miss, madam.

Բայ , ի , իւ . *s.* A verb.

Բայց . *conj.* But, yet, nevertheless; save.

Բայց եթէ . *conj.* Except, unless.

Բայց միայն . *conj.* If, provided that, except, unless, out, but, besides.

Բայց սակայն . *conj.* However, yet, nevertheless; except, without.

Բան , ի , իւ . *s.* Word, voice, speech, discourse, a saying.

Բանադրանք , նաց , նօք . *s. pl.* Excommunication, anathema.

Բանադրեմ , եցի . *զ. ա.* To excommunicate, to anathematize.

Բանամ , բացի . *զ. ա.* To open, to dis-

cover, to unravel, to explain.

Բանալի, լւոյ, լեւաւ . *s.* A key.

Բանակ, ի, աւ . *s.* A camp, or lists, an army; encampment.

Բանական, ի, աւ . *adj.* Rational, reasonable; just; moderate.

Բանականութիւն . *s.* Reasoning faculty; good sense; judgment.

Բանակիմ, կեցայ . *v. n-p.* To encamp.

Բանասիրութիւն . *s.* Philology; humanity.

Բանաստեղծ, ի, իւ . *s.* A poet.

Բանաստեղծութիւն . *s.* Poesy, poetry.

Բանաւոր, ի, աւ . *adj.* Rational, reasonable, wise.

Բանաքաղ, ի, իւ . *adj. and s.* A plagiarist; compiler.

Բանդեմ, եցի . *v. a.* To imprison, to immure.

Բանջար, ոյ, ով . *s.* Herbage, herb, pot herbs; beet.

Բանտարկու, ի, աւ . *s.* Telltale, a sy-cophant; satan, devil.

Բանտարկութիւն . *s.* A false report, calumny, tale, slander.

Բանտ, ի, իւ . *s.* A prison, gaol.

Բանտարկել . *adj. ind.* Prisoned.

Բաշ, ի, իւ . *s.* Horsehair, mane.

Բաշխեմ, եցի . *v. a.* To distribute, to share, to divide.

Բաջաղանք, նայ, նօք . *s. pl.* Trifles, idle stuff, a tale, chit-chat, idle story.

Բաջաղեմ, եցի . *v. n.* To trifle, to tattle.

Բաջաղկոտ , *ի , իւ . adj.* Prattler.

Բառ , *ի , իւ . s.* A word, term, speech.

Բառանջեմ , *եցի . v. n.* To bellow.

Բառգիրք or Բառագիրք , *գրոց , գրովք . s. pl.* Dictionary, vocabulary.

Բառնամ , բարձի . *v. a.* To take away, to lift up, to carry off.

Բարակ , *ի , աւ . adj.* and *s.* Subtile, thin, fine; (*շուն*) gray-hound.

Բարառնութիւն . *s.* Prosopopoeia; allegory.

Բարաւոր , *ի , աւ . s.* Door post.

Բարբանջեմ , *եցի . v. n.* To chat, to chatter, to blab, to tattle.

Բարբառ , *ոյ , ով . s.* Voice, speak, the tongue, language, idiom, dialect.

Բարբառիմ , *ռեցայ . v. n-p.* To speak.

Բարբարոս , *ի , աւ . adj.* and *s.* Barbarous; uncivil, wild, savage.

Բարգաւաճիմ , *ճեցայ . v. n.* To increase, to blossom, to flourish.

Բարդ , *ի , իւ . s.* and *adj.* (*խոտոյ*) A hayrick, stalk of straw: two-fold.

Բարդեմ , *եցի . v. a.* To accumulate, to hoard; to compose.

Բարեաւ մնա՛ . *int.* Adieu, farewell.

Բարեաւ մնա՛ ասեմ , *ասացի . v. n.* To bid farewell, to take leave.

Բարեբախտութիւն . *s.* Good luck, prosperity, fortune.

Բարեբաղդ , *ի , իւ . adj.* Happy, fortunate, lucky.

Բարեբարոյ , *ի , իւ . adj.* Genteel, come-

ly, sweet, mild, benign.

Բարեբեր, ի, աւ. *adj.* Fertile, fruitful, abundant, productive of good.

Բարեգործ, ի, աւ. *adj.* Beneficent, benefactor; virtuous, pious.

Բարեգործութիւն. *s.* Beneficence, bounty; good works.

Բարեխառն. *adj. ind.* Temperate, moderate, sober.

Բարեխառնութիւն. *s.* Temperance; temperateness; moderation.

Բարեկամ, ի, աւ. *s.* Friend.

Բարեկամանամ, կամացայ. *v. n.* To be friend, to familiarize one's self.

Բարեկամութիւն. *s.* Friendship, familiarity, attachment, favour.

Բարեկարգութիւն. *s.* Good order, organization, reform.

Բարեկենդան, ի, իւ. *s.* Carnival.

Բարեհաճութիւն. *s.* Approbation, consent, benevolence.

Բարեմիտ, մոի, միտաւ. *adj.* Sincere, innocent; simple, silly.

Բարեմտութիւն. *s.* Sincerity, ingenuity, simplicity.

Բարեպաշտ, ի, իւ. *adj.* Pious, devout, religious.

Բարեպաշտութիւն. *s.* Piety, religion.

Բարեբար, ի, աւ. *adj.* Beneficent, benefactor, obliging.

Բարեբարութիւն. *s.* Benefice, bounty.

Բարի, բոյ, բեաւ. *adj.* Good; handsome, fine, better.

Բարկ . *adj. ind.* Sharp, sour, pricking.
 Բարկանամ, կացայ . *v. n.* To be angry,
 to be exasperated.

Բարկութիւն . *s.* Anger, wrath.

Բարկացուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To exa-
 sperate, to irritate, to anger.

Բարձ, ի, իւ . *s.* A cushion, pillow, a
 bolster.

Բարձումն, ձման, ձմամբ . *s.* Suppres-
 sion; (*թուոյ*) subtraction.

Բարձր, ձու, ձամբ . *adj.* High; sub-
 lime, eminent, excellent.

Բարձրանամ, ճրացայ . *v. n.* To rise, to
 ascend, to mount.

Բարձրացուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To exalt,
 to raise, to lift, to hold up, to get, or
 take up again.

Բարձրաւանդակ, ի, աւ . *s. and adj.*
 Height, eminence, a hill, the summit;
 high, elevated.

Բարձրութիւն . *s.* Height, eminence,
 exaltation, grandeur.

Բարոյական, ի, աւ . *adj. and s.* Moral;
 morality.

Բարութիւն . *s.* Goodness, beauty; pro-
 bity, benignity.

Բարունակ, ի, աւ . *s.* A vine branch,
 a bough, a branch.

Բարութ, բարոյ, բրով . *s.* Accusation,
 imputation, calumny.

Բարախ, աւոյ, աւաւ . *s.* Aspin-tree, a
 poplar.

Բարւոք . *adj. ind. and adv.* Good; well.

Բարբ, բույ, բուք . *s. pl.* Manners, custom, nature.

Բայ . *pre.* Except, unless, out, but.

Բայ, ի, աւ . *adj. and s.* Open, uncovered; open place, camp.

Բացադանչութիւն . *s.* Exclamation.

Բացայայտ, ի, իւ . *adj. and adv.* Evident, manifest, clear; clearly.

Բացայայտեմ, եցի . *v. a.* To declare, to expose, to explain, to polish.

Բացառութիւն . *s.* Exception.

Բացասական, ի, աւ . *adj.* Negative.

Բացասեմ, սեցի . *v. a.* To deny, to disavow, to refuse.

Բացատրեմ, եցի . *v. a.* To plain.

Բացատրութիւն . *s.* Explanation, exposition, exposing.

Բացարձակ, ի, աւ . *adj.* Absolute, positive, independent.

Բացարձակապէս . *adv.* Absolutely, indispensably.

Բաւական, ի, աւ . *adj. and s.* Sufficient, enough; knowing, able.

Բաւականանամ, կանաջայ . *v. n.* To be pleased, to suffice, to be sufficient.

Բաւեմ, եցի . *v. n.* To suffice.

Բաւ է . It is enough, it suffices.

Բդեշխ, ի, իւ . *s.* A consul.

Բեդեկ, ի, աւ . *s.* Repair, reparation.

Բեկանեմ, եկի . *v. a.* To break, to dash.

Բեկոր, ի, աւ . *s.* A fragment, a piece.

Բեկումն, կման, կմամբ . *s.* A rupture, a fracture, breaking.

Բեհեզ, ոյ, ով. *s.* Byssus, very fine linen.

Բեմ, ի, իւ. *s.* A step, threshold; sanctuary; tribunal.

Բեռն, ռին, ռամբ. *s.* A burden, load, bale, charge.

Բեռնակիր, կրի, կրաւ. *s.* A porter.

Բեռնաւորեմ, եցի. *v. a.* To load, to charge, to burden.

Բզեզ, բզեզի, բզեզաւ. *s.* A beetle; a may-bug.

Բզզեմ, եցի. *v. n.* To hum, to buzz.

Բէշ մշկոյ, բէշի մշկոյ, բէշիւ մշկոյ. *s.* A beaver, an otter.

Բթաման, մատին, մատամբ. *s.* A thumb; (ոտին) a toe.

Բթամիտ, մոի, մտաւ. *adj.* Stupid, dull.

Բթացուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To blunt; to stupify.

Բժժանք, նաց, նօք. *s. pl.* A talisman, amulet, or charm; phylactery.

Բժշիշ, բժշի, կաւ. *s.* A physician, a doctor.

Բժշեմ, եցի. *v. a.* To cure, to physick, to heal, to remedy, to dress.

Բժշութիւն. *s.* Medicine; cure.

Բիբ, բբի, բբաւ. *s.* The pupil, the apple of the eye.

Բիժ, բժոյ, բժով. *s.* Blearedness.

Բիծ, բծի, բծիւ. *s.* A stain, a spot.

Բիբ, բբի, բբաւ. *s.* A cudgel, a stick, club.

Բիբա. *adj. ind.* Rough, rude, clownish,

raw, awkward, rustick, wild.

Բիւր, ոյ, ուլ. *adj.* and *s.* Myriad, ten thousand.

Բիւրեղ, ի, աւ. *s.* Beryl; crystal.

Բլթակ, ի, աւ. *s.* Tip, or gristle of the ear.

Բլուր, բլրոյ, ուլ. *s.* A hill, a hillock.

Բղխիւմ, խեցայ. *v. n-p.* To flow, to drop, to gush, to spout out.

Բղջախոհութիւն. *s.* Incontinency, luxury, lewdness.

Բճիճ, բճճի, բճճաւ. *s.* Cell in a honey-comb.

Բնաբան, ի, իւ. *s.* A theme; a text; a physician.

Բնաբանութիւն. *s.* Physicks, natural philosophy.

Բնագիր, գրի, գրաւ. *s.* An original of a writing, text.

Բնազննութիւն. *s.* Physiognomy.

Բնածին, ծնի, ծնիւ. *adj.* Innate, natural.

Բնական, ի, աւ. *adj.* Natural; artless.

Բնակարան, ի, աւ. *s.* Habitation, house, home, lodging.

Բնակիւմ, կեցայ. *v. n.* To inhabit, to live, to lodge, to dwell.

Բնակիչ, կչի, կչաւ. *adj.* and *s.* An inhabiting, dwelling; inhabitant.

Բնակութիւն. *s.* Habitation, abode.

Բնաջինջ առնեմ, արարի. *v. a.* To exterminate, to extirpate.

Բնաւ. *adv.* and *adj. ind.* No, not, none,

never, nothing; absolutely; all.

Բնաւորութիւն . *s.* Habit, custom, nature; inclination.

Բնիկ . *adj. ind.* Natural, original, proper, native.

Բնութիւն . *s.* Nature, natural, humour, genius.

Բող, ի, իւ . *s.* Whore, prostitute, strumpet, street walker.

Բողաւադ, ի, աւ . *s.* Pimp.

Բոժոժ, ի, աւ . *s.* A bell, a little tinkling-bell.

Բոլոր, ի, իւ . *adj. and s.* All, whole, entire, complete.

Բոլորակ, ի, աւ . *s. and adj.* A round, a circle; round.

Բոլորակեմ, եցի . *v. a.* To make round.

Բոլորակութիւն . *s.* Roundness, rotundity, a circuit, orb.

Բոլորեմ, եցի . *v. a.* To make round, to finish; to environ.

Բոլորովին . *adv.* Wholly, entirely.

Բոկ, ի, աւ . *adj. and adv.* Bare footed.

Բոկեղ, ի, աւ . *s.* Simnel, cracknel.

Բողբոջ, ի, իւ . *s.* A shoot, a sprout, a sucker, a bud, a germ.

Բողբոջեմ, եցի . *v. a. and n.* To bud, to shoot, to spring up.

Բողկ, ի, իւ . *s.* Horse-radish.

Բողբեմ, եցի . *v. n.* To appeal, to complain, to claim.

Բոմբիւն, ի, իւ . *s.* A sound, a resound, detonation, crash.

Բոյթ, բուծի, թիւ . *s.* A thumb.

Բոյք, բուծից, բուծիւք . *s. pl.* Pleiades; company, assembly, body.

Բոյն, բունոյ, նով . *s.* A nest; a niche; abode, dwelling.

Բոյս, բուսոյ, սով . *s.* Herb, a plant, simple, vegetable.

Բուռ, ոյ, ով . *s.* An ox-fly.

Բովանդակ, ի, աւ . *adj.* All, whole, entire; complete, perfect.

Բովանդակեմ, էցի . *v. a.* To gather; to contain, to comprehend; to restrain.

Բովանդակութիւն . *s.* The whole, the total, totality, sum, an abridgment.

Բովք, վուց, վիւք . *s. pl.* A furnace, kiln, crucible; a mine.

Բոր, ոյ, ով . *s.* The itch, scurf, leprosy.

Բորակ, ի, աւ . *s.* Nitre.

Բորբոս, ի, իւ . *s.* Mould, mouldiness.

Բորբոսիմ, սեցայ . *v. n-p.* To mould, to grow mouldy.

Բորբոք, ի, իւ . *s.* Heat, warmth; fervour.

Բորբոքեմ, էցի . *v. a.* To inflame, to light, to kindle, to set on fire.

Բորենի, նւոյ, նեաւ . *s.* Hyena.

Բորեղ, ի, աւ . *s.* An ox-fly.

Բորոս, ի, իւ . *adj.* Leprous.

Բոց, ոյ, ով . *s.* Flame; fury.

Բուռ, ոյ, ով . *s.* An owl, a screech-owl, horn-owl, grey-owl.

Բուծ, բթոյ, բթով . *adj.* Blunt, dull; stupid, heavy.

Բուծակ, ի, աւ . *s.* Coppel, crucible.

- Բուծանեմ, եցի. *զ. ա.* To nourish, to maintain; to fatten.
- Բուն, բնի, բնիւ. *ս. and adj.* Nature, origin, principle, stock; proper, natural, original, radical.
- Բունեմ, եցի. *զ. ն.* To build a nest, to nestle; to remain.
- Բունծ, բնծոյ, բնծով. *ս.* A clod, turf.
- Բուռ, բոյ, բուով. *ս.* Lime.
- Բուռն, բռան, բռամբ. *ս. adj. and adv.* The hand; violence, strength; impetuous, fierce, strong, hard.
- Բուսանիմ, բուսայ. *զ. ն.* To be born, to rise, to bud, to burgeon, to blow.
- Բուստ, բստոյ, տով. *ս.* Coral.
- Բուրաստան, ի, աւ. *ս.* Garden, an orchard, verger.
- Բուրդն, բրդան, բրդամբ. *ս.* A pyramid.
- Բուրդ, բրդոյ, դով. *ս.* Wool.
- Բուրեմ, եցի. *զ. ն. and ա.* To smell, to send forth an odour, to exhale.
- Բուրվառ, ի, աւ. *ս.* A censer.
- Բուք, եքոյ, քով. *ս.* Snow-storm, tempest.
- Բուեմ, եցի. *զ. ա.* To cover with lime, to parget; to wash, to whiten.
- Բռնադատեմ, եցի. *զ. ա.* To violate, to force, to ravish, to constrain.
- Բռնանամ, բռնացայ. *զ. ն.* To encroach, to tyrannize, to predominate.
- Բռնաւոր, ի, աւ. *adj. and ս.* A tyrant, usurper.
- Բռնաւորութիւն. *ս.* Tyranny, violence.

Բռնի . *adv. and adj.* Violently, forcibly.
 Բռնութիւն . *s.* Violence, strength, constraint, force.

Բրդգլեմ , եցի . *v. a.* To tear.

Բրդեմ , եցի . *v. a.* To crumble.

Բրեմ , եցի . *v. a.* To dig, to hoe.

Բրինձ , բրնձոյ , ձով . *s.* Rice.

Բրիչ , բրչի , բրչաւ . *s.* Hoe.

Բրուա , բրաի , բրաիւ . *s.* A potter.

Բրտանամ , տաջայ . *v. n.* To be inhuman; to harden.

Բրտութիւն . *s.* Roughness, coarseness.

Բօթ , ի , իւ . *s.* Sorrowful news.

Գ

Գազաթն , թան , թամբ . *s.* A skull, head, top; height, ridge, extremity.

Գաղ , ի , իւ . *s.* Cubit; ell.

Գաղան , ի , աւ . *s.* A beast, wild animal, brute; savage.

Գաղանաբարոյ , ի , իւ . *adj.* Brutish, wild, savage.

Գաղանութիւն . *s.* Brutality, ferocity.

Գաղար , ի , աւ . *s.* A carrot.

Գաղպէ , ի , իւ . *s.* Mildew, manna.

Գամ , եկի . *v. n.* To come, to arrive.

Գալարափող , ոյ , ու . *s.* French horn, a horn, a trumpet.

Գալարեմ , եցի . *v. a.* To roll; to twist; to shrivel; to curl.

Գալուստ , լստան , լստամբ . *s.* Arrival, coming; approach, accession.

- Գահ , ի , իւ . *s.* A throne.
- Գահավէժ . *adj. ind. and s.* Precipitated; (*տեղի*) precipice.
- Գահաւորակ , ի , աւ . *s.* A throne, high canopy; a gridiron.
- Գահերէց , ըիցու , ըիցամբ . *s.* A president, principal; dean, senior.
- Գաղափար , ի , աւ . *s.* Idea, notion, image; design, project; a pattern, model, form, mould; copy.
- Գաղթական , ի , աւ . *adj. and s.* Fugitive, refugee, an emigrant, colony.
- Գաղջ , ի , իւ . *adj.* Lukewarm.
- Գաղտ . *adv. and pre.* In secret, secretly.
- Գաղտակրայ , ի , իւ . *s.* Mother of pearl.
- Գաղանի . *adj. ind.* Secret; private.
- Գաճ , ի , իւ . *s.* Parget stone, plaster.
- Գաճաճ , ի , իւ . *s.* A thick-set man, dwarf, thick dwarf, a puppet.
- Գամս գտանեմ , գտի . *v. a.* To lay hold of.
- Գամքան զգամ . *adv.* More and more.
- Գամփռ , ռան , ռամբ . *s.* A mastiff, bulldog.
- Գայթակղիմ , ղէցայ . *v. n-p.* To be offended at; to stumble, to trip.
- Գայթակղուծիւն . *s.* Scandal; stumble, stumblingblock.
- Գայլ , ոյ , ուլ . *s.* A wolf.
- Գայլ , ի , իւ . *s.* A gag.
- Գայլախաղ , ի , իւ . *s.* A flint, pebble.
- Գան , ի , իւ . *s.* A bastinado, whip.
- Գանդառ , ի , աւ . *s.* Complaint, lament, quarrel, claim.

Գանգատեմ, եցի . *v. n.* To complain, to bemoan one's self.

Գանգուր, գրոյ, գրով . *s.* and *adj.* Curl; frizzled, crisped.

Գանգրեմ, եցի . *v. a.* To frizzle, to curl, to crisp, to buckle.

Գանեմ, եցի . *v. a.* To cudgel, to whip, to thump, to beat.

Գանկ, ի, իւ . *s.* A skull.

Գանձ, ու, ու, or ի, իւ . *s.* Treasure; treasury; (*արքունի*) finances.

Գանձանակ, ի, աւ . *s.* Casket, a chest, trunk, box.

Գանձապետ, ի, աւ . *s.* Treasurer.

Գառազեղ, գղի, գղիւ, or գեղի, գեղաւ . *s.* Cage, an enclosure.

Գառն, գառին, Լամբ . *s.* A lamb.

Գարի, բոյ, բով . *s.* Burley.

Գարեջուր, ջրոյ, ջրով . *s.* Beer.

Գարշահոտութիւն . *s.* Stink, bad smell.

Գարշապար, ի, աւ . *s.* The heel, the sole of the foot.

Գարշելի, լոյ, լեաւ . *adj.* Execrable, detestable; ugly, homely, foul.

Գարշիմ, չեցայ . *v. a.* To abhor, to abominate, to detest, to hate.

Գարշութիւն . *s.* Abomination, horror, execration, nastiness, dirt, filthiness.

Գարուն, բնան, բնամբ . *s.* The spring.

Գաւաղան, ի, աւ . *s.* A cudgel, a rod, a wand; a stick; whip.

Գաւառ, ի, աւ . *s.* Province, a region, country; sky, climate.

Գաւիթ, լժի, լժաւ. *s.* Porch, hall, entry, a fore-yard; (*էկեղեցւոյ*) church-porch, a portico; (*ռչխարաց*) cow-house, ox-stall, a sheep-fold.

Գգուանք, նաց, նօք. *s. pl.* Caresses.

Գգուեմ, եցի. *v. a.* To caress.

Գգակ, ի, աւ. *s.* A cap, or bonnet, coif, a head-dress.

Գեղում, գելի. *v. a.* To press, to lay close, to squeeze.

Գեղումն, լման, լմամբ. *s.* A wrestling; contortion; contraction.

Գեղարդն, դեան, դեամբ. *s.* A javelin, a lance.

Գեղգեղեմ, եցի. *v. a.* To trill, to quaver, to sing pleasantly.

Գեղեցիկ, ցկի, ցկաւ. *adj.* Pretty, handsome, genteel, gallant.

Գեղեցկութիւն. *s.* Beauty, charms, genteelness; (*աեղւոյ*) amenity.

Գեղմն, դման, դմամբ. *s.* A fleece, wool.

Գեղջուկ, ջկի, ջկաւ. *s. and adj.* Country-man, or woman, clown, villager; rural, rude, rough, boorish.

Գեա, ոյ, ուլ. *s.* A river.

Գեաւին, փին, փամբ. *s.* Edge of a river, bank, shore.

Գեաին, անոյ, անուլ. *s.* Ground, soil, the earth.

Գեանախնձոր, ոյ, ուլ. *s.* Potatoes.

Գեանախշափ լինիմ, եղէ. *v. n.* To lie on the ground.

Գեանաշարժ, ի, իւ. *s.* An earthquake.

Գեղնառիւծ, ու, ու. *s.* A chameleon.

Գերագոյն, գունի, գունիւ. *adj.* Supreme, sublime, high, eminent.

Գերադասեմ, եցի. *v. a.* To elevate, to raise, to prefer.

Գերազանց, ի, իւ. *adj.* Excellent, sublime, eminent, high, supreme, sovereign, magnificent.

Գերազանցութիւն. *s.* Excellence, sublimity, pre-eminence.

Գերազանցեմ, եցի. *v. a.* To surpass, to surmount, to excel, to excede.

Գերան, ի, աւ. *s.* A beam, a large beam; rafter; timber.

Գերանդի, դւոյ, դեաւ. *s.* A sithe, a sickle; a falchion.

Գերապայծառ, ի, իւ. *adj.* Most illustrious.

Գերազանծ. *adj. ind.* Glorious, illustrious, divine, magnificent.

Գերբնական, ի, աւ. *adj.* Supernatural.

Գերդաստան, ի, աւ. *s.* Goods; family, house-hold.

Գերեզման, ի, աւ. *s.* A tomb, a monument, the grave.

Գերեզմանատուն, տան, տամբ. *s.* A charnel-house, a vault in a church; (տեղի) a church-yard.

Գերեմ, եցի. *v. a.* To enslave, to make prisoner, to captivate.

Գերի, ըւոյ, ըեաւ. *s.* Captive, prisoner, a slave.

Գերծում, գերծի. *v. a.* To shave.

Գերմակ, ի, աւ. *adj.* Fine, white, delicate; (*մանր*) small.

Գերութիւն. *s.* Captivity, slavery.

Գերդեմ, եցի. *v. a.* To ravage, to ruin, to plunder, to sack.

Գլաթ, ու, ու. *s.* A fleece, wool.

Գլոց, ի, աւ. *s.* A drawer, a small box, casket.

Գէթ. *conj.* At least, however.

Գէճ, գիճի, գիճաւ. *adj.* Damp, moist.

Գէշ, գիշի, գիշաւ. *s.* A corpse, dead body; carcass.

Գէս, գիսի, գիսաւ. *s.* Hair.

Գէտ, գիտի, գիտաւ. *s.* Wise-man.

Գէր, գիրի, գիրաւ. *adj.* Fat; corpulent, plump, full.

Գթած, ի, իւ. *adj.* Clement, pitiful, compassionate, merciful, charitable.

Գթամ, թացի. *v. n.* To compassionate, commiserate.

Գթեմ, եցի. *v. n.* To stumble, to trip, to blunder; to fail.

Գթութիւն. *s.* Pity, compassion, clemency, mercy.

Գժգմնիմ, նեցայ. *v. n.* To be angry, to be in a passion, to be sorry.

Գժտիմ, տեցայ. *v. n.* To differ, to disagree, to quarrel.

Գժտութիւն. *s.* Contention, debate, difference, quarrel.

Գիծ, գծի, գծիւ. *s.* A line, a stroke.

Գիճի, չւոյ, չեաւ. *s.* A juniper.

Գիճին. *adj. ind.* Humid, moist.

Գիճուլթիւն . *s.* Humidity; pollution.

Գին , գնոյ , գնով . *s.* Price; value; (սահմանեալ) tax, rate, tarif.

Գինարբուք , լաց , լօք . *s. pl.* Gross intemperance, gluttony, feasting.

Գինեմոլ , ի , իւ . *adj.* A drinker.

Գինեսէր , սիրի , սիրաւ . *adj.* Tippler.

Գինեվաճառ , ի , աւ . *s.* A seller of wine.

Գինետուն , տան , տամբ . *s.* A cellar; tavern.

Գինի , նւոյ , նեաւ . *s.* Wine.

Գինձ , գնձոյ , ով . *s.* Coriander.

Գինա , գնաի , գնտաւ . *s.* Ear-ring, ear-drops, an ear-bob.

Գիշեր , ոյ , ով , or ի , աւ . *s.* Night; կէս գիշեր , mid-night.

Գիշերահաւասար , ի , իւ . *s.* Equinox.

Գիշերային , յնոյ , յնով . *adj.* Nocturnal.

Գիշերի . *adv.* By night.

Գիսաւոր , ի , աւ . *adj.* (աստղ) A comet.

Գիտեմ , տացի . *v. n.* To know.

Գիտութիւն . *s.* Science, knowledge.

Գիտուն , անոյ , անով . *adj.* A learned man, versed, lettered.

Գիր , գրոյ , գրով . *s.* A letter, a character.

Գիրք , գրոց , գրովք . *s.* A book, volume.

Գիրանամ , բացայ . *v. n.* To fatten, to grow fat.

Գիրգ . *adj. ind.* Weak, soft, tender, effeminate.

Գիրկ , գրկի , գրկաւ . *s.* A fathom; bosom.

Գիրութիւն . *s.* Plumpness, corpulence.

- Գիրուց, ի, աւ. *s.* Lard, bacon.
- Գիւղ, գեղջ, գիւղիւ. *s.* A village, the country.
- Գիւղական, ի, աւ. *s.* Countryman, or woman, peasant, clown.
- Գիւղաքաղաք, ի, աւ. *s.* A country town, a small town.
- Գիւտ, ի, իւ. *s.* Invention, discovery.
- Գլան, ի, աւ. *s.* Cylinder, roller.
- Գլանակ, ի, աւ. *s.* A rolling-stone, a bobbin; a staple.
- Գլեմ, եցի. *v. a.* To roll; to surpass.
- Գլխահարկ, ի, աւ. *s.* Poll-tax, capitation.
- Գլխան ձուկն, ձկան, ամբ. *s.* A mullet-fish.
- Գլխասլարա, ի, աւ. *adj.* Capital.
- Գլխաւեմ, եցի. *v. a.* To behead, to decapitate.
- Գլխարկ, ի, աւ. *s.* A cap, or bonnet, a hood, coif; a hat.
- Գլխաւոր, ի, աւ. *s.* and *adj.* Master, superior; capital, principal, first.
- Գլորեմ, եցի. *v. a.* To roll.
- Գլուխ, գլխոյ, գլխով. *s.* Head; chief.
- Գլտոր, ոյ, ու. *s.* A gall-nut.
- Գծագրեմ, եցի. *v. a.* To trace, to draw; to delineate, to design, to sketch.
- Գծեմ, եցի. *v. a.* To delineate.
- Գծուծ, գծծոյ, գծծով. *adj.* Vile, abject, villain, niggardly.
- Գմբէթ, ի, իւ. *s.* A cupola.
- Գնամ, այի. *v. n.* To go, to come, to

- march, to walk, to repair, to follow.
 Գնահատեմ, եցի . *v. a.* To value, to estimate, to appraise.
 Գնացք, ցից, ցիւք . *s. pl.* Gait, proceeding, a march, way, pace.
 Գնդակ, ի, աւ . *s.* A globe, a ball.
 Գնդատեղն, դան, դամբ . *s.* A pin; bodkin.
 Գնեմ, եցի . *v. a.* To buy, to purchase for money, to take.
 Գնչուտ, չախ, չաւաւ . *s.* A gipsy.
 Գոգ, ոյ, ուլ . *s.* Bosom, lap.
 Գոգաւոր, ի, աւ . *adj.* Hollow, concave.
 Գոգի, դւոյ, դեաւ . *adj.* Leprous.
 Գոլորշիք, շեաց, շեք . *s. pl.* Vapour, exhalation.
 Գոմ . *v. imp.* To be, to exist.
 Գոհ . *adj. ind.* Contented, easy, pleased.
 Գոհանամ, հացայ . *v. n.* To give thanks, to return thanks.
 Գոհութիւն . *s.* Thanks, acknowledgment.
 Գող, ոյ, ուլ . *s.* A thief, robber.
 Գողանամ, դացայ . *v. a.* To rob, to steal, to carry off.
 Գող 'ի գող . *adv.* By stealth, secretly.
 Գողութիւն . *s.* Robbery, theft; rapine, pillaging, plunder.
 Գողաթ . *adj. ind.* Delicate, soft, mild.
 Գողօն, ի, իւ . *s.* Theft.
 Գոճազմ, ի, իւ . *s.* Lapis lazuli.
 Գոմ, ի, իւ . *s.* Cow-house, a sheepfold.
 Գոմէշ, մշոյ, մշուլ . *s.* A buffalo.

- Գոյական, ի, աւ. *adj.* Substantive.
 Գոյանամ, յացայ. *v. n.* To exist, to be.
 Գոյացութիւն. *s.* Substance; matter.
 Գոյացուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To create, to give existence, to produce.
 Գոյժ, գուժի, գուժիւ. *s.* Sad news; lamentation, complaint.
 Գոյն, գունոյ, ով. *s.* Colour, colouring; teint.
 Գոյութիւն. *s.* Existence, being.
 Գոնէ. *conj.* At least, for less.
 Գոնջ, ի, իւ. *adj.* Scurfy.
 Գոնջութիւն. *s.* Scurf on the head.
 Գոչեմ, եցի. *v. n.* To cry out; to roar.
 Գոչումն, ջման, ջմամբ. *s.* Clamour, outcry, crash, cry, a noise.
 Գոռ, ի, իւ. *adj.* and *s.* Bold, proud, warlike, martial; a great cry.
 Գոռամ, ռացի. *v. n.* To make a great noise; to assail, to attack.
 Գոռեիս, ի, աւ. *s.* An ox-fly.
 Գոռոզ, ի, իւ. *adj.* Haughty, proud, arrogant, imperious.
 Գոռոզանամ, զացայ. *v. n.* To grow proud, to hold up one's head.
 Գոռոզութիւն. *s.* Pride, haughtiness.
 Գոս, ի, իւ. *s.* A kettledrum.
 Գովեմ, եցի. *v. a.* To praise, to exalt.
 Գովելի, լոյ, լեաւ. *adj.* Commendable, laudable, plausible.
 Գովութիւն. *s.* Praise, commendation, eulogy; honour, glory.
 Գովեստ, ի, իւ. *s.* Panegyrick, eulogy.

- Գորդ, *ի, իւ*. *s.* A carpet.
- Գործ, *ոյ, ուլ*. *s.* Work, business, affair, thing, labour.
- Գործադրութիւն. *s.* Execution.
- Գործածական, *ի, աւ*. *adj.* Usual.
- Գործածութիւն. *s.* Use, employ, practice, exercise.
- Գործակալ, *ի, աւ*. *s.* An officer, minister, commissary.
- Գործարան, *ի, աւ*. *s.* Manufactory; instrument; organ.
- Գործաւոր, *ի, աւ*. *s.* Labourer, maker, workman.
- Գործեմ, *եցի*. *v. a.* To do, to make; to work, to fashion; to commit.
- Գործիք, *ծեաց, ծեօք*. *s.* An instrument, tool; furniture, utensil, machine; organ.
- Գործողութիւն. *s.* Act, action, proceeding, function, operation.
- Գործուած, *ոյ, ուլ*. *s.* Fabrication, work.
- Գործունեայ, *նէի, նէիւ*. *s. and adj.* Labourer, maker, workman; active; efficacious.
- Գորշ, *ի, իւ*. *adj.* Ash-coloured, brown, grey, bay.
- Գորով, *ոյ, ուլ*. *s.* Tenderness, sensibility, compassion.
- Գորովեմ, *եցի*. *v. n. and a.* To grow tender, or to be moved to pity.
- Գորա, *ոյ, ուլ, or ի, իւ*. *s.* A frog.
- Գուբ, *գբոյ, գբով*. *s.* Ditch, hollow; a well, a cistern.

- Գուլթ, գլթոյ, գլթով. *s.* Pity, compassion.
- Գուլ, գլի, գլիւ. *s.* Blunt, dull.
- Գուլպայ, ի, իւ. *s.* A stocking, hose.
- Գումար, ի, իւ. *s.* An assembly; (*թուոյ*) addition, sum, amount.
- Գումարեմ, եցի. *v. a.* To assemble, to convoke, to gather together; to make an addition, to sum.
- Գումարտակ, ի, աւ. *s.* and *adj.* Union, troop; (*նաւուց*) squadron.
- Գունաթափ, ի, իւ. *adj.* Tarnished.
- Գունաւոր, ի, աւ. *adj.* Coloured.
- Գունդ, գնդի, գնդաւ. *s.* Troop, a brigade, a battalion.
- Գունտ, գնտոյ, գնտով. *s.* A globe; a sphere; a ball, bowl; (*նաւորդայ*) a plummet, or sounding lead.
- Գուշակեմ, եցի. *v. a.* To predict, to prophesy, to presage; to augurate, to conjecture.
- Գուշակութիւն. *s.* Prophecy; a presage, omen, auspice, divination.
- Գուսան, ի, աւ. *s.* A singer, musician.
- Գուցէ. *adv.* Perhaps, lest, for fear of.
- Գլիր, գլրոյ, գլրով. *s.* A wimble, a kind of gimlet, an auger.
- Գուէ, ի, աւ. *s.* A street, or lane.
- Գտանեմ, գտի. *v. a.* To find, to meet, to uncover, to discover.
- Գրաբառ. *adj. ind.* Literal.
- Գրագիր, գրի, գրաւ. *s.* Copier, a writer.
- Գրակազմ, ի, իւ. *s.* A bookbinder.

- Գրակազմութիւն . *s.* The binding.
- Գրակալ , *ի* , *ալ* . *s.* A desk ; a reading desk in a church.
- Գրականութիւն . *s.* Literature ; grammar.
- Գրաշար , *ի* , *իւ* . *s.* A composer ; a composing-stick.
- Գրասպանակ , *ի* , *ալ* . *s.* Phylactery ; amulet ; a letter-case.
- Գրասեղան , *ոյ* , *ով* . *s.* A desk , study.
- Գրաստ , *ու* , *ու* . *s.* Beast for a saddle, a sumpter horse , carriage.
- Գրավաճառ , *ի* , *ալ* . *s.* Bookseller.
- Գրատուն , տան , տափք . *s.* A library.
- Գրաւ , *ի* , *իւ* . *s.* Earnest , or pledge , assurance , token , security ; engagement.
- Գրաւ դնել , to wager , to lay a bet.
- Գրաւեմ , *եցի* . *v. a.* To hire , to engage , to assure ; to detain , to occupy ; (*յարքունիս*) to confiscate.
- Գրաւոր , *ի* , *ալ* . *adj.* Written ; literary , literal.
- Գրգամ , գացայ . *v. n.* To cluck.
- Գրգանք , նայ , նօք . *s. pl.* Delicacy , softness ; delight.
- Գրգեմ , *եցի* . *v. n.* To fondle , to caress.
- Գրգիւ , գռի , գռիւ . *s.* Irritation , provocation , incitement , impulse , solicitation , instigation.
- Գրգլեակ , եկի , եկաւ . *s.* A rag , old dress.
- Գրգռեմ , *եցի* . *v. a.* To irritate , to provoke , to excite , to solicit , to sharpen.
- Գրեթէ . *adv.* Nearly , almost , about.

- Գրեմ, եցի . *զ. ա.* To write.
- Գրելիս, ի, աւ . *ս.* Clyster, remedy.
- Գրթցեմ, եցի . *զ. ա.* To knock, to strike.
- Գրիչ, գրչի, գրչաւ . *ս.* A writer, scribe, an author; pen.
- Գրիւ, գրուի, գրուաւ . *ս.* Twelve bushels, a bushel.
- Գրկեմ, եցի . *զ. ա.* To embrace.
- Գրուած, ոյ, ով . *ս.* A writing, scripture.
- Գրպան, ի, աւ . *ս.* Pocket; a purse.
- Գօտանամ, սացայ . *զ. ն.* To dry; to be numb.
- Գօտեմարտիմ, տեցայ . *զ. ն.* To wrestle.
- Գօտի, տւոյ. տեաւ . *ս.* A girdle, the waist; (*աշխարհի*) a zone; (*քահանայի*) twist.
- Գօտի ածեմ, ածի . *զ. ն.* To gird; to be prompt.

Դ

- Դա, դորա, դուլաւ . *pro.* That, that man, he, this, this woman, she.
- Դաբնի, նւոյ, նեաւ . *ս.* The laurel-tree.
- Դագաղ, ի, աւ . *ս.* A bier, coffin.
- Դադարեմ, եցի . *զ. ն.* To cease, to stop.
- Դաժան, ի, աւ . *adj.* Hard, harsh, rough, sharp, sour, cruel, blunt.
- Դաժանութիւն . *ս.* Atrocity, pride.
- Դալար, ի, իւ . *adj.* Green; fresh.
- Դալարանամ, բացայ . *զ. ն.* To be painted green, to grow, or to become green.

Դաւարի, րւոյ, րեաւ . *s.* and *adj.* Ver-
dure, greenness, grass.

Դալուկն, լկան, լկամբ . *s.* The jaundice.

Դահեկան, ի, աւ . *s.* Money, penny,
coin.

Դահիճ, հճի, հճաւ . *s.* Hangman, exe-
cutioner.

Դահլիճ, լճի, լճիւ . *s.* A hall, a portico,
porch.

Դահուկ, հկի, հկաւ . *s.* A sledge.

Դաղձ, ի, իւ . *s.* Wild mint.

Դայեակ, եկի, եկաւ . *s.* Fosterfather;
a nurse.

Դանակ, ի, աւ . *s.* Knife, clasp-knife.

Դանդաղ, ի, աւ . *adj.* Slow, tardy, idle.

Դանդաղիմ, դեցայ . *v. n.* To tarry, to
loiter, to waver.

Դանդաղութիւն . *s.* Tardity, slowness.

Դանդալեմ, եցի . *v. n.* To loiter, to
waver; to rave.

Դանկ, ի, աւ . *s.* A mite, penny, obole.

Դաշն, շին, շամբ . *s.* Contract, con-
vention, agreement, consent.

Դաշնակից, կցի, կցաւ . *s.* Confederate.

Դաշնակցութիւն . *s.* Confederacy, al-
liance, league, connexion.

Դաշնաւորիմ, րեցայ . *v. n-p.* To agree,
to contract, to confederate.

Դաշոյն, շունի, շունիւ . *s.* A sabre, cut-
lass; a hanger, poniard.

Դաշտ, ի, իւ or աւ . *s.* A field, camp,
champaign, a meadow.

Դաշտան, ի, աւ . *s.* Women's month.

Դառն, ռին, ռամբ. *adj.* Bitter; sour, sharp, rough, acrid.

Դառնամ, դարձայ. *v. n.* To return, to be converted.

Դառնանամ, ռնացայ. *v. n.* To become bitter, to turn sour.

Դառնիճ, նճի, նճաւ. *s.* Endive.

Դառնութիւն. *s.* Bitterness.

Դաս, ու, ու. *s.* A class, order, row, range, rank; a choir.

Դասալիք. *adj. ind.* Deserter.

Դասատու, ի, աւ. *s.* A reader, or lecturer, teacher, professor.

Դասաւորեմ, եցի. *v. a.* To order, to dispose, to range.

Դաստառակ, ի, աւ. *s.* A handkerchief; a towel; a napkin.

Դաստիարակ, ի, աւ. *s.* A preceptor, a tutor, a pedagogue.

Դաստիարակեմ, եցի. *v. a.* To bring up, to educate.

Դաստիարակութիւն. *s.* Education, instruction.

Դատ, ի, իւ. *s.* A lawsuit, cause, litigation; justice.

Դատախաչ, ի, իւ. *s.* Accuser, an informer, plaintiff.

Դատակնիք, նքոյ, նքով. *s.* Sentence, saying; condemnation.

Դատապարտեմ, եցի. *v. a.* To condemn; to sentence, to execute.

Դատաւորան, ի, աւ. *s.* Judgment, sentence, condemnation; suit at law.

Դատարկ , ի , աւ . *adj.* Empty, void.

Դատարկասուն . *adj. ind.* Vagabond.

Դատարկեմ , եցի . *v. a.* To empty, to clear.

Դատարկութիւն . *s.* Emptying, void, space, vacuum; leisure.

Դատաւոր , ի , աւ . *s.* A judge, arbitrator.

Դատաւորութիւն . *s.* Judicature.

Դատեմ , եցի . *v. a.* To judge, to try; to decide, to determine.

Դատումն , տման , տմամբ . *s.* Judgment, opinion, sentiment, advice.

Դար , ու , ու . *s.* An age, or century; age, time.

Դար , ի , իւ . *s.* Height, hill, precipice.

Դարան , ի , աւ . *s.* An ambush, snare, trap, ambuscade.

Դարանիմ , նեցայ . *v. n.* To lie in ambush, to lie in wait, to be upon.

Դարբին , բնի , բնաւ . *s.* Forger, a locksmith, a branzier, an ironmonger.

Դարբնոց , ի , աւ . *s.* A forge.

Դարեմ , եցի . *v. n.* To roost, to perch.

Դարձ , ի , իւ . *s.* Turn; circuit, return.

Դարձեալ , ելոյ , ելով . *adj.* Turned; converted.

Դարձեալ . *adv.* Again, over again, even, besides, more.

Դարձուցանեմ , ձուցի . *v. t.* To turn, to turn aside, to wrest, to divert; to restore, to carry back again; to convert.

Դարման , ոյ , ով . *s.* A cure, remedy.

Դարմանեմ , եցի . *v. a.* To nourish, to bring up, to keep; to cure, to remedy.

- Դաւ, ոյ, ուլ. *s.* A stratagem, fraud, a gin.
 Դաւաճան, ի, աւ. *adj.* and *s.* Fraudu-
 lent; a traitor, impostor, sycophant.
 Դաւանիմ, նեցայ. *v. a.* To confess, to
 own, to profess, to protest.
 Դաւանութիւն. *s.* Confession, profes-
 sion.
 Դափր հասանել (ձիոյ). To tap, to stamp
 with one's foot.
 Դդմաճ, ի, իւ. *s.* Vermicelli; macaroon.
 Դդում, դդմոյ, դդմուլ. *s.* A pumpkin,
 a gourd.
 Դեդ. *adj. ind.* Odd, whimsical, cross,
 morose, thorny, extravagant.
 Դեդերիմ, ըցայ. *v. n.* To frequent,
 to trifle the time away.
 Դեդեմ, եցի. *v. n.* To totter, to va-
 cillate, to stagger.
 Դեկտեմբեր, ի, իւ. *s.* December.
 Դեղ, ոյ, ուլ. *s.* Remedy, phisick.
 Դեղահատ, ի, աւ. *s.* A pill; a bolus.
 Դեղավաճառ, ի, աւ. *s.* Apothecary, a
 grocer, druggist.
 Դեղարան, ի, աւ. *s.* Apothecary's
 shop; a drug-box.
 Դեղթափ, ի, իւ. *s.* An antidote, coun-
 terpoison.
 Դեղին, զնոյ, զնուլ. *adj.* Yellow, pale.
 Դեղձ, ի, իւ. *s.* Peach.
 Դեղնիմ, նեցայ. *v. n.* To be, or grow
 yellow; to grow pale.
 Դեղնութիւն. *s.* Yellow colour; the
 jaundice; paleness.

- Դեղնուց ձուռոյ . *s.* The yolk of an egg.
 Դեռ . *adv.* Still, yet; newly, recently.
 Դեսպան , ի , աւ . *s.* Ambassador, a messenger, envoy.
 Դեսպանութիւն . *s.* An embassy, message, legateship.
 Դերանուն , ւան , ւամբ . *s.* A pronoun.
 Դերասան , ի , աւ . *s.* An actor, comedian, interlocutor.
 Դերձակ , ի , աւ . *s.* A tailor.
 Դև , դիւի , դիւաւ . *s.* A demon, devil, evil spirit.
 Դէզ , դիզի , դիզաւ . *s.* A heap, pile.
 Դէմք , դիմաց , դիմօք . *s. pl.* Aspect, sight, view, face, look, presence.
 Դէս . *adj.* and *s.* Fit, proper, decent, suitable. Դէս լինել , to fall out, to happen. 'Ի դէս լինել , to suit.
 Դէս ուղիղ . *adv.* Straight, directly.
 Դէտ , դիտի , դիտաւ . *s.* Guard, inspector, watch, spy, informer.
 Դժբաղդ , ի , իւ . *adj.* Unfortunate, disagreeable, unhappy.
 Դժբաղդութիւն . *s.* Misfortune, disgrace, ill-luck.
 Դժգոհ , ի , աւ . *adj.* Dissatisfied.
 Դժգոհեմ , եցի . *v. n.* To complain, to bemoan one's self.
 Դժգունիւմ , նեցայ . *v. n-p.* To be discoloured, to tarnish, to grow pale.
 Դժկամակութիւն . *s.* Disgust, aversion, displeasure.
 Դժնշակ , ի , աւ . *adj.* Painful, cruel.

- Դժնդակութիւն . *s.* Atrocity, cruelty
 Դժնեայ, նէի, նէիւ . *adj.* Atrocious.
 Դժոխք, խոց, խովք . *s. pl.* Hell.
 Դժոխային, յնոյ, յնով . *adj.* Infernal.
 Դժուար . *adj. ind.* Difficult, uneasy, grievous, painful.
 Դժուարանամ, րացայ . *v. n.* To be difficult; to be angry.
 Դժուարաւ . *adv.* With difficulty.
 Դժուարիմ, րեցայ . *v. n-p.* To be offended.
 Դժուարին . *adj. ind.* Difficult, hard.
 Դժուարութիւն . *s.* Difficulty, trouble, pain, a thorn, embarrassment, fatigue, distress, an intrigue.
 Դի, ոյ, ով . *s.* A corpse, carcass.
 Դիւմ, էցի . *v. a.* To suck.
 Դիւցուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To suckle.
 Դիզաբանեմ, նեցի . *v. a.* To exaggerate.
 Դիզաբանութիւն . *s.* Exaggeration.
 Դիզեմ, էցի . *v. a.* To heap up, to amass, to accumulate, to gather.
 Դիմադրաւ . *adj. ind.* Venturesome, bold, adventurer.
 Դիմադրեմ, էցի . *v. a.* To oppose.
 Դիմահար, ի, աւ . *adj.* Opaque, dark.
 Դիմեմ, էցի . *v. n.* To run, to rush.
 Դիպակ, ի, աւ . *s.* Stuff, gold stuff.
 Դիպահոջ, ՚ի դիպահոջ առնեմ, արարի . *v. a.* To arrest, to stop, to inclose.
 Դիպիմ, պեցայ . *v. n-p.* To fall out, to happen; to match, to suit.
 Դիպուած, ոյ, ով . *s.* Case, accident, coming, adventure, event, chance.

- Դիտակն, կան, կամք. *s.* Perspective glass, a telescope.
- Դիտանոց, ի, աւ. *s.* Observatory, a watch-tower.
- Դիտաւորութիւն. *s.* Intention, design; end, aim; a regard, look.
- Դիտեմ, եցի. *v. a.* To observe, to mind, to consider, to remark, to watch, to spy, to examine, to speculate.
- Դիտողութիւն. *s.* Observation.
- Դիտումն, տման, մամք. *s.* View, intention.
- Դիրտ, դրտի, դրտիւ. *s.* Dregs, grounds, sediment, lees, feces.
- Դիրք, դրեց, դրեւք. *s. pl.* Position, situation, room; a system.
- Դիւահար, ի, աւ. *adj.* and *s.* Demoniac, possessed with a devil.
- Դիւահարիմ, րեցայ. *v. n.* } To make a
 Դիւանամ, լացայ. *v. n-p.* } great noise,
 to be mad, to be in a passion.
- Դիւան, ի, աւ. *s.* Court, chancery; archives; a comptroller's place, a register.
- Դիւթ, ի, իւ. *s.* A charmer, a magician, a wizard, a sorcerer.
- Դիւթեմ, եցի. *v. a.* To charm, to enchant, to bewitch.
- Դիւթութիւն. *s.* Charm, enchantment.
- Դիւր, ի, իւ. *s.* Plain; ease, leisure, content; convenience; flat.
- Դիւրաբեկ. *adj. ind.* Frail, brittle.
- Դիւրագին, գնի, գնիւ. *adj.* Cheap.
- Դիւրահաւան, ի, աւ. *adj.* Credulous.
- Դիւրեմ, եցի. *v. a.* To facilitate, to fit

up, to ease, to lighten, to refresh, to clear.

Դիւրին . *adj. ind.* Easy, convenient.

Դիւրութիւն . *s.* Easiness, facility, ease, leisure; alleviation, relief.

Դիւցազն, զնն, զամբ . *s.* Hero; (*կին*) heroine.

Դիք, դից, դիօք . *s. pl.* Divinity, deity, false god, an idol.

Դլիին, փնի, փնիւ . *s.* Dolphin.

Դղեակ, եկի, եկաւ . *s.* A fortress, a tower, a fort.

Դղդեմ, եցի . *v. a.* To shake.

Դնեմ, եդի . *v. a.* To put, to set, to lay, to place; to establish.

Դշնոյ, ի, իւ . *s.* A queen, an empress.

Դող . *s. ind.* Trembling, shuddering.

Դողամ, զացայ . *v. n.* To tremble, to shudder, to shiver.

Դողացուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To jog, to shake, to move, to agitate.

Դողդողեմ, եցի . *v. n.* To vacillate.

Դոյզն . *adj. ind.* Very little, exiguous, small, little.

Դոյլ, դուլի, դուլիւ . *s.* A pail, a tub.

Դոն, ի, իւ . *s.* A tunny; (*յաղէալ*) pickled tunny.

Դորակ, ի, աւ . *s.* A pitcher, a jug, pot.

Դու, քո, քե . *pro.* Thou.

Դուժ . *adj. ind.* Barbarous.

Դուռն, դրան, դրամբ . *s.* Door, entry.

Դուստր, դստեր, դստերբ . *s. f.* Girl, daughter.

Դուր, դրոյ, դրով . *s.* Plane; (*սլայտա*)

ռայ) a butteris, a horse-pecker.

Դուրդն, դրդան, դրդամբ. *s.* Wheel of a potter.

Դովեմ, էցի. *v. n.* To tap, to stamp with the foot.

Դպիր, դպրի, դպրաւ. *s.* A reader, or lecturer; a scribe; a notary, copyist.

Դպրոց, ի, աւ. *s.* A school, a college.

Դռնապան, ի, աւ. *s.* A porter, door-keeper.

Դստիկոն, ի, աւ. *s.* A story, room.

Դսրովեմ, էցի. *v. a.* To blame, to reprimand, to condemn.

Դրախտ, ի, իւ. *s.* Paradise; garden.

Դրամ, ի, իւ. *s.* Money, coin, silver; a sous, penny.

Դրանդի, դւոյ, դեաւ. *s.* Door-posts.

Դրացի, ցւոյ, ցեաւ. *adj. and s.* A neighbour.

Դրդաւ, ի, իւ. *s.* A spoon; ladle.

Դրդեմ, էցի. *v. a.* To incite, to instigate, to solicit, to push.

Դրդուեմ, էցի. *v. a.* To shake, to move.

Դրժեմ, էցի. *v. a.* To break one's word, to violate, to transgress.

Դրոշմ, ի, իւ. *s.* Mark, character; confirmation; impression.

Դրուադ, ի, աւ. *s.* Incrustation; sculpture; wainscot; inlaying; an emblem.

Դրութիւն. *s.* Position; a theme, a thesis.

Դրօշ, ի, իւ. *s.* A banner, an ensign, colour, standard, a banderol.

Դրօշեմ, էցի. *v. a.* To sculpture.

Ե

Եգիպտացորեան, էնոյ, էնով. *s.* Turkey corn.

Եզական, ի, աւ. *adj.* Singular; particular.

Եզերոք, տից, տիւք. *s. pl.* Horizon.

Եզն, զին, զամբ. *s.* An ox.

Եզնալէզու, ի, աւ. *s.* Bugloss.

Եզք, եզեր, եզերք. *s.* Edge, bank; end, extremity, a bound.

Եթէ. *conj.* If, provided that: be it so.

Ելակ, ի, աւ. *s.* A strawberry.

Ելանեմ, ելի. *v. n.* To go out; to mount; (ի նաւէ), to disembark.

Ելուզակ, ի, աւ. *s.* A highwayman, a bandit, a robber.

Ելք, ելից, ելիւք. *s. pl.* Exaltation, elevation, ascension, an ascent, a going out, emanation; (իրաց), end, aim, success, event.

Եկ. *s. ind.* An alien, a foreigner.

Եկամուտ, մտի, մտիւ. *s.* and *adj.* Revenue, rent; foreigner.

Եկեղեցական, ի, աւ. *adj.* and *s.* Ecclesiastick, belonging to the church; churchman, clergyman.

Եկեղեցի, ցւոյ, ցեաւ. *s.* A church; assembly.

Եղանակ, ի, աւ. *s.* Mode, fashion, manner, way, mode; (երգոց) a song, or air, tone; (տարւոյ) season.

Եղբայր, բօր, բարբ. *s.* A brother.

Եղբայրութիւն. *s.* Fraternity; (հոգևոր) brotherhood; monachism.

Եղբորորդի, դուռն, դուռ. *s.* A nephew, brotherson.

Եղեամն, եման, եմամբ. *s.* A rime, hoar-frost, frost.

Եղեռն, ռան, ռամբ. *s.* Rascality, wickedness, crime, sin.

Եղերերգութիւն. *s.* An elegy.

Եղերդ, ի, աւ. *s.* Endive.

Եղևին, կնոյ, կնով. *s.* A pine-tree.

Եղեգ, եղեգի, եղեգաւ. *s.* Endive.

Եղեգն, եղեգան, եղեգամբ. *s.* A reed, a cane; tube.

Եղինձ, եղինձոյ, ձով. *s.* Nettle.

Եղծանեմ, եղծի. *v. a.* To corrupt, to waste, to undo, to efface, to abolish, to abrogate.

Եղծուիմ, ծման, ծմամբ. *s.* Corruption, destruction, dash, cross, abolition.

Եղկ. *adj. ind.* Lukewarm, tepid.

Եղկանամ, կացայ. *v. n.* To cool, to allay, to become tepid.

Եղկեղի, լոյ, լեաւ. *adj.* Deplorable, miserable, lamentable.

Եղն, եղին, եղամբ. *s. f.* A hind.

Եղնգնաքար, ի, աւ. *s.* Onyx.

Եղուկ. *int. and adj. ind.* Alas! ah me!

Եղունգն, եղնգան, եղնգամբ. *s.* A nail.

Եղջերու, ի, աւ. *s.* A stag; hart.

Եղջերուաքաղ, ի, իւ. *s.* Chimera.

Եղջիւր, ջեր, ջերբ or ջերով. *s.* A horn;

vigour; (պտուղ) a carob-bean.

Ենթադրեմ, եցի . *զ. ա.* To submit, to tame; to repose, to place.

Ենթադրութիւն . *ս.* Subjection.

Ենթակայ, ի, իւ . *ս.* A subject.

Եսերեմ, եցի . *զ. ա.* To despise, to blame.

Եպիսկոպոս, ի, աւ . *ս.* A bishop.

Եպիսկոպոսութիւն . *ս.* Episcopacy, dignity of bishop, a bishoprick.

Եռամ, ացի . *զ. ն.* To boil, to bubble up; to swarm with.

Եռանդադին . *adj. ind. and adv.* Ardent, devout; sensibly, ardently.

Եռանդն, դեան, դեամք . *ս.* Heat, gust of passion, fervour.

Եռանդնոտ, ի, աւ . *adj.* Ardent, fervent, spiritual, devout; alive, energic.

Եռանկիւն, կեան, կեամք . *ս.* A triangle.

Եռանկիւնաչափութի . *ս.* Trigonometry.

Եռապատիկ, տկի, տկաւ . *adj. and adv.* Triple, threefold, thrice.

Եռացուցանեմ, ցուցի . *զ. տ.* To make boil.

Եռոտանի, նւոյ, նեաւ . *ս.* A trevet, tripod.

Ես, իմ, ինե . *pro. I.* Ես ինքն, myself.

Երազ, ի, աւ . *adj. and adv.* Quick; quickly, soon, presently.

Երազ, ոյ, ուլ . *ս.* A dream, fancy.

Երազանամ, զացայ . *զ. ն-ք.* To dream, to fancy.

Երաժիշտ, ժշտի, ժշտաւ . *ս.* Musician.

Երաժշտութիւն . *ս.* Musick.

Երախայ, ի, իւ . *ս.* Catechumen.

Երախայրի, ըւոյ, ըեաւ . *adj. and s.* Pre-

cocious; first-fruits of the earth.

Երախտագէտ, գիտի, գիտաւ . *adj.* Grateful, thankful.

Երախտագիտութիւն . *s.* An acknowledgment, gratitude.

Երախտիք, տեաց, տեօք . *s. pl.* Favour, kindness, advantage, benefit, service, pleasure, grace, office.

Երակ, ի, աւ . *s.* Vein; fibre, filament.

Երակահատութիւն . *s.* Bloodletting.

Երամ, ոյ, ով . *s.* Troop, flock.

Երամակ, ի, աւ . *s.* Flock, cattle, herd; stud of mares.

Երանգ, ոյ, ով . *s.* Colour, die.

Երանելի, լոյ, լեաւ . *adj.* Happy, fortunate.

Երանի . *adj. ind.* Happy. Երանի՛ թէ, would to God, or to heaven.

Երանութիւն . *s.* Beatitude, felicity, happiness.

Երանք, նաց, նօք . *s. pl.* The loins, reins.

Երաշխաւոր, ի, աւ . *s.* Warranter, responsible, guarantee.

Երաշխաւորեմ, եցի . *v. n.* To warrant, to secure, to guaranty.

Երաշխաւորութիւն . *s.* Warranty, security, pledge, promise.

Երաշտութիւն . *s.* Dryness, aridity.

Երասանակ, ի, աւ . *s.* A bridle, the rein of a bridle.

Երաստան, ի, աւ . *s.* Buttock, breech, arse, rump.

Երբ . *adv.* When, at the time; when?

- Երբեմն . *adv.* } Sometimes, now and
 Երբեք . *adv.* } then.
- Երգ , ոյ , ուլ . *s.* A song, chant, tune, singing.
- Երգեմ , եցի . *v. a.* To sing; (*Թռչնոյ*) to warble.
- Երգեհոն , ի , աւ , or իւ . *s.* Organ.
- Երգիծանեմ , երգիծի . *v. a.* To reprimand, to blame, to speak against.
- Երգիծանք , նոց , նք . *s. pl.* Satire, a sarcasm, acrimony.
- Երգ , ոյ , ուլ . *s.* A dormer-window, skylight.
- Երգմազանց , ի , իւ . *adj.* Perjurer.
- Երգմազանցութիւն . *s.* A perjury.
- Երգնում , դուայ . *v. n.* To swear, to ratify by oath.
- Երգումն , դման , դմամք . *s.* An oath.
- Երեկ . *s. ind.* and *adv.* Yesterday.
- Երեկոյ , ի , իւ . *s.* Evening. Բարի երեկոյ , good evening. Երեկ երեկոյ , yesterday evening.
- Երեկոյանամ , յացայ . *v. n-p.* To be leaving the day, to approach the evening.
- Երես , ի , or ոյ , ուլ . *s.* Face, look, visage.
- Երեսուն , սնի , սնիւ . *adj.* Thirty.
- Երերիմ , րեցայ . *v. n-p.* To tremble, to stir, to move.
- Երևակ , ի , աւ . *s.* Saturn.
- Երևակայեմ , եցի . *v. a.* To imagine, to fancy, to think, to dream.
- Երևակայութիւն . *s.* Imagination, fancy, mind, whim.

Երևելի, լայն, լեաւ . *adj.* Visible, evident: considerable, famous, celebrated, important, remarkable, great.

Երևեցուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To produce, to present, to shew, to pretend.

Երևի թէ . It appears to me, I believe.

Երևիլ . *s. ind.* Weevil.

Երևիմ, լեցայ . *v. n-p.* To appear, to dawn, to seem.

Երևոյթ, ութի, ութիւ . *s.* Appearance, aspect, sight, shew, pretence, illusion, shade, shadow; (*երևոյթ քնութեան*) phenomenon; (*յօդս*) a meteor.

Երէք, ըից, ըիւք . *adj. pl.* Three.

Երէքարձէն, ձէնի, ձէնիւ . *s.* A trident.

Երէքժանի, նւոյ, նեաւ . *s.* A trident, fork with three prongs.

Երէքշաբաթի, թու, թու . *s.* Tuesday.

Երէքասան, նի, նիւ . *adj.* Thirteen.

Երէց, երիցու, երիցամբ . *s.* Ancient; elder, old; a priest.

Երթ . *s. ind.* A walk, a way, gait, departure, a journey.

Երթամ, չոգայ . *v. n. and irr.* To go, to come, to march.

Երթլեկ, եկի, եկաւ . *s.* A walk and coming.

Երիզ, ի, աւ . *s.* A band, a little band, ligature, a head-band.

Երիկամուկք, մանց, մամբք . *s. pl.* The rein, or kidney, the loins.

Երիկուն . *adv.* Towards evening.

Երինջ, րնջոյ, ջուկ . *s. f.* A heifer, young cow.

- Երիվար, *ի, աւ. s.* Horse; palfrey.
 Երիտասարդ, *ի, աւ. s.* A young man.
 Երիտասարդութիւն. *s.* Youth.
 Երրորդ. *adj. ind. and adv.* Third; thirdly.
 Երկցուկ, ցկի, ցկաւ. *s.* Camomile.
 Երկաթ, *ոյ, ով. s.* Iron.
 Երկաթագիր, գրի, գրաւ. *adj. and s.* A capital letter.
 Երկայն, *ի, իւ. adj.* Long, extended, prolix.
 Երկայնամիտ, մտի, մտաւ. *adj.* Patient, forbearing, long suffering.
 Երկայնեմ, եցի. *v. a.* To lengthen, to extend, to draw; to prolong.
 Երկայնամտութիւն. *s.* Longanimity, forbearance, patience.
 Երկայնութիւն. *s.* The length; longitude.
 Երկան, *ի, աւ. s.* A mill; a mill-stone.
 Երկար, *ի, իւ. adj.* Long; slow.
 Երկարաձգեմ, եցի. *v. a.* To prolong, to delay, to retard, to put off.
 Երկարեմ, եցի. *v. a.* To lengthen, to extend, to linger.
 Երկարութիւն. *s.* Length, extension.
 Երկաւոր, *ի, աւ. s.* (Համաստեղք) Sign of the zodiack, gemini.
 Երկբայիմ, յեցայ. *v. n-p.* To doubt, to suspect, to hesitate.
 Երկդիմի. *adj. ind.* Two-fold, dissembling; equivocal, ambiguous.
 Երկեցուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To frighten; to dishearten.
 Երկինք, կնից, կնիւք. *s. pl.* Heaven.

Երկիր, կրի, կրաւ . *s.* The earth; ground, soil, land, fund; country, region.

Երկիրպագանեմ, պագի . *v. n.* To adore, to prostrate one's self.

Երկիւղ, ի, իւ . *s.* Fear, fright, apprehension, terror.

Երկիւղած, ի, աւ . *adj.* Pious, religious.

Երկիւղածութիւն . *s.* Fear of God, piety, religion, worship.

Երկձայն, ի, աւ . *adj.* Diphthong.

Երկձիւղ, ճղի, ճղիւ . *s.* and *adj.* A pitch-fork; forked, cloven.

Երկմիտ, մոի, մոաւ . Irresolute, perplexed, doubtful.

Երկմտիմ, տեցայ . *v. n-p.* To doubt, to suspect, to mistrust.

Երկմտութիւն . *s.* Doubt, distrust, irresolution.

Երկն, երկան, երկամբ . *s.* Work; labour in childbirth; fatigue.

Երկնային, յնոյ, յնով . *adj.* } Celestial,
Երկնաւոր, ի, աւ . *adj.* } divine.

Երկնեմ, եցի . *v. a.* To be in labour.

Երկնջիմ, երկեայ . *v. n.* To fear, to dread, to frighten.

Երկնչոտ, ի, աւ . *adj.* Fearful, timorous, cowardly.

Երկոտասան, նից, նիւք . *adj.* Twelve.

Երկու or Երկուք, կուց, կոքումք, or կուք . *adj. pl.* Two; pair.

Երկուշաբթի, թու, թու . *s.* Monday.

Երկուորեակ, եկի, եկաւ . *adj.* and *s.* Twin; couple.

- Երկուորիք, բեայ, բեօք. *s. pl.* Testicles.
- Երկոքեան or Երկոքին, կոցուն or կոցունց, կոքումք or կոքումքք. *adj. pl.* Both.
- Երկչոտ, ի, աւ. *adj.* Timid, fearful, apprehensive, cowardly.
- Երկչոտութիւն. *s.* Timidity, pusillanimity, cowardice; sloth.
- Երկպառակիմ, կեցայ. *v. n-p.* To jar, to disagree, to be divided.
- Երկպառակութիւն. *s.* Discord, difference, dissention.
- Երկպատիկ, տկի, տկաւ. *adj. and adv.* Double; doubly.
- Երկրագործ, ի, աւ. *adj. and s.* Husbandman, or ploughman, labourer.
- Երկրագործութիւն. *s.* Agriculture.
- Երկրագունտ, գնտոյ, գնտով. *s.* A globe.
- Երկրաշարժութիւն. *s.* An earthquake.
- Երկրաչափութիւն. *s.* Geometry.
- Երկրաւոր, ի, աւ. *adj.* Terrestrial, earthly.
- Երկրորդ, ի, աւ. *adj. and adv.* Second.
- Երկրորդեմ, եցի. *v. a.* To say over again, to repeat, to resume.
- Երկրպագութիւն. *s.* Adoration; prostration.
- Երջիկ, չկի, չկաւ. *s.* Sausage.
- Երջանիկ, նկի, նկաւ. *adj.* Happy, fortunate, lucky.
- Երջանկանամ, կացայ. *v. n.* To be happy, to prosper.
- Երջանկութիւն. *s.* Good luck, happiness, fortune, prosperity.

Երրորդութիւն . *s.* Trinity. (*որ տօնի*)
Trinity-Sunday.

Եւ . *conj.* And.

Եւեթ . *adv.* Only, alone.

Եւս . *conj.* Also, too, likewise, yet.

Եւ ևս . *conj.* Also, yet, again.

Եւս քան զևս . *adv.* More and more.

Եւրոպացի , ցւոյ , ցւով . *adj.* and *s.* European.

Եփ , ոյ , ով . *s.* Dressing victuals, coction.

Եփեմ , եցի . *v. a.* To cook, to dress victuals.

Եօթանասուն , սնի , սնիւ . *adj.* Seventy.

Եօթն , եօթան , թամբ . *adj.* Seven.

Եօթնեակ նեկի , նեկաւ . *adj.* and *s.*
(շաբաթ) A week; septenary.

Եօթնևտասն , սանց , սամբ . *adj.* Seventeen.

2

Ձ . *pre.* On, of, for; round, about.
(նախդիր հայցականի՝ *իմ*) գիտեմ զայն ,
I know that.

Ձազիր . *adj. ind.* Ugly, foul, impure.

Ձազրութիւն . *s.* Ugliness, dirt, filthiness, nastiness, impurity.

Ձակատիմ , տեցայ . *v. n-p.* To be prepossessed with passion, to fly into a passion, to love desperately.

Ձամբիւղ , ոյ , ով . *s.* Basket, pannier.

Ձայրագին . *adj. ind.* and *adv.* Mad, furious, passionate, grievous.

Ձայրանամ , բացայ . *v. n-p.* To grow

angry, to be mad, to be enraged.

Զայրոյթ, բռւթի, բռւթիւ . *s.* Wrath, fury, rage, madness.

Զանազան, ի, իւ . *adj.* Various, different.

Զանազանեմ, եցի . *v. a.* To distinguish, to difference, to discern.

Զանազանութիւն . *s.* Distinction; diversity, variety.

Զանգակ, ի, աւ . *s.* A bell.

Զանգակատուն, տան, տամբ . *s.* A steeple.

Զանգեմ, եցի . *v. a.* To knead, to bake.

Զանգիտեմ, եցի . *v. n.* To fear, to dread.

Զանգուած, ոյ, ով . *s.* Paste, dough, leaven, ferment; mass.

Զանխուլ . *adj. ind. and adv.* Hidden, secret; secretly.

Զանկապան, ի, աւ . *s.* A stocking, hose.

Զանց առնեմ, արարի . *v. a.* To pass, to omit, to neglect.

Զանցանեմ, զանցի . *v. n.* To surpass, to go over, to overtop, to excel.

Զանցառութիւն . *s.* Omission, negligence, supineness.

Զառամեալ, ելոյ, ելով . *adj. and s.* Decrepit, extremely old.

Զառանցանք, նաց, նօք . *s. pl.* Delirium.

Զառանցեմ, եցի . *v. n.* To be bewildered, to rave, to dote.

Զառաջինն . *adv.* First, at first sight.

Զառեկ, ի, աւ . *s.* Tinsel.

Զառիկ, ի, աւ . *s.* Orpiment, arsenick.

Զառ 'ի վայր, ի, իւ . *s.* Declivity.

Զառ 'ի վեր, ի, իւ . *s.* Steep rock, steepness; a steep mountain, declivity.

Զառնաւուիս, ի, իւ . *s.* Embroidered stuff, or cloth.

Զատանեմ, զատի . *v. a.* } To separate,
 Զատեմ, եցի . *v. a.* } to divide, to
 disjoin, to remove.

Զատիկ, տկի, տկաւ . *s.* Easter.

Զատութիւն . *s.* Separation, distinction.

Զարգանամ, գացայ . *v. n.* To grow, to profit, to go forwards.

Զարդ, ու, ու . *s.* Ornament, decoration.

Զարդարեմ, եցի . *v. a.* To adorn, to deck, to embellish, to decorate.

Զարթնում, թեայ . *a. n-p.* To awake, to rise.

Զարթուցանեմ, թուցի . *v. t.* To awake, or wake, to lift up, to raise.

Զարկ, ի, իւ . *s.* Pulse, basilick vein; (բազկի) the pulse.

Զարկանեմ, զարկի . *v. a.* To beat, to strike, to knock.

Զարհուրանք, հաց, հօք . *s. pl.* Horrour, fright, terrour.

Զարհուրեցուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To frighten; to astonish.

Զարհուրելի, լոյ, լեաւ . *adv.* Horrible.

Զարմ, ի, իւ . *s.* The stock, race, extraction; a family.

Զարմանամ, բմացայ . *v. n-p.* To admire, to wonder at.

Զարմանալի, լոյ, լեաւ . *adj.* Admirable, wonderful, surprising.

Ձարմանք , նայ , նօք . *s. pl.* Admiration ,
a wonder; miracle.

Ձարմացուցանեմ , ցուցի . *v. t.* To won-
der, to surprise, to astonish.

Ձարտուղի , ղւոյ , ղէաւ . *adj.* Astray ,
erroneous; (բայ) anomalous, irregular.

Ձարտուղիմ , ղէցայ . *v. n-p.* To lose
one's way, to be bewildered.

Ձարտուղութիւն . *s.* A deviation, bewil-
dering, digression.

Ձաւակ , ի , աւ . *s.* A child, an infant,
son, boy.

Ձբաղանք , նայ , նօք . *s. pl.* Occupation ,
affair, business.

Ձբաղիմ , ղէցայ . *v. n.* To be occupied ,
to apply one's self, to use one's interest.

Ձբօսանք , նայ , նօք . *s. pl.* Diversion ,
ease, recreation, an amusement.

Ձբօսնում , ղբօսայ . *v. n-p.* To make mer-
ry, to divert one's self, to rejoice.

Ձգամ , ացի . *v. a.* To feel, to be sensible
of, to have a glimpse of.

Ձգալի , լւոյ , լէաւ . *adj.* Sensible.

Ձգածեմ , եցի . *v. a.* To infect, or taint ,
to express the passions.

Ձգածումն , ծման , ծմամբ . *s.* Infection ;
sensibility, sentiment.

Ձգայական , ի , աւ . *adj.* Sensitive; sen-
sual, carnal.

Ձգայարան , ի , աւ . *s.* Sense.

Ձգայութիւն . *s.* Sensation, sense.

Ձգայուն , յնոյ , յնով . *adj.* Sensitive ;
sprightly, lively, brisk.

Ձգայռեմ, եցի . *v. a.* To vomit, to cast up; to blow.

Ձգաստ, ի, իւ . *adj.* Sprightly, vigilant, discreet; dexterous, diligent, clever, alert, sober, moderate, prudent.

Ձգաստանամ, տացայ . *v. n-p.* To awake, to come to one's self, to recollect one's self; to refrain one's self.

Ձգաստացուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To awaken, to reclaim a person.

Ձգաստութիւն . *s.* An acknowledgment, return or conversion; amendment, modesty; sobriety.

Ձգացումն, ցման, ցմամբ . *s.* Sensation, sentiment, feeling.

Ձգացուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To advertise, to advise, to give notice that.

Ձգենում, գեցայ . *v. a.* To dress one's self, to put on, to wear.

Ձգեստ, ու, ու . *s.* Dress, suit of cloths, garment, attire.

Ձգեանեմ, եցի . *v. a.* To throw, or fling down, to pull, or beat down.

Ձգեցուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To dress, to clothe.

Ձգնամ, նացի . *v. n.* To walk.

Ձգոյշ, զգուշի, զգուշիւ . *adj.* Circumspect, cautious.

Ձգուշալի, լոյ, լեաւ . *adj.* Important, grave, striking, considerable.

Ձգուշանամ, շացայ . *v. n-p.* To look after, to preserve, to have an eye upon, to take care.

Զգուշացուցանեմ, ցուցի . օ. t. To advise, to forewarn, to defend.

Զգուշաւոր, ի, աւ . adj. Circumspect, cautious, provident; exact, punctual; sober, moderate.

Զգուշութիւն . s. Cautiousness, precaution, circumspection, guard, regard, measure.

Զգօն, ի, աւ . adj. Judicious, sage, wise, learned.

Զգօնացուցանեմ, ցուցի . օ. t. (զգաղան) To tame, to subdue, to humanize.

Զգօնութիւն . s. Wisdom, maturity, sense, good judgment.

Զեւն . s. ind. Damage, loss, prejudice.

Զեկուցանեմ, կուցի . օ. a. To warn.

Զեղանիմ, զայ . օ. n-p. To abound, to superabound, to overflow.

Զեղիւ, ի, իւ . adj. Debauched, dissolute, lewd, intemperate.

Զեղիւիմ, խեցայ . օ. n-p. To commit a debauch; to be abused.

Զեղխութիւն . s. Debauchery, luxury.

Զեղծ, ի, իւ . adj. Dissolute, lewd, licentious; spoiled.

Զեղծանիմ, զեղծայ . օ. n-p. To get spoiled, to be tainted.

Զեղուն . adj. ind. Full, heaped.

Զեղջ, ի, իւ . s. Grief, sorrow, regret, compunction, repentance, remorse.

Զենում, զենի . օ. a. To sacrifice, to kill, to slaughter.

Զեռամ, ացի . օ. n. To creep; to swarm,

to stir, to swarm with worms.

Ջէռուռն, ռնոյ, ռնով. *s.* A creeping thing, a reptile.

Ջէտեղեմ, եցի. *v. a.* To put, to place, to lay, to seat, or situate.

Ջէրծ. *adj. ind.* Exempt, free; safe.

Ջէրծանիմ, զէրծայ. *v. n-p.* To make one's escape, to escape.

Ջէրծուցանեմ, ծուցի. *v. t.* To deliver, to enfranchise, to save, to keep, to disengage, to redeem.

Ջզուանք, նայ, նք. *s. pl.* A nausea, disgust, aversion, rising of the stomach.

Ջզուիմ, լեցայ. *v. n-p.* To be out of conceit with, to grow tired, to hate, to abhor, to abominate.

Ջէն, զինու, զինու. *s.* Arm; armour.

Ջէնիթ, ի, իւ. *s.* Zenith.

Ջի. *conj.* For, because.

Ջի. *conj.* What? how? how much? therefore? for which reason?

Ջիա՞րդ. *adv.* How? why?

Ջինազիր, կրի, կրաւ. *s.* Squire.

Ջինաբան, ի, աւ. *s.* An arsenal, magazine of arms.

Ջինեմ, եցի. *v. a.* To arm; to provide with arms, to fortify.

Ջինուոր, ի, աւ. *s.* A soldier, a militia man, military.

Ջինուորութիւն. *s.* Militia, arms, profession of war; arms, an army.

Ջի՞նչ. *pro. ind. and adv.* That, which, what; how now?

զինչ և իցէ . *pro. ind.* Whatever ,
whichever.

զինչ ինչ . *pro. ind.* What? what thing?

զիջանեմ, զիջի . *v. n.* To calm, to pacify,
to make one's self easy.

զիստ, զստի, զստիւ . *s.* Thigh; hip,
haunch.

զլանամ, լացայ . *v. a.* To deny, to refuse,
to go from one's word.

զկծիմ, ծեցայ . *v. n-p.* To be angry,
to be vexed.

զկնի . *pre. and adv.* After, since; after-
wards.

զհետ . *pre. and adv.* After, then, from.

զհետ գնամ, նաջի . *v. n.* To follow, to
come, or to be next, to go after.

զդեար, երոյ, երով . *s.* A medlar.

զղջամ, ացայ . *v. n-p.* To repent, to re-
gret, to be sorry.

զղջումն, ջման, ջմամբ . *s.* Repentance,
compunction, remorse.

զմայլեցուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To charm,
to ravish.

զմէլին, ի, աւ . *s.* A penknife.

զմուռս, զմուսոյ, սով . *s.* Myrrh.

զմասեմ, եցի . *v. a.* To embalm.

զմրուխտ, բխտոյ, տով . *s.* Emerald.

զննեմ, եցի . *v. a.* To observe, to look
at, to examine, to discuss.

զննութիւն . *s.* Observation.

զնստանիմ, տայ . *v. n-p.* To settle, to
grow calm, to relent.

Հոգիազոս, ի, աւ . *s.* Zodiac.

Զոհ, ի, իւ . *s.* A victim, sacrifice, host.
 Զոհեմ, եցի . *v. a.* To sacrifice, to im-
 molate.

Զողալ, ի, իւ . *s.* Cornel-berry.
 Զոյգ, զուգի, իւ . *adj.* and *adv.* Equal,
 even; level; with, together.

Զոյգք, զուգից, գիւք . *s. pl.* A pair, a
 couple.

Զոսայ, ի, իւ . *s.* Hyssop.

Զով . *adj. ind.* Cool, fresh.

Զովանամ, վացայ . *v. n-p.* To cool, to
 grow cool.

Զովութիւն . *s.* Coolness, freshness.

Զոր օրինակ . *conj.* For example, as.

Զոր օրինակ . *adv.* As well as, how.

Զուարակ, ի, աւ . *s.* A bullock, a bull,
 calf, veal.

Զուարթ, ի, իւ . *adj.* Merry, cheerful,
 sprightly, gay, alive.

Զուարթանամ, թացայ . *v. n-p.* To be
 merry, to rejoice.

Զուարթութիւն . *s.* Cheerfulness, gaiety;
 joy, activity.

Զուարճաբանեմ, եցի . *v. n.* To jest, to
 joke.

Զուարճաբանութիւն . *s.* Pleasantry,
 jest, sport, joke.

Զուարճալի, լոյ, լեաւ . *adj.* Rejoicing,
 delightful, delicious, lieve, agreeable,
 pleasant.

Զուարճախօսութիւն . *s.* Facetiousness.

Զուարճանամ, ճացայ . *v. n-p.* To enjoy,
 to rejoice, to be merry, to delight.

Զուարճացուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To rejoice, to divert, or make merry.

Զուարճութիւն. *s.* Jog, enjoyment, pleasure, delight, diversion.

Զուգադրութիւն. *s.* Combination.

Զուգահէճական, ի, աւ. *adj.* and *s.* Parallel.

Զուգընթանամ, թացայ. *v. n.* To concur, to coincide.

Զուգիմ, գեցայ. *v. n-p.* To conjoin, to couple, to unite, to join.

Զուսպ. *adj. ind.* Close, narrow, reserved;

Զուտ, զտոյ, զտով. *adj.* Pure, neat.

Զուր. *adj. ind.* and *adv.* Vain, needless; in vain, uselessly.

Զուրկ. *adj. ind.* Private, deposed.

Զոքանչ, ի, իւ. *s. f.* Mother-in-law, step-mother.

Զջարիմ, ըեցայ. *v. n.* To be angry, to be offended.

Զաւլ or Զնչաւ (*իշոյ*) *v. n.* To bray.

Զսպանակ, ի, աւ. *s.* A spring.

Զսպեմ, եցի. *v. a.* To strain, to bind, to lay close; to subdue.

Զտեմ, եցի. *v. a.* To refine, to purge, to purify, to clear.

Զրահ, ի, իւ. *s.* A cuirass, corslet.

Զրկանք, զրկանաց, նօք. *s. pl.* Extortion, oppression, rapine, a breach, damage, grievance, wrong, injury.

Զրկեմ, եցի. *v. a.* To deprive, to strip, to steal, to defraud.

Զրոյց, զրուցի, ցաւ . *s.* A word, discourse, recital, account, news.

Զրուցեմ, եցի . *v. a.* To discourse, to speak, to talk; to relate, to tell.

Զրպարեմ, եցի . *v. a.* To calumniate, to speak ill, to slander.

Զրպարտութիւն . *s.* Calumny, slandering, accusation.

Զրօյ, ի, իւ . *s.* Zero; a nought.

Զօշաքաղութիւն . *s.* A sordid interest, covetousness, dirt.

Զօշտութիւն . *s.* Immodesty, lewdness.

Զօր, ու, ու . *s.* An army, the soldiery, military men; strength, fortitude; militia.

Զօրաժողով լինիմ, եղէ . *v. n.* To levy soldiers, or troops.

Զօր ամենայն . *adv.* Every day, always.

Զօրանամ, բացայ . *v. n-p.* To grow stronger; to be able.

Զօրապետ, ի, աւ . *s.* General, captain.

Զօրավիպն . *s. ind.* Help, relief.

Զօրացուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To fortify, to fasten, to provide, to strengthen, to restore, to re-animate, or revive.

Զօրաւոր, ի, աւ . *adj.* Strong, stout, hard, powerful, mighty, energetic.

Զօրեմ, եցի . *v. n.* To be able, to be worth.

Զօրհանապաղ . *adv.* Every day.

Զօրութիւն . *s.* Power, vigour, value, valour, bravery, many, plenty, energy.

Զօրք, զօրաց, զօրք . *s. pl.* See Զօր :

Է

- Էակ, էաւ . *s.* A being; existence.
 Էակ, է, աւ . *adj.* Essential, substantial.
 Էդ, էդի, էդաւ . *adj.* and *s.* Female.
 Էշ, էշոյ, էշով . *s.* An ass; (*մասակ*) she-ass; an idiot, a fool.
 Էութիւն . *s.* Essence, nature; existence.
 Էջ, էջի, էջեւ . *s.* A page.
 Էջք, էջեց, էջեւք . *s. pl.* Descent; declivity.
 Էրէ, Էրէոյ, ու . *s.* A beast, buck.

Ը

- Ըմբիշ, բշի, բշաւ . *s.* An athlet, or wrestler; gladiator.
 Ըմբշամարտիմ, տեցայ . *v. n-p.* To wrestle, to contend in wrestling, to struggle.
 Ըմբոստ, է, աւ . *adj.* Refractory, disobedient, indocile, proud.
 Ըմբոստանամ, տացայ . *v. n-p.* To kick, to disobey, to resist.
 Ըմբռնեմ, եցի . *v. a.* To take, to hold, to keep, to catch, to reach, or to come at; to comprehend, to conceive.
 Ըմպեմ, արբի . *v. a. irr.* To drink.
 Ըմպելիք, լեաց, լեօք . *s. pl.* Drink, beverage, liquor, potation.
 Ընդ . *pre (աւ)* To, at, unto, towards, against; by, through; (*հանդերձ*) with, together; (*ի ներքոյ*) under, beneath; (*փոխանակ*) for, in the room of, instead.

- Ընդառաջ . *pre.* Before, over-against.
 Ընդառաջ ելանեմ, ելի . *v. n.* To present one's self, to obviate.
 Ընդասուն . *adj. ind.* Domestick, tamed
 Ընդարձակ, ի, աւ . *adj.* Large, wide, ample, vast, spread, prolix.
 Ընդարձակեմ, եցի . *v. a.* To widen, to extend, to make greater, to dilate.
 Ընդարձակութիւն . *s.* Extension, extent; capacity; liberty.
 Ընդարմանամ, բնացայ . *v. n-p.* To be numb, to grow stupid.
 Ընդգրկեմ, եցի . *v. a.* To embrace.
 Ընդդէմ, դիմի, դիմաւ . *adj. and pre.* Contrary, hurtful; against, near.
 Ընդդիմաբանեմ, եցի . *v. n.* To contradict, to contest, to oppose.
 Ընդդիմաբանութիւն . *s.* Contradiction, disputation; antiphrasis.
 Ընդդիմադրեմ, եցի . *v. a.* To oppose, to object.
 Ընդդիմադրութիւն . *s.* Opposition.
 Ընդդիմակ, ի, աւ . *adj.* Contrary.
 Ընդդիմութիւն . *s.* Opposition, contrariety; hinderance, impediment.
 Ընդելուզանեմ, լուզի . *v. a.* To enchase, to fit, to set into.
 Ընդերք, բաց. քօք . *s. pl.* Entrails, bowels.
 Ընդէր . *adv.* Why? for what?
 Ընդլայնեմ, եցի . *v. a.* To amplify.
 Ընդհակառակն . *adv.* On the contrary.
 Ընդհանուր . *adj. ind.* Universal, general, common.

- Ընդհանրապէս . *adv.* Generally.
- Ընդհատ , ի , իւ . *adj.* Discontinuous, intermitting; different, separate.
- Ընդհատեմ , եցի . *v. a.* To interrupt, to discontinue, to cease.
- Ընդհատութիւն . *s.* Interruption, intermission, cessation.
- Ընդհարկանիմ , հարայ . *v. n-p.* To take offence, to hit, to knock, to dash.
- Ընդհուպ . *adv.* Very soon, sudden, by and by, soon, in short time.
- Ընդձեռեմ , եցի . *v. a.* To give.
- Ընդոսանում , տայ . *v. n.* To leap, to jump, or skip, to fly, or return.
- Ընդունակ , ի , աւ . *adj.* Capable, susceptible; acceptable, agreeable.
- Ընդունակութիւն . *s.* Capacity, ability.
- Ընդունայն . *adj. ind. and adv.* Vain, needless, frivolous.
- Ընդունելի , լայ , լեաւ . *adj.* Acceptable, agreeable, admissible, obtainable.
- Ընդունելութիւն . *s.* Reception; cheer, entertainment; participle.
- Ընդունիմ , ընկալայ . *v. a.* To receive, to take, to accept, to embrace, to gather, to reap.
- Ընդվայր . *adv.* In vain, uselessly.
- Ընդվիմ , զեցայ . *v. n-p.* To revolt, to disobey, to resist.
- Ընթանամ , թացայ . *v. n.* To run, to run to; to walk, to go.
- Ընթացք , ցից , ցիւք . *s. pl.* Course, run, running, gait, proceeding.

Ընթեռնում, թերցայ . *v. a.* To read.

Ընթերցուած, ոյ, ուլ . *s.* Reading; lesson, lecture.

Ընթրեմ, եցի . *v. a.* To sup.

Ընթրիք, րեաց, րեօք . *s. pl.* Supper.

Ընծայ, ի, իւ . *s.* A present, gift.

Ընծայեմ, եցի . *v. a.* To offer, to present, to attribute.

Ընկենում, կեցի . *v. a.* To throw, to cast, to hurl; to depose.

Ընկեր, ի, աւ . *s.* Companion, a comrade, partner, fellow.

Ընկերեմ, եցի . *v. n.* To accompany; to associate, to convoy.

Ընկերութիւն . *s.* Company, society.

Ընկիճիմ, ճեցայ . *v. n-p.* To resist, to act as an obstacle, to hinder.

Ընկղմեմ, եցի . *v. a.* To sink, to deepen, to submerge; to drown.

Ընկճեմ, եցի . *v. a.* To oppress, to subdue, to humiliate, to blunt.

Ընկողմանիմ, նեցայ . *v. n-p.* To stretch one's self in bed, to lie down, to go to bed.

Ընկոյզ, կուղի, կուղաւ . *s.* Nut.

Ընկրկեմ, եցի . *v. a.* To repulse, to reject, to draw back; to subdue.

Ընձիւղ, ոյ, ուլ . *s.* A sucker, a shoot, a bud.

Ընձիւղեմ, եցի . *v. a.* To shoot, or bud.

Ընձուղա, ու, ու . *s.* A giraff, camelopard.

Ընչացք, ցից, ցիւք . *s. pl.* Whiskers.

Ընտանեհամ, նեցայ. *v. n.* To familiarize one's self, to grow tame.

Ընտանի, նւոյ, նեաւ. *adj.* and *s.* Familiar, domestick; tamed; near, next.

Ընտանիք, նեաց, նեօք. *s. pl.* (աղագասոհմ) A family, household, kindred.

Ընտանութիւն. *s.* Familiarity; confidence; intimacy; friendship.

Ընտիր. *adj. ind.* Elected; pretty, good, exquisite, fine, elegant.

Ընտրեմ, եցի. *v. a.* To elect, to choose.

Ընտրողութիւն. *s.* Judgment, discernment, discretion.

Ընտրութիւն. *s.* Choice, election; a vote, suffrage; taste.

Ըստ. *pre.* According to, as for, in comparison of.

Ըստ որում. *adv.* As, like, as it happens.

Թ

Թագ, ի, իւ. *s.* Crown, a mitre.

Թագաւոր, ի, աւ. *s.* A king, a monarch.

Թագաւորութիւն. *s.* Reign, empire; royalty, a kingdom.

Թագուհի,ւոյ,ւով. *s.* A queen.

Թաքուցանեմ, ուցի. *v. a.* To hide, to conceal; to cover; to envelop.

Թաթաղուն. *adj. ind.* Full, filled.

Թաթպան, ի, աւ. *s.* A glove.

Թալկանամ, կացայ. *v. n-p.* To swoon, to vanish, to faint, to languish.

Թախանձեմ, եցի. *v. a.* To insist, to

urge, to importune, to trouble, to vex.
Թակ, ի, իւ . *s.* A mallet, hammer; a paving beetle.

Թակաղաղ, ի, աւ . *s.* A chapter; (նաւու) top.

Թակոյկ, ի, աւ . *s.* A pitcher, jug, jar.

Թաղ, ի, իւ, or աւ . *s.* A quarter, ward; department, canton, district.

Թաղանթ, ոյ, ուլ . *s.* A membrane, cuticle.

Թաղեմ, եցի . *v. a.* To bury, to inter.

Թաղիք, դեաց, դեօք . *s. pl.* Felt, stuffing.

Թաղումն, դման, դմամբ . *s.* Sepulture, burying, burial.

Թամբ, ի, իւ . *s.* (ձիոյ) Saddle, a saddle-bow; (միս) pulp.

Թան, ի, իւ . *s.* Soup, pottage.

Թանամ, թացի . *v. a.* To bathe, to wet; to soak, to wash.

Թանաք, ի, իւ . *s.* Ink.

Թանգարան, ի, աւ . *s.* Treasury, museum, a closet.

Թանկ . *adj. ind.* Dear, precious.

Թանձր, ձու, ձու . *adj.* Thick, dense, big, large; deep.

Թանձրամիտ, մտի, մտաւ . *adj.* Stupid.

Թանձրանամ, բացայ . *v. n.* To thicken, to grow hard, or thick.

Թանձրութիւն . *s.* Thickness; bigness; solidity.

Թանչք, թանչից, իւք . *s. pl.* Diarrhoea, flux; bloody flux; colick.

Թաշկինակ, ի, աւ . *s.* A handkerchief; (սպարանոցի) neck-kerchief.

- Թառամիմ, մեցայ . *v. n-p.* To fade, to wither, to decay.
- Թատրոն, իւ, իւ . *s.* Theatre, stage.
- Թարախ, ի, իւ . *s.* Matter of a sore, sanies, corruption.
- Թարգմանեմ, եցի . *v. a.* To translate, to interpret, to explain.
- Թարգմանութիւն . *s.* A translation, an interpretation.
- Թարթափիմ, փեցայ . *v. n-p.* To be perplexed with business; to frequent.
- Թարմ, ի, իւ . *adj.* Fresh, recent, young.
- Թացութիւն . *s.* Humidity, dampness, moistness.
- Թաւ, ու, ու . *adj.* Thick, dense, hairy; (շէշտ) grave.
- Թաւալեմ, եցի . *v. a.* To roll.
- Թաւամազ, ի, իւ . *adj.* Hairy, full of hair, woolly.
- Թաւիշ, ի, աւ . *s.* Velvet.
- Թափ, ոյ, ուլ . *s.* Violence, effort, impetuosity, attempt, struggle.
- Թափանցեմ, եցի . *v. n.* To penetrate, to pierce, to pass through.
- Թափանցիկ . *adj. ind.* Transparent, piercing; diaphanous.
- Թափառական, ի, աւ . *adj.* Vagabond, vagrant, wandering.
- Թափառիմ, ուեցայ . *v. n.* To wander, to roam, to rove, to be vagrant.
- Թափեմ, եցի . *v. a.* To throw, to pull, or lay down, to scatter, to shed, to unload, to release.

Թափիչ, փչի, փչաւ. *s.* A whistler.

Թափօր, ի, իւ. *s.* Procession.

Թեղան, ոյ, ուլ. *s.* The woof.

Թեթեւ. *adj. ind.* Light, agile, frivolous.

Թեթեամտութիւն. *s.* Levity of mind, inconstancy, instability.

Թեթեութիւն. *s.* Lightness, levity, unloading.

Թել, ոյ, ուլ. *s.* Thread, filament, string, fibre.

Թեղադրեմ, եցի. *v. a.* To suggest, or insinuate, to inspire, to dictate.

Թեղահան, ի, աւ. *s.* A machine to wire-draw gold.

Թեղօշ, ի, իւ. *s.* A pine-tree.

Թեմ, ի, իւ. *s.* A diocese, a bishoprick.

Թերահաւատ, ի, իւ. *adj.* Mistrustful, incredulous, unbelieving.

Թերեւ. *adv.* Perhaps.

Թերթ, ի, իւ. *s.* Sheet of paper, a leaf.

Թերի. *adj. ind. and adv.* Imperfect, incomplete; faultily.

Թև, ոյ, ուլ. *s.* Wing.

Թեփ, ոյ, ուլ. *s.* (ալեր) Bran; (ձկան) scale; (գլխոյ) dandruff, scurf.

Թէ. *conj.* Be it so, whether.

Թէ. *conj.* If, that.

Թէամորոն. *s.* See Թամորոն:

Թէ և. *conj.* Although, though, even if.

Թէյ, ի, իւ. *s.* Tea.

Թէութիւն. *s.* Condition.

Թէպէտ. *conj.* Though, although.

Թթու, ոյ, ուլ. *adj.* Acid, sour, sharp.

- Թթուութիւն . *s.* Acidity, sourness.
- Թի , ոյ , ուլ . *s.* A shovel; an oar.
- Թիակ , ի , աւ . *s.* (կրակի) A shovel; (ուսոյ) shoulder-blade.
- Թիշ , թշի , թշաւ . *s.* A span, a hand's breadth.
- Թիթեղն , թիթղան , թիթղամբ . *s.* A thin plate, a plate.
- Թիթեռն , թռան , թռամբ . *s.* A butterfly.
- Թիկն , կան , կամբ . *s.* Back, shoulder.
- Թին , թնոյ , թնուլ . *s.* Grape-stone.
- Թիւ , թուոյ , լուլ . *s.* A number.
- Թիւր , ոյ , ուլ . *adj.* and *adv.* Twisted, twined, crooked.
- Թիւրակէս , ի , իւ . *s.* Treacle.
- Թլուառ , ի , իւ . *adj.* Stammerer; (խօսել) to stutter, or lisp.
- Թլուառութիւն . *s.* Lispings, stammering, stuttering.
- Թլիատեմ , եցի . *v. a.* To circumcise.
- Թլիատութիւն . *s.* Circumcision.
- Թիսեմ , եցի . *v. a.* To brood.
- Թղթաբեր , ի , աւ . *s.* A courier, the post.
- Թմբուկ , բկի , բկաւ . *s.* A drum, a kettle drum; drum of the ear.
- Թմրիմ , րեցայ . *v. n.* To fall asleep.
- Թմրեցուցիչ , ցչի , ցչաւ . *adj.* Soporiferous, somniferous.
- Թմրութիւն . *s.* Stupor, stunning, drowsiness, numbness; insensibility.
- Թնդամ , դացի . *v. n.* To ring, or echo again.
- Թնդանիւթ , ի , իւ . *s.* Cannon; Թնդա-

Կօթք , artillery , battery of ordnance.
Թշնամանեմ , եցի . *v. a.* To offend , to in-
jure , to shock , to affront.

Թշնամանք , նայ , նօք . *s.* Insult , affront ,
outrage.

Թշնամի , մեռյ , մեաւ . *s.* and *adj.* An
enemy , contrary , adverse.

Թշնամութիւն . *s.* Hatred , enmity , ho-
stility , aversion.

Թշուաւ , ի , աւ . *adj.* Unhappy.

Թշուաւութիւն . *s.* Misfortune , misery.

Թոթովեմ , եցի . *v. n.* To lisp , to
stammer , to stutter.

Թողութիւն . *s.* Pardon , remission.

Թողում , թողի . *v. a.* To leave , to for-
sake , to let , to permit , to pardon , to
abandon , to quit.

Թոյլատուութիւն . *s.* Permission , conces-
sion , toleration.

Թոյն , թունի , նիւ . *s.* Poison , venom.

Թոնիր , նրի , նրիւ . *s.* A furnace , kiln.

Թոշակ , ի , աւ . *s.* Provision ; viaticum ;
pay , wages , stipend , salary.

Թոռն , աին , or ռան , ռամբ . *s.* Grandson ,
grand-daughter ; a nephew.

Թովեմ , եցի . *v. a.* To enchant , to charm.

Թուաբանութիւն . *s.* Arithmetick.

Թուական , ի , աւ . *s.* and *adj.* A date ,
epoch ; numeral.

Թուանշան , ի , աւ . *s.* A cipher , a figure.

Թուեմ , եցի . *v. a.* To number , to
count , to settle accounts , to calculate.

Թուղ , թղոյ , թղով . *s.* A fig.

- Թուլթ , Թթոյ , Թթով . *s.* A mulberry.
 Թուլթակ , Ի , աւ . *s.* A parrot.
 Թուլի Թէ . *v. imp.* It seems.
 Թուլանամ , լացայ . *v. n-p.* To be relaxed,
 to grow slack, to make slow, or abate,
 to grow cool, to slacken.
 Թուլութիւն . *s.* A slackness, cowardice,
 looseness, relaxation.
 Թուխ , Թխոյ , Թխով . *adj.* Brown, dark,
 tawny, sun-burnt.
 Թուխս , Թխոյ , Թխով . *s.* A covey,
 nest of eggs.
 Թուղթ , Թղթոյ , Թղթով . *s.* Paper; a
 letter, epistle.
 Թումբ , Թմբոյ , Թմբով . *s.* Bank, mole.
 Թունաւոր , Ի , աւ . *adj.* Venomous,
 poisonous.
 Թուր , Թրոյ , Թրով . *s.* Sword.
 Թուրինջ , Բնջի , Բնջաւ . *s.* An orange.
 Թուփ , Թփոյ , Թփով . *s.* A shrub, a
 bush, a bramble.
 Թուք , Թքոյ , Թքով . *s.* Spittle.
 Թոք , ոյ , ու . *s.* The lungs.
 Թոքացաւ , ոյ , ու . *adj.* Consumptive,
 phthisical.
 Թռչիմ , Թռեայ . *v. n.* To fly, to flutter,
 to wing it away.
 Թռչուն , Թռչոյ , Թռչով . *s.* A bird, a
 winged animal.
 Թրածուկն , ձկան , ձկամբ . *s.* Thornback.
 Թրեմ , Էցի . *v. a.* To knead.
 Թրթուր , Թրոյ , Թրով . *s.* Caterpillar,
 a worm.

Թրծեմ, եցի. *v. a.* To cook, to burn.

Թրմեմ, եցի. *v. a.* To wet, to soak, to imbrue, to temper.

Թրջեմ, եցի. *v. a.* To bathe, to wet.

Թքանեմ, Թքի. *v. a.* To spit.

Թքարան, ի, աւ. *s.* A spitting pot.

Թօթափեմ, եցի. *v. a.* To shake, to agitate; to hunt, to drive back.

Թօշնիմ, նեցայ. *v. n-p.* To grow dull, to dry, to decay.

Ժ

Ժահահոտ, ի, աւ. *adj.* Stinking, fetid.

Ժահահոտիմ, տեցայ. *v. n-p.* To stink, to be fetid, to smell strong.

Ժամ, ու, ու. *s.* Hour; time; office.

Ժամագիրք, գրոց, գրովք. *s.* A breviary.

Ժամագործ, ի, աւ. *s.* A clock-maker, watch-maker.

Ժամադրեմ, եցի. *v. n.* To fix a time, to appoint a time.

Ժամանակ, ի, աւ. *s.* Time.

Ժամանակագրութիւն. *s.* Chronology.

Ժամանեմ, եցի. *v. n.* To arrive; to reach, to be able.

Ժամավաճառ լինիմ, եղէ. *v. n.* To throw away one's time, to lose time.

Ժամացոյց, ցուցի, ցուցիւ. *s.* A clock; watch; (արևու) sun-dial.

Ժայռ, ի, իւ. *s.* A rock; (ծովու) a shoal.

Ժանիք, նեաց, նեօք. *s. pl.* Tusks, claw.

Ժանկ, ոյ, ով. *s.* Rust, verdigris.

Ժանտ, ի, իւ . *adj.* Bad, wicked, profligate, cruel, sharp.

Ժանտախտ, ի, իւ . *s.* Plague; contagion, pestilence.

Ժանտանամ, տացայ . *v. n-p.* To be mad, to be angry with one.

Ժապաւէն, լինի, լինաւ, or ինեաւ . *s.* Border, hem; a ribbon, galloon.

Ժառանգ, ի, աւ . *s.* Heir, successor.

Ժառանգեմ, եցի . *v. a.* To inherit.

Ժառանգութիւն . *s.* Inheritance, estate.

Ժիժմակ, ի, աւ . *s.* Animalcule, an insect, a worm, a reptile.

Ժիր, ժրի, ժրաւ . *adj.* Active, busy, lively, sprightly, vigorous.

Ժլատ, ի, իւ . *adj.* Niggardly, stingy, sordid.

Ժխտեմ, եցի . *v. a.* To deny, to disown,

Ժողով, ոյ, ով . *s.* An assembly, union, company, a heap, pile, a council, synod,

Ժողովեմ, եցի . *v. a.* To assemble, to heap up, to gather.

Ժողովուրդ, վըդեան, վըդեամբ . *s.* People, the multitude.

Ժողովըական, ի, աւ . *s.* Vulgar; plebeian, the mob.

Ժողովըապետ, ի, աւ . *s.* Curate, parson.

Ժուժեմ, եցի . *v. n.* To endure, to suffer, to be patient.

Ժուժկալութիւն . *s.* Patience; abstinence.

Ժպիրհ, պրհի, պրհաւ . *adj.* Audacious, rash, insolent, bold.

Ժպտիմ, տեցայ . *v. n.* To smile.

Ժայռհուծիւն . *s.* Boldness.

Ժտեմ, եցի . *v. a.* To entreat earnestly, to conjure, to beseech.

Ժբանամ, բացայ. *v. n-p.* To take courage.

Ի

'Ի . *pre.* To, at, into; from, from the; in the, among, amidst.

'Ի բաց . *adv.* At a distance, far, far of.

Իբր . *adv.* } As, like, almost, nearly,

Իբրեւ . *adv.* } about, thereabout.

Իգական, ի, աւ . *adj.* Feminine.

Իժ, ի, իւ . *s.* A viper.

Իլոյ, ուլ . *s.* Spindle.

Իմանամ, իմացայ . *v. a.* To understand, to know, to feel, to think of.

Իմաստ, ի, իւ . *s.* Sense, signification.

Իմաստակ, ի, աւ . *s. and adj.* A pedant, sophist; sophistical, pedantical.

Իմաստակուծիւն . *s.* Pedantry, sophism.

Իմաստնաբար . *adv.* Wisely, learnedly.

Իմաստուծիւն . *s.* Wisdom.

Իմաստուն, տնոյ, տնուլ . *adj.* Wise, learned; intelligent; skilful.

Իմացական, ի, աւ . *adj.* Intellectual.

Իմացուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To give notice, to advertise, to advise, to inform.

'Ի մէջ . *pre.* In the middle, amongst, amidst, in, into, between.

'Ի միասին . *adv.* Together, at once.

Իմն, իրիք, իւիք . *adj.* Some, a, an, something, any thing; somewhat.

'Ի մօտոյ . *adv.* Nigh, near, very soon.

'Ի ներքոյ . *adv.* Under, beneath, below.

'Ի ներքս . *adv.* In, into, within.

Ինձ , ընձու , ընձու . *s.* A leopard.

Ինձէն . *adv.* By myself, personally.

Ինն , ըննի , ըննիւ . *adj.* Nine.

Իննսուհն , նոնի , նոնիւ . *adj.* Ninety.

Ինչ , ընչի , ընչիւ . *s.* Some, a, an, any.

Ի՞նչ . *adv.* What?

Ինչք , ընչից , ընչիւք . *s. pl.* Riches, property, effects, wealth.

Ինքն , ինքեան , ինքեամբ . *pro.* He; she; self. Ես ինքն , myself. Դու ինքն , thyself. Նա ինքն , himself.

Ինքնադուլս . *adj. ind.* Independent, absolute, free.

Ինքնակալ , ի , իւ . *s.* An autocrat, a monarch, an emperor.

Ինքնակամ . *adj. ind. and adv.* Voluntary, willingly, spontaneous.

Ինքնահաւան , ի , իւ . *adj.* Capricious; presumptuous, arrogant.

Ինքնին . *adj.* By himself, personally.

Իշամեղու , ի , աւ . *s.* A hornet, drone.

Իշխան , ի , աւ . *s.* A prince, a sovereign.

Իշխանական , ի , աւ . *adj.* Sovereign, imperial; lordly; ruling.

Իշխանութիւն . *s.* Authority, principality, empire, command, sovereignty.

Իշխեմ , եցի . *v. a.* To rule, to predominate, to reign; to be hold, to presume.

Իջանեմ , իջի . *v. n.* To descend, to fall; to lower; (յերթիւլարէն) to light.

Իջևան, ի, աւ. *s.* Inn, hotel; lodging.

Իջևանիմ, նեցայ. *v. n-p.* To take a lodging, to lodge.

Իջուցանեմ, իջուցի. *v. t.* To make to descend, to take down, to let down.

Իսկ. *conj.* As for the rest, but, in the mean time.

Իսկապէս. *adv.* Really, indeed, truly.

Իսկոյն. *adv.* Presently, directly.

Ի վաղուց. *adv.* Long ago, of old.

Ի վայր. *adv.* Underneath, below.

Ի վեր. *adv.* Above, over.

Ի վերայ. *pre.* Above, over, on, upon.

Ի վերուստ. *adv.* From above.

Ի վերջէ or Ի վերջոյ. *adv.* At last, finally, after all.

Ի տուէ. *adv.* By day, or during the day, in the daytime.

Իր, ի, աւ. *s.* Thing, effect, fact.

Իրական, ի, աւ. *adj.* Real, true, effective, positive, certain.

Իրանք, նաց. նօք. *s. pl.* The body, a bust, shape.

Իրապէս. *adv.* Really, indeed, in effect.

Իրաւագէտ, գիտի, գիտաւ. *s.* Jurist, a lawyer, counsellor.

Իրաւացի, ցւոյ, ցեաւ. *adj.* Just, real, rational, reasonable, lawful.

Իրաւունք, ւանց, ւամբք. *s. pl.* Justice, equity, right, law, reason.

Իրողութիւն. *s.* Affair, fact, action, occupation, business.

Իւղ. ոյ, ուլ. *s.* Oil; (կոգի) butter; oint-

ment, pomatum; (գրոշմի) chrism.
 Իւղային . *adj. ind.* Oleaginous.
 Իւր, ոյ, ով . *pro.* His; his own.
 Իւր, իւրեան, եամբ . *pro.* Himself.
 Իւրաքանչիւր, ոյ, ով . *adj.* Each, every.
 Իւրովի or Իւրովին . *adv.* Of himself, personally; voluntarily.

Լ

Լաբիրինթոս , ի , իւ . *s.* A labyrinth.
 Լամ, լացի . *v. n.* To weep, to cry.
 Լալիւն . *s. ind.* Weeping, mourning.
 Լախտ , ի , իւ . *s.* A club, bat, mace.
 Լամբ , ի , իւ . *s.* A staple; buckle.
 Լայն , ի , իւ . *adj.* Large, wide, vast.
 Լայնեմ, եցի . *v. a.* To widen, to extend, to display, to dilate.
 Լայնութիւն . *s.* Breadth, width, wide-ness; (աշխարհագրական) latitude.
 Լանջք , ջաց , ջօք . *s. pl.* Lungs, breast; throat, thorax.
 Լապտեր , ի , աւ . *s.* A lamp, a lantern.
 Լաստ , ի , իւ . *s.* A float of timber, a raft.
 Լար , ի , իւ . *s.* Pack-thread, a string.
 Լարեմ, եցի . *v. a.* To bend, to lay; (զաղէղն) to shoot (with a bow); (զժամացոյց) to wind.
 Լաւ , ի , աւ . *adj.* Fine, pretty, good, better. Լաւ կամ Լաւագոյն է, it is good, it is better.
 Լաւագոյն , գունի , գունիւ . *adj.* Better.
 Ամենալաւ , best, the best.

- Լաւ Խ . *adv.* So much the better.
 Լաւանամ, Լացայ . *v. n-p.* To grow better, to mend.
 Լաւութիւն . *s.* Goodness, bounty.
 Լափեմ, Էցի . *v. a.* To lap, to lick up; to consume.
 Լեռուն, լէրին, լէրամբ . *s.* A mount, a mountain.
 Լեարդ, լէրդի, լէրդաւ . *s.* The liver.
 Լեզու, ի, աւ . *s.* The tongue; language; speech, dialect, idiom.
 Լեզուաձուկն, ձկան, ձկամբ . *s.* Sole.
 Լեզուանի, նւոյ, նեաւ . *adj.* Loquacious, talkative.
 Լեղակ, ի, աւ . *s.* Indigo.
 Լեղի, զւոյ, զեաւ . *s.* Gall; the choler, bile; bitterness.
 Լեմոն, ի, իւ . *s.* A lemon.
 Լերկ, ի, աւ . *adj.* Without hair, or bald.
 Լի, ոյ, ով . *adj.* and *adv.* Full, filled, abounding with.
 Լիանամ, լիացայ . *v. n-p.* To be full, to abound.
 Լիակատար . *adj. ind.* Plenary, full; (ներողութիւն) entire, whole; absolute.
 Լիզեմ, Էցի . *v. a.* To lick; to lap.
 Լիճ, լճի, լճիւ, or լճաւ . *s.* A lake, a pond.
 Լիմբոս, ի, իւ . *s.* Limbo.
 Լինիմ, Էղէ . *v. sub.* To be, to exist; to become.
 Լինար, տեր, տերբ . *s.* The gum.
 Լիով . *adv.* Abundantly, fully, entirely.
 Լիութիւն . *s.* Fulness, plenitude.

- Լխեռն, աան, աամբ. *s.* Axle-tree.
- Լխոր, լտեր, լտերբ. *s.* A pound weight.
- Լիրբ, լբի, լբիւ. *adj.* Impudent, insolent, shameless.
- Լլկեմ, էցի. *v. a.* To vex; to violate.
- Լճակ, ի, աւ. *s.* A lever; balance.
- Լծեմ, էցի. *v. a.* To join; (*զկառս*) to put the horses to coach.
- Լկաի. *adj. ind.* Impudent, shameless.
- Լճակ, ի, աւ. *s.* Pool, pond; marsh.
- Լնում, լցի. *v. a.* To fill up, to heap up, to load one, to accomplish, to satisfy, to make; to supply, to stuff.
- Լողամ, զացայ. *v. n.* To swim, to float.
- Լոյծ. *adj. ind.* Liquid, fluid, fluent.
- Լոյս, լուսոյ, ուլ. *s.* Light, brightness.
- Լսեմ, էցի. *v. a.* To grind, to pound, to beat, to break.
- Լորամարդի, գւոյ, գեաւ. *s.* A quail.
- Լորձուհի, ձանց, ձամբք. *s. pl.* Saliva, spittle, slaver.
- Լու, ոյ, ուլ. *s.* A flea.
- Լուալիք, լեաց, լեք. *s. pl.* A privy; running of waters, common-sewer, the sink of a ship.
- Լուանամ, լացի. *v. a.* To wash.
- Լուացարար, ի, աւ. *s.* A washer; (*կին լուացարար*) washerwoman.
- Լուբիայ, ի, իւ. *s.* A lupine; a kidney bean.
- Լուծ, լծոյ, լծուլ. *s.* A yoke.
- Լուծանեմ, լուծի. *v. n.* To untie, to unyoke, to undo, to loose.

- Լուծանիւմ, լուծայ . *v. n-p.* To languish, to flag, to fall off.
- Լուծուիմ, ծման, ծմամբ . *s.* A solution, resolution; (սառնամանեաց) thaw.
- Լումայ, ի, իւ . *s.* A mite.
- Լուռ, լռոյ, լռով . *adj.* Mute, dumb.
- Լուսանամ, սացայ . *v. n-p.* To shine, to be light, to be day.
- Լուսանցք, ցից, ցիւք . *s. pl.* Margin.
- Լուսարար, ի, աւ . *s.* A sexton, or vestry-keeper, sacristan.
- Լուսաւոր, ի, աւ . *adj.* Clear, bright, luminous.
- Լուսաւորեմ, եցի . *v. a.* To light, to clear, to explain, to enlighten.
- Լուսին, նի, նիւ . *s.* The moon.
- Լումն, սան, սամբ . *s.* A cataract, a web in the eye.
- Լուսնոտ, ի, աւ . *adj.* and *s.* Lunatick.
- Լուսնոտութիւն . *s.* Lunacy, falling sickness.
- Լուր, լրոյ, լրով . *s.* News, advice, account.
- Լուրջ, լրջոյ, լրջով . *adj.* Gay, joyful.
- Լուցկիք, կեաց, կեօք . *s. pl.* A match; wick, tinder.
- Լռեմ, եցի . *v. n.* To keep close a secret, to keep silence.
- Լռելեայն . *adv.* In secret, secretly, silently, tacitly.
- Լռեցուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To silence one, to impose silence.
- Լսեմ, լուայ . *v. a.* and *n.* To hear, to listen, to mind, to understand.

Լսելիք, լեաց, լեօք . *s. pl.* The hearing; ears; audience.

Լրագրութիւն . *s.* Gazette, newspaper.

Լրացուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To complete, to accomplish, to finish.

Լրքութիւն . *s.* Impudence, insolence.

Լիկ, լիկի, լիկամբ . *s.* A foot-way, foot-pavement; footpath.

Լրտես, ի, աւ . *s.* Spy, a scout.

Լրտեսեմ, եցի . *v. a.* To watch, to spy, to look out.

Լքանեմ, լքի . *v. a.* To abandon.

Լքանիմ, լքայ . *v. n-p.* To be cast down, to languish, to despair.

Լքումն, լքման, լքմամբ . *s.* An abandoning, or forsaking, pining, despair, discouragement, sadness.

Լու, ի, իւ . *s.* Moss.

Խ

Խաբէբայ, ի, աւ . *adj.* A cheater, pick-pocket, roguish, a rogue, an impostor.

Խաբեմ, եցի . *v. a.* To deceive, to cheat; to defraud, to dupe, to gull.

Խաբէութիւն . *s.* Deceit, fraud, knavery, cheat, fallacy.

Խաղ, ի, իւ . *s.* A note (in musick).

Խաժամուժ . *adj. ind.* Vulgar, plebeian.

Խախոււմ . *adj. ind.* Unstable, ill-shaped, ill-built; inconstant.

Խախտեմ, եցի . *v. a.* To shake; to change, to disunite, to ruin.

- Խածանեմ, Խածի . *v. a.* To bite.
 Խածի, ծւոյ, ւով . *s.* A bird's crop, the craw of a bird; a calf's maw.
 Խակ, ի, իւ . *adj.* Unripe, rough, hard, sour, bitter; imperfect.
 Խաղ, ի, իւ . *s.* Play, game, a party.
 Խաղամ, զացի . *v. n.* To play, to sport; to march, to go; to mock, to deride.
 Խաղախորդ, ի, աւ . *s.* Leather-dresser.
 Խաղաղ . *adj. ind.* Quiet, calm, peaceful, tranquil, mild.
 Խաղաղեմ, զեցի . *v. a.* To pacify, to calm, to appease.
 Խաղաղութիւն . *s.* Peace, quiet, tranquillity, calm, repose.
 Խաղող, ոյ, ով . *s.* A grape.
 Խամ . *adv. ind.* Rough; unexperienced.
 Խամբանամ, բացայ . *v. n-p.* To wither, to fade, to dry, to tarnish.
 Խայթ, ի, իւ . *s.* A sting, bite, biting; (խղճի) remorse.
 Խայթեմ, եցի . *v. a.* To bite, to sting.
 Խայթոց, ի, աւ . *s.* Sting; point, prick.
 Խայթուած, ոյ, ով . *s.* A prick, bite.
 Խայծ, ի, իւ . *s.* Bait, allurement.
 Խայծիմ, ծեցայ . *v. n-p.* To begin to ripen.
 Խայտաբլէտ . *adj. ind.* Speckled, dappled.
 Խայտամ, տացի . *v. n.* To leap for joy.
 Խայտառակ, ի, աւ . *adj.* Dishonest, shameful, ignominious.
 Խայտառակեմ, եցի . *v. a.* To shame, to disgrace one, to abash, to dishonour.
 Խայտառակութիւն . *s.* Shame, ignominy.

- խայտուց, ի, իւ . *s.* A speck, a spot.
- խան, ի, իւ . *s.* A platter, a dish, a table; a wide basket, or flasket.
- խանդարեմ, եցի . *v. a.* To corrupt, to waste, to spoil, to ruin.
- խանդակաթ . *adj. ind. and adv.* Tender, affectionate, loving; tenderly.
- խանդաղատիմ, տեցայ . *v. n-p.* To grow tender, or to be moved to pity.
- խանձարուր, ձարրոյ, ձարրով . *s.* Swaddling-clothes, childbed-linen.
- խանձարբեմ, եցի . *v. a.* To swathe, to swaddle.
- խանձող, ի, աւ . *s.* A firebrand.
- խանութ, ի, իւ . *s.* A shop.
- խանչեմ, եցի . *v. n.* To grunt, to growl.
- խաչն, շին, շամբ . *s.* Flock; herd.
- խաչնդեղ, ոյ, ով . *s.* Rhubarb.
- խաչու, ի, աւ . *s.* Broth; decoction.
- խաչ, ի, իւ . *s.* A cross; a crucifix.
- խաչախառ, ի, իւ . *s.* Crawfish.
- խաչեմ, եցի . *v. a.* To crucify.
- խաչվառ, ի, աւ . *s.* A holy standard.
- խառն, ի, իւ . *adj. and adv.* Mixed, confused, in disorder; confusedly.
- խառնակեմ, եցի . *v. a.* To shuffle, to embroil, to mix, to embarrass, to disorder, to confound.
- խառնակութիւն . *s.* A mixture, medley, confusion, disorder, trouble; coition.
- խառնափնդոր . *adj. ind.* Confused, mixed.
- խառնեմ, եցի . *v. a.* To mix, to confound; to intermingle; to season.

խառնուած , ոյ , ով . *s.* A mixture, complexion, temper, constitution.

խառնք , նից , նիւք . *s. pl.* Conjunction; coition, or copulation.

խարազան , ի , աւ . *s.* Whip, a switch.

խարազն , ի , իւ . *s.* Haircloth, sackcloth.

խարակեմ , եցի . *v. a.* To burn, to blast.

խարան , ի , աւ . *s.* A cautery.

խարդախեմ , եցի . *v. a.* To chat; to falsify, to counterfeit.

խարխիս , ըսխի , ըսխիւ . *s.* (սեան) Base, a foot, a pedestal; (նաւու) an anchor.

խարխալեմ , եցի . *v. n.* To grope along.

խարշեմ , եցի . *v. a.* To scald, to boil.

խարոյկ , ըուկի , ըուկաւ . *s.* A pile of wood fire, a live coal.

խարտեաշ . *adj. ind.* Fair, golden, red, fallow, yellow.

խարտեմ , եցի . *v. a.* To polish, to file.

խարտոց , ի , աւ . *s.* A file; a grater.

խաւար , ի , աւ . *s.* and *adj.* Darkness, the dark, obscurity; dark, gloomy.

խաւարիմ , ըեցայ . *v. n-p.* To grow dark, or gloomy, to vanish away.

խաւարտ , ի , իւ . *s.* Potherbs, vegetable; a salad.

խափանեմ , եցի . *v. a.* To hinder, to arrest, to stop, to suppress.

խափանումն , նման , նմամբ . *s.* Hindrance, impediment, obstacle.

խեթկեմ , եցի . *v. a.* To butt, to shock, to offend, to hit, to knock.

խելագար , ի , աւ . *adj.* Fool, mad.

- Խեղբ, լաց, լօք . *s. pl.* The brain; understanding; mind.
 Խեղ, ի, աւ . *adj.* Maimed body, crippled, infirm.
 Խեղդեմ, եցի . *v. a.* To strangle, to stifle, to suffocate.
 Խեղկառաւ, ի, աւ . *adj. and s.* Jocose, a buffoon, droll, funny.
 Խեղերանք, նաց, նօք . *s. pl.* Trifles, trash, minuteness.
 Խեռ, ի, իւ . *adj.* A rogue, wicked.
 Խեցեկոր . *adj. ind.* Barbarous, corrupted, hard, spurious.
 Խեցի, ցւոյ, ցեաւ . *s.* Earthen wares, a porringer, potter's wares; a shell, scale, tortoise shell.
 Խէթ, խէթի, իւ . *s.* Knock, hit; remorse; hatred, aversion.
 Խէժ, խէժի, խէժիւ . *s.* Gum; resin.
 Խէչ, խէչի, խէչիւ . *s.* A prop for a vine, a pole, a support.
 Խթան, ի, աւ . *s.* Spur.
 Խթեմ, եցի . *v. a.* To spur on, to incite, to prick, to push.
 Խժային, յնոյ, յնուլ . *adj.* Viscous, slimy.
 Խիղբ, խղբի, խղբիւ . *s.* A claw; hook.
 Խիղճ, խղճի, խղճիւ . *s.* Conscience.
 Խիճ, խճի, խճիւ . *s.* Gravel, sand.
 Խիստ, խստի, խստաւ . *adj. and adv.* Hard, harsh, austere, severe; cruelly.
 Խիտ . *adj. ind.* Thick, dense, compact; often, much.
 Խից . *s. ind.* A stopple, a cork.

- Խիւս, ոյ, ուլ. *s.* Pap, water-gruel.
 Խլեմ, եցի. *v. a.* To pluck, to extirpate;
 to detach, to take away.
 Խլինք. *s. pl. ind.* Snot.
 Խլուրդ, լրդի, լրդաւ. *s.* A mole.
 Խխնջեմ, եցի. *v. n.* To neigh.
 Խխուռնջն, Խխնջի, Խխնջաւ. *s.* A snail.
 Խծուծ, Խծծոյ, Խծծուլ. *s.* Tow.
 Խղիկ, ղկան, ղկամք. *s.* Closet, cell.
 Խղկապթ, ի, իւ. *s.* Exulceration.
 Խղճահար, ի, աւ. *adj.* Scrupulous.
 Խղճեմ, եցի. *v. n.* To make conscience,
 to fear, to doubt, to scruple.
 Խճողեմ, եցի. *v. a.* To stuff, to gorge.
 Խմոր, ոյ, ուլ. *s.* Leaven, ferment.
 Խնամ, ոյ, ուլ. *s.* Care, diligence.
 Խնամի, մւոյ, մեաւ. *s.* Relation, kinsman.
 Խնամութիւն. *s.* Affinity, kindred.
 Խնայեմ, եցի. *v. n.* To spare, to save,
 to except, to respect, to privilege.
 Խնդամ, դացի. *v. n.* To rejoice, to be
 merry, to laugh.
 Խնդիր, դրոյ, դրուլ. *s.* Question, suit.
 Խնդրեմ, եցի. *v. a.* To search, to fetch,
 to ask, to demand, to will, to require.
 Խնկաման, ոյ, ուլ. *s.* Incense-box.
 Խնկեմ, եցի. *v. a.* To incense; to em-
 balm, to perfume.
 Խնկենի, նւոյ, նեաւ. *s.* An aromatick
 plant; rosemary.
 Խնձոր, ոյ, ուլ. *s.* An apple.
 Խնճոյք, ճոյից, ճոյիւք. *s. pl.* A feast,
 treat, banquet; feasting.

խնուիմ, խցի . *զ. ա.* To stop up, to shut,
to smother.

խնչեմ, էցի . *զ. ա.* To blow one's nose.

խոզ, ի, իւ, or աւ . *ս.* A hog, pig, porker,
swine; (*մատակ*) sow.

խոզան, ի, աւ . *ս.* Stubble.

խոզանակ, ի, աւ . *ս.* A brush.

խոժուիմ, ռեցայ . *զ. ռ-ք.* To frown,
to be greatly incensed, to rage, to grieve
one's self, to be angry.

խոժուուլթիւն . *ս.* A stern look, a wrin-
kle, grief.

խոխոջիւն . *ս. ind.* The purling.

խոկումն, կման, կմամբ . *ս.* Thought,
meditation, reflexion.

խոհակեր, ի, աւ . *ս.* The cook.

խոհակերոց, ի, աւ . *ս.* Kitchen.

խոհեմ, ի, իւ . *adj.* Prudent, wise, sage.

խոհեմութիւն . *ս.* Prudence, wisdom.

խողխողեմ, էցի . *զ. ա.* To slaughter.

խողովակ, ի, աւ . *ս.* A conduit, pipe,
canal, the tunnel.

խոյ, ոյ, ուլ . *ս.* Aries; ram.

խոյակ, ի, աւ . *ս.* A chaptrel.

խոյս տամ, էտու . *զ. ռ.* To fly, to avoid,
to escape, to decamp.

խոյր, խուրի, քիւ . *ս.* A head-band; (*էւ-
րոպացւոց*) a hat.

խոնարհ, ի, աւ . *adj.* Humble, submissive;
low, abject.

խոնարհիմ, հեցայ . *զ. ռ-ք.* To be humble;
to cringe, to submit, to descend.

խոնարհութիւն . *ս.* Humility.

- Խոնաւ, ի, իւ. *adj.* Damp, moist.
 Խոնաւաչափ, ի, իւ. *s.* Hygrometer.
 Խոնաւութիւն. *s.* Humidity, dampness.
 Խոնջ, ի, իւ. *adj.* Tired, fatigued.
 Խոշոր, ի, իւ. *adj.* Great, thick; rude, rustick; ill made; (*զգեստ*) coarse-cloth; (*ձայն*) rough.
 Խոշորացոյց, ցուցի, ցուցիւ. *s.* A microscope, magnifying glass.
 Խոչ, ի, իւ. *s.* Obstacle, embarrassment, opposition, difficulty.
 Խոպոպիք, պեաց, պեօք. *s. pl.* Curl, a buckle of hair.
 Խոռոչ, ի, աւ. *s.* Hollow, deep, hollowness, a cavern.
 Խոստանալ, տացայ. *v. a.* To promise, to run in debt, to vow, to set before; to engage.
 Խոստովանիմ, նեցայ. or Խոստովան լինիմ, եղէ. *v. n-p.* To confess, to own.
 Խոստովանութիւն. *s.* Confession, avowal.
 Խոստովան, տման, տմամբ. *s.* Promise, engagement; faith.
 Խոտ, ոյ, ուլ. *s.* Herbage, grass; (*անասնոց*) hay, forage, pasture.
 Խոտորիմ, րեցայ. *v. n-p.* To go about, to turn out of the road, to ramble, to swerve, to lose one's way, to decline, to avoid, to shun.
 Խոտորնակ, ի, աւ. *adj.* and *s.* Oblique, crooked, across, indirect.
 Խոր. *adj. ind.* Profound, hollow, deep.
 Խորագէտ, գիտի, գիտաւ. *adj.* Prudent,

wise, cunning, subtil, crafty.

Խորագիտութիւն . *s.* Sagacity, slyness, prudence; wariness, craft.

Խորամանկ , *ի , աւ . adj.* Cunning, sly, crafty, deceitful, roguish.

Խորամանկութիւն . *s.* Trick, knavery, cunning, artifice, chicane.

Խորան , *ի , աւ . s.* Pavilion, tent; altar; arithmetical table.

Խորանամ , ըացայ . *v. n-p.* To plunge one's self wholly into, to dive into.

Խորանարդ , *ի , աւ . adj.* A cube, a cubical, cubick.

Խորդ , ոյ , ով . *s.* Haircloth, sackcloth.

Խորդամ , զացայ . *v. n.* To have a rattling in the throat, to snore.

Խորեմ , էցի . *v. a.* (Խոր գործեմ) To hollow, to dig, or dive into, to search into; (գողանամ) to carry, to take away, to retain.

Խորթ , ոյ , ով . *adj.* Bastard; (որդի) natural son , or son-in-law ; (հայր կամ հօրու) father-in-law; (եղբայր) brother-in-law; (դուստր) daughter-in-law; (մայր կամ մօրու) mother-in-law; (քոյր) sister-in-law.

Խորիսի , ըսիի , ըսիիւ . *s.* A honeycomb.

Խորի , *ի , աւ . s.* The cast skin of a snake; skin, hide.

Խորխորան , *ի , իւ . s.* Abyss, pit, hollow.

Խորհիմ , հեցայ . *v. n-p.* To think, to mind, to consider, to reflect, to meditate, to study.

Խորհուրդ, հրդոյ, հրդով, or հրդեան, հրդեամբ. *s.* Thought; design, intention, imagination, fancy, sentiment, a party; mystery; sacrament.

Խորհրդածուծիւն. *s.* Reflexion.

Խորհրդական, ի, աւ. *adj.* and *s.* Mystical, mysterious, sacramental; counsellor, adviser; secretary.

Խորհրդակցիմ, ցեցայ. *զ. n-p.* To consult, to confer, to talk.

Խորշ, ի, իւ. *s.* A coin, angle, corner; a niche; hollow, cavity.

Խորշակ, ի, աւ. *s.* Hotweather, heat wind; hot parching wind.

Խորշիմ, շեցայ. *զ. n-p.* To avoid, to shun, to fly, to escape.

Խորոված, ի, իւ. *s.* (*մսոյ*) Roast meat; (*հացի*) a toast.

Խորովեմ, եցի. *զ. a.* To roast, to toast; to fry; to grill, to broil.

Խորուծիւն. *s.* Depth, height; sublimity, bottom, hollow.

Խորովիք, փեաց, փեօք. *s. pl.* Concavity, cavity; hollowness.

Խորտաբորտ. *adj. ind.* Rough, unequal, grumous, rugged.

Խորտակեմ, եցի. *զ. a.* To break, to dash to pieces; (*զջօրս*) to defeat.

Խորանիկ, ակի, ակաւ. *s.* Roast meat.

Խոց, ի, իւ. *s.* A wound, sore; ulcer.

Խոցեմ, եցի. *զ. a.* To wound, to stab.

Խուզեմ, եցի. *զ. a.* To shear, to cut off, to tonsure; to search, to inquire.

ԽՈՒՇԱՊՈՒՇ . *adj. ind.* Barbarous, savage; cruel, inhuman.

ԽՈՒԼ, ԽԼԻ, ԽԼԻԼ . *adj.* Deaf.

ԽՈՒՃԱՎԻՄ, ՎԵՃԱՅ . *v. n-p.* To be in haste.

ԽՈՒՄԲ, ԽՄԲԻ, ԽՄԲԻԼ . *s.* A band, gang, troop, a brigade, a party.

ԽՈՒՆԿ, ԽՆԿՈՅ, ԿՈՎ . *s.* Incense; an aromatick gum; aromatics.

ԽՈՒՈՒՆ . *adj. ind. and adv.* Thick; in a crowd, in a throng.

ԽՈՒՐՃ, ԽՐՃՈՅ, ՃՈՎ . *s.* A bundle, packet, fagot; a parcel.

ԽՈՒԳ, ԽՅԻ, ԽՅԻԼ . *s.* Chamber, room.

ԽՈՒՎԻ, ԽՎԻՈՅ, ՎԻՈՎ . *s.* A cover, dish-cover, cope.

ԽՈՎԻ, Ի, ԻԼ . *s.* Coulter, a ploughshare.

ԽՈՒԼ, ԽՈՒՈՒՈՅ, ՈՒՎ . *s.* Arid branch.

ԽՈՒԿԵՄ, ԷԳԻ . *v. a.* To accumulate, to heap; to stuff, to cram.

ԽՈՒՆԻՄ, ՆԵՃԱՅ . *v. n-p.* To meet together in a throng, to assemble in a crowd.

ԽՈՒՎԷԳՈՒԳԱՆԵՄ, ԳՈՒԳԻ . *v. t.* To confound, to embroil, to cause an insurrection, to cause to revolt, to disturb.

ԽՈՒՀԱՎԻՈՒՄ, ՈՅ, ՈՎ . *s.* Windpipe, throat-pipe, throat, gullet.

ԽԱՄԱՆՈՒՄ, ՄԱՅԱՅ . *v. n-p.* To grow hard, to be obstinate.

ԽԱՄԱՍԻՐՈՒ, ՍՐԱՒԻ, ՍՐԱԻԼ . *adj.* Stiff, inflexible, hardened.

ԽԱՄԻԼ . *adv.* Hardly, harshly; cruelly.

ԽԱՄՈՐ, ՈՅ, ՈՎ . *s.* Garlick.

ԽԱՄՈՒԹԻՒՆ . *s.* Hardness, harshness,

- stiffness, ruggedness, rigour, cruelty.
 Խտաղեմ, եցի. *v. a.* To tickle.
 Խտրադիմայ, ի, իւ. *s.* A physiognomist.
 Խտրեմ, եցի. *v. a.* To distinguish, to discern, to make a difference.
 Խտրութիւն. *s.* Difference, distinction; observance, a ceremony.
 Խրախոյս, խուսի, իւ. *s.* Encouragement.
 Խրախուհք, նաց, նօք. *s. pl.* A feast, banquet, a noble treat.
 Խրամ, ոյ, ուլ. *s.* A canal, ditch, pit.
 Խրատ, ու, ու. *s.* Advice, warning, advertisement, counsel, reprimand, chastisement.
 Խրատեմ, եցի. *v. a.* To advertise, to advise, to counsel; to correct, to chastise.
 Խրաց, ի, իւ. *s.* A leather string, a strap, or thong of leather.
 Խրթին. *adj. ind.* Dark, obscure, hidden; enigmatical.
 Խրխմ, ըեցայ. *v. n-p.* To plunge one's self wholly into, to put into the mire, or mud, to run aground.
 Խրճիթ, ճիթի, ճիթաւ. *s.* A cabin, a cell; cottage, hut.
 Խրոխտ, ի, աւ. *adj.* Imperious, haughty.
 Խրոխտամ, տացի, *v. n.* To brave, to bully, to dare, to threaten, to grow proud.
 Խրանում, տեայ. *v. n-p.* To shudder, to start with fear.
 Խցանեմ, խցի. *v. a.* To cork, to bung, to shut.
 Խօթանամ, թացայ. *v. n-p.* To be sick.

Խօսակցութիւն. *s.* A conference, discourse, conversation, dialogue.

Խօսիմ, սեցայ. *v. n.* To speak, to talk, to discourse, to converse.

Խօնայր, առն, արամբ. *s.* A spouse, a husband; bridegroom.

Խօսք, սից, սիւք. *s. pl.* Discourse, speech, talk, language, words.

Ծ

Ծագ, ի, իւ. *s.* Point, top.

Ծագիմ, գեցայ. *v. n-p.* To peep, or dawn, to appear, to rise, to rise again; to be born, to proceed, to derive.

Ծագումն, գման, գմամբ, *s.* Point, dawn, origin, birth, rising.

Ծալիմ, եցի. *v. a.* To fold up; to plait.

Ծալք. *s. pl. ind.* A plait, fold, gather.

Ծախիմ, եցի. *v. a.* To consume, to waste, to spend.

Ծախք, խուց, ուք. *s. pl.* Expence, cost, charge; waste, damage.

Ծածկիմ, եցի. *v. a.* To cover, to hide, to conceal, to dissemble.

Ծածկոյթ, կութի, թիւ. *s.* A cover, blanket; (ձիոյ) a horse-cloth; (աթոռոյ) a case for a chair; a veil.

Ծածուկ. *adj. ind.* Hidden, occult, secret; clandestine.

Ծակ, ու, ու. *s.* Hole, gap.

Ծակիմ, եցի. *v. a.* To make a hole, to bore, to drill, to pierce.

- Ծակախիբ, տեաց, տեօք. *s. pl.* A pore.
- Ծաղիկ, զկան, զկամբ. *s.* A flower.
- Ծաղկազարդ, ի, իւ. *s. and adj.* Palm-sunday; adorned with flowers.
- Ծաղկաքաղ, ի, իւ. *s.* Collection, anthology, summary.
- Ծաղկիմ, կեցայ. *v. n-p.* To blossom.
- Ծաղը, զու, զու. *s.* Laughter, a laugh, mockery, derision, raillery.
- Ծաղրածու, ի, աւ. *s. and adj.* A jester, jeering, jocular, playful.
- Ծաղը առնեմ, արարի. *v. a.* To joke, to laugh at, to be in jest.
- Ծամեմ, եցի. *v. a.* To chew.
- Ծամեւիք, լեաց, լեօք. *s. pl.* The jaw; cheek, chops.
- Ծայր, ի, իւ. *s.* End, extremity; the summit, top, height.
- Ծայրայեղ. *adj. ind.* Extreme, utmost.
- Ծայր ի ծայր. *adv.* Extremely; heaped up.
- Ծանծաղ. *adj. ind. and s.* Shallow; shallows, flats.
- Ծանուցանեմ, նուցի. *v. t.* To advertise, to advise, to give notice.
- Ծանր, նու, նու. *adj.* Heavy, grave, weighty; painful; serious; important.
- Ծանրանամ, բացայ. *v. n-p.* To weigh, to gravitate, to grow dull.
- Ծանրութիւն. *s.* Weight, heaviness, charge, load. Ծանրութիւն լինել ումեք, to be chargeable.
- Ծանօթ, ի, իւ. *adj. and s.* Knowing; friend, acquaintance.

Ծանօթանամ, թացայ. *զ. n-p.* To have or make notice, to enquire, to ask, to know, to take cognisance of.

Ծառ, *ոյ, ուլ.* *s.* Tree.

Ծառայ, *ի, իւ.* *s.* Servant, a footman, waiter, boy.

Ծառայեմ, *եցի.* *զ. n.* To serve one, to wait on him, to do him a service.

Ծառայութիւն. *s.* Service; slavery.

Ծառքեմ, *եցի.* *զ. a.* To chew.

Ծարաւ, *ոյ, ուլ.* *s.* Thirst.

Ծարաւիմ, *ւեցայ.* *զ. n-p.* To be thirsty.

Ծարիր, *ըրոյ, ըրով.* *s.* Prepared antimony.

Ծաւալեմ, *եցի.* *զ. a.* To dilate, to propagate, to spill, or shed.

Ծափ, *ի, իւ.* *s.* Clapping of hands, applause.

Ծափս հարկանեմ, *հարի.* *զ. n.* To clap the hands, to applaud.

Ծեծեմ, *եցի.* *զ. a.* To beat, to knock.

Ծեր, *ոյ, ուլ.* *s.* and *adj.* Old, an old man; aged, elderly.

Ծերակոյտ, *կուտի, տիւ.* *s.* A senate.

Ծերանամ, *րացայ.* *զ. n-p.* To grow old.

Ծերութիւն. *s.* Old age.

Ծերպ, *ի, իւ.* *s.* Hollow, cavern, hole.

Ծեփ, *ոյ, ուլ.* *s.* Plastering, stucco.

Ծեփեմ, *եցի.* *զ. a.* To do over, to parget, to cement, to cover with clay.

Ծէս, *ծիսի, ծիսիւ.* *s.* Rite, form, ceremony.

Ծիածան, *ի, աւ.* *s.* The rainbow.

Ծիծաղ. *s. ind.* Laughter, laugh, a smile, a simper; derision.

Ծիծաղական, *ի, աւ. adj.* Ridiculous.

Ծիծաղիմ, ղեցայ. *զ. n-p.* To laugh, to smile, or simper; to mock.

Ծիծառն, ծիծռան, ռամբ. *s.* A swallow, marten.

Ծին, ծնի, ծնիւ. *s.* The birth; the after-birth.

Ծիր, ծրի, ծրիւ. *s.* A line, a circle, bow, arch, turn, circumference.

Ծիրան, ոյ, ուլ. *s.* An apricot.

Ծիրանի, նւոյ, նւուլ. *s.* Purple, scarlet.

Ծիրա, ծրաի, ծրաիւ. *s.* Mud, dirt; (ծէտուկ) flies' dung.

Ծիւրիմ, րեցայ. *զ. n-p.* To grow lean, to waste away, to decay.

Ծխախոտ, *ի, իւ. s.* Tobacco.

Ծխանելի, լոյ, լեաւ. *s.* Perfume, aromatics.

Ծխեմ, եցի. *զ. a.* To smoke, to perfume.

Ծխնելոյղ, լուղի, լուղիւ. *s.* The funnel of a chimney.

Ծխառեմ, եցի. *զ. a.* To smoke.

Ծծեմ, եցի. *զ. a.* To suck; to drain.

Ծծումբ, ծծմբոյ, բուլ. *s.* Sulphur.

Ծղկնի, նւոյ, նեաւ. *s.* A hinge, a pivot.

Ծղրիշ, րդի, րդաւ. *s.* A cricket.

Ծղօտ, *ի, իւ. s.* Stalk, stem, bit.

Ծնանիմ, ծնայ. *զ. a. and. n-p.* To bring fort a child, to be brought to bed; to be born; to rise, to proceed, to derive.

Ծնեբեկ, *ի, աւ. s.* Asparagus.

Ծնծղայ, ի, իւ. *s.* Cymbal.

Ծնունդ, ծննդեան, ծննդեամբ. *s.* Child-bed, birth; origin, generation, production; (Քրիստոսի) Christ-mas-day.

Ծնուցիչ, ցջի, ցջաւ. *s.* A man-midwife, a midwife, matron.

Ծնող, ի, աւ. *s.* Parents.

Ծնօտ, ի, իւ. *s.* The jaw, the cheek.

Ծոթրին, բնի, բնաւ. *s.* Thyme.

Ծոծրակ, ի, աւ. *s.* Nape of the neck.

Ծոմ, ոյ, ուլ. *s.* Fast, fasting, abstinence from eating.

Ծոմապահեմ, եցի. *v. n.* To fast.

Ծոյլ, ծուլի, ծուլիւ. *adj.* Idle, slothful, cowardly, lazy, sluggish.

Ծոպ, ի, իւ. *s.* Fringe, a tuft; a ribbon, furbelow, trimming; tassels.

Ծով, ու, ու. *s.* The sea.

Ծովէզր, զէր, զէրբ. *s.* A flat shore, sea-cost, road, bank.

Ծորակ, ի, աւ. *s.* Spout, a cock.

Ծորիմ, բեցայ. *v. n-p.* To flow; to melt.

Ծործոր, ոյ, ուլ. *s.* A valley.

Ծոց, ոյ, ուլ. *s.* Breast; lap, hollowness; the bosom; (ծովու) gulf.

Ծուառեմ, եցի. *v. a.* To fray, to unweave.

Ծուլութիւն. *s.* Idleness, cowardice, laziness, slothfulness.

Ծուխ, ծխոյ, ծխով. *s.* Smoke.

Ծուծ, ծծոյ, ծծով. *s.* Suck; brain.

Ծունկ, ծնկոյ, ծնկով. *s.* } The knee;
Ծունք. *s. ind.* } lap; knot.

Ծռււ , ծռոյ , ուլ . *adj.* Twisted, crooked, oblique; erroneous.

Ծռւիք . *s. pl. ind.* Agitation; tumult.

Ծալախ , տեցայ . *v. n-p.* To be disguised, to be parodied.

Ծռեմ , եցի . *v. a.* To turn aside, to twist, to wring, to wrest.

Ծռութիւն . *s.* Twist, obliquity, windings, a wrest.

Ծրար , ի , իւ . *s.* A cover, envelope, a parcel, bundle.

Ծրակեմ , եցի . *v. n.* To dung, to void.

Ծփիւմ or Ծփամ , ծփեցայ . *v. n-p.* To be agitated, to be harassed, to wave, to shudder.

Կ

Կազմած , ոյ , ուլ . *s.* Preparation; moveables, furniture; (Ճանապարհի) equipage, ship's crew; (ձիոյ) horse-trappings, harness.

Կազմարար , ի , աւ . *s.* A book-binder.

Կազմեմ , եցի . *v. a.* To construct, to build, to do; to bind a book.

Կազմութիւն . *s.* Construction, structure, building, forming.

Կաթեմ , եցի . *v. n.* To trickle, to run down, to distil, to flow drop by drop.

Կաթիլ , թլոյ , թլուլ . *s.* A drop.

Կաթն , թին , թամբ . *s.* Milk.

Կաթոգին . *adj. ind. and adv.* Tender, amorous; fondly, cordially.

- Կաթուած, ոյ, ով. *s.* The gout, apoplexy; drop.
 Կաթսայ, ի, իւ. *s.* A kettle.
 Կալ, ոյ, ով. *s.* Barn-floor.
 Կալանաւոր, ի, աւ. *adj.* and *s.* Prisoner; captive.
 Կալաքար, ի, իւ. *s.* Alkali.
 Կալուածք, ծոց, ծովք. *s. pl.* Possession, fund, soil.
 Կախաղան, ի, աւ. *s.* A pitch-fork, a gibbet, gallows.
 Կախարդ, ի, աւ. *s.* A magician, a wizard, sorcerer.
 Կախարդեմ, եջի. *v. a.* To enchant, to charm, to bewitch.
 Կախարդութիւն. *s.* Enchantment, charm, prestige, magick.
 Կախեմ, եջի. *v. a.* To hang, to suspend, to tie, to bind; (ի ճանկ, 'ի բռեւ) to hang upon, to hook again.
 Կակաղեմ, եջի. *v. n.* To stammer.
 Կակաչ, ի, իւ. *s.* A poppy, a tulip; (վայրի) red-poppy.
 Կակղանամ, զացայ. *v. n-p.* To grow soft, or effeminate, to soften.
 Կակղութիւն. *s.* Softness; flexibility.
 Կակուղ, կղոյ, կղով. *adj.* Soft, nice, tender, mild, slack.
 Կահ, ի, իւ. *s.* Moveables, baggage, equipage, ship's crew; a tool.
 Կաղ, ի, աւ. *adj.* Lame.
 Կաղամ, զացի, or զացայ. *v. n.* To limp, to be lame, to hobble.

Կաղամախ, ի, իւ. *s.* A poplar; aspen-tree; yoke-elm, the beech-tree.

Կաղամար, ի, աւ. *s.* An ink-stand, ink-horn.

Կաղամար ձուկն. *s.* Sleeve, sound.

Կաղամբ, ի, իւ. *s.* A cabbage.

Կաղանդք, դից. դիւք. *s. pl.* New-year's day.

Կաղապար, ի, աւ. *s.* A model, a mould; (կօշկի) a boot-tree.

Կաղին, զնոյ, զնուլ. *s.* A hazel-nut, a filbert.

Կաղկանձեմ, եցի. *v. n.* To howl, to squeak, to yelp, to bark.

Կամ, կացի. *v. n.* To be left, to stay, to exist, to last, to hold out, to prolong; to remain, to live.

Կամ. *conj.* Or, either, be it so.

Կամակար. *adj. ind. and adv.* Voluntary; willingly, diligently.

Կամակից, կցի, կցաւ. *adj.* Accomplice, partaker.

Կամակոր, ի, աւ. *adj.* Obstinate, stubborn, hard, restive.

Կամար, ի, աւ. *s.* A vault, an arch.

Կամաւ. *adv.* Voluntarily, purposely.

Կամաւոր, ի, աւ. *adj.* Voluntary, arbitrary, independent, free.

Կամիմ, մեցայ. *v. a.* To will, to have a design, or intention.

Կամուրջ, մրջի, մրջաւ. *s.* A bridge.

Կամք, մաց, մօք. *s. pl.* Will, wish, pleasure, accord; intention, design.

Կայծ, ի, իւ. *s.* A spark, a spark of fire.

Կայծակն, կան, կամբ. *s.* Thunder-bolt;
a coal-fire.

Կայմ, ի, իւ. *s.* A mast.

Կայսր, սեր, սերբ. *s.* An emperor.

Կայսրուհի, հւոյ, հեաւ. *s. f.* An em-
press.

Կայտաւ, ի, աւ. *adj.* Gay, merry,
brisk, alert, healthy, handsome.

Կանաչ, ի, իւ. *adj.* and *s.* Green; ver-
dure.

Կանացի, ցւոյ, ցւով. *adj.* Feminine,
womanish, effeminate.

Կանգաւ, ի, աւ. *s.* Thistle, salad herb;
(ընտանի) artichoke.

Կանգնեմ, եցի. *v. a.* To lift up, to make
straight, to raise, to make straight again.

Կանգուն, գնոյ, ուլ, or աւ. *s.* and *adj.*
and *adv.* Cubit, an ell; a fathom; two
yards; right; straight; up, raised.

Կանեփ, ոյ, ուլ. *s.* Hemp.

Կանթ, ի, իւ. *s.* Hold.

Կանթեղ, ի, աւ. *s.* A lamp.

Կանխեմ, եցի. *v. a.* To anticipate, to
prevent, to outstrip, to precede.

Կանխիկ. *adj.* and *adv.* Premature; an-
ticipated, beforehand, by ready money.

Կանոն, ի, աւ. *s.* A canon, rule; form,
model, statute, precept.

Կանոնեմ, or Կանոնաւորեմ, եցի. *v. a.*
To dispose, to organize, to institute; to
regulate.

Կանոնիկոս, ի, աւ. *s.* Canon. Կանոնի-

- Կոստահի, հւոյ, հեաւ . *s. f.* Canoness.
 Կանուխ . *adv.* Prematurely; early.
 Կաշառ, ի, աւ . *s.* Fees, bribe.
 Կաշառեմ, եցի . *v. a.* To corrupt, to
 bribe, to suborn.
 Կաշի, շւոյ, շւով . *s.* Hide, skin, leather.
 Կաշկանդեմ, եցի . *v. a.* To tie, to bind
 strongly, to string, to bind fast.
 Կաշաղակ, ի, աւ . *s.* A magpie; a jay,
 jack-daw, a wood pecker.
 Կասլ, ոյ, ուլ . *s.* A string, tie, bind,
 binding, connexion.
 Կասլալ, ի, աւ . *s.* Monopoly; duty.
 Կասկեցութիւն . *s.* Connexion, rela-
 tion, coherence.
 Կասլար, ի, աւ . *s.* Lead.
 Կասլարձիք, ձից, ձիւք . *s. pl.* A quiver.
 Կասեմ, եցի . *v. a.* To tie, to bind.
 Կասեղիոն, ի, աւ . *s.* Tavern.
 Կասերտ, ի, իւ . *s.* A shred; (հնոտի) a
 rag, tatter.
 Կասիկ, սկի, սկաւ . *s.* An ape.
 Կասլոյա, սուտոյ, տուլ . *s. and adj.* La-
 pis lazuli; azure, blue.
 Կասպար, ի, աւ . *s.* A caper.
 Կառավար, ի, աւ . *s.* A coachman; go-
 vernour, director, manager.
 Կառավարեմ, եցի . *v. a.* To drive a coach,
 to govern, to rule, to direct, to con-
 duct, to guide.
 Կառավարութիւն . *s.* Government, re-
 gency, direction, administration.
 Կառք, ապ, աքք . *s. pl.* A coach, a car-

riage, chariot (Ճեպընթաց) stage-coach.

Կասիա, ի, իւ. *s.* Cassia.

Կասկած, ի, իւ. *s.* Suspicion, doubt.

Կասկածիմ, ծեցայ. *զ. n-p.* To suspect, to mistrust, to doubt.

Կասկածոտ, ի, աւ. *adj.* Suspicious.

Կասկարայ, ի, իւ. *s.* A gridiron.

Կասում, կասի. *զ. a.* To thrash corn; to depress, to ruin.

Կատակ, ի, աւ. *s.* Foolery, raillery, pleasantry, jest, a trick, joke, sport.

Կատակեմ, եցի. *զ. a.* To jest, to joke.

Կատակերգութիւն. *s.* A comedy, a farce.

Կատաղի, զւոյ, զեաւ. *adj.* Mad, furious.

Կատաղիմ, զեցայ. *զ. n-p.* To be mad, to fly into a passion.

Կատաղութիւն. *s.* Fury, rage, madness.

Կատարած, ի, իւ. *s.* End.

Կատարեալ, ելոյ, լով. *adj.* Perfect, finished, complete, entire.

Կատարեմ, եցի. *զ. a.* To finish, to end, to accomplish, to terminate, to execute.

Կատարելագործեմ, եցի. *զ. a.* To perfect, to touch again.

Կատարելութիւն. *s.* Perfection, integrity, performance.

Կատու, ի, իւ. *s.* A cat.

Կար, ի, իւ. *s.* Seam, sewing; power, capacity.

Կար, ոյ, ուլ. *s.* Cord, line, string.

Կարասւ, ի, իւ. *s.* A swan.

Կարաս, ոյ, ուլ. *s.* A large jug, a pitcher.

Կարասի, սւոյ, սեաւ. *s.* Moveables, bag-

gage, equipage, goods, utensil; arms.
 Կարաւան, ի, աւ. *s.* A caravan; bands,
 troops of warriors.

Կարգ, ի, աւ. *s.* Order, disposition, row,
 range, rank, a class.

Կարգադրեմ, եցի. *զ. a.* To order, to
 dispose, to arrange.

Կարգադրութիւն. *s.* Ordinance, dispo-
 sition, arrangement.

Կարգաւորեմ, եցի. *զ. a.* To regulate, to
 order, to arrange.

Կարգաւորութիւն. *s.* Regularity, order.

Կարգեմ, եցի. *զ. a.* To range; to set in
 order, to establish, to assign, to decree.

Կարդամ, դացի. *զ. n. and a.* To read;
 to call, to name, to invoke.

Կարելի, լնայ, լեաւ. *adj.* Possible.

Կարեկցեմ, ցեցայ. *զ. n-p.* To compas-
 sionate, to pity.

Կարեմ, եցի. *զ. a.* To sew.

Կարեմ, բացի. *զ. n.* To be able.

Կարթ, ի, իւ. *s.* A fish-hook.

Կարժ, ի, իւ. *s.* A skein.

Կարժաւ, ի, աւ. *s.* A reel.

Կարի. *adj. ind. and adv.* Too much,
 very, more, excessive.

Կարիճ, բճի, բճաւ. *s.* A scorpion.

Կարիք, բեաց, բեօք. *s. pl.* Necessity, want.

Կարծեմ, եցի. *զ. a.* To think, to be-
 lieve, to have a good or ill opinion of
 one, to imagine, to suspect, to judge.

Կարծիք, ծեաց, ծեօք. *s. pl.* Opinion,
 judgment, thought, conjecture.

Կարծր. *adj. ind.* Hard, stiff, solid, rough.

Կարծրանամ, բացայ. *զ. n-p.* To harden, to grow hard, to become hard.

Կարծրութիւն. *s.* Roughness, cruelty, solidity, stiffness.

Կարկանդակ, ի, աւ. *s.* A pie, a tart.

Կարկաչեմ, եջի. *զ. n.* To chirp, to sing, to warble, to chatter.

Կարկաջեմ, եջի. *զ. n.* To murmur.

Կարկառեմ, եջի. *զ. a.* To help one, to tender, to give, to offer.

Կարկատանք, նաց, նօք. *s. pl.* Botching, patching, mending.

Կարկատեմ, եջի. *զ. a.* To botch, to mend, to patch up, to unite, to join.

Կարկէհան, ի, աւ. *s.* Carbuncle.

Կարկին, կնոյ, կնաւ. *s.* Compass.

Կարկուտ, կաի, կաիւ. *s.* Hail.

Կարճ, ոյ, ուլ. *adj.* Short; concise, brief.

Կարճատես, ի, աւ. *adj.* Myops, purblind.

Կարճեմ, եջի. *զ. a.* To shorten, to abridge, to cut short; to interrupt.

Կարճամտութիւն. *s.* Impatience, pusillanimity.

Կարճութիւն. *s.* Brevity, conciseness, shortening, contraction.

Կարմիր, մրոյ, մրուլ. *adj. and s.* Red, rubicund, vermilion, rosy; red colour.

Կարմրանամ, բացայ. *զ. n-p.* To become red, to redden.

Կարմրութիւն. *s.* Reddiness, redness.

Կարող, ի, աւ. *adj.* Powerful; capable.

Կարողութիւն. *s.* Power; capacity.

Կարոս, ի, իւ. *s.* Celery.

Կարսոն, ի, իւ. *s.* Parsley.

Կարօս, ի, իւ. *adj.* and *s.* Indigent, poor, needy; desire; wish, envy.

Կարօտիմ, տեցայ. *v. n-p.* To be indigent, to be needy; to desire, to wish.

Կարօտութիւն. *s.* Indigence, poverty, need, misery, want, scarcity.

Կացին, ցնոյ, ցնով. *s.* An axe, a hatchet.

Կացուցանեմ, ցուցի. *v. a.* To establish, to settle, to constitute.

Կաւ, ոյ, ով. *s.* Clay, argil, potter's earth.

Կաւատ, ի, իւ. *s.* A pimp; (*կին*) bawd.

Կաւիճ, լճի, լճաւ. *s.* Chalk.

Կափարիչ, բչի, բչաւ. *s.* A cover.

Կափուցանեմ, փուցի. *v. a.* To cover, to shut, to put a cover on.

Կաքաւ, ու, ու. *s.* A dance, a ballet; (*թռչուն*) a partridge.

Կաքաւեմ, եցի. *v. n.* To dance. |

Կեամ, կեցի. *v. n.* To live, to exist; to behave one's self, to be.

Կեանք, կենաց, կենօք. *s. pl.* Life, a days; health; nourishment.

Կեղ, ոյ, ով. *s.* An ulcer.

Կեղև, ոյ, ով. *s.* A crust; bark; shell; skin, husk.

Կեղևեմ, եցի. *v. a.* To peel, to cut off the crust, to shell.

Կեղեքեմ, եցի. *v. a.* To tear; to strip, to ravish; to vex, to torment.

Կեղծաւոր, ի, աւ. *adj.* Hypocrite, a bigot, two-fold, dissembling.

Կեղծաւորիմ, րեցայ . *v. n-p.* To feign, to dissemble, to act the hypocrite.

Կեղծաւորութիւն . *s.* Hypocrisy, bigotry.

Կեղծեմ, եջի . *v. a.* To feign, to dissemble, to counterfeit, to disguise.

Կեղծիք, ծեաց, եօք . *s. pl.* Feint, disguise, fiction, fable, falsehood.

Կեղտ, ոյ, ով . *s. and adj.* A stain, a spot, soil; infamy; stained, soiled.

Կենակցութիւն . *s.* Company, custom, conversation.

Կենդանագիր, գրի, գրաւ . *s.* A portrait.

Կենդանանամ, գանացայ . *v. n.* To live again, to revive, to resuscitate.

Կենդանացուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To revive, to vivify, to re-animate.

Կենդանի, նւոյ, նեաւ . *adj. and s.* Alive, living; an animal, beast.

Կենցաղ, ոյ, ով . *s.* World; present life; conduct, custom, manners.

Կենցաղաւարիմ, րեցայ . *v. n-p.* To behave one's self, to converse.

Կեռ, ի, իւ . *adj. and s.* Crooked; hook.

Կեռաս, ի, իւ . *s.* A cherry.

Կերակուր, կրոյ, կրով . *s.* Food, eating, aliment; (ճաշ) meal, repast, a table.

Կերակրեմ, եջի . *v. a.* To nourish; to feed.

Կերկերիմ, րեցայ . *v. n-p.* To grow hoarse.

Կերոն, ի, աւ . *s.* A waxlight, a torch.

Կերպ, ի, իւ . *s.* Manner, mode, figure, form; fashion, make.

Կերպաս, ու, ու . *s.* Stuff, cloth.

Կերպարան, ի, աւ . *s.* Form, last, shape,

a person, face, visage, presence, sight, view, mien, look, shew.

Կշակ, ի, աւ. *s.* The chin.

Կշնաքիս, ի, աւ. *s.* Marten.

Կէս, կիսոյ, կիսով. *s. adj. and adv.* Half, moiety, middle, medium:

Կէտ, կիտի, կիտիւ. *s.* A whale.

Կէտ, կիտի, կիտիւ. *s.* Point; a moment.

Կթեմ, եցի. *v. a. (զպտուլ)* To gather, to gather in harvest, to gather the grapes in order to make wine; (զկով, զմաքի) to milk, to extract the milk.

Կիճ, կճոյ, կճով. *s.* Marble.

Կին, կնոջ, կանամբ, or կնաւ. *s.* A woman, wife; (եղբորն) sister-in-law.

Կինամոմոն, ի, աւ. *s.* Cinnamon.

Կիտուած, ոյ, ով. *s.* Embroidery; point; miniature.

Կիտրոն, ի, իւ. *s.* A cedar-tree, citron.

Կեր, կրոյ, կրով. *s.* Lime.

Կերթ. *adj. ind.* Versed, skilled, expert.

Կերճ, կրճի, կրճիւ. *s.* Straits, defile isthmus, a neck of land.

Կերբ, կրից, կրիւք. *s. pl.* Passion, vice, pain, torment, suffering.

Կից. *adj. ind. and adv.* Joined, united, contiguous. Կիցս ընկենուլ, to fling, to kick, to wince.

Կիւ, կուոյ, կուով. *s.* Mastich.

Կիւրակէ, ի, իւ. *s.* Sunday.

Կլանեմ, կլի. *v. a.* To swallow up; to swallow; to absorb.

Կլիմայ, ի, իւ. *s.* Climate; sky, region.

- Կծանեմ, կծի . *v. a.* To bite; to trick.
 Կծիկ, կծկան, կծկամբ . *s.* Ball of thread,
 a clew of thread.
 Կծծի . *adj. ind.* Stingy, niggardly.
 Կծկեմ, եցի . *v. a.* To bend, to draw
 again, to straiten.
 Կծու, ի, աւ . *adj.* Pricking, sharp, sour.
 Կծութիւն . *s.* Sourness, sharpness.
 Կկոց, ի, աւ . *s.* Shuttle.
 Կկոցեմ, եցի . *v. a.* To wink.
 Կղերիկոս, ի, աւ . *s.* Clergyman.
 Կղերք, կղերց, կղերօք . *s. pl.* Clergy.
 Կղզի, զւոյ, զեաւ . *s.* An island, isle.
 Կղկղանք, նաց, նօք . *s. pl.* Excrement,
 dung, turd; (*հրահալէլէաց*) dregs
 dross.
 Կղմինտր, մետեր, մետերք . *s.* A tile, a
 brick; guttertile, pantile.
 Կճիճ, կճճի, կճճիւ . *s.* A pot, an earth-
 en pot.
 Կճղակ, ի, աւ . *s.* Hoof, cloven-foot.
 Կմախք, խից, խիւք . *s. pl.* A skeleton,
 carcass.
 Կնամարդի . *adj. ind.* Effeminate, weak.
 Կնգուղ, գղոյ, գղով . *s.* A cowl, a ri-
 ding-cloak, hood, riding-hood.
 Կնդրուկ, բկի, բկաւ . *s.* Aromatick gum.
 Կնիւն, ոյ, ով . *s.* Rush.
 Կնիք, կնքոյ, կնքով . *s.* A seal, signet;
 mark, token, impression, figure.
 Կնճիթ, ճթի, ճթաւ . *s.* The snout of a
 hog, a snout, a muzzle.
 Կնճիթի, ճթան, ճթամբ . *s.* Sesame.

Կնճիւռն, ճռոյ, ճռով. *s.* Knot; a wrinkle, rumple, grimace, trouble.

Կնճռեմ, եցի. *v. a.* To make wrinkles, to knit (the brows), to frown, to perplex.

Կնտակ, ի, աւ. *adj.* Bald.

Կնքահայր, հօր, հարբ. *s.* A godfather, gossip, sponsor.

Կնքամայր, մօր, մարբ. *s.* Godmother.

Կնքամոմ, ոյ, ով. *s.* Sealing-wax.

Կնքեմ, եցի. *v. a.* To seal; to sign.

Կշիւ, կշռոյ, ռով. *s.* A balance; steel-yard; (*ոսկւոյ*) scale to weigh gold; (*ծանրութիւն*) weight, heaviness.

Կշռեմ, եցի. *v. a.* To weigh, to balance, to ponder; to consider.

Կշռորդ, ի, աւ. *s.* A steel yard.

Կշտացաւռութիւն. *s.* A colick; pleurisy.

Կոգի, դւոյ, դւով. *s.* Butter.

Կոթող, ի, իւ. *s.* An obelisk.

Կոխած, ի, իւ. *s.* (*խաղողոյ*) Pressed vintage, skins of grapes.

Կոխեմ, եցի. *v. a.* To tread upon, to stamp the grapes; to press, to express.

Կոծ, ոյ, ով. *s.* Complaint, lamentation, mourning, grief.

Կոծիծ, կոծծի, կոծծիւ. *s.* A wart.

Կոկոն, ի, իւ. *s.* A calix, cup.

Կոկորդ, ի, աւ. *s.* The windpipe, the mouth of a beast, gullet.

Կոկորդիլոս, ի, աւ. *s.* A crocodile.

Կող, ի, իւ. *s.* Side, way, flank.

Կողմն, ման, մամբ. *s.* Part, side; country.

Կողմնակի. *adv.* On the sides; indirectly.

- Կողմնասիրութիւն . *s.* Partiality.
 Կողմնացոյց , ցուցի , ցուցիւ . *s.* A sea-compass, a guide.
 Կողուտեմ , եցի . *v. a.* To strip, to plunder, to steal, to ravage.
 Կողով , ոյ , ուլ . *s.* A basket, a dorser.
 Կոճ' , ոյ , ուլ . *s.* The heel; the ankle-bone.
 Կոճակ , ի , աւ . *s.* A button, a bud.
 Կոճապղպեղ , ի , աւ . *s.* Ginger.
 Կոճատ , ի , իւ . *s.* Odd.
 Կոճկեմ , եցի . *v. a.* To button.
 Կոճիլ , ճեղ , ճեղք . *s.* A block, a trunk.
 Կոմս , ի , իւ . *s.* A count, an earl.
 Կոյս , կուսի , իւ . *s.* Virgin; maid; girl.
 Կոյս , կուսի , կուսաւ . *s.* Party, side, place.
 Կոյտ , կուտի , կուտիւ . *s.* A heap, pile, hoard, collection.
 Կոյր , կուրի , կուրաւ . *s.* Blind.
 Կոնդակ , ի , աւ . *s.* A brief, a bull.
 Կոնոն , ի , աւ . *s.* Cone.
 Կոնք , ի , իւ . *s.* A basin.
 Կոշտ , ի , իւ . *s.* (Հողոյ) A clod, turf, glebe, land, a green turf; (ոտից) hardness, callosity, corn.
 Կոչեմ , եցի . *v. a.* To call; to name; to invite; (յօգնութիւն) to invoke.
 Կոչունք , ջնոց , ջնովք . *s. pl.* Invitation; a feast, banquet, cheer.
 Կոպար , ի , աւ . *s.* A bound, limit.
 Կով , ու , ու . *s. f.* A cow.
 Կոտեմ , or Կոտիմ , ի , աւ . *s.* Garden cresses; (մարգաց) cresses.
 Կոտոր , ոյ , ուլ . *s.* A piece, a bit, a frag-

ment, a slice; (*կաաւի*) a shred, tatter, rent, cut.

Կոտորեմ, եցի. օ. a. To cut, to cut up, to carve, to break, to pull, to tear to pieces; to massacre, to kill.

Կոր. adj. inđ. Curved, crooked, bent.

Կորացուցանեմ, ցուցի. օ. t. To bend, to crook, to bow, to arch, to vault.

Կորդ, ի, աւ. adj. Hard, rough, uncultivated, barren.

Կորդին, դնի, դնիւ. s. A pack-saddle.

Կորեակ, եկի, եկաւ. s. Millet.

Կորզեմ, եցի. օ. a. To snatch.

Կորիզ, ի, աւ. s. Kernel, stone of fruit.

Կորիւն, բեան, բեամբ. s. The young of a wild beast, or animal.

Կործանեմ, եցի. օ. a. To beat down, to overthrow, to throw, or fling down.

Կործանումն, նման, նմամբ. s. Ruin, overthrow, falling in, or tumbling, fall.

Կորնթարդ, ի, իւ. adj. Convex.

Կորնչիմ, կորեայ. օ. n-p. To perish, to decay, to fall away, to be lost.

Կորուծիւն. s. Curvity, crookedness, flexion, binding, warping.

Կորուսանեմ, բուսի. օ. a. To lose.

Կորուստ, բսեան, բսեամբ. s. Loss.

Կուղ, կզի, կզիւ. s. A polecat.

Կութբ, կթոյ, կթովբ. s. pl. Vintage, crop, harvest, gathering.

Կուժ, կժոյ, կժով. s. An ewer, a jug.

Կուլակ, ի, աւ. s. A priest's tonsure.

Կուղբ, կլբոյ, կլբով. s. A beaver, an otter.

- Կռնտ , կնտի , կնտաւ . *adj.* and *s.* Bald.
 Կռւշտ , կշտի , կշտիւ . *s.* Flank, side.
 Կռսղ , կպեղ , կպեղք . *s.* A lock.
 Կռսր , կպրոյ , կպրով . *s.* Bitumen, pitch.
 Կռռք , կռոց , կռովք . *s. pl.* An idol.
 Կռսռթիւն . *s.* Virginity.
 Կռտ , կտոյ , կտով . *s.* Kernel, seed, stone
 of fruit, grain.
 Կռր , կրի , կրիւ . *s.* Skiff, lighter.
 Կռր . *s. ind.* Viands, eatables.
 Կռրանամ , բացայ . *v. n-p.* To be blinded.
 Կռրացուցանեմ , ցուցի . *v. t.* To blind.
 Կռրծք , կրծոց , կրծովք . *s. pl.* The breast;
 throat; bosom, heart.
 Կռփեմ , եցի . *v. a.* To cut, to polish; to
 beat, to strike, to hammer.
 Կռան , ի , աւ . *s.* A pick, a hammer.
 Կռապաշտ , ի , իւ . *s.* An idolater.
 Կռիւ , կռւոյ , կռուով . *s.* Quarrel, dif-
 ference, debate, contest, battle.
 Կռուիմ , լեցայ . *v. n-p.* To debate.
 Կռունկն , կռնկան , կռնկամք . *s.* A crane.
 Կռուի . *s. ind.* Box on the ear, cuff; blame.
 Կսկիծ , կծի , կծիւ . *s.* Pain, ache, grief.
 Կտակ , ի , աւ . *s.* The testament, will.
 Կտակագիր , գրի , գրաւ . *s.* A testator.
 Կտակահատար , ի , աւ . *s.* Executor of a
 will.
 Կտաւ , ոյ , ու . *s.* Line, ticking, cloth.
 Կտաւատ , ի , իւ . *s.* Flax, flax seed.
 Կտուց , ի , աւ . *s.* A beak.
 Կտրեմ , եցի . *v. a.* To cut, to cut out.
 Կտրոց , ի , աւ . *s.* Knife, claspknife.

- Կրակ, ի, աւ. *s.* Fire, a live coals.
 Կրակօրան, ի, աւ. *s.* A hearth, a coal-fire, a pan for coals.
 Կրեմ, եցի. *v. a.* To carry, to endure, to suffer, to bear with, to support.
 Կրթեմ, եցի. *v. a.* To exercise, to train up, to practise, to teach.
 Կրթութիւն. *s.* Exercise, practise, instruction, discipline.
 Կրկայ, ի, իւ. *s.* Tortoise, turtle.
 Կրծեմ, եցի. *v. a.* To gnaw, to corrode.
 Կրկին, կնոյ, կնով. *adj.* and *adv.* Double; doubly, twice.
 Կրկնեմ, եցի. *v. a.* To double, to redouble, to say over again, to repeat.
 Կրկնութիւն. *s.* A redoubling, reply, answer, a renewing; repetition.
 Կրկուտ, կաի, կաիւ. *s.* Sprig, prout.
 Կրկամ, եցի. *v. a.* To seek, to look for, to examine, to explore.
 Կրճատ, ի, աւ. *adj.* Mutilated.
 Կրճիմն. *s. ind.* Middle space, division; embarrassment, obstacle.
 Կրճակեմ, եցի. *v. a.* To gnash, to snap.
 Կրունկն, կրնկան, կրնկամք. *s.* The heel.
 Կրտակ, ի, աւ. *s.* A shop.
 Կրտսեր, ոյ, ով. *adj.* Younger, cadet; a minor.
 Կրօնք, նից, նիւք. *s. pl.* Religion, faith.
 Կրօնաւոր, ի, աւ. *s.* A friar, a monk.
 Կրօնաւորիմ, րեցայ. *v. n-p.* To profess.
 Կցեմ, եցի. *v. a.* To join, to tie, to bind.
 Կցորդեմ, եցի. *v. a.* To conjoin.

Կօշիկ, շկի, շկաւ . *s.* Boot.

Կօշկակար, ի, աւ . *s.* Bootmaker.

Հ

Հագնի, նւոյ, նեաւ . *s.* Agnus castus.

Հազ, ի, իւ . *s.* A cough.

Հազամ, զացի . *v. n.* To cough.

Հազար, ի, աւ . *adj.* A thousand.

Հազար, ոյ, ով . *s.* Lettuce.

Հազիւ . *adv.* Hardly, with difficulty.

Հալածեմ, եցի . *v. a.* To persecute, to pursue, to chase, to push.

Հալեմ, եցի . *v. a.* To melt, to liquefy.

Հալուէ, ի, իւ . *s.* Aloes.

Հակառակ, ի, աւ . *adj.* and *pre.* Contrary, opposite; against.

Հակառակիմ, կեցայ . *v. n-p.* To thwart, to oppose, to revolt, to rebel, to dispute.

Հակառակութիւն . *s.* Adversity, opposition, contest, debate, dispute.

Հակառակորդ, ի, աւ . *adj.* and *s.* Adversary, antagonist, enemy.

Հակասութիւն . *s.* Contradiction.

Հակարջային, յնոյ, յնով . *adj.* Antarctick.

Հակեմ, եցի . *v. a.* To incline, to bend.

Հակումն, կման, կմամբ . *s.* Declivity, propensity, inclination.

Հաղարջ, ի, իւ . *s.* Currant.

Հաղորդ, ի, իւ . *s.* and *adj.* Partaker, partner; participating.

Հաղորդիմ, դեցայ . *v. n-p.* To communicate, to participate.

- Հաղորդութիւն . s.** Communication; correspondence; communion.
Հաճեմ, եցի . v. a. To content, to satisfy, to please, to second.
Հաճիմ, ճեցայ . v. n-p. To be contented, to be pleased.
Հաճոյ . adj. ind. Agreeable, pleasant.
Հաճոյք, յից, յիւք . s. pl. Pleasure, joy, delight; caprice.
Հաճութիւն . s. Approbation, accord, complaisance, pleasure, will.
Համ, ոյ, ուլ . s. Savour, taste, palate.
Համաբնաբանութիւն . s. Metaphysick.
Համադոյ, ի, իւ . adj. Consubstantial.
Համադամք . s. ind. Daintiness.
Համալսարան, ի, իւ . s. University.
Համախոհ, ի, իւ . adj. and s. A partisan, a sectator; follower.
Համակրութիւն . s. Sympathy.
Համաձայնիմ, նեցայ . v. n-p. To agree, to conforme one's self.
Համաձայնութիւն . s. Harmony, consonance, concord, conformity, union.
Համառօտ, ի, իւ . adj. and adv. Brief, short, concise, precise.
Համառօտեմ, եցի . v. a. To abridge, to shorten.
Համառօտութիւն . s. Abbreviation; abridgment, extract, brevity, precision.
Համաստեղութիւն . s. Constellation.
Համար, ոյ, ուլ . s. Account; lesson.
Համարեմ, եցի . v. a. To count, to calculate, to number.

Համարիմ, ընցայ . *v. n-p.* To believe, to think, to esteem.

Համարձակ, ի, աւ . *adj. and adv.* Free, frank, bold; freely, boldly, readily.

Համարձակիմ, կեցայ . *v. n-p.* To cheer up, to take courage, to have boldness.

Համարձակութիւն . *s.* Courage, frankness, liberty, boldness.

Համարումն, րման, րմամբ . *s.* Esteem, reputation, consideration.

Համբակ, ի, աւ . *adj. and s.* New, a novice, apprentice, beginner.

Համբար, ոյ, ով . *s.* Provision, furnishing; a buttery, pantry, magazine.

Համբարձումն Տեառն . *s.* Ascension.

Համբարու, ի, աւ . *s.* Syren.

Համբաւ, ոյ, ով . *s.* Fame, name, reputation, esteem, celebrity, credit; news, account.

Համբաւեմ, եցի . *v. a.* To celebrate, to publish, to make publick.

Համբերեմ, եցի . *v. n.* To have patience, to suffer, to persevere.

Համբերութիւն . *s.* Patience, sufferance.

Համբոյր, բուրի, բուրիւ . *s. and adj.* A kiss; kissing; kind, convenient, mild.

Համբուրեմ, եցի . *v. a.* To kiss.

Համեղ . *adj. ind.* Savoury, well-tasted.

Համեմ, ի, իւ . *s.* Sauce, a seasoning, a ragoo, aromatics, spices.

Համեմատ, ի, իւ . *adj. and adv.* Proportionated, conformable, analogous, alike, in symmetry.

Համեմատեմ, եցի. *v. a.* To proportion, to compare.

Համեմատութիւն. *s.* Proportion, analogy, connexion, conformity, harmony, symmetry, comparison.

Համեմեմ, եցի. *v. a.* To season, to powder with salt.

Համեստ, ի, իւ. *adj.* Modest, honest.

Համեստութիւն. *s.* Modesty, moderation, honesty, virtue.

Համետ, ի, իւ. *s.* Saddle, a packsaddle, a saddle-bow.

Համետեմ, եցի. *v. a.* To saddle, to bard a horse, to harness.

Համոզեմ, եցի. *v. a.* To persuade, to insinuate.

Համր, մեր, մերք. *adj.* Dumb, mute.

Հայ, ոյ, ուլ. *s. and adj.* An armenian.

Հայաստան, ի, աւ. *s.* Armenia.

Հայելի, լւոյ, լեաւ. *s.* A looking-glass.

Հայթհայթեմ, եցի. *v. a.* To find, to procure, to provide, to take care, to furnish with provisions.

Հայիմ, յեցայ. *v. n-p.* To look upon, to see, to perceive.

Հայկաւակ, ի, աւ. *s.* Armenian bole.

Հայհոյեմ, եցի. *v. a.* To blaspheme.

Հայս, ոյ, ուլ. *s.* Paste.

Հայր, հօր, հօրք. *s.* Father.

Հայրենասիրութիւն. *s.* Patriotism.

Հայրենիք, նեաց, նեօք. *s. pl.* Native country.

Հայրութիւն. *s.* Paternity.

- Հանապաղ** . *adv.* Always, ever, evermore.
Հանգամանք, **հաց**, **հօք** . *s. pl.* Condition, quality, state, detail, circumstance, particularity.
Հանգանակ, **ի**, **աւ** . *s.* Contribution; symbol, creed.
Հանգիստ, **գստի**, **գստիւ**, or **գստեան**, **գստեամբ** . *s.* Rest, repose, ease, leisure, conveniency.
Հանգոյց, **գուցի**, **գուցիւ** . *s.* A knot, tie, node, knuckle.
Հանգչիմ, **գեայ** . *v. n.* To rest, to lay; to be pleased, to divert one's self.
Հանգարտ . *adj. ind. and adv.* Calm; quiet, peaceable, moderate, slow; softly, sweetly, gently.
Հանգարտիմ, **տեցայ** . *v. n.* To be appeased, to grow cool, to relent.
Հանգարտութիւն . *s.* Tranquillity, calmness, quiet, moderation.
Հանդերձ . *pre.* With, together.
Հանդերձ, **ի**, **իւ** . *s.* Dress, coat.
Հանդերձեալ, **ելոյ**, **ելով** . *adj.* Future, to come; future tense; futurity.
Հանդերձեմ, **եցի** . *v. a.* To prepare, to dress, to season.
Հանդէս . *pre. and adj. ind.* Before, over-against, facing, opposite.
Հանդէս, **դիսի**, **դիսիւ** . *s.* Pomp, solemnity; a feast, gala; parade.
Հանդիպիմ, **սկեցայ** . *v. n-p.* To meet, to meet with; to fall out, to happen.
Հանեմ, **հանի** . *v. a.* To draw, to take

away, to lift up, to displace.

Հանի, նւոյ, նւով. *s.* Grand-mother.

Հանճար, ոյ, ով. *s.* Genius, wit, mind.

Հանք, քաց, քօք. *s. pl.* A mine, metal, mineral, fossil.

Հաշիւ, շուի, շուիւ. *s.* Calculation, account; reason; balance.

Հաշմ, ի, իւ. *adj.* Maimed body.

Հաշուադիր, դրոյ, դրով. *s.* A book of accounts, a journal, a balance of accounts, a debt-book.

Հաշուեմ, եցի. *v. a.* To calculate, to compute; to believe.

Հաշտ. *adj. ind.* Reconciled, favourable.

Հաշտիմ, տեցայ. *v. n-p.* To be reconciled, to agree, to become friends.

Հաշտութիւն. *s.* A reconciliation, pacification, peace, alliance.

Հաջեմ, եցի. *v. n.* To bark, to bowl.

Հառաջանք, նաց, նօք. *s. pl.* A sigh.

Հառաջեմ, եցի. *v. n.* To sigh.

Հասակ, ի, աւ. *s.* (աիոյ) Age; (մարմնոյ) stature, shape.

Հասանեմ, հասի. *v. n.* To arrive, to attain, to come, to reach; (պաղոյ) to ripen; (խնդրոյն) to obtain; (ի վերայ) to befall, to join.

Հասարակ, ի, աւ. *adj. and adv.* Common, ordinary; equally.

Հասարակապետութիւն. *s.* Republic.

Հասարակաց. *adj. ind.* Common, publick.

Հասարակութիւն. *s.* Community, commonalty; the publick.

- Հասկ, ի, իւ. *s.* An ear of corn.
 Հասուն. *adj. ind.* Ripe.
 Հասուցանեմ, տուցի. *v. t.* To bring, to convey, to make a report, to bring back, or carry back.
 Հաստ, ի, իւ. *adj.* Big, large, thick.
 Հաստատ. *adv.* Certainly, securely.
 Հաստատութիւն. *s.* Firmness, solidity; (երկնից) the firmament.
 Հաստատեմ, եցի. *v. a.* To establish, to fasten, to strengthen; (բանիւ) to assure, to warrant, to attest.
 Հաստատուն, անոյ, անով. *adj.* Firm, solid, constant; permanent, certain.
 Հասցէ նամակի. Address, direction.
 Հատանեմ, հատի. *v. a.* To cut.
 Հատանիմ, հատայ. *v. n-p.* (սպառիմ) To be consumed, to fail, to stop.
 Հատուած, ոյ, ու. *s.* A fragment, a party, a slice, a piece, a bit.
 Հատուցանեմ, տուցի. *v. a.* To restore, to return; to pay, to repair.
 Հատուցումն, ցման, ցմամբ. *s.* Restitution, compensation, satisfaction.
 Հարազատ, ի, աւ. *adj. and s.* Lawful, genuine, true; a brother.
 Հարաւ, ոյ, ու. *s.* The south.
 Հարաւային, յնով, յնով. *adj.* Southern, southerly, meridional.
 Հարբուղն, բղտոյ, բղտով. *s.* A catarrh; cold.
 Հաբեանցի. *adj. ind. and adv.* Superficial; superficially, slightly.

- Հարթ . *adj. ind. and adv.* Plain, flat.
 Հարթեմ, եցի . *v. a.* To level, to plain.
 Հարիւր, ոյ, ու . *adj.* An hundred.
 Հարկ, ի, աւ . *s.* Tribute, tax, contribution, impost, custom, second tax.
 Հարկանեմ, հարի . *v. a.* To beat, to strike, to knock; to dash, to shock.
 Հարկաւոր, ի, աւ . *adj.* Necessary, important, essential.
 Հարկաւորիմ, րեցայ . *v. n-p.* To be forced, to be in haste.
 Հարկաւորութիւն . *s.* Necessity.
 Հարճ, ի, իւ . *s. f.* A concubine.
 Հարուած, ոյ, ու . *s.* Blow, beating; a wound, a knock, a hurt.
 Հարուստ, րսաի, րսաիւ . *adj.* Rich.
 Հարսանիթ, նթի, նթաւ . *s.* The measles.
 Հարսանիք, նեաց, նեօք . *s. pl.* Marriage; nuptials, wedlock.
 Հարսն, սին, սամբ . *s.* A spouse; daughter-in-law, a son's wife.
 Հարսնախօսութիւն . *s.* A betrothing.
 Հարստանամ, տացայ . *v. n.* To grow rich.
 Հարստութիւն . *s.* Riches.
 Հարցանեմ, հարցի . *v. a.* To ask, to seek, to search, to enquire.
 Հարցումն, ցման, ցմամբ . *s.* Question, demand, interrogation.
 Հաց, ի, իւ . *s.* Bread.
 Հացադործ, ի, աւ . *s.* A baker.
 Հացանոց, ի, աւ . *s.* A bakehouse
 Հացի, ցւոյ, ցեաւ . *s.* An ash-tree.
 Հաւ, ու, ու . *s.* A cock; or chick;

(սրապ) grand father; origin.

Հաւահմայ, ի, իւ. *s.* A soothsayer.

Հաւանիմ, նեցայ. *v. n-p.* To consent, to agree, to fancy.

Հաւանութիւն. *s.* Consent, persuasion, agreement, acquiescence; a vote.

Հաւասար, ի, իւ. *adj. and s.* Equal, even; companion; copy, duplicate.

Հաւասարակշռութիւն. *s.* Equilibrium.

Հաւասարեմ, եցի. *v. a.* To equal, to make even, to counterbalance.

Հաւասարութիւն. *s.* Equality, evenness, conformity; parallel; participation.

Հաւաստի, տոյ, տեաւ. *adj. and adv.* Certain, sure, constant; certainly, constantly, securely.

Հաւատք, տոյ, տուք. *s. pl.* Faith, belief, religion; confidence.

Հաւատամ, տայի. *v. n.* To believe, to think; to trust; to fancy.

Հաւատարիմ, ըմի, ըմաւ. *adj.* Faithful, justifiable by law, honest.

Հաւատաւոր, ի, աւ. *s.* A nun.

Հաւաքեմ, եցի. *v. a.* To heap up, to gather, to reap, to compile.

Հաւաքումն, քման, քմամբ. *s.* Collection, heap, mass; union.

Հաւորս, ի, աւ. *s.* A fowler.

Հեղեմ, եցի. *v. a.* To spell.

Հեղնեմ, եցի. *v. a.* To joke, to ridicule.

Հեղ, ոյ, ուլ. *adj.* Mild, sweet, affable.

Հեղութիւն. *s.* Mildness, gentleness.

Հեթանոս, ի, աւ. *s.* Pagan, idolater.

- Հեծան**, *ի, աւ. s.* A girder, rafter.
Հեծանիմ, *Հեծայ. v. n.* To mount.
Հեծանոց, *ի, աւ. s.* A winnowing-fan.
Հեծեմ, *եցի. v. n.* To groan, to complain, to lament, to sigh.
Հեծելազօր, *ու, ու. s. and adj.* Cavalry.
Հեծկտանք, *նաց, նօք. s. pl.* Sob, sigh, the hiccough.
Հեղանիմ, *Հեղայ. v. n-p.* To flow.
Հեղք, *ի, աւ. adj.* Idle, slothful.
Հեղեղ, *ի, աւ. s.* Inundation, deluge, torrent, flood.
Հեղինակ, *ի, աւ. s.* An author.
Հեղձնում, *ձայ. v. n.* To be suffocated.
Հեղուկ, *ի, աւ. s.* Liquor, fluid substance.
Հեղում, *Հեղի. v. n-p.* To pour, to shed.
Հեշտ. *adj. ind.* Easy, commodious.
Հեշտանամ, *տացայ. v. n-p.* To be delighted, to take delight in, to rejoice.
Հեշտեալ. *adv.* Easily.
Հեշտութիւն. *s.* Pleasure, delight, voluptuousness; facility.
Հեռանամ, *ռացայ. v. n-p.* To remove, to deviate, to swerve, to desist.
Հեռի. *adj. ind. and adv.* Far, remote; at a distance, far, far off.
Հեռուստ. *adv.* Far, from afar, a great way off, far off.
Հետաքքիւր. *adj. ind.* Curious.
Հետաքքրութիւն. *s.* Curiosity.
Հետեակ, *ի, աւ. adj. and s.* On foot; footsoldier, a walker; ordinary.

Հետևանք, նաց, նօք. *s. pl.* Retinue, consequence.

Հետևիմ, ւեցայ. *v. n-p.* To follow.

Հետզհետէ. *adv.* Successively, one after another; by degrees.

Հետք, օոց, օոլք. *s. pl.* A trace, vestige, a footstep, foot-mark.

Հէր, ոյ, ով. *s.* Hair.

Հերեօիկոս, ի, աւ. *s.* A heretick.

Հերիւն, րան, րամբ. *s.* An awl.

Հերիք. *adj. ind.* Sufficient.

Հերկեմ, եցի. *v. a.* To plough, to grub up, to cultivate.

Հերձանեմ, հերձի. *v. a.* To cleave, to cut, to split; to crack.

Հերձի, ձւոյ, ձեաւ. *s.* The lentisk-tree.

Հերձուած, ոյ, ով. *s.* Discord, division; a sect, schism, heresy.

Հերքեմ, եցի. *v. a.* To repulse, to reject, to refuse, to reprove.

Հկամ, ւացի. *v. n.* To pant, to blow.

Հոօր, ի, աւ. *adj.* Strong, stout.

Հիմն, ման, մամբ. *s.* Foundation, fundament, establishment.

Հիմնեմ, եցի. *v. a.* To found, to ground.

Հին, հնոյ, հնով. *adj.* Old; ancient, antique.

Հինգ, հնդի, հնդիւ. *adj.* Five.

Հինգշաբաթի, թւոյ, թւով. *s.* Thursday.

Հիւանդ, ի, աւ. *adj.* Sick; infirm.

Հիւանդանամ, դացայ. *v. n-p.* To fall sick, to be ill, to become invalid.

Հիւանդանոց, ի, աւ. *s.* An hospital,

- an hospitable house; infirmary.
 Հիւանդութիւն . *s.* Sickness, malady.
 Հիւթ , ոյ , ուլ . *s.* Humour; juice, water.
 Հիւլէ , ի , աւ . *s.* Atom.
 Հիւծիմ , ծեցայ . *v. n-p.* To grow lean, to waste away, to wither.
 Հիւղ , ի , իւ . *s.* A cuttage, hut, a cabin, a tilt, a barack, lodge.
 Հիւպատոս , ի , աւ . *s.* A consul.
 Հիւսեմ , եցի . *v. a.* To weave, to twist, to interlace, to braid.
 Հիւսիս , ոյ , ուլ . *s.* North, the north; (Հողմն) north east wind.
 Հիւսն , սան , սամբ . *s.* A carpenter.
 Հիւր , ոյ , ուլ . *s.* A foreigner, a guest.
 Հիւրընկալութիւն . *s.* Hospitality.
 Հլու . *adj. ind.* Obedient, docile, easy, tractable, flexible.
 Հծծեմ , եցի . *v. n.* To whisper.
 Հմայեակ , եկի , եկաւ . *s.* A talisman, amulet, or charm, phylactery.
 Հմայեմ , եցի . *v. a.* To bewitch, to enchant, to charm.
 Հմուտ , հմուի , հմուաւ . *adj.* Versed, skilled, learned, full of learning.
 Հմտանամ , տացայ . *v. n-p.* To inquire, to skill, to be informed.
 Հմութիւն . *s.* Knowledge, learning, erudition; rote, practice.
 Հնադէտ , գիտի , գիտաւ . *adj. and s.* Antiquary.
 Հնազանդ , ի , իւ . Obedient, docile.
 Հնազանդիմ , դեցայ . *v. n-p.* To obey,

to yield, to submit, to subject ones's self.

Հնազանդութիւն . *s.* Obedience, submission; subjection.

Հնանամ, հնացայ . *v. n-p.* To grow old, to wear out, to waste.

Հնարագիտութիւն . *s.* Industry, fineness, artifice, slyness, ability.

Հնարեմ, եցի . *v. a.* To invent, to fancy, to find, to strive, to study.

Հնարք, ընց, ընէք . *s. pl.* Industry, artifice, a cheat, trick.

Հնդիկ, դկի, դկաւ . *s. and adj.* Indian.

Հնդկահաւ, ու, ու . *s.* A Turkey cock.

Հնդկաստան, ի, աւ . *s.* The India.

Հնձան, ի, աւ . *s.* A tub, a vat, a trough of a wine press.

Հնձեմ, եցի . *v. a.* To harvest, to reap.

Հոց, ի, աւ . *s.* A furnace, stove, kiln.

Հնութիւն . *s.* Oldness, antiquity.

Հնչեմ, եցի . *v. n.* To sound, to ring.

Հոգ, ոյ, ով . *s.* Care, charge, uneasiness, embarrassment; diligence.

Հոգամ, դացայ . *v. n-p.* (հայթայթել) To provide, to furnish, to procure.

Հոգամ, դացայ . *v. n.* To care for, to mind; to take trouble.

Հոգեդաւութեամբ . *s.* Whitsuntide.

Հոգեղէն, ղինի, ղինաւ . *adj.* Spiritual, intellectual, incorporeal.

Հոգեվար, ի, աւ . *adj.* Agonizant, dying.

Հոգևոր, ի, աւ . *adj.* Spiritual, devout.

Հոգեփոխութիւն . *s.* Metempsychosis.

- Հողի, լոյ, լով.** *s.* The soul, the ghost, spirit; person, life.
Հողով, ի, իւ. *s.* (*բառից*) Case of a noun.
Հող, ոյ, ով. *s.* The earth, ground, land, dust.
Հողաթափ, ի, իւ. *s.* A slipper.
Հողմ, ոյ, ով. *s.* Wind.
Հոմանի, նւոյ, նեաւ. *s.* A coquette.
Հոյակապ. *adj. ind.* Magnificent, noble.
Հոյն, հունոյ, հունով. *s.* Cornel-berry.
Հոսեմ, եցի. *v. a.* To run, to flow, to run out, to tumble.
Հովահար, ի, աւ. *s.* A fan
Հովանի, նւոյ, նեաւ. *s.* Shade, shadow.
Հովանոց, ի, աւ. *s.* A parasol, an umbrella; tent; turret.
Հովեմ, եցի. *v. a.* To fan, to air.
Հովիտ, վաի, վաաւ. *s.* Valley, dale, a little vale.
Հովիւ, վուի, վուաւ. *s.* A shepherd, herdsman, pastor.
Հովուեմ, եցի. *v. a.* To keep, to pasture; to govern, to take care.
Հոտ, ոյ, ով. *s.* Odour, smell, scent.
Հոտաւէտ. *adj. ind.* Odoriferous.
Հոտիմ, տեցայ. *v. n-p.* To stink, to smell ill.
Հոտոտելիք, լեաց, լեօք. *s. pl.* Smelling.
Հոտոտիմ, տեցայ. *v. n-p.* To smell, to scent; to touch, to approach.
Հոր, ոյ, ով. *s.* A well.
Հորիզոն, ի, աւ. *s.* Horizon.
Հում. *adj. ind.* Raw.

- Հուն . *s. ind.* A ford; strait.
 Հունձք, հնձոց, հնձովք . *s. pl.* Harvest.
 (*խոտոց*) hay-making.
 Հուր, հրոյ, հրով . *s.* Fire.
 Հպատակ, ի, աւ . *s.* Subject, depending, vassal.
 Հպատակիմ, կեցայ . *v. n-p.* To obey.
 Հպարտ, ի, աւ . *adj.* Proud, haughty.
 Հաչակ, ի, աւ . *s.* A divulging, publication, celebrity.
 Հսկայ, ի, իւ . *s.* A giant.
 Հսկեմ, եցի . *v. n.* To watch, to get up.
 Հսկումն, կման, կմամբ . *s.* Watching.
 Հրազէնք, զինուց, զինուք . *s. pl.* Fire arms; artillery.
 Հրաժարիմ, բեցայ . *v. n-p.* To renounce, to abdicate; to abstain; (*յուժեքէ*) to take leave; to bid a thing farewell.
 Հրահալէլի, լոյ, լեաւ . *s.* Metal.
 Հրահանգք, դաց, դօք . *s. pl.* Instruction, education.
 Հրահանք, նաց, նօք . *s. pl.* Flint, firelock.
 Հրաման, ի, աւ . *s.* Commandment, ordinance, order; permission.
 Հրանուէկ . *s. ind.* Ranunculus.
 Հրաշալի, լոյ, լեաւ . *adj.* Wonderful, prodigious, miraculous.
 Հրաշք, շից, շեւք . *s. pl.* A wonder, a prodigy; miracle.
 Հրապարակ, ի, աւ . *s.* Square; a market-place; the publick.
 Հրապարակաւ . *adv.* Publickly.
 Հրասպոյրք . *s. pl. ind.* Allurement, charm.

Հրապուրեմ, եցի . *v. a.* To allure, to entice, to draw, to attract, to solicit, to urge, to seduce.

Հրատ, ի, իւ . *s.* Mars (planet).

Հրատարակեմ, եցի . *v. a.* To publish, to declare.

Հրացան, ի, աւ . *adj.* and *s.* Arquebuse, or hand-gun, musket.

Հրաւիրեմ, եցի . *v. a.* To invite.

Հրդեհ, ի, իւ . *s.* Burning, fire.

Հրեշտակ, ի, աւ . *s.* An angel; a messenger, ambassador.

Հրեշտակու[թիւն . *s.* An embassy.

Հրէայ, հրէի, իւ . *s.* A jew.

Հրիտակ, ի, աւ . *s.* Legacy.

Հրովարտակ, ի, աւ . *s.* Diploma.

Հրուանդան, ի, աւ . *s.* Promontory, cape.

Հօբալ, ի, աւ . *s.* A starling.

Հօտ, ի, իւ . *s.* Flock.

Հօտեմ, եցի . *v. a.* To dress, to prune.

Հօտոց, ի, աւ . *s.* A bill, a pruning-knife.

Հօրաքոյր, քեռ, քերբ . *s.* Aunt.

Հօրեղբայր, բօր, բարբ . *s.* An uncle.

Հօրեղբօրորդի, դւոյ, դւով . *s.* Cousin.

Ձ

Ձառ, ու, ու . *s.* Young of a bird, of a hen, chicken, pullet.

Ձաղառ, ի, աւ . *s.* A funnel.

Ձախ, ոյ, or ու, ու . *adj.* and *s.* Left.

Ձախակողմն, դման, դմամբ . *s.* The left

- hand; the left side; a wrong sense.
- Չախող. *adj. ind.* } Sinister, un-
 Չախորդ, ի, աւ. *adj.* } fortunate, un-
 favourable, unhappy.
- Չախորդութիւն. *s.* Adversity, misfor-
 tune, disaster, fall.
- Չաղկեմ, եցի. *v. a.* To whip, to lash,
 to scourge, to flagellate.
- Չայն, ի, իւ. *s.* Voice, sound, noise, cry.
- Չանձախարիթ, բթի, բթաւ. *s.* Soot.
- Չանձրալի, լւոյ, լեաւ. *adj.* Tiresome,
 grievous, disgusting.
- Չանձրացուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To weary,
 to disgust, to molest, to harass.
- Չանձրութիւն. *s.* Tediousness, vexation,
 displeasure, disgust.
- Չաւար, ի, աւ. *s.* Spelt, a kind of
 scotch barley.
- Չգեմ, եցի. *v. a.* To pull, to draw; to
 throw, to hurtle, to dart.
- Չգումն, ման, մամբ. *s.* Attraction; ten-
 dency, drift.
- Չգումամ, տացի. *v. n.* To belch, to
 eruct.
- Չգտեմ, եցի. *v. a.* To bend, to extend.
- Չեզէն. *adv.* Of yourself, by yourself.
- Չեզուն, լան, լամբ. *s.* The ceiling.
- Չեռագիտութիւն. *s.* Trade, art, pro-
 fession.
- Չեռագիր, գրի, գրաւ. *adj. and s.* Writ
 by hand; a manuscript.
- Չեռագործ, ի, աւ. *adj. and s.* Manu-
 facture; manufacturer.

Ձեռածիրք, ձրկց, ձրկք. *s. pl.* A present, good will.

Ձեռն, ուին, ուամբ. *s.* Hand; the fist.

Ձեռնադրեմ, եցի. *v. a.* To ordain, to consecrate.

Ձեռնադրութիւն. *s.* Ordination, consecration.

Ձեռնածու, ի, աւ. *s.* A juggler.

Ձեռնատ, ի, աւ. *adj.* Maimed, or lamed in the hand.

Ձեռնարկեմ, եցի. *v. a.* To undertake.

Ձեռնարկութիւն. *s.* Enterprise; argumentation, reason, proof.

Ձեռնոց, ի, աւ. *s.* A glove.

Ձեռ, ոյ, ուլ. *s.* The tail.

Ձեր, ոյ, ուլ. *pro.* Your; (ձերն) yours.

Ձև, ձևոյ, ուլ. *s.* Figure, form, shape.

Ձևանամ, լացայ. *v. a.* To be formed, to feign, to pretend; to seem.

Ձևացուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To form, to figure, to paint; to feign.

Ձևեմ, եցի. *v. a.* (զգեստ) To model, to cut, to form, to figure.

Ձէթ, ձիթոյ, ձիթուլ. *s.* Oil.

Ձի, ոյ, ուլ. *s.* Horse.

Ձիաւոր, ի, աւ. *adj.* and *s.* Trooper; mounted.

Ձիգ. *adj. ind.* Stretched, tight.

Ձիլնթացք, ցից, ցիւք. *s. pl.* Horse race, course; a cavalcade; gallop.

Ձիւթ, ոյ, ուլ. *s.* Tar, pitch.

Ձիւն, ձեան, ձեամբ. *s.* Snow.

Ձիւնել. *v. imp.* To snow.

Ձկնկիթ, կիթոյ, կիթով. *s.* Spawn of fish; botargo.

Ձկնորս, ի, աւ. *s.* A fisherman.

Ձկնորսութիւն. *s.* Fishing.

Ձմեռն, մերան, մերամբ. *s.* The winter.

Ձմերուկ, բկի, բկաւ. *s.* A water-melon.

Ձող, ոյ, ով. *s.* A rod of ground, a pole, a bar.

Ձոյլ, ձուլոյ, լով. *adj.* and *s.* Melted, cast; massive.

Ձոր, ոյ, ով. *s.* Valley, vale.

Ձորձ, ձոյ, ձով. *s.* Dress, suit of cloths.

Ձու, ոյ, ով. *s.* An egg; spawn, roe.

Ձուադէղ, ի, աւ. *s.* Omelet.

Ձուլեմ, եցի. *v. a.* To cast, to melt.

Ձուկն, ձկան, ձկամբ. *s.* A fish.

Ձունձ, ձնձոյ, ձնձով. *s.* Felt.

Ձրի. *adj. ind.* and *adv.* Gratuitous; gratis.

Ձօն, ի, իւ. *s.* Present, gift, offering, sacrifice.

Ղ

Ղեակ. or Ղեկ, ի, աւ. *s.* The helm of a ship, rudder, helm; tiller.

Ղեկավար, ի, աւ. *s.* A steersman; governor, commander.

Ղենջակ, ի, աւ. *s.* An apron.

Ղողանջեմ, եցի. *v. n.* To toll a bell, to ring, to sound.

Ղողմ, ղեցայ. *v. n-p.* To hide one's self.

- Ժադար, *ի, աւ. s.* A coney, rabbit.
 Ժախարակ, *ի, աւ. s.* Lathe, turn; pulley.
 Ժախին. *s.* and *adj. ind.* Marsh, marshy, miry; miry places, bog.
 Ժախրեմ, *եցի. v. n.* To wheel about, to turn one's self, to tumble.
 Ժակատ, *ու, ու. s.* Forehead, front; (*գրոց*) frontispiece, face; (*շինուածոյ*) front; (*զօրաց*) order, range, file, row.
 Ժակատիմ, *տեցայ. v. n.* To put one's self in order of battle, or to face.
 Ժակընդեղ, *ի, աւ. s.* Red beet.
 Ժահիճ, *հի, հաւ. s.* A pond.
 Ժաղատ, *ի, իւ. adj.* Bald.
 Ժաճանչ, *ի, իւ. s.* A beam, splendour.
 Ժայթեմ, *եցի. v. n.* To burst, to crack, to crackle, to crash.
 Ժանաչեմ, *ծանեայ. v. a. irr.* To know.
 Ժանապարհ, *ի, աւ. s.* Way, road, route, path; journey, travel; (*քաղաքի*) street, lane; passage.
 Ժանապարհորդեմ, *եցի. v. n.* To travel, to make a journey.
 Ժանկ, *ոյ, ու. s.* A claw, clutch, a paw; (*երկաթի*) crampiron, hook.
 Ժանճ, *ի, իւ. s.* A fly.
 Ժանճվան, *ի, աւ. s.* A fly-flap.
 Ժաշ, *ու, ու. s.* Dinner, table, meal.
 Ժաշակ, *ի, աւ. s.* Taste, palate, savour.
 Ժաշակեմ, *եցի. v. a.* To dine; to eat, to try, to taste.

ճաշակեղիք, լեաց, լեօք. *s. pl.* Taste.

ճաշեմ, եցի. *v. a.* To dine.

ճաշկերոյթ, բուծի, բուծիւ. *s.* Dinner; treat, feast.

ճաշոց, ի, աւ. *s.* A mass-book, missal.

ճապաղ. *adj. ind.* Dispersed, or scattered; (բանք) prolix, diffuse.

ճապաղեմ, եցի. *v. a.* To disperse, to spill, or shed, to scatter.

ճառ, ի, իւ. *s.* Discourse; sermon; elogy; a treaty.

ճառադայթ, ի, իւ. *s.* A beam, ray.

ճառադայթեմ, եցի. *v. a.* To cast forth beams, to radiate, to shine.

ճառաւեմ, եցի. *v. n.* To chatter.

ճառեմ, եցի. *v. a.* To discourse, to treat of, to narrate; to recite.

ճար, ի, իւ. *s.* Remedy, means.

ճարակ, ի, աւ. *s.* Pasture, pasturage.

ճարակեմ, եցի. *v. a.* To pasture, to feed, to nourish; to enlarge, to reach.

ճարճաւիմ, տեցայ. *v. n-p.* To crack, to crackle.

ճարմանդ, ի, աւ. *s.* Hold; a buckle; a clasp, a button.

ճարսլ, ոյ, ուլ. *s.* Fat, grease; tallow.

ճարսլիկ. *adj. ind.* Dexterous, clever.

ճարտասան, ի, աւ. *s.* Orator, a rhetorician, eloquent.

ճարտասանութիւն. *s.* Rhetorick.

ճարտաւար, ի, աւ. *s.* A drawing-pen, ruler.

ճարտար, ի, աւ. *adj. s. and adv.* Adroit, clever; master, artist; well, wisely.

Ճարտարապետ , ի , աւ . *s.* Architect, engineer; master of arts, an artist.

Ճարտարապետութիւն . *s.* Architecture.

Ճարտարութիւն . *s.* Artifice , ability , industry, fineness, slyness, winding.

Ճգնաւոր , ի , աւ . *s.* Hermit, a solitary man, anachoret.

Ճգնիմ , նեցոյ . *v. n-p.* To take a great deal of pains, to give one's self trouble; to strive, to endeavour.

Ճգնութիւն . *s.* Pain, torment, penance, mortification, combat.

Ճեղքեմ , եցի . *v. a.* To cleave, to chap, to cut, to tear.

Ճեղքուած , ոյ , ով . *s.* Cleft ; splitting; a chap.

Ճեմարան , ի , աւ . *s.* An academy, lyceum; alley.

Ճեմեմ , եցի . *v. n.* To walk.

Ճեմելիք , լեաց , լեօք . *s. pl.* A walking place, alley, a walk, a passage.

Ճենճեր , ոյ , ով , or ի , աւ . *s.* Froth, scum of boiled meat; broth.

Ճերմակ , ի , աւ . *adj.* White.

Ճիկ . *s. ind.* Cry.

Ճիշդ , ճշգի , ճշգիւ . *adj.* Exact, accurate.

Ճիչ , ճչոյ , ճչով . *s.* Cry, clamour.

Ճիւղ , ճաոյ , ճաով , or ճախ , ճաւաւ . *s.* A little bunch of grapes.

Ճիւղան , ի , աւ . *s.* A claw, a nail.

Ճիւղ , ոյ , ով . *s.* Branch, a bough.

Ճիւղթ , ութի , ութիւ . *s.* The little finger.

Ճճի, ճճւոյ, ճճեաւ . *s.* A worm, vermin, a small worm, insect, weevil, wood-louse, mite.

Ճմլեմ, եցի . *v. a.* To press, to compress.

Ճնճղուկ, ղկան, ղկամբ . *s.* A small bird, a sparrow.

Ճնշեմ, եցի . *v. a.* To press, to express, to mortify, to subdue, to repress.

Ճշգեմ, եցի . *v. a.* To spare, to save.

Ճշգիւ . *adv.* Exactly, duly, rigorously.

Ճշգոլթիւն . *s.* Savingness, parsimony, regard, exactness, precision, rigour.

Ճշմարիտ, բոի, բոիւ . *adj.* and *adv.* True, real; truly, indeed.

Ճոխ, ի, իւ . *adj.* Abundant, ample, rich.

Ճոխանամ, խացայ . *v. n-p.* To grow rich, to abound; to bully, to grow proud.

Ճոխութիւն . *s.* Abundance, riches.

Ճոռումոլթի . *s.* Declamation, nonsense.

Ճչեմ, եցի . *v. n.* To cry, to cry out; to groan; to complain.

Ճպուռն, պռան, պռամբ . *s.* Cicada.

Ճռաքաղ առնեմ, արարի . *v. a.* To glean grapes; to stirp, to exterminate.

Ճռնչեմ, եցի . *v. n.* To roar, to scream.

Ճրագ, ի, աւ . *s.* A light; a candle.

Ճրագարան, ի, աւ . *s.* A candlestick.

Ճօճեմ, եցի . *v. a.* and *n.* To swing.

Մ

Մադաղաթ, ի, իւ . *s.* Parchment.

Մագիլ, գլի, գլաւ . *s.* A claw, clutch,

a paw, a talon, a nail.

Մագնիս, *ի, աւ . s.* A loadstone.

Մազ, *ոյ, ով . s.* Hair.

Մազխիչ, *խիչ, խլաւ . s.* Nippers, tweezers.

Մաթէմատիքայ, *ի, իւ . s.* Mathematicks.

Մաթուղ, *ի, աւ . s.* The arbut.

Մալեմ, *եցի . v. a.* To crush, to squash;
(*զոչխար*) to castrate; (*զհաւ*) to capon;
(*զձի*) to geld a horse.

Մախաթ, *ոյ, ով . s.* Large needle.

Մախաղ, *ի, իւ . s.* A sack, bag, pocket,
a purse, a portmantle, a knapsack.

Մախր, *խեր, խերք . s.* A match.

Մածնում, *ծեայ . v. n-p.* To be glued,
to stick to; to curdle.

Մածուն, *ծնոյ, ծնով . s.* Curds and
whey, clotted milk, clot of milk.

Մածուցանեմ, *ծուցի . v. t.* To soder, to
conjoin, to paste, to glue.

Մածուցիկ . *adj. ind.* Gluey, glutinous.

Մահաբերեմ, *եցի . v. a.* To conjecture,
to deduct, to conclude.

Մահադրութիւն . *s.* Epigraph, an in-
scription, title.

Մահարդակ, *ի, աւ . adj. and s.* Plain,
flat, level; level surface, plane.

Մահարդեմ, *եցի . v. a.* To curdle, to
coagulate, to clod, to congeal.

Մահբայ, *ի, իւ . s.* An adverb.

Մահերևոյթ, *ուծի, ուծիւ . s.* Surface.

Մահընթացութիւն . *s.* Flux.

Մահ, *ու, ու, or ուան, ուամբ . s.* Death.

Մահապարտ, *ի, աւ . adj.* Condemned.

- Մահիճք, հճաց, հճօք . *s. pl.* A bed.
 Մաղ, ի, իւ . *s.* A bolter, a scarce, sieve.
 Մաղաս, ոյ, ուլ . *s.* Phlegm, spittle.
 Մաղեմ, եցի . *v. a.* To bolt, to sift.
 Մաղղմայ, ի, իւ . *s.* Patine.
 Մաղձ, ի, իւ . *s.* Bile, the choler.
 Մաճ, ոյ, ուլ . *s.* A plough-handle.
 Մամաց, ի, աւ . *s.* Chyle.
 Մամուլ, մլոյ, մլուլ . *s.* A press, a calender.
 Մամուռ, մռոյ, մռուլ . *s.* Moss.
 Մայեմ, եցի . *v. n.* To bleat.
 Մայթ, ի, իւ . *s.* A foot-way, footpath.
 Մայիս, ի, իւ . *s.* May.
 Մայր, մօր, մարբ . *s.* Mother.
 Մայր, ի, իւ . *s.* A pine-tree.
 Մայրաքաղաք, ի, աւ . *s.* Metropolis, capital.
 Մանանեխ, նխոյ, նխուլ . *s.* Mustard.
 Մանառիկ . *adj. ind.* That turns round, circular; (շրջան) whirligig, swift turn.
 Մանաւանդ . *conj. and adv.* More, rather.
 Մանգաղ, ի, աւ . *s.* A sickle.
 Մանեակ, նեկի, նեկաւ . *s.* A necklace, a collar, a little chain; (երևակի) the ring of saturn.
 Մանեմ, եցի . *v. a.* To spin, to twist.
 Մանկաբարձ, ի, աւ . *s.* Midwife.
 Մանուած, ոյ, ուլ . *s.* Spinning.
 Մանուկ, նկան, նկամբ . *s.* A child, an infant, a boy.
 Մանուշակ, ի, աւ . *s.* A violet.
 Մանր, նու, նու . *adj. and adv.* Slender,

little, small, thin, fine; in detail.

Մանրաթելք, լից, լիւք . *s. pl.* Fibre, filament.

Մարաման, սին, սամբ . *adj. and s.* Detailed, particular, exact; (աստիճանի, բոլորակի) a minute.

Մանրեմ, եցի . *v. a.* To cut up, to carve, to break, to grind.

Մաշեմ, եցի . *v. a.* To consume, to waste.

Մաշկ, ի, աւ . *s.* A membrane, pellicle, cuticle, tunick, thin skin.

Մաշտոց, ի, աւ . *s.* A ritual.

Մառախուղ, խղի, խղիւ . *s.* Mist, fog.

Մառան, ի, աւ . *s.* A cellar, a case of bottles, a bottle-case.

Մասն, սին, սամբ . *s.* Part, portion, bit, morsel; retail, detail.

Մասնատուփ, տփոյ, տփով . *s.* A pyx; (նշխարաց) a shrine for relics.

Մասնաւոր, ի, աւ . *adj.* Particular, singular, special.

Մատակ, ի, աւ . *adj.* Female (of beasts.)

Մատաղ, ոյ, ով . *adj. and s.* Soft, tender, young, new, fresh; animal-offering.

Մատանի, նւոյ, նեաւ . *s.* A ring.

Մատեան, ենի, ենիւ . *s.* A book, volume.

Մատն, տին, տամբ . *s.* A finger.

Մատնեմ, եցի . *v. a.* To betray, to denounce; (ի ձեռս) to deliver.

Մատնոց, ի, աւ . *s.* Thimble.

Մատուռն, տրան, տրամբ . *s.* A chapel.

Մատուցանեմ, տուցի . *v. a.* To present, to offer; to give, to tender.

Մատչիմ, մատեայ . *զ. n-p.* To accost, to draw near, to present one's self.

Մատուռակ, ի, աւ . *s.* A cup-bearer, butler.

Մար, ի, իւ . *s.* (*գինւոյ*) Hogshead; (*ցորենոյ*) a comb, or a bushel of corn.

Մարագ, ի, աւ . *s.* A hayloft.

Մարախ, ոյ, ուլ . *s.* A locust, or grasshopper.

Մարգ, ի, աւ . *s.* A meadow, field, mossy ground; pasture, grass.

Մարգարէ, ի, իւ . *s.* A prophet.

Մարգարիտ, րաի, րտաւ . *s.* Pearl.

Մարդ, ոյ, ուլ . *s.* A man; a person.

Մարդասէր, սիրի, սիրաւ . *adj.* Human, kind, obliging, gracious.

Մարդասիրեմ, եցի . *զ. n.* To use, or to deal with humanity, to treat one well.

Մարդավար, ի, իւ . *adj.* Civil, polite.

Մարդեղու թիւն . *s.* (*Բանին*) Incarnation.

Մարդիկ, դկան, դկամբ . *s. pl.* Men, mortals, people.

Մարդկային, յնոյ, յնուլ . *adj.* Human.

Մարի, րւոյ, րեաւ . *s. f.* A hen.

Մարմաջ, ի, իւ . *s.* Itching, itch, prurieny; incitement.

Մարմարիտն, ի, աւ . *s.* Marble.

Մարմին, մնոյ, մնուլ . *s.* The body, flesh.

Մարմնասէր, սիրի, սիրաւ . *adj.* Carnal, sensual, voluptuous.

Մարմնաւոր, ի, աւ . *adj.* Corporeal.

Մարմնեղ, ի, աւ . *adj.* Fleshy, plumb.

Մարսեմ, եցի . *զ. a.* To digest.

Մարսողութիւն . *s.* Digestion.

Մարտ , *ի* , *իւ* . *s.* (*ամիս*) March.

Մարտ , *ի* , *իւ* . *s.* A battle, contest, combat, war.

Մացառ , *ի* , *աւ* . *s.* Thicket, copse.

Մաքի , *քւոյ* , *քեաւ* . *s. f.* Ewe.

Մաքուր , *քրոյ* , *քրով* . *adj.* Pure, unmixed, neat.

Մաքս , *ի* , *իւ* . *s.* Tax, duty, custom.

Մաքսանոց , *ի* , *աւ* . *s.* Customhouse.

Մաքսապետ , *ի* , *աւ* . *s.* A custom-house officer; publican.

Մաքսեմ , *եցի* . *v. a.* To tax.

Մաքրեմ , *եցի* . *v. a.* To clean, to scour, to purge, to refine, to furbish, to polish.

Մեզէն . *adv.* By ourselves.

Մեթոսոս , *ի* , *իւ* . *s.* Method, manner.

Մելամաղձ , *ի* , *իւ* . *s.* Melancholy.

Մեղան , *ի* , *աւ* . *s.* Ink.

Մեխակ , *ի* , *աւ* . *s.* A clove.

Մեծ , *ի* , *աւ* . *adj.* Great; fat, big.

Մեծաբանեմ , *եցի* . *v. a.* To brag, to vaunt, to exaggerate.

Մեծածախ . *adj. ind.* Sumptuous, splendid, rich, superb.

Մեծամիտ , *մոի* , *մտաւ* . *adj.* High-minded, proud, presumptuous.

Մեծանամ , *ծալայ* . *v. n-p.* To grow tall, to grow, to increase; to grow rich.

Մեծատուն , *տան* , *տամբ* . *adj. and s.* Rich, opulent; man of fortune.

Մեծարանք , *հայ* , *հօք* . *s. pl.* Respect, honour, veneration.

Մեծարեմ, եցի . *զ. ա.* To respect, to honour, to reverence.

Մեծացուցանեմ, ցուցի . *զ. տ.* To make greater, to magnify.

Մեծաւոր, ի, աւ . *ս.* A prior.

Մեծութիւն . *ս.* Greatness, dignity.

Մեկնեմ, եցի . *զ. ա.* To separate, to divide, to remove; to explain, to expose.

Մեկնութիւն . *ս.* Explanation, explication.

Մեհեան, հենի, հենաւ . *ս.* A heathen temple; idol.

Մեղադրեմ, եցի . *զ. ա.* To accuse, to blame, to censure.

Մեղանչեմ, մեղայ . *զ. ռ. irr.* To sin, to transgress a law.

Մեղեխ, ի, աւ . *ս.* A handle.

Մեղի, ի, իւ . *adj.* Slack, soft, effeminate, cowardly.

Մեղմ, ոյ, ուլ . *adj. and adv.* Sweet, mild, calm, slow; softly.

Մեղմանամ, զմացայ . *զ. ռ.* To relent, to cool, to refrain one's self, to fail.

Մեղու, ի, աւ . *ս.* A bee.

Մեղք, զու, զու . *ս.* Honey.

Մեղք, զաց, զքք . *ս. pl.* Sin, fault, crime.

Մենավաճառ, ի, աւ . *ս.* Monopolist.

Մեռանիմ, մեռայ . *զ. ռ.* To die.

Մեռոն, ի, աւ . *ս.* Chrism.

Մետաղ, or Մետաղք, տաղաց, տաղք . *ս. pl.* Metal; mine.

Մետասան, ի, իւ . *adj.* Eleven.

Մեր, ոյ, ուլ . *adj.* Our; (մերն) ours, our own.

Մերժեմ, եղի. *v. a.* To reject, to repulse, to drive away.

Մերկ, ոյ, ուլ. *adj.* Naked.

Մերկանամ, կացայ. *v. n-p.* To pull off one's clothes; to discover, to reveal.

Մերկութիւն. *s.* Nakedness.

Մերձ. *pre.* Near, close by, nigh.

Մերձաւոր, ի, աւ. *adj.* and *s.* Near, next, nigh.

Մերձենամ, ձեցայ. *v. n-p.* To approach, or bring near, to accost one; (նաւու 'ի ցամաք) to board, to land.

Մեքենականութիւն. *s.* Mechanics.

Մեքենայ, ի, իւ. *s.* Machine.

Մզկիթ, կթի, կթաւ. *s.* A mosque.

Մեղ, միդի, միդաւ. *s.* Mist, fog, cloud.

Մեղ, միզի, միզաւ. *s.* Urine, water.

Մեջ, միջոյ, միջով. *s.* Middle, medium; half, moiety; centre.

Մեջք, միջաց, միջովք. *s. pl.* The loins, a rib, reins.

Մեռէորայ, ի, իւ. *s.* Meteor.

Մթանամ, մթացայ. *v. n-p.* To grow dark, to become gloomy.

Մթեր, ի, իւ. *s.* Provision, a heap, pile, magazine.

Մթին. *adj. ind.* Obscure, dark, gloomy, overcast, brown.

Մժեխ, ի, աւ. *s.* A gnat, small fly.

Մի, ոյ, ուլ. *adj.* One, an, a.

Մի. *adv.* Not, no.

Միաբան, ի, իւ. *adj.* and *adv.* Unanimous; unanimously, in concert.

Միաբանեմ, եցի. *v. a.* To agree, to reconcile, to conforme.

Միաբանութիւն. *s.* Agreement, consent, concord, union, harmony.

Միականի, նւոյ, նեաւ. *adj.* One-eyed.

Միակերպ. *adj. ind.* Uniform, alike.

Միահաղոյն. *adv.* All at once.

Միամիտ, մտի, մտաւ. *adj.* Sincere, simple, innocent, silly, artless.

Միայն, ոյ, ու. *adj.* and *adv.* Alone, lonely, simple, plain: only, but, solely.

Միայն թէ. *adv.* Provided that.

Միայնակեաց, կեցի, կեցաւ. *s.* and *adj.*
A solitary man, hermit.

Միանամ, միացայ. *v. n-p.* To unite, to be united, to close, to incorporate.

Միանգամ. *adv.* Once, at one blow.

Միանգամայն. *adv.* Suddenly, at the same time, together.

Միապետական, ի, աւ. *adj.* Monarchical, despotick.

Միեղջերու, ի, աւ. *s.* An unicorn.

Միզեմ, եցի. *v. a.* To piss, to make water.

Միթէ. *adv.* Indeed? is it possible?

Միմեանց, առ միմեանս, 'ի միմեանս, զմիմեանս, 'ի միմեանց, միմեամբք, զմիմեամբք. *s. pl.* Themselves, one another.

Մինչև. *pre.* and *adv.* Until, as far as; when, at the time; that.

Մինչդեռ. *adv.* While, during, when.

Մինչդի. *adv.* So much, whilst, as well as, as far as.

Մինչև. *adv.* Before that.

- Միշտ . *adv.* Always, ever, evermore.
- Միջակ , ի , աւ . *adj.* Middling.
- Միջանկեալ , ելոյ , ելով . *adj.* Intermedial, intermediate.
- Միջատ , ի , աւ . *s.* An insect.
- Միջին , ջնոյ , ջնով . *adj.* Middle.
- Միջնորդ , ի , աւ . *s.* Means; a mediator, intercessor; (վաճառաց) broker.
- Միջնորդեմ , եցի . *v. n.* To intercede, to mediate, to interpose.
- Միջնորդութիւն . *s.* Intercession, intervention, mediation.
- Միջոց , ի , աւ . *s.* A space, distance, interval, middle space.
- Միջօրեայ , րէի , րէիւ . *s.* Noon.
- Միջօրէական , ի , աւ . *adj.* Meridian, southerly.
- Միս , մսոյ , մսով . *s.* Flesh; (ուտելոյ) meat. Միս'ի կաակարայէ , grilled meat, steak. Միս ոչխարի'ի կաակարայէ , mutton-steak. Միս եղին 'ի կաակարայէ , beef-steak.
- Միտեմ , եցի , or տեցայ . *v. n. and a.* To incline, to bend down.
- Միտք , մտաց , մտօք . *s. pl.* Mind, understanding, sense, intellect.
- Միրգ , մրգոյ , մրգով . *s.* Fruit (of trees).
- Միւս , ոյ , ով . *adj.* Other.
- Միւսանգամ . *adv.* Another time.
- Մլաւեմ , եցի . *v. n.* To mew (as a cat).
- Մլուկն , մլկան , մլկամք . *s.* A bug.
- Մխեմ , եցի . *v. a.* To drive, to stick in, to dip, to immerse.

- Մխիթարեմ, եջի. *v. a.* To comfort,
to console, to ease, to lighten.
- Մխիթարութիւն. *s.* Consolation.
- Մկան, ի, աւ. *s.* A muscle.
- Մկրատ, ի, աւ. *s.* Scissors.
- Մկրտեմ, եջի. *v. a.* To baptize.
- Մկրտութիւն. *s.* Baptism.
- Մղեմ, եջի. *v. a.* To push, to repulse.
- Մղոն, ի, իւ. *s.* A mile.
- Մնամ, մնացի. *v. n.* To stay, to live.
- Մնայուն. *adj. ind.* Permanent.
- Մնացորդ, ի, աւ. *s.* Remainder, residue,
remains, the rest.
- Մշակ, ի, աւ. *s.* Husbandman, labourer,
ploughman.
- Մշակեմ, եջի. *v. a.* To cultivate, to
till, to labour, to plough.
- Մշակութիւն. *s.* Culture, tillage, agri-
culture, husbandry.
- Մշտիկ, տկի, տկաւ. *s.* Aspersory, a
holy water sprinkler.
- Մշտնջենաւոր, ի, աւ. *adj.* Perpetual.
- Մոգ, ի, աւ, or ու, ու. *s.* A wiseman,
magician, sorcerer.
- Մոգութիւն. *s.* Magick.
- Մոդ, ի, իւ. *s.* Modius, bushel.
- Մոլախինդ, խնդոյ, խնդով. *s.* Hemlock.
- Մոլար, ի, իւ. *adj.* Wandering, erro-
neous, wrong, faulty.
- Մոլի, լոյ, լեաւ. *adj.* Vicious; raving,
faulty, mad, fool.
- Մոլիմ, լեցայ. *v. n-p.* To be prepossessed
with passion, to fly into a passion.

- Մողոշ, ի, իւ. *s.* Mallows (a kind of herb).
 Մողորական, ի, աւ. *adj.* Wandering;
 false, erroneous, heretical.
 Մողորեցուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To mis-
 lead, to seduce, to deceive.
 Մողորիմ, բեցայ. *v. n-p.* To lose one's
 way, to be bewildered.
 Մողորութիւն. *s.* Bewildering, an er-
 ror, seduction, misleading.
 Մոխիր, խրոյ, խրով. *s.* Ashes.
 Մոխրաջուր, ջրոյ, ջրով. *s.* Liewash.
 Մողէս, ղեսի, ղեսաւ. *s.* A lizard.
 Մամ, ոյ, ու. *s.* Wax, a wax-candle.
 Մամչոր, ոյ, ու. *s.* Wax-cloth.
 Մոյր, մուրոյ. *s.* Request of alms.
 Մոռանամ, ուցայ. *v. a.* To forget.
 Մոր, ի, իւ. *s.* Raspberry.
 Մորթ, ոյ, ու. *s.* Skin, hide, leather.
 Մորթեմ, եցի. *v. a.* To slaughter; to
 kill, to slay.
 Մորի, բւոյ, բւով. *s.* Den, hole.
 Մորմոք. *s. ind.* Grief, regret.
 Մութ, մթոյ, մթով, or մթան, մը-
 թամբ. *s.* Obscurity, darkness.
 Մուծանեմ, մուծի. *v. a.* To introduce,
 to conduct, to make enter.
 Մուկն, մկան, մկամբ. *s.* A mouse, a rat.
 Մուճակ, ի, աւ. *s.* A slippers.
 Մունեաիկ, ալի, ալաւ. *s.* A herald.
 Մունջ, մնջոյ, մնջով. *adj.* Dumb.
 Մուշկ, մշկոյ, մշկով. *s.* Musk.
 Մուշտակ, ի, աւ. *s.* A furred coat; a
 fur, fur-lining.

- Մուտ, մտի, մտիւ. *s.* Entry, approach.
 Մուտք, մտից, մտիւք. *s. pl.* (եկամուտ).
 Yearly revenue, income, rent.
 Մուր, մրոյ, մրով. *s.* Soot.
 Մուրանամ, բացայ. *զ. a.* To beg, to
 ask alms, to solicit charity.
 Մուրացիկ, ցկի, ցկաւ. *adj. and s.* Beg-
 gar, poor; beggarly, sordid.
 Մուրհակ, ի, աւ. *s.* Discharge, an
 acquittance, a receipt, a note.
 Մուրճ, մրճոյ, մրճով. *s.* A hammer.
 Մուրտ, մրտոյ, մրտով. *s.* Myrtle.
 Մամռամ, ապցի. *զ. n.* To murmur.
 Մանչեմ, եցի. *զ. n.* To roar, to bellow.
 Մսավաճառ, ի, աւ. *s.* A butcher.
 Մսուր, մսրոյ, մսրով. *s.* A manger.
 Մտադիր. *adj. ind. and adv.* Attentive,
 careful, diligent; carefully.
 Մտադիւր. *adj. ind. and adv.* Willingly.
 Մտածութիւն. *s.* Thought, meditation.
 Մտանեմ, մտի. *զ. n.* To enter, to come in.
 Մտացածին. *adj. ind.* Imaginary, chi-
 merical, fictitious, fantastical.
 Մտաւոր, ի, աւ. *adj.* Intellectual, men-
 tal; intelligent, wise, learned.
 Մտերիւմ. *adj. ind.* Intimate, cordial.
 Մտերմութիւն. *s.* Cordialness, intimacy,
 trusting, familiarity.
 Մորակ, ի, աւ. *s.* Spur, whip.
 Մորակեմ, եցի. *զ. a.* To spur, to whip.
 Մորուկ, րկի, րկաւ. *s.* A colt, a she-
 colt, a pony, a small mule.
 Մրկեմ, եցի. *զ. a.* To burn, to blast.

- Մըճոտեմ, եցի. *v. a.* To smoke; to blacken, to besmear, to soil.
- Մըմնջեմ, եցի. *v. n.* To mutter, to grumble, to whine, to moan.
- Մըռւր, մըրոյ, մըրով. *s.* Dregs, grounds.
- Մըջեւն, ջման, ջմամբ. *s.* An ant.
- Մըրիկ, րկի, րկաւ. *s.* A tempest, a whirlwind, a storm, a hurricane.
- Մըրկեմ, եցի. *v. a.* To storm, to bluster.
- Մըցիմ, ցեցայ. *v. n.* To fight.
- Մօտ. *pre. and adv.* Near, nigh, close, by, next, by.
- Մօտալուտ. *adj. ind. and adv.* Next, imminent, unlooked for.
- Մօտիմ, տեցայ. *v. n-p.* To approach, or bring near; to touch.
- Մօրաքոյր, քեռ, քերբ. *s. f.* Aunt.
- Մօրու, ի, աւ. *s. f.* A stepmother.
- Մօրուք, լաց, լօք. *s. pl.* A beard.

Յ

- Յագիմ, դեցայ. *v. n-p.* To be satisfied, to glut, to satiate.
- Յագուրդ. *s. ind.* Satisfying; disgust.
- Յախճապակի, կւոյ, կեաւ. *s.* China-ware, porcelane.
- Յածիմ, ծեցայ. *v. n-p.* To travel over, to rove, to go about; to occupy.
- Յակինթ, կնթի, կնթաւ. *s.* Hyacinth, a ruby.
- Յակուրճի. *s. ind.* A see-saw, a swing.
- Յաղադս. *pre.* For, in order to, as for.

- Յաղէմ, եցի . *v. a.* To salt.
- Յաղթանակ, ի, աւ . *s.* and *adj.* Triumph; victorious, triumphal.
- Յաղթեմ, եցի . *v. a.* To vanquish, to subdue, to conquer, to win.
- Յաղթութիւն . *s.* A victory.
- Յաճախ, ի, աւ . *adj.* and *adv.* Frequent; oftentimes, frequently.
- Յաճախեմ, եցի . *v. a.* and *n.* To redouble, to frequent, to continue.
- Յաճախութիւն . *s.* Frequency.
- Յամառիմ, ռեցայ . *v. n-p.* To be obstinate, to be prepossessed.
- Յամառութիւն . *s.* Obstinacy.
- Յալեմ, եցի . *v. n.* To delay, to tarry.
- Յամր . *adj. ind.* and *adv.* Tardy, slow; late, slowly, heavily.
- Յամրութիւն . *s.* Slowness, laxiness, stay, stop, a delay.
- Յայնկոյս . *pre.* and *adv.* Over, on, beyond.
- Յայն սակս . *conj.* Therefore, for which reason, for that purpose.
- Յայսկոյս . *pre.* and *adv.* Here, this way, on this side.
- Յայտարարութիւն . *s.* Declaration, publication, exposition, manifest.
- Յայտնեմ, եցի . *v. a.* To uncover, to discover, to reveal, to declare.
- Յայտնի . *adj. ind.* and *adv.* Evident, plain, manifest, neat; openly, clearly.
- Յայտնութիւն . *s.* Evidence; revelation.
- Յանգուցանեմ, դուցի . *v. t.* To draw, to attract, to win.

Յանդդնիմ, նեցայ . *v. n-p.* To be bold, to exalt one's self.

Յանդդնութիւն . *s.* Audacity, boldness.

Յանդիման . *pre. and adv.* Before, over-against, in presence.

Յանդիմանեմ, եցի . *v. a.* To recover; to reprimand, to reproach.

Յանդիմանութիւն . *s.* Reprimand, a reproach; a representation.

Յանդուգն . *adj. ind. and adv.* Rash, audacious, bold, free; proud.

Յանկարծ . *adj. ind. and adv.* Unexpected; suddenly, unawares.

Յանձանձեմ, եցի . *v. a.* To take care, to provide, to pay attention to.

Յանձնարարութիւն . *s.* Commission; a raccomandation.

Յանձնեմ, եցի . *v. a.* To commit, to resign; to delegate, to charge, to trust.

Յանցանեմ, ցեայ . *v. n.* To transgress, to do amiss, to trespass; to offend.

Յանցանք, նաց, նգք . *s. pl.* Fault, error, wrong, attempt, injury, sin.

Յանցաւոր, ի, աւ . *adj.* Culpable, guilty, offender.

Յապաղեմ, եցի . *v. n. and a.* To differ, to retard, to tarry, to procrastinate.

Յապաղումն, դման, դմամք . *s.* A delay, stay, stop; hinderance.

Յապաւեմ, եցի . *v. a.* To retrench; to take away, to lop, to prune.

Յաջող . *adj. ind.* Favourable, propitious.

Յաջողակ, ի, աւ . *adj.* Dexterous, able,

capable, quick, alert, expeditious.

Յաջողակութիւն . *s.* Cleverness, ability.

Յաջողիմ, ղեցայ . *v. n-p.* To succeed well, to prosper, to be fortunate.

Յաջողութիւն . *s.* Prosperity, happiness, good luck, success.

Յաջորդեմ, եջի . *v. a.* To succeed.

Յաջորդութիւն . *s.* Succession.

Յառաջ . *pre. and adv.* Before; farther, forward; formerly, at first.

Յառաջաբանութիւն . *s.* Preface.

Յառաջադիմութիւն . *s.* Progress, advancement, course.

Յառաջադրեմ, եջի . *v. a.* To set before; to propose.

Յառաջանամ, ջացայ . *v. n.* To advance, to go forwards, to precede.

Յառաջատես, ի, աւ . *adj.* Provident, foreseeing; seen beforehand.

Յառաջեմ, եջի . *v. n.* To precede, to outstrip, to prevent, to march before.

Յառեմ, եջի . *v. a.* To fix (the eyes).

Յառնեմ, յարեայ . *v. n.* To get up, to rise again, to awake; to live again.

Յամիկ, միկ, մկաւ . *s.* Jasmine.

Յատակ, ի, աւ . *s.* Bottom, farther end, depth; pavement.

Յատկութիւն . *s.* Property, fitness, nature; peculiarity.

Յատուկ, տկի, տկաւ . *adj.* Proper.

Յարամբի . *adv.* By stealth, privately.

Յարանամ, ըացայ . *v. n-p.* To continue, to last, to remain.

- Յարատևեմ, եցի. *v. n.* To persevere.
- Յարդ, ի, իւ. *s.* Price, value; esteem, account, credit; regard, respect.
- Յարգեմ, եցի. *v. a.* To respect, to honour, to revere; to esteem; to use.
- Յարդի. *adj. ind.* Respectable; estimable, precious.
- Յարգութիւն. *s.* Respect, veneration, reverence, compliment, salute.
- Յարդ, ի, իւ. *s.* A straw.
- Յարդարեմ, եցի. *v. a.* To fit up, to dress, to frame, to suit.
- Յարդարիչ ճրագի. *s.* Snuffers.
- Յարեմ, եցի. *v. a.* To join.
- Յարիմ, բեցայ. *v. n-p.* To unite, to be united, to stick to.
- Յարկ, ի, աւ. *s.* A deck, the top of a house; house, habitation; a story.
- Յարձակիմ, կեցայ. *v. n-p.* To assail, to attack, to rush upon, to fall upon.
- Յարձակութիւն, կման, կմամբ. *s.* An assault, attack, sally, leap.
- Յարմար, ի, իւ. *adj.* Convenient, proper, fit, capable, able.
- Յարմարագրութիւն. *s.* Orthography.
- Յարմարեմ, եցի. *v. a.* To adapt, to fit up, to agree, to conform.
- Յարմարութիւն. *s.* Suitableness, decency, conformity; capacity, ability.
- Յարութիւն. *s.* Resurrection.
- Յարուցանեմ, բուցի. *v. a.* To lift up, to raise, to awake, to wake.
- Յաւանակ, ի, աւ. *s.* A young ass.

Յաւեջանամ, լացայ. *զ. n-p.* To abound.

Յաւելում, ոյ, ով. *ս.* Increase, addition, a supplement; residue.

Յաւելում, յաւելի. *զ. a.* To augment, to add, to join.

Յաւեա, լեաի, լեաիւ. *adj. and adv.* More; ever; at most; much more.

Յաւիտեան. *adv.* Eternally, for ever.

Յաւիտեանական, ի, աւ. *adj.* Eternal.

Յախտակեմ, եցի. *զ. a.* To ravish; to plunder, to steal, to ravage.

Յախտակութիւն. *ս.* Ravishment, rape.

Յափսիթերս գնամ, գնացի. *զ. n.* To crawl, or creep along.

Յափրանամ, ըացայ. *զ. n-p.* To satisfy one's self, to be disgusted.

Յեղակարծ, ի, իւ. *adj.* Unexpected, unforeseen; suddenly.

Յենարան, ի, աւ. *ս.* A prop, a stay.

Յենում, յեցայ. *զ. n-p.* To lean upon, to rest upon, to stick to.

Յեռանդ, or Յեռանդն. *adv.* The day before yester day.

Յեռում, յեռի. *զ. a.* To enchase, to set.

Յեօան, ի, աւ. *ս.* A hone, whetstone.

Յեսանեմ, նեցի. *զ. a.* To whet, to sharpen.

Յետ. *pre.* Afterwards; since, from.

Յետագայ, ի, իւ. *adj.* Latter, that comes after, a follower.

Յեալն, տնոյ, տնով. *adj.* Last, utmost.

Յեակար, ի, աւ. *ս.* Authentick writing.

Յետոյ. *pre. and adv.* Afterwards, back, then, after that, since, from.

- Յետոյք • *s. pl. ind.* Arse, buttock, bum.
 Յեաս • *adv.* Back, backward.
 Յերազեմ, եցի • *v. a. and n.* To dream.
 Յեցուցանեմ, ցուցի • *v. t.* To support, to set, to place, to put.
 Յիմար, ի, աւ • *adj.* Fool, sottish, mad.
 Յիմարեցուցանեմ, ցուցի • *v. t.* To grow mad, to make foolish.
 Յիմարութիւն • *s.* Folly, sottishness.
 Յիշատակ, ի, աւ • *s.* A note, list, memory, remembrance.
 Յիշեմ, եցի • *v. a.* To remember, to bear in mind.
 Յիշողութիւն • *s.* Memory; recollection.
 Յիշոցք, ցաց, ցօք • *s. pl.* Injury, abuse.
 Յիսուն, or Յիսունք, յիսնից, յիսնիւք • *adj.* Fifty.
 Յիրաւի • *adv.* Truly, indeed, certainly.
 Յղանամ, զացայ • *v. a. and n.* To conceive, to be with child.
 Յղեմ, եցի • *v. a.* To send, to dispatch.
 Յղի, յղոյ, յղեաւ • Pregnant, big with child, in the family way.
 Յղկեմ, եցի • *v. a.* To polish, to smooth, to plane, to retouch.
 Յղկիչ, կչի, կչաւ • *s.* A plane, a joiner's plane, burnisher.
 Յղփանամ, փացայ • *v. n.* To glut one's self, to glut; to abound.
 Յողնիմ, նեցայ • *v. n-p.* To grow weary.
 Յոխորտ, ի, աւ • *adj.* Bold, proud.
 Յողդողդ, ի, աւ • *adj.* Tottering, weak, inconstant, vacillant.

Յոյզ, or Յոյզք, յուզից, յուզիւք . *s. pl.*
Discussion, examination, research, in-
quest, inquiry.

Յոյժ . *adv.* Too, very, much, more,
plenty, too much, most.

Յոյն, յունի, յունիւ, or յունաւ . *s. and*
adj. Greek.

Յոյս, յուսոյ, յուսով . *s.* Hope, trust.

Յուռի, ուռոյ, ուռաւ . *adj.* Worse, ill-
shaped, rough, bad, wicked, ugly.

Յուռութիւն . *s.* Deformity.

Յովազ, ի, աւ . *s.* A panther.

Յորդ, ի, իւ . *adj.* Abundant, plenty.

Յորդեմ, եցի . *v. a. and n.* To abound.

Յորդոր, ի, իւ . *s.* Exhortation, advice.

Յորդորեմ, եցի . *v. a.* To exhort, to
stir up, to persuade, to excite.

Յորդորիմ, բեցայ . *v. n-p.* To be ani-
mated, or persuaded.

Յորդութիւն . *s.* Abundance, plenty.

Յորժամ . *adv.* When, at the time of,
whilst, as long as.

Յորձանք, նաց, նօք . *s. pl.* A torrent,
land-flood; whirlwind.

Յորմէհեաէ . *adv.* Since the time that.

Յորսայս . *adv.* Backwards.

Յորսայս անկանիմ, անկայ . *v. n-p.* To
lie upon one's back.

Յուզեմ, եցի . *v. a.* To seek, to look for,
to seek again, to search after.

Յուլիս, ի, աւ . *s.* July.

Յուղարկաւորութիւն . *s.* Accompani-
ment, suit; (*մեռեցոյ*) convoy, obse-

quies, funeral rites, or ceremony.

Յուզարկեմ, եցի . *v. a.* To wait upon, or on, to accompany, to convoy; to send, to guide, to dispatch.

Յունաս, ի, իւ . *s.* Jujube.

Յունիս, ի, իւ . *s.* June.

Յունվար, ի, իւ, or աւ . *s.* January.

Յուռութ, ռթի, ռթիւ . *s.* A talisman, amulet, or charm.

Յուսամ, սացայ . *v. n-p.* To hope.

Յուսահաւիմ, տեցայ . *v. n-p.* To despair.

Յուսահատութիւն . *s.* Despair.

Յստակ, ի, աւ . *adj.* Clear, neat, limpid.

Յստակեմ, եցի . *v. a.* To clarify.

Յստակութիւն . *s.* Clearness, pureness.

Յօդ, ի, իւ . *s.* Joint, juncture; article.

Յօդեմ, եցի . *v. a.* To join, to put together, to bind, to conjoin, to allay.

Յօդուած, ոյ, ով . *s.* A paragraph.

Յօդուածացաւութիւն . *s.* The gout.

Յօժար, ի, իւ . *adj.* Quick, ready, diligent, prompt, willing.

Յօժարիմ, ըեցայ . *v. n-p.* To take an affection for a thing, to be apt, or addicted, to stick to, to love, to wish.

Յօժարութիւն . *s.* Affection, propensity.

Յօնք, նից, նիւք . *s. pl.* Eye-brow.

Յօշեմ, եցի . *v. a.* To cut up, to dissect.

Յօտեմ, եցի . *v. a.* To cut, to clip, to prune vines, or trees, to lop.

Յօրանամ, բացայ . *v. n-p.* To fatten, to grow large; to abound.

Յօրանջեմ, եցի . *v. n.* To yawn.

Զօրինեմ, եցի . օ. a. To fashion, to adapt;
to prepare, to furnish; to compose.

Զօրինուած, ոյ, ուլ . s. Fashion, furni-
ture, assortment, construction, attire,
forming.

Ն

Նա, նորա, նովաւ . pro. That, that man,
he; that woman, she.

Նա . conj. But, however.

Նաւ . conj. Yet, again, even, also, too.

Նաթիշտ, ժշտի, ժշտիւ . s. f. A servant-
maid, girl who waits on a lady.

Նախ . adj. and adv. First; firstly, at first,
at the first. Նախ քան, before.

Նախադասեմ, եցի . օ. a. To set before,
to prefer, to esteem more.

Նախադրութիւն . s. Preposition; a pre-
amble, preface.

Նախահնամութիւն . s. Providence.

Նախահաւ, ու, ու . s. Great grand-father.

Նախաճաշիկ, շկի, շկաւ . s. Breakfast.

Նախանձ, ու, ու . s. Envy; emulation;
jealousy, rivalry; warmth.

Նախանձայուղութիւն . s. Zeal.

Նախանձիմ, ձեցայ . օ. n-p. To envy.

Նախապաշարութիւն, բման, բմամբ . s. Pre-
possession, prejudice.

Նախապատուեմ, եցի . օ. a. To prefer,
to honour more.

Նախատեմ, եցի . օ. a. To insult, to in-
jure, to offend; to blame.

- Նախատես ընկիմ, եղէ. *v. n.* To foresee.
- Նախատինք, տանայ, նօք. *s. pl.* Outrage, insult, wrong, injury, offence, indignity, affront; abuse.
- Նախարար, ի, աւ. *s.* Satrap, a governor, a prefect, mayor.
- Նախընթաց, ի, իւ. *s.* and *adj.* Former, foregoing, herald; antecedent.
- Նախիր, խրի, խրաւ. *s.* Flock, herd.
- Նախնի, նւոյ, նեաւ. *adj. adv.* First, primitive, ancient, old.
- Նախնիք, նեաց, նեօք. *s. pl.* Ancestors, the ancients, antiquity.
- Նահանգ, ի, աւ. *s.* A region, land, country, province, climate.
- Նահանջ, ի, իւ. *adj.* (*ամ*) Bissextile.
- Նահանջ ամ. *s.* Leap-year.
- Նահանջեմ, եցի. *v. a.* To distract, to divert, to revoke, to draw back.
- Նահապետ, ի, աւ. *s.* A patriarch, a chief father.
- Նահատակ, ի, աւ. *s.* Adventurer; hero; a martyr.
- Նահատակիմ, կեցայ. *v. n-p.* To attack; to torment one's self, to devote one's self, to become a martyr.
- Նամակ, ի, աւ. *s.* A letter, an epistle.
- Նայիմ, յեցայ. *v. n.* To look upon, to see, to look at, to eye.
- Նաշիհ, չհոյ, չհով. *s.* Fine flour.
- Նապաստակ, ի, աւ. *s.* A hare.
- Նարինջ, ընջոյ, ընջով. *s.* An orange.
- Նարտ, ի, իւ. *s.* Chess; game.

Նաւ, ի, or ու, աւ. *s.* A ship, vessel, a sail; boat; bark.

Նաւաբեկութիւն. *s.* A shipwreck.

Նաւախիճ, խճի, խճիւ. *s.* Ballast.

Նաւակ, ի, աւ. *s.* A boat, a bark, shallop.

Նաւակայան, ի, իւ. *s.* Shelter.

Նաւակոծութիւն. *s.* A shipwreck.

Նաւահանգիստ, գտի, գտիւ. *s.* A port, haven, harbour, a road for ships.

Նաւահանգէս, դիւի, դիւիւ. *s.* A squadron, a fleet.

Նաւապետ, ի, աւ. *s.* A captain, a pilot, steersman.

Նաւատորմիչ, միչ, միչաւ. *s.* A squadron.

Նաւաստի, տւոյ, տեաւ. *s.* A mariner, a sailor, tar, seafaring people.

Նաւաւար, ի, աւ. *s.* A captain, pilot, steersman; mariner.

Նաւեմ, եցի. *v. n.* To navigate, to sail.

Նաւթ, ի, աւ. *s.* Rock-oil, pitch, tar.

Նաւորդ, ի, աւ. *s.* A navigator, a passenger; a sailor.

Նափորտ, ի, աւ. *s.* A bishop's cope; tunic, garment.

Ներդ, ներդի, ներդիւ. *s.* An artery.

Նեխ, ոյ, ով. *s.* Putrefaction, rottenness.

Նեխիմ, խեցայ. *v. n-p.* To rot, or grow rotten, to get spoiled, to stink.

Նեխուր, ի, աւ. *s.* Celery; smallage.

Նեղ. *adj. ind.* Narrow; strait.

Նեղասիրտ, սրտի, սրտաւ. *adj.* Impatient, grievous, angry.

Նեղասրտիմ, տեցայ. *v. n-p.* To be im-

- patient, to be angry, or uneasy, to fret.
 Նեղասրտութիւն . *s.* Impatience, anger.
 Նեղեմ, եցի . *v. a.* To strain, to press;
 to vex, to grieve, to trouble.
 Նեղուց, ի, իւ . *s.* Straight.
 Նենգաւոր, ի, աւ . *adj.* A cheat, de-
 ceitful, crafty, cunning.
 Նենգեմ, եցի . *v. a.* To deceive, to cheat.
 Նենգութիւն . *s.* Fraud, artifice, bad
 trick, knavery, perfidiousness, treason.
 Նեպուկ, սկի, սկաւ . *s.* A wood-louse.
 Նեռն, ռին, ռամբ . *s.* Antichrist.
 Նետ, ի, իւ . *s.* Arrow.
 Նետեմ, եցի . *v. a.* To dart, to shoot; to
 draw a bow.
 Ներ, ի, իւ . *s. f.* Sister-in-law.
 Ներածութիւն . *s.* Introduction.
 Ներբան, ի, աւ . *s.* The sole of the feet.
 Ներբող, ի, իւ . *s.* Elogy, a panegyrick.
 Ներգործեմ, եցի . *v. a.* To act, to do,
 to operate, to influence.
 Ներգործութիւն . *s.* Action, energy,
 influence, activity.
 Ներդաշնակաւորութիւն . *s.* Harmony,
 a concert, symphony, melody.
 Ներեմ, եցի . *v. n.* To pardon; to excuse.
 Ներելի, լոյ, լեաւ . *adj.* Pardonable, ex-
 cusable; (*մեղք*) venial.
 Ներընդունական, ի, աւ . *adj.* Casual.
 Ներկ, ի, իւ . *s.* Teint, colour, dye.
 Ներկայ, ի, իւ . *adj. and s.* Present,
 actual; the present time.
 Ներկայութիւն . *s.* Presence.

- Ներկեմ, եցի. *զ. ա.* To dye, to colour.
 Ներհակ, ի, աւ. *adj.* Contrary.
 Ներհակիմ, հեցայ. *զ. ն.* To contrast, to oppose; to be opposed, to be repugnant.
 Ներհակութիւն. *ս.* Adversity, contrariety, opposition, reluctancy, aversion, contrast, antipathy, enmity.
 Ներողութիւն. *ս.* Indulgence.
 Ներումն, բման, բմամբ. *ս.* Pardon; excuse, mercy, grace, pity.
 Ներքին, քնոյ, քնով. *adj.* Internal, inward, intimate.
 Ներքինի, նւոյ, նեաւ. *ս.* An eunuch.
 Ներքնասարիսխ, բսխի, բսխաւ. *ս.* A pedestal, stand.
 Ներքնակ, ի, աւ. *ս.* (Հանդերձ) A mattress; a shirt; under waistcoat.
 Ներքոյ. *pre. and adv.* Under, beneath, below; in, within.
 Ներքուստ. *adv.* From below.
 Ներքսակողմն, ման, մամբ. *ս.* The inward, the inside part.
 Նեցուկ, ցկի, ցկաւ. *ս.* A prop, a stay, a staff, support, sustainer.
 Նղովեմ, եցի. *զ. ա.* To anathematize, to excommunicate; to curse.
 Նղովբ, վեց, վեբ. *ս. pl.* Anathema, excommunication, a curse, imprecation, malediction, detestation.
 Նժար, ի, աւ. *ս.* The scales of a balance.
 Նժդէհ, ի, աւ. *adj. and s.* Emigrant, foreign, stranger, alien.
 Նժոյդ, նժուդի, նժուդիւ. *ս.* A courser.

Նիգ, նգի, նգաւ . *s.* A lock, a bar, a spar, bolt; stock lock.

Նիզակ, ի, աւ . *s.* A halberd, a spear, a lance, a pike, a javelin.

Նիզակաբուն, բնոյ, ուլ . *s.* Handle of a halbard.

Նիզակակից, կցի, կցաւ . *s.* Ally.

Նիզակակցութիւն . *s.* Alliance, league, confederacy; help, assistance.

Նիհար, ի, աւ . *adj.* Lean, thin, slight.

Նիհարանամ, բացայ . *v. n.* To grow lean, to fall away, to be thin.

Նիշ, նշի, նշիւ . *s.* A sign, mark, a stain.

Նիստ, նստի, նստիւ . *s.* Seat, situation.

Նիքհեմ, եցի . *v. n.* To fall asleep.

Նիւթ, ոյ, ուլ . *s.* Matter; a subject.

Նիւթական, ի, աւ . *adj.* Material.

Նիւթեմ, եցի . *v. a.* To spin; to twist; to weave; to form, to project.

Նկանակ, ի, աւ . *s.* Manchet, dough.

Նկատեմ, եցի . *v. a.* To look upon, to see, to consider, to regard.

Նկար, ու, ու . *s.* Picture, painting.

Նկարագրեմ, եցի . *v. a.* To paint, to draw; to present; to describe, to characterize.

Նկարագրութիւն . *s.* Picture, description, a representation.

Նկարեմ, եցի . *v. a.* To paint.

Նկարիչ, րչի, րչաւ . *s.* A painter.

Նկարչութիւն . *s.* Painting.

Նկուն . *adj. ind.* Humbled, or dejected.

Նման, ի, իւ . *adj.* Like, alike, equal.

- Նմանապէս . *adv.* In like manner, thus.
 Նմանեցուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To equal,
 to make even, to counterfeit.
 Նմանիմ, նեցայ . *v. n-p.* To be like, to
 equal, to imitate, to follow.
 Նմանութիւն . *s.* Likeness; imitation.
 Ննջեմ, եցի . *v. n-p.* To sleep.
 Նշան, ի, աւ . *s.* A sign, mark, token.
 Նշանակեմ, եցի . *v. a.* To signify, to
 denote, to declare, to mark, to note.
 Նշանակութիւն . *s.* Signification, sense.
 Նշանաւոր, ի, աւ . *adj.* Marked; remark-
 able, notable, famous.
 Նշանեմ, եցի . *v. a.* To mark, to note.
 Նշխար, ի, աւ . *s.* A particle; rest, re-
 sidue; (*սրբոց*) relick of a Saint; (*սպա-*
տարազի) host.
 Նշկահեմ, եցի . *v. a.* To rebel, to rise
 up in arms, to revolt.
 Նշմարանք, նայ, նօք . *s. pl.* Glimmer,
 mark, a trace, remain.
 Նշմարեմ, եցի . *v. a.* To perceive, to see.
 Նշոյլ, նշուլի, նշուլիւ . *s.* Light, clearness,
 ray, splendour, flash.
 Նշորակ, ի, աւ . *s.* A lancet.
 Նոխազ, ի, աւ . *s.* A he-goat.
 Նողկամ, կացայ . *v. n-p.* To be out of
 conceit with; to detest, to abhor.
 Նոճ, ի, իւ . *s.* A cypress-tree.
 Նոյեմբեր, ի, իւ . *s.* November.
 Նոյն, նորին, նովիմբ . *adj. and adv.* Same,
 self, equal, even, identical; all at once.
 Նոյնանամ, նոյնացայ . *v. n-p.* To be same,

to be identical, to become equal.

Նոյնանչան, *ի, իւ . adj.* Synonymous.

Նոյնժամայն . *adv.* Presently, very soon.

Նոյնութիւն . *s.* Sameness, identity.

Նոյնպէս . *adv.* In like manner, equally.

Նոյնքան . *adj. ind.* As much.

Նոր, *ոյ, ով . adj.* New, recent, modern.

Նորադանդ, *ի, իւ . s.* Innovator, protestant, sectary.

Նորանամ, բացայ . *v. n-p.* To be renewed.

Նորավարժ, *ի, իւ . s.* New-comer.

Նորեկ, *ի, աւ . s.* (նորընծայ) A novice.

Նորոգեմ, եցի . *v. a.* To renew, to repair a building, to restore, to do over again.

Նորոգութիւն . *s.* Renovation, reparation, a re-establishment, reforming.

Նորութիւն . *s.* Novelty, innovation.

Նու, *ոյ, ով . s.* Daughter-in-law.

Նուադ, *ի, աւ . s.* Singing, tune, canto, a song, or air; time, bout.

Նուադարան, *ի, աւ . s.* Musical-instrument.

Նուադեմ, եցի . *v. a.* To sing, to play on an instrument.

Նուազ, *ի, իւ . adj.* and *adv.* Small, slender, less, thin; little.

Նուազեցուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To diminish, to bring down, to abate.

Նաւազիմ, զեցայ . *v. n-p.* To diminish, to refrain one's self, to abate, to grow cool, to relent, to decrease.

Նուազութիւն . *s.* Smallness, rarity.

Նուազիմ, զեցայ . *v. n-p.* To faint, to

vanish away, to swoon, to languish.

Նուաղումն, զման, մամբ . *s.* (սրտի) Qualm.

Նուաճեմ, եցի . *զ. a.* To subdue, to subject, to bring under subjection; to vanquish, to repress.

Նուաստ, ի, իւ . *adj.* Humble, low, vile, base, mean, ignoble.

Նուաստանամ, տացայ . *զ. n-p.* To be abased, to be humbled, to cringe, to disgrace one's dignity.

Նուաստութիւն . *s.* Abasement, meanness, baseness, vileness; inferiority.

Նուէր, լիբի, լիբաւ . *s.* Oblation, a present, gift, offer.

Նուիճ, լճի, լճաւ . *s.* Serpentine.

Նուիրակ, ի, աւ . *s.* An envoy, a nuncio, ambassador; messenger.

Նուիրակութիւն . *s.* Nunciature.

Նուիրեմ, եցի . *զ. a.* To offer, to dedicate.

Նուշ, նշոյ, նշով . *s.* An almond.

Նուռն, նռան, նռամբ . *s.* A pomegranate.

Նուսխայ, ի, իւ . *s.* A prescription, receipt.

Նուրբ, նրբի, նրբիւ . *adj.* Subtile, thin, fine, slender, slim, pointed; narrow.

Նպաստ, ի, իւ . *s.* Help, favour.

Նպաստեմ, եցի . *զ. n.* To help, to relieve, to favour, to contribute.

Նպատակ, ի, աւ . *s.* A but, level, aim; an object, end, view.

Նստիմ, նստայ . *զ. n-p.* To sit down.

Նստուցանեմ, տուցի . *զ. t.* To set, to lay, to place, to put.

Նրբանամ, բացայ . *զ. n-p.* To be refined.

- 'Արբացուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To render
 subtile, to refine, to subtilize.
 'Արբուծիւն. *s.* Subtility, fineness.
 'Աքթիմ, թեցայ. *v. n-p.* To starve with
 hunger; to become languid.
 'Աթ, ի, իւ. *s.* Vermillion.
 'Աթի, թւոյ, թեաւ. *adj.* Hungry,
 greedy, starved, famished.
 'Ատար, ի, աւ. *s.* A notary, secretary,
 a chancellor; scrivener.
 'Ատար գիր, գրոյ, գրով. *s.* Italicks.

Հ

- Հաբաթ, ու, ու. *s.* Saturday.
 Հաբաթ, ու, ու. *s.* (Էօթնեակ) A week.
 Հադանակ, ի, աւ. *s.* A chesnut.
 Հադանակենի, նւոյ, նեաւ. *s.* A ches-
 nut-tree; horse chesnut tree.
 Հալակ, ի, աւ. *s.* A handbarrow.
 Հահ, ու, ու. *s.* Profit, gain, interest,
 advantage, utility.
 Հահախնդիր. *adj. ind.* (Հահասէր) Self-
 ish, interested; covetous.
 Հահասիրութիւն. *s.* Interest, self love.
 Հահասարամ, ի, աւ. *s.* A basilisk.
 Հահիմ, հեցայ. *v. n-p.* To gain, to ac-
 quire, to obtain, to take advantage of.
 Հահդբամ, ի, իւ. *s.* A carnation.
 Հաղախ, ոյ, ու. *s.* Cement, lute; dirt,
 mire, slime, mud.
 Հաղախեմ, եցի. *v. a.* To foul, to dir-
 ty, to soil, to daub, to sully.

Հաղակրատ, *ի, աւ. adj. and s.* Chatterer, tattler, babbler.

Հաղակրատանք, *նայ, նօք. s. pl.* Chit-chat, babbling, gabble, prating.

Հաղակրատեմ, *եցի. v. n.* To chat, to chatter, to prate, to tattle.

Հաղափ, *ոյ, ուլ. s.* Wimble, trepan.

Հաղեմ, *եցի. v. a.* To mingle, to knead; to engage, to wrap up, to involve.

Հաղփաղփանք, *նայ, նօք. s. pl.* Folly, absurdity, impertinence, dotage, extravagance, romancing.

Համանդաղ, *ի, աւ. s.* Mist, fog, obscurity; atom, a corpuscle.

Համբ, *ի, իւ. s.* A forest of a reed.

Համփուր, *փրոյ, փրուլ. s.* A spit.

Հանաձուկն, *ձկան, ձկամբ. s.* The sea-dog; shark.

Հանաճանճ, *ի, իւ. s.* A tick, an ox-fly.

Հանթ, *ի, իւ. s.* Thunderbolt, lightning, thunder; spark.

Հաջիւն. *s. ind.* Clashing of swords, a noise, an uproar, clap, explosion.

Հապիկ, *պկի, պկաւ. s.* A shirt, a shift; (*քահանայի*) a priest's white.

Հառաւիղ, *ի, աւ. s.* Ray; a shoot, branch, a bough; generation.

Հատ, *ի, իւ. adj. and adv.* Much, plenty.

Հատախօս, *ի, աւ. adj.* Great talker, chatterer, babbler, tattler.

Հատակեր, *ի, աւ. adj.* Gluttonous.

Հատանամ, *տացայ. v. n-p.* To suffice, to content one's self.

- Համրուան, ի, աւ. *s.* Fountain, spring.
 Հար, ի, իւ. *s.* Range; series, order, suite; (մարդարանց) string of pearls.
 Հարադրութիւն. *s.* Composition, construction, a writing; syntax.
 Հարական, ի, աւ. *s.* Hymn, canticle.
 Հարաւ, ոյ, ով. *s.* Pus, matter.
 Հարեմ, եցի. *v. a.* To set in order, to thread, to compose.
 Հարժեմ, եցի. *v. a.* To move, to agitate, to shake, to remove.
 Հարժումն, ժման, ժմամբ. *s.* Movement, motion, agitation.
 Հարունակ, ի, աւ. *adj.* Continual.
 Հաւիդ, լդի, լդաւ. *s.* A trace, remain.
 Հաքար, ի, աւ. *s.* Sugar.
 Հեղջ, ի, իւ. *s.* A heap, pile.
 Հեշտ, ի, իւ. *adj. s. and adv.* Sharpened; poniard; accent; sharp.
 Հերամ, ոյ, ով. *s.* A silk-worm.
 Հերեփ, ի, իւ. *s.* A great spoon, a pot-ladle, or a large ladle.
 Հերտ, ի, իւ. *s.* Splinter of wood.
 Հէն, շինի, շինիւ, or շինու, շինու. *s.* Habitation; village, hamlet.
 Հիթ, շթի, շթիւ. *s.* Drop.
 Հիլ, շլի, շլիւ. *adj.* Squint-eyed.
 Հիճուկ, ճկի, ճկաւ. *s.* Whey, serosity.
 Հինեմ, եցի. *v. a.* To build, to construct.
 Հինուած, ոյ, ով. *s.* A building, an edifice, fabrick.
 Հիշ, շշի, շշիւ. *s.* Alabaster; a flagon, a bottle, flask, phial.

- Հիջուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To extinguish,
 to put out, to quench, to stifle.
 Հիւղ, ի, իւ . *s.* Straw, sprig, a splinter.
 Հլոր, ոյ, ուլ . *s.* A plum.
 Հղթայ, ի, իւ . *s.* A chain.
 Հիամ, շիացայ . *v. n-p.* To commit
 adultery.
 Հնորհ, ի, իւ . *s.* Favour, grace, bene-
 volence, service; pardon.
 Հնորհակալութի . *s.* Thanks, gratitude,
 acknowledgment.
 Հնութիւն . *s.* Adultery; fornication.
 Հնչարդեղութիւն . *s.* An asthma, short
 breath, or shortness of breath.
 Հնչեմ, եցի . *v. n.* To breathe, to blow,
 to whistle; to inspire.
 Հնչերակ, ի, աւ . *s.* An artery.
 Հնջեմ, եցի . *v. n.* To whisper, to
 speak low, to murmur.
 Հողի, գւոյ, գեաւ . *s.* Vapour, smoke,
 exhalation.
 Հող, ոյ, ուլ . *s.* A beam, or ray.
 Հողամ, դացի . *v. n.* To shine, to glitter.
 Հողգամ, ի, իւ . *s.* Turnip-seed, a radish.
 Հողոքորթ, ի, աւ . *adj.* Flatterer.
 Հողոքորթեմ, եցի . *v. a.* To flatter.
 Հողոքորթութիւն . *s.* Flattery.
 Հոճ, ոյ, ուլ . *s.* A pine-tree.
 Հոմիւն, միւի, միւիւ . *s.* Spinage.
 Հոյտ, շուտի, իւ . *adj.* Agile, clever,
 quick, light, prompt, active.
 Հուայախմ, տեցայ . *v. n-p.* To follow
 ill-courses; to guzzle.

ՀուայտուԹիւն . *s.* Debauchery, gross intemperance, excess.

Հուարիմ, ըեցայ . *v. n-p.* To beat out one's brains, to wonder.

Հուկայ, ի, իւ . *s.* A market-place.

Հուն, շան, շամբ . *s.* A dog; an adulterer.

Հունչ, շնչոյ, շնչով . *s.* Respiration, breathing, blowing, the breath.

Հուշան, ի, աւ . *s.* A lily.

Հուրթն, շրթան, շրթամբ . *s.* A lip.

Հուրջ . *pre. and adv.* About, round, roundabout, in the neighbourhood.

Հուրջաւ, ի, աւ . *s.* Cope, a pluvial.

Հուբ, շքոյ, շքով . *s.* Lustre, flash, splendour, parade.

Հաւյլ, ի, իւ . *adj.* Profuse, prodigal, spendthrift, waster.

Հաւյլիմ, լեցայ . *v. n-p.* To be prodigal, to lavish, to dissipate, to squander.

Հոապ, ի, աւ . *s.* Hurry, haste.

Հաւմարան, ի, աւ . *s.* Magazine, warehouse; hollow, cellar, cave.

Հրջակայ, ի, իւ . *adj.* Neighbouring; (աւդիբ) environs.

Հրջան, ի, աւ . *s.* Turn, circulation, period, revolution, return.

Հրջանակ, ի, աւ . *s.* A circle, hoop: a circuit, ring, turning.

Հրջեմ, եցի . *v. a.* To turn.

Հրջիմ, ջեցայ . *v. n-p.* To walk.

Հփեմ, եցի . *v. a.* To rub, to fray.

Հփոթ, ի, իւ . *s. adj. and adv.* Confusion, trouble; confused; confusedly.

Հփոթեմ, եցի. *v. a.* To puzzle, to shuffle, to embroil, to confound, to mix, to embarrass.

Հքեղ, ի, իւ. *adj.* Genteel, comely, pretty; pompous, rich, superb.

Հօշափելիք, լեաց, լեօք. *s. pl.* The feeling, the touch.

Հօշափեմ, եցի. *v. a.* To touch, to feel.

Ո

Ո, ոյր, որով. *pro.* Who, which.

Ողի, ողւոյ, ողւով. *s.* Spirit, genius; shade, ghost, a hobgoblin.

Ողնի, նւոյ, նւով. *s.* A hedge-hog, a porcupine.

Ոլուն, ոլեւան, ռամբ. *s.* Pea.

Ոլորակ, ի, աւ. *s.* Accent, inflexion, circumflex.

Ոլորեմ, եցի. *v. a.* To twist, to roll.

Ոլորաք, տից, տիւք. *s. pl.* A circumference, a circuit; a bounds, extremity, utmost part, limits.

Ոլք, ի, աւ. *s.* Shinbone.

Ոխ, ի, իւ. *s.* Hatred, grudge, spleen, anger, ill-will, rancour.

Ոխերիմ. *adj. ind.* A professed enemy.

Ողբ, ոյ, ով. *s.* Complaint, lamentation.

Ողբամ, բացի. *v. n. and a.* To bewail, to weep, to deplore, to wear mourning.

Ողբերգութիւն. *s.* Elegy, a tragedy.

Ողկոյզ, կուզի, կուզիւ. *s.* A bunch of grapes.

Ողն, ողին, ողամբ. *s.* Chine, back.

Ողնափայտ, ի, իւ. *s.* (նաւու) The keel of a ship.

Ողողեմ, եցի. *v. a.* To bathe, to overflow, to inundate.

Ողորկ, ի, աւ. *adj.* Sleek, smooth.

Ողորկեմ, եցի. *v. a.* To polish, to smooth.

Ողորմած, ի, աւ. *adj.* Merciful, charitable, compassionate.

Ողորմելի, լւոյ, լեաւ. *adj.* Miserable, pitiful, poor, indigent.

Ողորմիմ, մեցայ. *v. n-p.* To pity, to have a pity of, to be moved to pity.

Ողորմութիւն. *s.* Pity, compassion, mercy; alms, charity.

Ողոք, ոյ, ով. *adj.* and *s.* Mild, sweet, persuasive; supplication.

Ողոքեմ, եցի. *v. a.* To beg, to persuade.

Ողջ, ոյ, ով. *adj.* Alive, sound; whole.

Ողջախոհ, ի, աւ. *adj.* Chaste.

Ողջակէզ, կիզի, կիզաւ. *adj.* A burnt-offering, a sacrifice.

Ողջամբ եկիր. You are welcome.

Ողջամբ կացջիր. Adieu, farewell.

Ողջամիտ, մտի, մտաւ. *adj.* Who has a sound judgment; orthodox, sincere.

Ողջանամ, ջացայ. *v. n-p.* To heal, to be cured, to recover one's health.

Ողջոյն, ջունի, ջունիւ. *s.* Safety, salute, compliment, adieu, leave.

Ողջունեմ, եցի. *v. a.* To salute, to greet.

Ոճ, ի, or ոյ, ով. *s.* Style, a phrase, method, manner, formula.

Ո՛մն, ուրումն, ոմամբ . *pro.* A man, somebody, one, another.

Ոյժ, ուժոյ, ուժով . *s.* Strength, vigour, power, virtue, energy.

Ո՛չ . *conj.* Not, no.

Ոչինչ, ոչընչի, ոչընչիւ . *s. adj. and adv.* Nothing, nought; void; not at all.

Ոչխար, ի, աւ . *s.* A sheep.

Ոչխարենի, նւոյ, նեւաւ . *s.* A sheep-skin, a sheep-flesh.

Ոչ ոք, ոչ ուրուք, ոչ ոմամբ . *pro.* No one, no man, no body.

Ոսնիազ, ի, իւ . *s.* Ebony.

Ոջիւղ, ոջւոյ, ոջւով . *s.* A louse.

Ոջլոտ, ի, աւ . *adj.* Lousy.

Ունամ, նոցի . *v. n.* To howl.

Ուոգանեմ, եցի . *v. a.* To water.

Ոսին . *adj. ind.* Lean, arid, dry.

Ոսկեզօծ . *adj. ind.* Gilt, or gilt over.

Ոսկերիչ, րչի, րչաւ . *s.* A goldsmith.

Ոսկերոտի, տւոյ, տւով . *s.* Bones, a carcass, a skeleton.

Ոսկի,ւոյ,ւով . *s. and adj.* Gold; golden; of gold.

Ոսկր, կեր, կերբ . *s.* A bone.

Ոսոխ, ի, աւ . *s.* Adversary, contradictor, opposer, an enemy.

Ոսպն, պան, պամբ . *s.* A lentil.

Ոստ, ոյ, ու . *s.* Branch, a bough; node.

Ոստայն, ի, իւ . *s.* Texture, web, web; (սարդից) a spider's web.

Ոստայնանկ, ի, աւ . *s.* A weaver, a knitter.

Ոստիկան, ի, աւ . *s.* An inspector, over-

seer, commander, mayor, sheriff.

Ոսաղ, տեղ, տեղք. *s.* Birdlime.

Ոսանուժ, տեայ. *v. n.* To leap, to skip over, to jump.

Ոստոստեմ, էցի. *v. n.* To hop, to skip.

Ոսարէ, ի, իւ. *s.* An oyster.

Ո՞վ, ո՞յր, որո՞վ. *pro.* Who? what? which?

Ոտանաւոր, ի, աւ. *adj.* A verse, poesy.

Ոտն, ոտին, ոտամբ. *s.* A foot.

Ոտնառութիւն. *s.* The gout; obstacle.

Որ, ոյ, ով. *pro.* Who, which, what.

Որ. *conj.* That.

Որակութիւն. *s.* Quality; colour, dye.

Որայ, ի, աւ. *s.* A sheaf, bundle, heap.

Որբ, ոյ, ով. *s.* Orphan.

Որդան կարմիր. *s.* Kermes, crimson.

Որդեգիր, գրի, գրաւ. *s.* Adoptive.

Որդի, գւոյ, գւով. *s.* Son, child.

Որդն, որդան, որդամբ. *s.* A worm.

Որթ, ու, ու. *s.* (Հորթ) Calf, veal.

Որթ, ոյ, ով. *s.* Vine, vineyard.

Որիզ, ոյ, ով. *s.* Rice.

Որիշ. *adj. ind.* Different, another.

Որկոր, ոյ, ով. *s.* Gullet, throat.

Որկրամուլ, ի, իւ. *adj.* Glutton, gluttonous, voracious.

Որձ, ի, իւ. *adj.* Manly, male.

Որձաքար, ի, իւ. *s. and adj.* Firm, or hard stone.

Որձատ, ի, աւ. *s.* A capon.

Որմ, ոյ, ով. *s.* A wall.

Որմեմ, էցի. *v. a.* To wall, to mure up.

Որմնադիր, գրի, գրաւ. *s.* A bricklayer.

- Որոգայթ, ի, իւ. *s.* A gin, snare, trap.
 Որոճամ, ճացի. *v. n.* and *a.* To ruminate, to chew again, to rechew.
 Որոմն, ման, մամբ. *s.* Tares, darnel.
 Որոնեմ, եցի. *v. a.* To seek, to look for, to inquire, to search, to find.
 Որոշ. *adj. ind.* and *adv.* Distinct, decisive, precise; clearly.
 Որոշեմ, եցի. *v. a.* To distinguish, to separate, to determine, to resolve.
 Որոջ, ի, աւ. *s.* Lamb.
 Որովայն, ի, իւ. *s.* Belly, breast.
 Որովհետեւ. *conj.* As soon as, because.
 Որոտամ, տացի. *v. n.* To thunder.
 Որոտումն, տման, տմամբ. *s.* Thunder.
 Որորան, ի, աւ. *s.* (*որորոյ*) Cradle.
 Որչափ, ի, իւ. *adj.* and *adv.* How much, how many, as much as.
 Որպէս. *pre.* and *adv.* As, like, even as, so as. Ո՞րպէս, how? why?
 Որպիսի, սւոյ, սեաւ. *adj.* What.
 Որպիսութիւն. *s.* Quality, condition.
 Որջ, ոյ, ուլ. *s.* Cavern, hole.
 Որջու, ըրջուի, ըրջուաւ. *s.* Son-in-law, daughter-in-law.
 Որս, ոյ, ուլ. *s.* Hunting, chase, game; (*ձկան*) fishing, fishery.
 Որսամ, սացի. *v. a.* To hunt, to chase, to take, to catch, to fish; to entrap.
 Որքան, ոյ, ուլ. *adj.* and *adv.* How much, how many.
 Որբիւն, ոյ, ուլ. *s.* Ringworm, the itch.
 Ութ, ի, իւ. *adj.* Eight.

- Ութսուն, սնից, սնիւք . *adj.* Eighty.
 Ուժգին . *adj. ind. and adv.* Hard, very, strongly, stoutly, sensibly.
 Ուժեղ, ի, աւ . *adj.* Strong, stout.
 Ուլ, ու, ու . *s.* A kid.
 Ուլունք, լանց, լամբք . *s. pl.* Venetian pearls; jowel.
 Ուխտ, ի, իւ . *s.* Vow; wish, desire.
 Ուխտեմ, եցի . *v. a.* To vow, to profess.
 Ուղեղ, ուղղոյ, ուղղով . *s.* The brain, brains, marrow.
 Ուղի, ղւոյ, ղւով . *s.* Road, way, path.
 Ուղիղ, ուղղոյ, ղով . *adj. and adv.* Right, direct; just, equitable; directly.
 Ուղղեմ, եցի . *v. a.* To trim; to direct.
 Ուղղութիւն . *s.* Uprightness, exactness.
 Ուղա, ու, ու . *s.* A camel.
 Ումսլ, ոյ, ուլ . *s.* Drink, beverage; draught.
 Ունայն, ի, իւ . *adj.* Empty; vain, useless.
 Ունդ, ընդոյ, դով . *s.* Pulse.
 Ունելիք, լեաց, լեօք . *s. pl.* Tongs.
 Ունիմ, կալայ . *v. a.* To have, to take, to hold, to keep, to possess.
 Ունկի, կւոյ, կեաւ . *s.* An ounce.
 Ունկն, կան, կամբ . *s.* An ear.
 Ունչք, ընչաց, ընչովք . *s. pl.* Nose.
 Ուշ, ոյ, ուլ . *s.* Attention, application.
 Ուշիմ . *adj. ind.* Judicious.
 Ուռ, ոյ, ուլ . *s.* A vine branch.
 Ուռի, աւոյ, աեաւ . *s.* A willow.
 Ուռն, աան, աամբ . *s.* A mallet.
 Ուռնում, ուռուցայ . *v. n-p.* To swell, to puff up, to rise up.

Ուռնոյք, ուռնցից, ուռնցիւք . *s. pl.* A swelling, a tumour, puffing.

Ուս, ոյ, ուլ . *s.* Shoulder, flank.

Ուսանիմ, ուսայ . *v. a. and n.* To learn, to study, to be instructed.

Ուսումն, սման, սմամք . *s.* Study.

Ուսուցանեմ, սուցի . *v. t.* To teach, to instruct, to lecture.

Ուստի . *adv. and conj.* Whence, for which reason, consequently. Ուստի՞, which way?

Ուսոր, տէր, տէրք . *s. m.* Son.

Ուտեմ, կերի, or կերայ . *v. a.* To eat.

Ուր . *adv.* Where, whither. Ուր, in which? wherein?

Ուրադ, ի, աւ . *s.* A little hatchet.

Ուրախ . *adj. ind.* Merry, cheerful, gay.

Ուրախակցութիւն . *s.* Congratulation.

Ուրախանամ, խացայ . *v. n-p.* To rejoice, to be merry, to be joyful.

Ուրախութիւն . *s.* Joy, cheerfulness, rejoicing, gayety.

Ուրանամ, րացայ . *v. a.* To deny.

Ուրբաթ, ու, ու . *s.* Friday.

Ուրեմն . *conj. and adv.* Therefore, then.

Ուրեք . *adv.* Sometimes.

Ուրուական, ի, աւ . *s. and adj.* Shade, phantom, chimera; a sketch.

Ուրուկ, րկի, րկաւ . *s. and adj.* Leprous.

Ուրուր, ի, իւ . *s.* A kite, vulture.

Ոք, ուրուք, ոմամք . *adj.* Some one, some, somebody, a man.

Ոքոզ, ի, իւ . *s.* A thistle.

- Չաման**, ոյ, ուլ. *s.* Cumin.
Չամիչ, մչոյ, մչոլ. *s.* Raisins.
Չար, ի, աւ. *adj.* Bad, wicked.
Չարագոյն, գունի, գունիւ. *adj.* More, or very bad, worse, worst.
Չարաստեմ, եցի. *v. n. and a.* To speak ill, to slander, to defame; to accuse.
Չարաստութիւն. *s.* Slandering, detraction, imposture.
Չարաչար. *adj. ind. and adv.* Very bad, very ill, worse; wickedly, badly.
Չարաչար վարիմ, ըեցայ. *v. n.* To spoil, to abuse, to corrupt.
Չարիք, ըեաց, ըեօք. *s. pl.* Evils, misfortune; loss, damages, disaster.
Չարութիւն. *s.* Malice, malignity.
Չարչարանք, նաց, նօք. *s. pl.* Passion, suffering, torment, pain, vexation.
Չարչարեմ, եցի. *v. a.* To torment, to torture, to molest.
Չափ, ու, ու, or ոյ, ուլ. *s.* Measure; quantity; a bound.
Չափազանց. *adj. ind.* Excessive.
Չափաւոր, ի, աւ. *adj.* Middling, shallow, passable, moderate.
Չափաւորութիւն. *s.* Mediocrity, moderation; frugality.
Չափեմ, եցի. *v. a.* To measure.
Չէզոք, ի, աւ. *adj. and s.* Neutral.
Չկէ. *v. and s.* There is not.

- Չկամուծիւն . *s.* Unwillingness.
 Չղջիկն , կան , կամք . *s.* A bat.
 Չնչին . *adj. ind.* Light, vile, frivolous, trifling; very little.
 Չոր , ոյ , ուլ . *adj.* Dry.
 Չորանամ , բացայ . *v. n.* To grow dry; to wither, to fade.
 Չորեքշաբաթի , ու , ու . *s.* Wednesday.
 Չորուծիւն . *s.* Dryness, aridity.
 Չորս , or Չորք , ըկ , ըւք . *adj.* Four.
 Չու , ոյ , ուլ . *s.* Gait, proceeding, departure.
 Չուան , ի , աւ . *s.* Rope.
 Չուեմ , եցի . *v. n.* To decamp, to set out, to march.
 Չուխայ , ի , իւ . *s.* Cloth, stuff.
 Չքանամ , չքացայ . *v. n-p.* To humble one's self; to vanish, to disappear.
 Չքաւորուծիւն . *s.* Scarcity, indigence.
 Չքմեղ , ի , աւ . *adj.* Innocent. 'Ի չքմեղս լինիմ , եղէ . *v. n-p.* To desire to be excused, to clear one's self.

Պ

- Պաղանեմ , պաղի . *v. a.* To kiss.
 Պալասամ , ի , աւ . *s.* Balsam.
 Պալատ , ի , իւ , or տան , տամք . *s.* A palace, court.
 Պախ . *adj. ind.* Boiled (meat).
 Պախարակեմ , եցի . *v. a.* To blame, to criticise, to censure.
 Պախուրց , խրցի , խրցիւ . *s.* A halter.

Պակաս . *adj. ind. and adv.* Defective, imperfect; less.

Պակասիմ, սեցայ . *v. n-p.* To fail, to miss, to diminish, to lessen.

Պակասութիւն . *s.* Want, fault, defect.

Պահ , ու , ու . *s.* Guard; watch.

Պահանջեմ, եցի . *v. a.* To require, to ask, to demand, to pretend.

Պահանջումն , ջման , ջմամբ . *s.* Exigence, question, claim.

Պահապան , ի , աւ . *s.* A gardian, guard, sentry, a garrison.

Պահարան , ի , աւ . *s.* A case, a portfolio, wardrobe; cover.

Պահեմ, եցի . *v. a.* To conserve, to keep, to preserve, to maintain; to hold.

Պահպանեմ, նեցի . *v. a.* To preserve, to protect.

Պահպանութի . *s.* Conservation, guard, watch, protection; observation.

Պահք , հոց , հովք . *s. pl.* Fast, abstinence; (Մեծ պահք) lent; (օր պահոց) fishday.

Պաղլէղ , ի , աւ . *s.* Alum.

Պայազատ , ի , աւ . *s.* A prince.

Պայթուցանեմ, թուցի . *v. t.* To burst, to break, to cleave.

Պայծառ , ի , իւ . *adj.* Clear, bright.

Պայծառանամ, աացայ . *v. n-p.* To be clear, to brighten.

Պայծառութիւն . *s.* Clearness, splendour, brightness, serenity.

Պայման , ի , աւ . *s.* Condition, contract.

- Պայուսակ, ի, աւ. s. A sack, bag, pocket.
 Պայտ, ի, իւ. s. A horse-shoe.
 Պայտառ, ի, աւ. s. A farrier.
 Պանդխախմ, տեցայ. v. n-p. To emigrate.
 Պանդոկ, ի, աւ. s. An inn, eating-house; tavern, a publick-house.
 Պանդոկատէտ, ի, աւ. s. Host, an inn-keeper; a publican.
 Պանդուխտ, դխախ, դխախւ. s. Alien, stranger, a foreigner.
 Պանիր, նրոյ, նրով. s. Cheese.
 Պաշար, ի, իւ, or ոյ, ով. s. Provision, victuals, food, ware, equipment.
 Պաշարեմ, եցի. v. a. To surround, to block up, to besiege.
 Պաշարումն, բման, բմամբ. s. A siege, blockade, surrounding.
 Պաշտեմ, եցի. v. a. To adore; to serve on; to administer.
 Պաշտպան, ի, աւ. s. A defender, patron, protector, favourer.
 Պաշտպանեմ, եցի. v. a. To defend, to protect, to preserve.
 Պաշտօն, տաման, տամամբ, or ի, իւ. s. Adoration, worship, religion; service; office; ministry, employment.
 Պաշտօնեայ, նէի, նէիւ. s. An officer, minister; servant, waiter.
 Պապ, ու, ու, or ի, իւ. s. Grand-father; the pope, a pontiff.
 Պապակիւմ, կեցայ. v. n-p. To starve with thirst, to be very thirsty.
 Պապանձիւմ, ձեցայ. v. n-p. To become

mute, to keep silence, to be unable to answer, to hold one's tongue.

Պապաջեմ, եցի . *v. n.* To stammer.

Պառաւ, ոյ, ուլ . *s. f.* An old woman.

Պասկուճ, ի, աւ . *s.* A griffin.

Պաստաւ, ի, աւ . *s.* Cloth, stuff.

Պասքիմ, քեցայ . *v. n-p.* To be very thirsty, to die of thirst.

Պատահական, ի, աւ . *adj.* Accidental, fortuitous, casual.

Պատահիմ, հեցայ . *v. n-p.* To meet.

Պատահումն, հման, հմամբ . *s.* Accident, chance, case, hazard.

Պատանդ, ի, աւ . *s.* Hostage, token.

Պատանի, նւոյ, նեաւ . *s.* A young man, child, a boy.

Պատառ, ոյ, ուլ . *s.* A bit, a slice.

Պատառաբոյծ . *adj.* and *s. ind.* A spunger, parasite, trencher-fly.

Պատառաքաղ, ի, աւ . *s.* A fork.

Պատառեմ, եցի . *v. a.* To tear, to burst.

Պատասխանեմ, եցի . *v. a.* To answer.

Պատասխանի, նւոյ, նեաւ . *s.* A response, answer; apology.

Պատարագ, ի, աւ . *s.* A sacrifice; mass.

Պատարագամատոյց, տուցի, տուցաւ . *s.*
The liturgy, a mass-book.

Պատարագեմ, եցի . *v. n.* To offer, to sacrifice; to say mass.

Պատգամ, ի, աւ . *s.* An oracle.

Պատգարակ, ի, աւ . *s.* A litter, palanquin.

Պատեանք, ենից, ենիւք . *s. pl.* A case, scabbard, a sheath, a cover.

- Պատեմ, եցի . *v. a.* To wrap up, to surround, to inclose, to environ.
- Պատերազմ, ի, աւ . *s.* War; a battle, fight, contest.
- Պատերազմիմ, մեցայ . *v. n-p* To fight, to make war, to combat, to battle.
- Պատժեմ, եցի . *v. a.* To punish.
- Պատիժ, տժոյ, տժով . *s.* Chastisement, penalty, punishment.
- Պատիւ, տուոյ, տուով . *s.* Honour, dignity, degree, respect, veneration.
- Պատկառանք, նայ, նօք . *s. pl.* Honesty, respect, modesty, shame.
- Պատկեր, ի, աւ . *s.* Image, picture.
- Պատկերահան, ի, աւ . *s.* A painter.
- Պատճառ, ի, աւ . *s.* Cause, reason, subject, motive; an author.
- Պատճառանք, նայ, նօք . *s. pl.* A pretext, excuse, shew.
- Պատճէն, ճէնի, նիւ . *s.* A copy, duplicate.
- Պատմեմ, մեցի . *v. a.* To relate, to narrate.
- Պատմութիւն . *s.* Narration, history.
- Պատմութեան, ի, աւ . *s.* A gown, a cloak, a vest, the long robe.
- Պատնէշ, նշի, նշաւ . *s.* A rampart, a bastion, a fortress.
- Պատշաճ, ի, իւ . *adj. and s.* Convenient.
- Պատշաճիմ, ճեցայ . *v. n-p.* To agree, to suit, to belong.
- Պատշգամբ, ի, աւ . *s.* A hall, court; stage; projecture.
- Պատուական, ի, աւ . *adj.* Estimable, noble; venerable, precious, valuable.

- Պատուանդան, *ի, աւ. s.* A jossing, block, a pedestal, footstool.
- Պատուաստ, *ի, իւ. s.* A graft; grafting, inoculation, insertion.
- Պատուաստեմ, *եցի. v. a.* To graft.
- Պատուար, *ի, աւ. s.* A bulwark, bastion, rampart, barrier.
- Պատուեմ, *եցի. v. a.* To honour, to revere, to respect, to venerate.
- Պատուէր. *s. ind.* Command, commandment, order, a precept.
- Պատուիրեմ, *եցի. v. a.* To command.
- Պատուհան, *ի, աւ. s.* A window.
- Պատսպարեմ, *եցի. v. a.* To protect, to defend, to surround.
- Պատսպարիմ, *րեցայ. v. n-p.* To fly for refuge, to retire.
- Պատրաստ, *ի, իւ. adj.* Ready, disposed; furnished.
- Պատրաստեմ, *եցի. v. a.* To prepare, to dress, to furnish, to provide.
- Պատրաստութիւն. *s.* Preparation.
- Պատրիարք, *ի, աւ. s.* A patriarch.
- Պատրոյշ, րուգի, րուգաւ. *s.* Snuff, or cotton of a candle, wick of a lamp.
- Պատրուակ, *ի, աւ. s.* A veil, a cover; a mask; pretext.
- Պատրուակեմ, *եցի. v. a.* To cover, to hide, to veil, to mask.
- Պար, ու, ու. *s.* A ball, a dance; an assembly, a choir, a circle.
- Պարագայ, *ի, իւ. adj. and s.* Adjacent; circumstance, detail; turn.

- Պարագրեմ, եցի. *v. a.* To bound.
- Պարան, ի, աւ. *s.* A cable.
- Պարանոց, ի, աւ. *s.* The neck; [(անօթոց) a defile; (ծովու) isthmus.
- Պարասլ, ոյ, ու. *adj. and s.* Unoccupied; leisure, conveniency, respite.
- Պարասլիմ, սեցայ. *v. n-p.* (բացառական հոլովով) To leave off, to ramble; (տրական հոլովով) to apply one's self, to set about.
- Պարարտ, ի, իւ. *adj.* Fat.
- Պարարտանամ, տացայ. *v. n-p.* To fatten; (երկրի) to manure, to dung.
- Պարարտութիւն. *s.* Fat, grease; abundance; pasture, manure.
- Պարգէ, ի, աւ. *s.* A gift, present.
- Պարգեւեմ, եցի. *v. a.* To give, to make a present.
- Պարեմ, եցի. *v. n.* To dance.
- Պարզ, ի, իւ. *adj. and s.* Simple; clear, serene; sincere, natural; serenity.
- Պարզամիտ, մտի, մտաւ. *adj.* Sincere, simple, ingenuous, artless.
- Պարզեմ, եցի. *v. a.* To clear, to expand, to explain, to unfold, to unroll.
- Պարզութիւն. *s.* Simplicity, clearness, serenity, unfolding.
- Պարզունակ, ի, աւ. *s.* Bolt of a lock.
- Պարզուտ, զաի, զաիւ. *s.* A strainer, cullender, a skimmer.
- Պարէն, բենի, բենիւ. *s.* Subsistence, food, nourishment.
- Պարիսպ, բսպի, բսպաւ. *s.* A wall.

- Պարծանք, նայ, նօք . *s. pl.* Glory, ostentation, boast; honour, merit.
- Պարծենալութիւն . *s.* Boasting.
- Պարծխ, ծեցայ . *v. n-p.* To boast, to glory, to praise one's self.
- Պարկ, ի, իւ . *s.* A sack, bag, a budget, a portmantle, a purse.
- Պարկեշտ, ի, իւ . *adj.* Modest, honest.
- Պարկեշտութիւն . *s.* Modesty, honesty.
- Պարոյկ, բուկի, բուկաւ . *s.* A circumflex.
- Պարունակ, ի, աւ . *s.* Orb, circle, a sphere, order.
- Պարունակեմ, եցի . *v. a.* To contain, to comprehend, to enclose.
- Պարուտակ, ի, աւ . *s.* A cover, a pellicle, membrane; follicle.
- Պարսպախ, աեցայ . *v. n-p.* To be broken, to burst, to be burst.
- Պարսափիկ, ալի, ալաւ . *s.* A sling.
- Պարտաւ, ի, աւ, or ոյ, ով . *s.* Blame, a reproach, censure, criticism.
- Պարտաւեմ, եցի . *v. a.* To blame, to upbraid, to reproach, to criticise.
- Պարտական, ի, աւ . *adj.* Debtor, obliged.
- Պարտատէր, տեառն, տերամբ . *s.* Creditor.
- Պարտէզ, աիզի, աիզաւ . *s.* Garden.
- Պարտխ, տեցայ . *v. n-p.* To owe, to be obliged, to be bound.
- Պարտութիւն . *s.* Subjection, weakness.
- Պարտք, տուց, տեօք . *s. pl.* Debt, duty, obligation, a bond; credit.
- Պաքսիմա, ի, աւ . *s.* A biscuit.

Պէղեմ, եցի . *v. a.* To dig, or dive into, to sap the foundation of a building.

Պերճ, ի, աւ . *adj.* Rich, noble, magnificent, abundant, superb.

Պերճութիւն . *s.* Pageantry, magnificence.

Պէսպէս . *adj. ind. and adv.* Diverse, various, different; variously.

Պէտք . *s. ind. pl.* Need, necessity.

Պիծակ, ի, աւ . *s.* A gnat, wasp, oxfly.

Պիղծ, պղծոյ, պղծով . *adj.* Impure, unclean, dirty, foul, execrable.

Պինա . *adj. ind.* Hard, thick, firm, solid.

Պիտակութիւն . *s.* A stain, spot, speckle.

Պիտակաբար . *adv.* Abusively, falsely.

Պիտանի, նւոյ, նեաւ . *adj.* Useful, advantageous, profitable.

Պիտանութիւն . *s.* Utility, advantage.

Պիտոյ է . *v. imp.* It is necessary.

Պիտոյք, յեց, յիւք . *s. pl.* Want.

Պլլամ, ի, իւ . *s.* Phlegm.

Պլակինդի, կինդւոյ, կինդեաւ . *s.* Pastry-work, a cake.

Պղինձ, պղնձոյ, ձով . *s.* Copper, brass.

Պղծեմ, եցի . *v. a.* To soil, to stain, to spot; to pollute, to abuse.

Պղծութիւն . *s.* Filthiness, dirt; profanation; pollution.

Պղպեղ, ի, աւ . *s.* Pepper.

Պղպջակ, ի, աւ . *s.* A blister, a swelling.

Պղառ, ի, իւ . *adj.* Muddy, thick.

Պղառեմ, եցի . *v. a.* To confound, to disturb, to embroil, to perplex.

Պճեղն, սլճղան, սլճղամբ . *s. (nowly)* The

- heel; (*խստորոյ*) a clove of garlick.
- Պճնեմ, եցի . *Վ. a.* To embellish, to bedeck, to adorn, to enrich.
- Պնակ, ի, աւ . *s.* Dish, mess, a plate.
- Պնդանամ, դացայ . *Վ. n-p.* To grow hard.
- Պնդեմ, եցի . *Վ. a.* To fasten, to strengthen; to pretend, to sustain.
- Պնդութիւն . *s.* Consistance, solidity.
- Պշնում, պշեայ . *Վ. n.* To look at, to eye fixedly, to observe, to contemplate.
- Պողոսատ, ի, իւ . *s.* Steel.
- Պողոտայ, ի, իւ . *s.* A street, lane, way.
- Պոյան, պուտան, պուտամբ . *s.* A pot, a porridge-pot, a pitcher.
- Պոնդ, ի, իւ . *s.* A fillip.
- Պոռնիկ, նկի, նկաւ . *s.* Fornicator, adulterer; a lewd man.
- Պոռնկիմ, կեցայ . *Վ. n-p.* To commit fornication, to be prostituted.
- Պոռնկորդի, դւոյ, դւով . *s.* Bastard.
- Պոռնկութիւն . *s.* Fornication; prostitution, whoredom.
- Պորտ, ոյ, ուլ . *s.* The navel.
- Պսակ, ի, աւ . *s.* A crown, a diadem; (*ամուսնութի*) marriage, matrimony; (*կամիջի*) parapet.
- Պտկունք, կանց, կամբք . *s. pl.* The nipple.
- Պտոյտ, or Պտոյաք, պտուտից, պտուտիւք . *s. pl.* Turn, a turning round.
- Պտոյաքեմ, եցի . *Վ. a.* To turn, to turn round, to go turning and winding.
- Պտուղ, պտղոյ, պտղով . *s.* Fruit; (*սեղանոյ*) dessert.

Պտուտակ, ի, աւ. *s.* Vice, or screw.

Պրատ, ի, իւ. *s.* A leek.

Պրծանիւմ, պրծայ. *զ. n-p.* To escape.

Պրկեմ, եցի. *զ. a.* To tie strongly.

Պրտու, ոյ, ուլ. *s.* Rush.

Պրօն, ի, իւ. *s.* Carded wool.

Ջ

Ջահ, ի, իւ. *s.* A torch, flambeau.

Ջաղբ. *adj. ind.* Big, abundant (rain).

Ջաղջախեմ, եցի. *զ. a.* To break, to dash, to crush, to crack.

Ջամբ, ի, իւ. *s.* Nourishment, food.

Ջայլամն, լեման, լեմամբ. *s.* An ostrich.

Ջան, ի, իւ. *s.* Effort, study, work.

Ջանամ, նացայ. *զ. n-p.* To endeavour, to strive, to study, to hasten.

Ջատադուլ, ի, աւ. *adj. and s.* An apologist, a lawyer, a defender.

Ջատադուլեմ, եցի. *զ. a.* To defend, to justify, to excuse.

Ջարդեմ, եցի. *զ. a.* To cut in pieces.

Ջեռնոււմ, ռայ. *զ. n-p.* To warm, to be warmed, to heat; to grow angry.

Ջեր, ոյ, ուլ. *s.* Heat, warmth.

Ջերմ, ոյ, ուլ. *adj.* Hot, warm.

Ջերմաչափ, ի, իւ. *s.* A thermometer.

Ջերմեռանդն. *adj. ind.* Devout, pious.

Ջերմն, րման, րմամբ. *s.* A fever, ague.

Ջերմոտ, ի, աւ. *adj.* Troubled with an ague, feverish.

Ջերմութիւն. *s.* Heat, sun-burning.

- Զիւ, or Զիդ, Զդի, Զդաւ . *s.* A nerve, sinew.
 Զղայցաւու թիւն . *s.* Spasm, convulsion.
 Զնջեմ, էցի . *v. a.* To clean, to scour, to
 wipe; to efface, to cancel, to take away.
 Զնջոց, ի, աւ . *s.* A dusting-clout, dish-
 clout, rubber, a rag, tatter.
 Զոկ, ի, իւ . *s.* A band, gang, troop.
 Զորեպան, ի, աւ . *s.* A muleteer.
 Զորի, բւոյ, բուով . *s.* A mule.
 Զուր, ջրոյ, ջրով . *s.* Water.
 Զրադացք, ցից, ցիւք . *s. pl.* A watermill.
 Զրգող, ի, աւ . *adj.* and *s.* Hydrepick.
 Զրկիր, կրի, կրաւ . *s.* and *adj.* A water
 porter, or bearer; aqueous.
 Զրհան, ի, աւ . *s.* Pump.
 Զրհեղեղ, ի, աւ . *s.* Deluge, flood,
 inundation.
 Զրհոս, ի, իւ . *s.* Aquarius.
 Զրհոր, ոյ, ու . *s.* A well, a cistern.
 Զրմուղ, մղի, մղաւ . *s.* Aqueduct, a ca-
 nal, a pantile, pipe.
 Զրշուն, շան, շամբ . *s.* An otter.

Ռ

- Ռաբբի . *s. ind.* A rabbi, rabbin.
 Ռամիկ, մկի, մկաւ . *adj.* and *s.* Vulgar;
 the mob, the common people.
 Ռամկական, ի, աւ . *adj.* Vulgar, vile,
 contemptible, trivial, plebeian.
 Ռեհան, ի, աւ . *s.* A basil.
 Ռեւին, տնի, տնիւ . *s.* Resin; honeydew.
 Ռիշտ, աշտի, աշտաւ . *adj.* Niggardly.

Ռինգերզիւր , ջեր , ջերք . *s.* A rhinoceros.

Ռինգուհք , գանց , գամբք . *s. pl.* Nostril.

Ռոճիկ , ճկի , ճկաւ . *s.* Salary, pension, a soldier's pay; payment.

Ռումբ , ոմբոյ , ոմբով . *s.* A bomb, a grenade.

Ռուփ , ուրփոյ , ուրփով . *s.* A thick confection of grapes.

Ս

Սա , սորա , or սորին , սովին , or սովմբ . *pro.* This, this man, he, she; that, it.

Սագ , ի , աւ . *s.* A goose.

Սաթ , ի , աւ . *s.* Amber, yellow amber.

Սաւ , ի , իւ . *s.* An anvil.

Սալայատակ , ի , աւ . *s.* Pavement.

Սալոր , ոյ , ու . *s.* A plum.

Սակ , ի , իւ . *s.* Account, measure, condition; tribute, rate, tax.

Սակայն . *conj.* But, however, yet, in the mean time, notwithstanding.

Սակաւի , ուոյ , ուով . *s.* Hamper, a frail, scuttle.

Սակաւ , ու , ու . *adj. and s.* Little, small, slender, exiguous; less, nothing.

Առ սակաւ սակաւ , by degrees.

Սակաւիկ . *adj. ind.* Very little.

Սակաւութիւն . *s.* A smallness, small quantity, slenderness, rarity.

Սակս . *pre.* Because of, for, about, touching, concerning.

Սակր , կեր , կերք , or կրաւ . *s.* A sabre.

- Սահանք , նաց , նօք . *s. pl.* Water-falls, a cataract, cascade; a sluice.
- Սահիմ , հեցայ . *v. n-p.* To slide, to glide, to slip, to slip along.
- Սահման , ի , աւ . *s.* A bound, limit, term, confines, frontiers, borders; place, part, side, room; definition, rule, precept, state, condition.
- Սահմանագլուխք , գլխոյ , գլխովք . *s. pl.* Frontiers, borders, boundary.
- Սահմանադրութիւն . *s.* Constitution, an institution, regulation.
- Սահմանեմ , եցի . *v. a.* To bound, to circumscribe, to define, to determine, to decide; to establish.
- Սաղաւարտ , ի , իւ . *s.* An helmet, casque.
- Սաղմն , մին , միւ . *s.* Faetus, embryo.
- Սաղմոս , ի , աւ . *s.* A psalm.
- Սաղմոսեմ , եցի . *v. a.* To sing psalms.
- Սամի , մւոյ , մւով . *s. (կառաց)* The pole of a coach; beam.
- Սամիթ , մ[թի , մ[թաւ , or մ[թոյ , մ[թով . *s.* Anise, or dill; fennel.
- Սամոյր , մուրի , մուրաւ . *s.* A sable.
- Սայթաքեմ , եցի . *v. n.* To slip, to fail.
- Սայլ , ի , իւ . *s.* A waggon, a cart.
- Սայր , ի , իւ . *s.* Thread, edge, the edge, sharpness; point.
- Սան , ի , իւ . *s.* A cauldron, a kettle.
- Սան , ու , or ոյ , ու . *s.* A pupil, a foster-child; godson.
- Սանահայր , հօր , հօրք . *s.* God-father.
- Սանամայր , մօր , մօրք . *s.* God-mother.

- Մանդ , ի , իւ . *s.* A mortar.
- Մանդխոռուն , ուին , ուամբ . *s.* A pestle.
- Մանդուղք , դղոց , դղովք . *s.pl.* A ladder ;
a staircase, step, stair.
- Մանձ , ի , իւ . *s.* Bridle, rein, a horse-bit.
- Մանձեմ , եցի . *v. a.* To bridle, to repress.
- Մանար , տեր , տերք . *s.* Comb.
- Մանարեմ , եցի . *v. a.* To comb, to card.
- Մապաա , ի , աւ . *s.* A trunk, coffer, chest.
- Մապատողն , ղին , ղամբ . *adj.* and *s.* Hump-
backed, a hunchbacked.
- Մառիմ , աւցայ . *v. n-p.* To congeal, to
freeze, to be frozen.
- Մառն , ուին , ուամբ . *s.* Frost, ice.
- Մառոյցք , ուուցից , ուուցիւք . *s. pl.* Frost,
ice, glazed frost; congelation.
- Մասանիմ , նեցայ . *v. n-p.* To be moved,
to be affected, to tremble.
- Մասա , ի , իւ . *s.* Reprimand; menace.
- Մասաեմ , եցի . *v. a.* To reprimand, to
find fault; to threaten.
- Մասաիկ . *adj. ind.* Vehement, violent,
impetuous; extreme, utmost; severe,
rigid, austere; alive, strong.
- Մասակութիւն . *s.* Violence, vehemence,
impetuosity, pride; augmentation.
- Մասակեմ , եցի . *v. a.* To massacre, to
kill, to slay, to exterminate, to lose.
- Մատանայ , ի , իւ . *s.* Satan, a demon,
devil, evil spirit; adversary.
- Մատափ , ի , իւ . *s.* Mother of pearl.
- Մատրինջ , բընջոյ , բընջով . *s.* Chess.
- Մարդ , ի , իւ . *s.* Spider (an insect).

- Սարեակ, or Սարեկ, ի, աւ. s. A starling.
- Սարկաւադ, ի, աւ. s. A deacon.
- Սարոյ, ի, իւ. s. A pine-tree.
- Սարսափիմ, փեցայ. v. n-p. To shudder, to tremble, to be greatly afraid.
- Սարսիմ, սեցայ. v. n-p. To be moved, to tremble, to totter.
- Սարսիկնայ, ի, իւ. s. A bower in a garden, a vine-arbour.
- Սաւան, ի, աւ. s. Sheet.
- Սաւառնեմ, եցի. v. n. To flap it's wings, to flutter about.
- Սափոր, ոյ, ուլ. s. Urn; a pot, a large jug, a pitcher.
- Սափրեմ, եցի. v. a. To shave, to shear.
- Սափրիչ, րչի, րչաւ. s. A barber.
- Սգամ, գացայ. v. n. and a. To afflict one's self, to regret, to bewail.
- Սեամք, սեմոց, սեմովք. s. pl. The threshold of a door.
- Սեաւ, սեւոյ, սեւով. adj. Black, dark.
- Սեխ, ի, իւ. s. A melon.
- Սեկ, ի, իւ. s. Dressed leather, cordwain, morocco-leather.
- Սեղան, ոյ, ուլ. s. A table; an altar.
- Սեղանահապուտ, պաի, պաիւ. adj. Sacrilegious.
- Սեղանատուն, տան, տամք. s. A dining-room, eating-room, refectory.
- Սեղեխ, ի, աւ. s. A coquet, gallant.
- Սեղլեմ, եցի. v. a. To strain, to wring hard, to lay close, to straiten.
- Սենեակ, եկի, եկաւ. s. Chamber, a

closet, room; cell.

Սեպ, ոյ, ուլ. *s.* Point of a rock, a rock steep; a cone, a stake.

Սեպհականեմ, եցի. *v. a.* To usurp a thing, to arrogate to one's self.

Սեպտեմբեր, ի, իւ. *s.* September.

Սեռ, ի, իւ. *s.* Gender; kind, sort.

Սեր, ի, իւ. *s.* Kind; sex; cream.

Սերեկ, ի, աւ. *s.* Sheep's leather, leather, skin; parchment.

Սերիմ, րեցայ. *v. n-p.* To be multiplied by generation, to descend from.

Սերկէիլ, ի, աւ. *s.* A quince.

Սերմանեմ, եցի. *v. a.* To sow.

Սերմն, ման, մամբ. *s.* Seed, sperm; kernel, grain; a shoot, germe.

Սերունդ, րնդեան, րնդեամբ. *s.* Procreation, descent, generation, posterity.

Սերտիմ, տեցայ. *v. n-p.* To settle, to be fixed, to be made firm.

Սերովբէ, ի, իւ. *s.* A seraphim.

Սևակ, ի, աւ. *s.* Ink.

Սևամաղձուծիւն. *s.* Melancholy.

Սևանամ, սևացայ. *v. n-p.* To blacken.

Սևուծիւն. *s.* Blackness, black.

Սէգ, սիգի, սիգաւ. *adj.* Imperious, haughty, high, arrogant, proud.

Սէզ, սիզոյ, սիզուլ. *s.* Grass, herbage, cow-grass, after-grass.

Սէր, սիրոյ, սիրուլ. *s.* Love, affection; charity, alms; propensity.

Սթափիմ, փեցայ. *v. n-p.* To awake, to come to one's self again.

- Միգամ, սիգացի . *v. n.* To strut, to stalk.
 Միկղ, սկեղ, սկեղաւ . *s.* A shekel.
 Մին, սնոյ, սնով . *s.* Service apple, sorb-apple; sorb-apple tree.
 Մինլեքոր, ի, աւ . *adj.* and *s.* Abject, vile, base; the rascality, the mob.
 Միսեռն, ռան, ռամբ . *s.* Chick-pease.
 Մերամարգ, ի, աւ . *s.* A peacock.
 Մերայ, ի, իւ . *s.* A mat.
 Մերեմ, եցի . *v. a.* To love.
 Մերեքի, լւոյ, լեաւ . *adj.* Amiable, dear; a favourite, a minion, friendly.
 Մերուն . *adj. ind.* Dear, pretty, fine.
 Մերտ, սրտի, սրտիւ . *s.* The heart.
 Միւն, սեան, սեամբ . *s.* A column, a pillar.
 Մլաք, ի, աւ . *s.* Dart, arrow; a javelin.
 Միսալ . *s. ind.* Fault, error, failing, want, a mistake, a blunder.
 Միսալիմ, լեցայ . *v. n-p.* To fail, to sin, to be mistaken, or bewildered.
 Մկեսուր, սրի, սրաւ . *s. f.* Mother-in-law.
 Մկեսրայր, առն, արամբ . *s.* Father-in-law.
 Մկիզն, սկզբան, բամբ . *s.* A beginning; origin, principle; the lead, entry, exordium; maxim.
 Մկիհ, սկհոյ, սկհով . *s.* A chalice, calix.
 Մկունդ, սկնդի, սկնդաւ . *s.* Lap-dog.
 Մկուտեղ, սկտեղ, սկտեղբ . *s.* Dish, basin, a porringer, a plate.
 Մկսանիմ, սկսայ . *v. a.* and *n.* To begin; to lead; to be born, to rise.
 Մղեմ, եցի . *v. a.* To shorten.
 Մղոց, ի, աւ . *s.* A saw, handsaw.

Մսբաղ, ի, աւ. *s.* Hoof.

Մնանիմ, սնայ. *v. n-p.* To nourish one's self, to feed upon.

Մնանկ, ի, աւ. *adj. and s.* A bankrupt.

Մնանկութիւն. *s.* Bankruptcy, failure.

Մնապարծ, ի, իւ. } *adj.* Proud, haugh-

Մնափառ, ի, իւ. } *ty, vain, pompous.*

Մնգոյր, գուրի, գուրիւ. *s.* Red, red colour, paint, tinsel.

Մնդիկ, գկի, գկաւ. *s.* Quicksilver.

Մնդուս, գսի, գսաւ. *s.* Grape, gauze.

Մնոտի, տւոյ, տեաւ. *adj.* Vain, needless, trifling, frivolous, idle.

Մնոտիք, տեայ, տեօք. *s. pl.* A trifle, minuteness, vanity.

Մնունդ, սննդեան, դեամք. *s.* Nourishment, food, aliment, subsistence.

Մնուցանեմ, ուցի. *v. a.* To nourish, to bring up, to feed, to maintain.

Մոխ, ոյ, ուլ. *s.* Onion.

Մոխակ, ի, աւ. *s.* A nightingale.

Մողամ, աջայ. *v. n-p.* To crawl, or creep along, to glide, to slip.

Մողնակ, ի, աւ. *s.* Bolt.

Մոճի, ճւոյ, ճւով. *s.* A pine-tree.

Մոյն, սորին, սովին, or սովիմք. *pro.* This, that, it; this, this woman, she, he.

Մոյնակէս. *adv.* So, thus, in this manner.

Մոսինձ, սոսնձոյ, ձով. *s.* Glue.

Մոսկ. *adj. ind. and adv.* Simple, alone, lonely, only, solely.

Մոսկալի, լւոյ, լեաւ. *adj.* Horrible, frightful, dreadful, hideous.

- Սոսկամ, կայի . *զ. n-p.* To tremble.
- Սոսկական, ի, աւ . *adj.* Vulgar, ordinary.
- Սով, ու, ու . *s.* A famine, penury, hunger.
- Սովորաբար . *adv.* Commonly, ordinarily.
- Սովորիմ, բեցայ . *զ. n-p.* To use one's self, to practise.
- Սովորութիւն . *s.* Custom, habit, manners, use, usage.
- Սոր, ոյ, ու . *s.* Hollow, cavern.
- Սորեմ, եցի . *զ. n.* To flow, to fall.
- Սուգ, սգոյ, սգով . *s.* Mourning, grief, affliction, pain, sadness.
- Սուզակ, ի, աւ . *s.* A diver, plunger.
- Սուլեմ, եցի . *զ. n.* To whistle.
- Սուշ, սղի, սղիւ . *s.* Brief, short, concise.
- Սունկ, սնկոյ, սնկով . *s.* A mushroom.
- Սուսր, ի, իւ . *s.* Red ochre, red chalk.
- Սուտ, ստոյ, ստով . *adj. s. and adv.*
False; falsehood, a lye; falsely.
- Սուտակ, ի, աւ . *s.* A false stone, an amethyst.
- Սուր, սրոյ, սրով . *s.* Sword, a rapier.
- Սուր . *adj. ind.* Pointed, sharp, acute; piercing, cutting; penetrating.
- Սուրբ, սրբոյ, սրբով . *adj.* Holy, sacred, pure, unmixed, neat, clean.
- Սուրհանդակ, ի, աւ . *s.* A running, footman, a courier, express.
- Սպանանեմ, սպանի . *զ. a.* To kill, to slay, to assassinate, to massacre.
- Սպանդանոց, ի, աւ . *s.* Butchery.
- Սպանութիւն . *s.* Massacre, slaughter, murder, killing, an assassination.

Սպառեմ, եցի . *զ. ա.* To drain, to dry up, to consume, to finish.

Սպառնալիք, լեաց, լեօք . *ս. pl.* Menace, threat, a hectoring.

Սպաս, ու, ու . *ս.* Service, function.

Սպասաւոր, ի, աւ . *ս.* Servant, waiter, a footman; minister, an officer.

Սպասաւորեմ, եցի . *զ. ա.* To serve one, to assist; to administer.

Սպասեմ, եցի . *զ. ն.* To expect, to stay.

Սրբապետ, ի, աւ . *ս.* General, chief.

Սպէղանի, նւոյ, նեաւ . *ս.* A plaster.

Սպի, սպւոյ, սպւով . *ս.* A cicatrix, a wound, sore, stigma.

Սպիտակ, ի, աւ . *adj.* White; clean.

Սպիտակութիւն . *ս.* Whiteness, white.

Սպունգ, սպնգոյ, սպնգով, or սպնգաւ . *ս.* A sponge.

Սրբիմ, գեցայ . *զ. ն-ք.* To insinuate one's self, to glide, to creep into.

Ստախոս, ի, աւ . *adj.* Liar, lying, an impostor, fibber, false.

Ստահակ, ի, աւ . *adj.* Wicked, lewd, licentious, roguish, insolent.

Ստամբակ, ի, աւ . *adj.* Indocile, untoward, insolent, stubborn.

Ստամոքս, ի, աւ . *ս.* The stomach.

Ստանամ, ստացայ . *զ. ա.* To acquire, to have, to possess, to gain.

Ստացուած, ոյ, ով . *ս.* Purchase, riches, wealth, possession, fund, goods.

Սողտանեմ, գաի . *զ. ա.* To accuse, to blame, to censure, to reprimand.

Ստեմ, եցի. *v. n.* To lie, to deceive.

Ստեղծանեմ, ստեղծի. *v. a.* To create; to invent; to produce.

Ստեղծուած, ոյ, ուլ. *s.* Creature; invention; forming.

Ստեղն, զան, զամբ. *s.* Branch, a shoot, a sucker, sprig, stalk.

Ստեպղին, զնոյ, զնուլ. *s.* A carrot.

Ստերդումն, դման, դմամբ. *adj.* Perjurer.

Ստերջ, ի, իւ. *adj.* Past breeding.

Ստե, ոյ, ուլ. *s.* Bristle, hair of beast.

Ստէպ. *adj. ind. and adv.* Haste; frequent; oftentimes, frequently.

Ստին, ստեան, ստեամբ. *s.* Breast, a woman's breast, bosom, the teat.

Ստիպեմ, եցի. *v. a.* To press, to hurry, to constrain, to force, to hasten.

Ստուման, ի, աւ. *s.* A pot, a jug, ewer.

Ստոյգ, ստուգի, գիւ. *adj.* Certain, sure, true, real, genuine.

Ստորագրեմ, եցի. *v. a.* To subscribe, to sign; to describe; to trace.

Ստորագրութիւն. *s.* The subscription, signature, sign.

Ստորակէտ, կիտի, կիտիւ. *s.* A comma.

Ստորասեմ, եցի. *v. a.* To affirm.

Ստորե. *pre. adv. and s.* Under, beneath; below; down; the underneath.

Ստորի, բւոյ, բւուլ. *s.* A weaver's beam.

Ստորին, ընոյ, ընուլ. *adj. and s.* Inferior, low; creeping; deep.

Ստորոգելի, լոյ, լեաւ. *adj. and s.* Attribute, predicable; a property.

Ստորոտ , ի , իւ . *s.* A foot, the lowest part;
the skirt of a doublet.

Ստուար , ի , աւ . *adj.* Thick, dense,
large, big.

Ստուգաբանութիւն . *s.* Etymology.

Ստուգեմ , եցի . *v. a.* To certify, to ve-
rify, to assure, to assert.

Ստուգութիւն . *s.* Certainty, assurance.

Ստուեր , ի , աւ . *s.* Shade, shadow.

Ստուծիւն . *s.* Falsehood, forgery, fal-
sity, a lying, lie, fable.

Ստրուկ , ստրկի , ստրկաւ . *s.* A slave.

Սրահապարտութիւն . *s.* Fencing.

Սրածութիւն . *s.* Pestilence, plague.

Սրահ , ի , իւ . *s.* A hall.

Սրամիտ , մտի , մտաւ . *adj.* Subtile, quick,
witty, sagacious.

Սրասեռ , ի , աւ . *adj.* Clear-sighted,
piercing, penetrating.

Սրբադրեմ , եցի . *v. a.* To correct.

Սրբադրութիւն . *s.* Correction.

Սրբազան , ի , իւ . *adj.* Sacred, holy.

Սրբան , ի , աւ . *s.* The anus.

Սրբեմ , եցի . *v. a.* To purge, to cleanse,
to clean, to polish, to furbish, to wipe.

Սրբիչ , բջի , բջաւ . *adj.* and *s.* A towel;
(քահանայի) abstersive.

Սրբութիւն . *s.* Pureness, chastity, holi-
ness; a sacrament, communion.

Սրեմ , եցի . *v. a.* To sharpen, to whet.

Սրլնթաց , ի , իւ . *adj.* Rapid, swift.

Սրկիայ , ի , իւ . *adj.* and *s.* A highway-
man, roguish, a rascal, scoundrel.

- Սրինդ , սրնդի , սրնդաւ . *s.* A flute, a clarion, a stem, a pipe, syringe.
- Սրուակ , ի , աւ . *s.* A bottle.
- Սրութիւն . *s.* Subtilty, a keenness.
- Սրունք , նից , նիւք . *s. pl.* Leg.
- Սրահապան , ի , աւ . *s.* A curtain, a warden, bed-curtains.
- Սրսկեմ , եցի . *v. a.* To sprinkle; to water.
- Սրտաբեկ . *adj. ind.* Dejected, discouraged, broken; frightened.
- Սրտասնդեմ , եցի . *v. a.* To encourage, to re-animate, to comfort.
- Սրտասնդութիւն . *s.* Courage, heart.
- Սրտեայ . *adj. ind.* Courageous.
- Սրտցաւութիւն . *s.* Compassion, pity; pain, grief, vexation.
- Սփածանեղի , լոյ , լեաւ . *s.* An apron.
- Սփիւռ . *adj. and s. ind.* Diffuse, spread; extension, dispersion.
- Սփոփեմ , եցի . *v. a.* To ease, to allay, to console, to sweeten.
- Սփռեմ , եցի . *v. a.* To spill, or shed, to spread, to disperse, to extend.
- Սփռոց , ի , իւ . *s.* (սեղանի) A table-cloth.
- Սփրիդ , ի , աւ . *s.* Mat; basket.
- Սքանչանամ , չացայ . *v. n-p.* To admire, to wonder, to be admired.
- Սքանչեղի , լոյ , լեաւ . *adj.* Admirable.
- Սքանչեղիք , լեաց , լեօք . *s. pl.* A wonder, & a prodigy, sign.
- Սքեմ , ի , աւ . *s.* Monk's habit.
- Սքողեմ , եցի . *v. a.* To veil, to cover.
- Սօսի , սւոյ , սեաւ . *s.* A plane-tree.

Վ

Վազր, գեր, գերբ. A tiger.

Վազեմ, եցի. *v. n.* To run; to leap, to shoot forwards, to fly away.

Վաղք, զեց, զեք. *s. pl.* Course; leap; a water-fall; gallop.

Վաթսուն, սնից, սնիք. *adj.* Sixty.

Վախճան, ի, աւ. *s.* End, conclusion, a but, aim; an object, result, upshot; decease, death. 'Ի վախճանի, in fine, finally, at last, after all.

Վախճանեմ, եցի. *v. a.* To finish.

Վախճանիմ, նեցայ. *v. n-p.* To be finished; to depart this life, to die.

Վախք, խից, խիք. *s. pl.* Fear, terror, fright, apprehension; precipice.

Վաղաա, ի, աւ. *s.* Epaulet; ephod.

Վահ. *int.* Oh! hab! alas!

Վահան, ի, աւ. *s.* A buckler, a shield.

Վահանաձուկն, ձկան, ձկամբ. *s.* Turbot.

Վաղ, ու, ու. *adj.* and *adv.* Ancient, old; early; shortly, quick. 'Ի վաղ ժամանակաց, a long time ago. Վաղ ընդ փոյթ, soon, quick.

Վաղիւ, զուի, զուիւ. *s.* and *adv.* To-morrow, the day after.

Վաղվաղակի. *adv.* Wery soon, as soon as, hastily, directly, in haste.

Վաղր, զեր, զերբ. *s.* A sabre.

Վաճառ, ի, աւ. *s.* Commerce, trade, traffick; merchandise, market.

վաճառական, ի, աւ. *s.* and *adj.* A merchant, dealer, purchaser.

վաճառականութիւն. *s.* Merchandise, commerce, ware, dealing.

վաճառանոց, ի, աւ. *s.* Market, a market-place.

վաճառեմ, եցի. *v. a.* To sell, to deal.

վայ, ի, իւ. *s.* Misfortune, misery.

վայ. *int.* Oh! alas!

վայելեմ, եցի. *v. a.* To enjoy, to possess; to taste with pleasure.

վայելուք. *adj. ind.* Convenient, decent.

վայելութիւն. *s.* Beauty, decency.

վայելք, լից, լիւք. *s. pl.* (վայելումն) Enjoyment, possession.

վայթեմ, եցի. *v. a.* To empty, to throw.

վայր, ի, իւ. *s.* Place, room, spot, side.

վայրապար. *adj. ind.* and *adv.* Vain, needless; in vain.

վայրենի, նւոյ, նեաւ. *adj.* Wild, savage, rural, rude, rough, boorish.

վայրկեան, կենի, կենիւ. *s.* A moment, an instant, a point.

վանական, ի, աւ. *adj.* and *s.* Conventual; a monk, a friar.

վանդակ, ի, աւ. *s.* A grate; cage.

վանեմ, եցի. *v. a.* To push, to drive away, to chase; to pursue.

վանկ, ի, իւ. *s.* A syllable.

վանք, նից, or նաց, նիւք. *s. pl.* A convent, monastery; home, lodging.

վաշ. *int.* Brave! cheer up!

վաշիւ, ի, իւ. *s.* Usury, interest.

- վառ, ի, իւ. *adj.* and *s.* Ardent.
 վառարան, ի, իւ. *s.* A hearth.
 վառեակ, եղի, եղաւ. *s.* Young hen.
 վառեմ, եցի. *v. a.* To light, to inflame;
 to arm, to furnish with arms.
 վառօդ, ի, աւ. *s.* Powder, gunpowder.
 վասն. *pre.* For, in order to, as for.
 վասն որոյ. *conj.* Why, therefore, then.
 վաստակ, ոյ, ուլ. *s.* Fatigue, weariness,
 work, labour, pain.
 վաստակիմ, կեցայ. *v. n-p.* To fatigue,
 to work, to labour, to grow weary.
 վաւաշ, ի, իւ. *adj.* Wanton, lustful,
 libidinous, lascivious, obscene, lewd.
 վատ, ի, աւ. *adj.* Bad, vile; idle.
 վատահամբաւ, ի, իւ. *adj.* } Infamous,
 վատանուէն. *adj. ind.* } ignomi-
 nious, defamed.
 վատառողջ. *adj. ind.* Unwholesome,
 sickly, convalescent.
 վատթար, ի, աւ. *adj.* Bad, wicked.
 վասնեմ, եցի. *v. a.* To dissipate.
 վատուծիւն. *s.* Vileness; laziness.
 վարագոյր, գուրի, գուրաւ. *s.* A cur-
 tain, a veil, window-blind.
 վարազ, ու, ու. *s.* A wild boar.
 վարակեմ, եցի. *v. a.* To infect, or
 taint, to seize upon.
 վարանիմ, նեցայ. *v. n-p.* To be em-
 barrassed, to hesitate, to be irresolute.
 վարանք, նաց, նօք. *s. pl.* Perplexity,
 irresolution, embarrassment, doubt.
 վարդ, ի, իւ. *s.* A rose.

- Վարդապետ, *ի, աւ. s.* A doctor, master.
 Վարդապետեմ, *եցի. օ. a.* To teach, to instruct, to lecture.
 Վարդապետութիւն. *s.* Doctrine, teaching, instruction; lecture.
 Վարդավառ, *ի, աւ. s.* Transfiguration.
 Վարդարան, *ի, աւ. s.* Rosary.
 Վարեմ, *եցի. օ. a.* To drive back, to push; to lead; to exercise; to plough.
 Վարժ, *ի, իւ. adj.* Practised, exercised.
 Վարժապետ, *ի, աւ. s.* Professor, lecturer, master, preceptor.
 Վարժեմ, *եցի. օ. a.* To exercise, to instruct, to practise.
 Վարժութիւն. *s.* Exercise, practice.
 Վարիմ, *րեցայ. օ. n-p.* To comport one's self, to treat.
 Վարձք. *ձից, ձիւք. s. pl.* Salary, recompence, payment; (*տան*) a lease; (*հաւու*) freight, hire.
 Վարձակ, *ի, աւ. s.* A singer woman.
 Վարձաւորեմ, *եցի. օ. a.* To recompense.
 Վարձեմ, *եցի. օ. a.* To let out, to hire, to farm, to freight.
 Վարձկան, *ի, աւ. s.* A mercenary, a journeyman.
 Վարմ, *ի, իւ. s.* A net, lace.
 Վարչամակ, *ի, աւ. s.* A handkerchief; a towel, napkin; (*պատարագի*) amice.
 Վարուն. *adj. ind.* Cultivated, used.
 Վարունգ, *ընդոյ, ընդով. s.* Cucumber, (*մանր վարունգ*) girkin.
 Վարսակ, *ոյ, ով. s.* Oats.

- Վարսավէր, վերի, վերաւ. *s.* A barber.
- Վարսեմ, եցի. *v. a.* To stick in.
- Վարդ, սից, սիւք. *s. pl.* A head of hair, the hairs.
- Վարտիք, տեաց, տեօք. *s. pl.* Trousers, drawers, breeches.
- Վարք, բուց, բուք. *s. pl.* Conduct, life, manners; biography.
- Վաւերական, ի, աւ. *adj.* and *s.* Authentic, valid, legal, just; seal, sign.
- Վէհ, ի, իւ. *adj.* Superior; noble.
- Վէհանձն. *adj. ind.* Magnanimous, generous, noble, elevated.
- Վէհանձնութիւն. *s.* Magnanimity.
- Վէհափառութիւն. *s.* Majesty.
- Վեղար, ի, աւ. *s.* A cowl, hood.
- Վեղարաւոր, ի, աւ. *s.* Capuchin.
- Վեշտասան, նից, նիւք. *adj.* Sixteen.
- Վեր, or 'ի վեր. *adv.* Up, upon, up stairs.
- Վերաբերիմ, բեցայ. *v. n-p.* To be referred, to belong, to regard, to concern.
- Վերակացու, ի, աւ. *adj.* and *s.* An inspector, a prefect, a president.
- Վերակացութիւն. *s.* Superintendency, inspection, presidentship.
- Վերանամ, բացայ. *v. n-p.* To rise, to mount, to get up.
- Վերաբիւլ, ի, աւ. *s.* A surtout, a cloak, a great-coat, a ridinghood, capot.
- Վերացեալ, ելոյ, ելով. *adj.* Abstracted.
- Վերափոխումն, խման, խմամբ. *s.* Assumption, a carrying off.
- Վերին, բնոյ, բնով. *adj.* Superior, upper,

high, that is above; celestial.

Վէր 'ի վայր առնեմ, արարի . *v. a.* To overturn, to derange, to confound.

Վէր 'ի վերոյ . *adj. ind. and adv.* Superficial; superficially, apparently.

Վերլուծութիւն . *s.* Analysis, resolution.

Վերմակ, ի, աւ . *s.* Bed-cloths; coverlet of a bed; blanket.

Վերնագիր, գրի, գրաւ . *s.* An inscription; title.

Վերնատուն, տան, տամբ . *s.* Supper-room, orchestra.

Վերնոտութիւն . *s.* Falling sickness.

Վերոյ, or 'ի վերոյ . *adv.* Up, upon, above; beyond, up stairs.

Վերուտ, or 'ի վերուտ . *adv.* From above.

Վերջ, ոյ, ով, or ի, իւ . *s.* End, conclusion; fringe, galloon.

Վերջաբանութիւն . *s.* Epilogue.

Վերջանամ, ջացայ . *v. n-p.* To be finished, to remain behind, to stop.

Վերջաւոր, ի, աւ . *s.* Fringe, list of cloth, frame, edge.

Վերջինթեր, ի, աւ . *adj.* Penultimate.

Վերջին, ջնոյ, ջնով . *adj.* Last, final.

Վերսան . *adv.* Again, over again.

Վերտ . *adj. ind.* A chained, woven; (վերտ դրահ) a coat of mail.

Վերտառութիւն . *s.* An epigram, an inscription, title.

Վէց, ցից, ցիւք . *adj. and s.* A six.

Վէդ, վիդի, վիդաւ . *s.* A cockal, ossicle; contest. 'ի վէդ դամ, եկի . *v. n.* to fight,

- to join battle, to dispute, to debate.
 Վէճ, վիճի, վիճիւ . *s.* A dispute.
 Վէմ, վիմի, վիմաւ . *s.* A stone, a rock.
 Վէրք, վերաց, վերօք . *s. pl.* A wound, sore, ulcer.
 Վիզ, վզի, վզաւ . *s.* The neck.
 Վիթխարի, բւոյ, բեաւ . *adj.* Colossean, gigantick, enormous.
 Վիժած, ի, աւ . *adj. and s.* Abortive, stillborn; abortion.
 Վիհ, վհի, վհաւ . *s.* Abyss, pit, gulf.
 Վիճաբանեմ, եցի . *v. n.* To dispute, to debate, to contest, to quarrel.
 Վիճակ, ի, աւ . *s.* Sort, a ballot, destiny, fate, fortune; quality; state.
 Վիճակիմ, կեցայ . *v. n-p.* To arrive by chance, to happen, to fall out.
 Վիճեմ, եցի . *v. n.* To dispute.
 Վիշապ, ի, աւ . *s.* Dragon.
 Վիշտ, վշտի, վշտաւ . *s.* Pain, ache, grief, suffering, displeasure, vexation.
 Վիրաբոյժ, բուժի, ժիւ . *s.* A surgeon.
 Վիրապ, ի, իւ . *s.* Very deep ditch.
 Վիրաւորեմ, եցի . *v. a.* To wound.
 Վկայ, ի, իւ . *s.* Testimony, witness; a martyr.
 Վկայեմ, եցի . *v. a. and n.* To testify, to witness, to attest; to protest.
 Վկայութիւն . *s.* Testimony, approbation, citation; martyrdom.
 Վհատութիւն . *s.* Discouragement.
 Վճարեմ, եցի . *v. n.* To pay, to acquist; to recompense; to finish, to end.

Վճիռ , վճռոյ , ռոժ . *s.* Sentence, decree, warrant, act, decision.

Վճռեմ , եցի . *v. a.* To decide, to decree, to order; to sentence.

Վնաս , ու , ու . *s.* Damage, evil, loss, injury, prejudice, wrong.

Վնասեմ , եցի . *v. a.* To hurt, to injure, to endamage, to offend.

Վշտանամ , տացայ . *v. n-p.* To suffer, to endure, to be angry.

Վշտացուցանեմ , ցուցի . *v. t.* To offend.

Վռչ , վռոյ , վռով . *s.* Flax; hemp.

Վսեմ , ոյ , ով . *adj.* Sublime, eminent.

Վսեմութիւն . *s.* Sublimity, excellence.

Վստահանամ , հացայ . *v. n-p.* To trust, to confide in, to make sure of.

Վստահութիւն . *s.* Trust, confidence, assurance, boldness, hope.

Վտակ , ի , աւ . *s.* A stream, small river.

Վտանդ , ի , աւ . *s.* Peril, danger, risk.

Վտանդեմ , եցի . *v. a.* To risk, to hazard, to expose, to put in peril.

Վտիտ , վտտի , վտտաւ . *adj.* Lean, thin, dry, lank, sorry.

Վրան , ի , աւ . *s.* Tent, a pavilion.

Վրէժ , վրիժու , վրիժու . *s.* Vengeance.

Վրիպակ , ի , աւ . *s.* and *adj.* Fault, error, mistake, defect, want; faulty.

Վրիպիմ , պեցայ . *v. n-p.* To fail, to be mistaken, to loss, to stray.

Վրձին , ձնի , ձնաւ . *s.* A brush; (նկարչաց) a pencil.

Վրնջեմ , եցի . *v. a.* To neigh.

S

Տագնապ, *ի, աւ. s.* Uneasiness, embarrassment, pain, trouble, hurry, haste, solicitude, despair.

Տագնապիմ, *սեպոյ. v. n-p.* To be vexed, to be uneasy, to be in haste.

Տադր, *դեր, դերք. s. m.* Brother-in-law.

Տաժանիմ, *նեցոյ. v. n-p.* To take great pains, to toil, to labour.

Տաւ, *ի, իւ. s. f.* Sister-in-law.

Տախտակ, *ի, աւ. s.* A table, board, a plank, a lath.

Տաղաւ, *ի, աւ. s.* A barrel, a cask, or vessel, pipe, a tun.

Տաղաւին. *adv.* Yet, still; as long as.

Տաղ, *ի, իւ. s.* A song; a canticle, hymn.

Տաղանդ, *ի, աւ. s.* A talent.

Տաճար, *ի, աւ. s.* A temple, a church.

Տաճիկ, *ճկի, ճկաւ. s. and adj.* Turk.

Տաճկինակ, *ի, աւ. s.* Whip, switch.

Տամ, *ետու. v. a. irr.* To give, to lend, to present, to offer.

Տամալի, *լոյ, լեաւ. s.* Watchtower, a turret, a flat-roof, summit.

Տամուկ, *մկի, մկաւ. adj.* Moist, wet.

Տանիմ, *տարայ. v. a.* To bear, to carry, to lead, to conduct, to bring; to support, to suffer, to endure.

Տանիք, *նեաց, նեօք. s. pl.* A flat-roof, a platform, turret; roof.

Տանձ, *ի, իւ. s.* A pear.

Տանջանք, նայ, նօք . *s. pl.* Torment, pain, punishment, rack.

Տանջեմ, եցի . *v. a.* To torment, to afflict, to torture.

Տանտիկին, կնոջ, կնամբ . *s. f.* Mistress.

Տաշեղ, ի, աւ . *s.* Chip, shaving.

Տաշեմ, եցի . *v. a.* To trim, to plane, to cut out, to polish, to smoothen.

Տաշտ, ի, իւ . *s.* A trough, a basin.

Տաւ, ոյ, ով . *s.* Heat, sun-burning.

Տաւալեմ, եցի . *v. a.* To pull, or lay down, to overturn, to throw, to ruin.

Տաւակ, ի, աւ . *s.* Frying-pan.

Տաւակեմ, եցի . *v. a.* To fry.

Տաւան, ի, աւ . *s.* A chest of drawers, great trunk; a tomb, an ark.

Տաւանագիր, գլ. ոյ, ով . *s.* An epitaph.

Տաւար, ի, աւ . *s.* An ax, a hatchet.

Տաւ, ի, իւ . *s.* A letter, a character.

Տաւապանք, նայ, նօք . *s. pl.* Distress, grief, vexation, misfortune, misery, anguish, torment, pain.

Տասանորդ, ի, աւ . *s.* Tithe.

Տասն, սին, սամբ . *adj.* Ten.

Տատանիմ, նեցայ . *v. n-p.* To totter, to waver, to vacillate, to tremble.

Տատակ, ի, աւ . *s.* A caltrop, a thistle.

Տատրակ, ի, աւ . *s.* A turtle-dove, a dove.

Տարագրեմ, եցի . *v. a.* To proscribe, to banish, to remove, to exclude.

Տարաղ, ու, ու . *s.* Manner, fashion.

Տարաժամ, ու, ու . *adj. and adv.* Unexpected, unseasonably, overtime.

- Տարածեմ, եցի. *զ. ա.* To extend, to display, to lengthen, to enlarge.
- Տարածութիւն. *ս.* Extension, expansion.
- Տարակոյս, կուսի, կուսիւ. *ս.* Doubt, hesitation, embarrassment.
- Տարակուսիմ, սեցայ. *զ. ն-ք.* To doubt, to hesitate; to be embarrassed.
- Տարապարհակ վարեմ, եցի. *զ. ա.* To force, to squeeze, to oblige.
- Տարափ, ոյ, ով. *ս.* Abundant rain.
- Տարափոխիկ. *adj. ind.* Contagious, epidemical; (*ախտ*) contagion.
- Տարբեր, ի, աւ. *adj.* Different, diverse.
- Տարբերութիւն. *ս.* Distinction, variety.
- Տարեգլուխ, գլխոյ, ով. *ս.* New year's day.
- Տարեգրութիւն. *ս.* Annals.
- Տարեդարձ, ի, իւ. *adj.* Anniversary.
- Տարեկան, ի, աւ. *adj.* Annual, yearly.
- Տարի, բոյ, բով. *ս.* A year.
- Տարտամ, ի, աւ. *adj.* Irresolute, cowardly, doubtful, indeterminate.
- Տարր, տարեր, տարերք. *ս.* Element, principle; matter, body.
- Տարրանամ, բացայ. *զ. ն-ք.* To stick to; to exist, to be.
- Տաւիղ, լղի, լղաւ. *ս.* Harp.
- Տափան, ի, աւ. *ս.* A rammer, a beetle, a paving beetle, a harrow.
- Տափարակ, ի, աւ. *adj.* and *ս.* Flat, plain.
- Տափարակեմ, եցի. *զ. ա.* To flatten.
- Տաք. *adj. ind.* Hot, warm.
- Տգեղ, ի, աւ. *adj.* Ill-made, deformed, ugly, homely.

Տգեղանամ, զացայ . *v. n-p.* To grow ugly.

Տգեղացուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To make ugly, to disfigure.

Տգեղութիւն . *s.* Ugliness, deformity.

Տգէտ, գիտի, գիտաւ . *adj.* Ignorant, illiterate, silly, simple.

Տգիտութիւն . *s.* Ignorance.

Տեղակալ, ի, աւ . *s.* A lieutenant.

Տեղամ, զացի . *v. n.* and *a.* To rain.

Տեղատարափ, ոյ, ով . *s.* A great rain, abundant rain, shower.

Տեղատուութիւն . *s.* Reflex, ebb.

Տեղափոխեմ, եցի . *v. a.* To transport.

Տեղեակ . *adj. ind.* Informed, instructed, expert, exercised.

Տեղեկանամ, կացայ . *v. n-p.* To enquire, to ask, to have a knowledge.

Տեղեկութիւն . *s.* Information, instruction, knowledge; advice.

Տեղի, զոյ, զեաւ . *s.* Place, room; occasion, opportunity. Զտեղի առնում, to stop. Տեղի տամ, to yield.

Տէնդ, ի, իւ . *s.* A fever, ague.

Տեռ, ի, իւ . *s.* Crape, gauze, a veil.

Տեռատես, ի, աւ . *adj.* and *s.* Hemorrhoids, piles.

Տեսաբանութիւն . *s.* Opticks.

Տեսակ, ի, աւ . *s.* Species, kind, sort, gender, race; sight; form.

Տեսական, ի, աւ . *adj.* Theoretical.

Տեսանեմ, տեսի . *v. a.* To see; to know, to perceive; to observe, to look upon.

Տեսարան, ի, աւ . *s.* Theatre, a spec-

- tacle, or publick show, a scene.
 Տեսիլ, սլէան, սլէամբ . *s.* Aspect, sight, view, mien, air; vision.
 Տեսութիւն . *s.* Sight, vision, view, look, speculation; explanation.
 Տերթ, ի, աւ . *s.* Sheet of paper.
 Տերև, ոյ, ուլ . *s.* Leaf.
 Տերևալից . *adj. ind.* Full of leaves.
 Տևեմ, եցի . *v. n.* To last, to hold out, to stand out, to maintain, to persevere.
 Տղուկ, բկի, բկաւ . *s.* A leech.
 Տէգ, տիգի, տիգաւ . *s.* A lance, a pike.
 Տէր, տեառն, տերամբ . *s.* A lord, a seignior, master, proprietor; ruler; sir.
 Տէրութիւն . *s.* Dominion, empire, state.
 Տժգոհ, ի, իւ . *adj.* Dissatisfied.
 Տժգոհիմ, հեցայ . *v. n-p.* To be dissatisfied, to complain.
 Տժգոյն . *adj. ind.* Pale, wan, discoloured.
 Տիեզերք, բաց, բոք . *s. pl.* The whole world, the universe.
 Տիկ, տկի, տկաւ . *s.* A leathern bottle, a leathern budget.
 Տիկին, տիկնոջ, տիկնամբ . *s. f.* Madam, lady, mistress, a princess.
 Տիւմ, տումոյ, տումուլ . *s.* Mire, dirt, mud.
 Տիտղոս, ի, աւ . *s.* Title.
 Տիրապետեմ, եցի . *v. a.* To domineer, to rule, to predominate.
 Տիրապէս . *adv.* Truly, indeed, perfectly, properly, sovereignly.
 Տիրացու, ի, աւ . *s.* Clergyman.
 Տիրեմ, եցի . *v. n.* To domineer, to bear

the sway, to rule, to seize, to take, to seize upon, to possess, to conquer.

Տիւ , տուրնջեան , ջեամբ . *s.* Day-light.

Տիք , տիոց , տիովք . *s. pl.* Age.

Տխուր . *adj. ind.* Sad, sorrowful, morose; sombre, dark.

Տխրիմ , բեցայ . *v. n-p.* To grieve one's self, to grieve, to be sorry.

Տկար , ի , աւ . *adj.* Feeble, weak, languishing; unwholesome, frail.

Տկարանամ , բացայ . *v. n-p.* To grow weak; to fall sick.

Տկարութիւն . *s.* Weakness, pining; sickness, indisposition.

Տհաճիմ , ճեցայ . *v. n-p.* To be displeased, to be angry, or vexed.

Տհաճութիւն . *s.* Displeasure, disgust.

Տղայ , ոյ , ուլ . *s.* A child, a baby.

Տղայական , ի , աւ . *adj.* Childish.

Տղայութիւն . *s.* Infancy, childhood.

Տմարդի . *adj. ind.* Disobliging, coarse, rough, rude, inhuman, uncivil.

Տնանկ , ի , աւ . *adj. and s.* Poor, indigent; a bankrupt.

Տնանկութիւն . *s.* Indigence, beggary.

Տնկաբանութիւն . *s.* Botany.

Տնկեմ , եցի . *v. a.* To plant, or set.

Տնուես , ի , աւ . *s.* A steward, distributor.

Տնօրինումն , նման , նմամբ . *s.* Dispensation.

Տոգորեմ , եցի . *v. a.* To imbibe.

Տոկամ , կացի . *v. n.* To resist, to endure.

Տոհմ , ի , իւ . *s.* A family, tribe.

- Տող, ի, իւ . *s.* Thread; row, a line.
 Տողաւոր, ի, աւ . *s.* Black lines for writing on.
 Տոյժ, տուժի, իւ . *s.* Amends, a fine, penalty, damage, loss, injury.
 Տոռն, ռան, ռամբ . *s.* A cord, twist.
 Տորոն, ի, աւ . *s.* Madder.
 Տորտ, ոյ, ուլ . *s.* Tartar.
 Տուգանք, նաց, նօք . *s. pl.* Penalty, fine, indemnifying, amends.
 Տուժեմ, եցի . *v. a.* To set a fine.
 Տուժիմ, ժեցայ . *v. n-p.* To indemnify.
 Տուլա, տլտոյ, տլտուլ . *s.* Marsh-mallow.
 Տումար, ի, աւ . *s.* A roll; calandar.
 Տուն, տան, տամբ . *s.* A house; habitation, home; family; staff of verses.
 Տունկ, անկոյ, անկուլ . *s.* A plant.
 Տուտն, տտան, տտամբ . *s.* The tail.
 Տուփ, տփոյ, տփուլ . *s.* A box.
 Տպաղինն, ի, աւ . *s.* Topaz.
 Տպարան, ի, աւ . *s.* Printing-house.
 Տպեմ, եցի . *v. a.* To print; to seal.
 Տուփանք, նաց, նօք . *s. pl.* Love, concupiscence, convetousness.
 Տոխալ, տտալի, տտալաւ . *adj.* Sharp, sour.
 Տրամաբանեմ, եցի . *v. n.* To reason.
 Տրամաբանութի . *s.* Logick, dialecticks.
 Տրամաբաշխեմ, եցի . *v. a.* To distribute.
 Տրամագիծ, գծի, գծիւ . *s.* Diameter.
 Տրամադրեմ, եցի . *v. a.* To dispose.
 Տրամախօսութիւն . *s.* Dialogue.
 Տրեխ, ի, աւ . *s.* Boot, a shoe.
 Տրամիմ, մեցայ . *v. n-p.* To grieve one's

self, to be sorry, to be afflicted.

Տրամոլթիւն . *s.* Sadness, melancholy.

Տրանջեմ, եցի . *v. n.* To quarrel, to murmur, to complain.

Տրտում . *adj. ind.* Sad, afflicted, morose, sorrowful, melancholy.

Տրտունջ . *s. ind.* Quarrel, murmur.

Տրցակ, ի, աւ . *s.* A bundle; fagot.

Տքնիմ, նեցայ . *v. n-p.* To watch.

Տօթ, ոյ, ուլ . *s.* Heat, warmth.

Տօմար, ի, աւ . *s.* Almanack.

Տօն, ի, իւ . *s.* A feast, solemnity.

Տօնեմ, եցի . *v. a.* To solemnize, to keep holyday, to feast.

Տօսախ, ի, իւ . *s.* Box-tree.

Բ

Բաբուն, ի, իւ . *s.* Master, doctor.

Բախճան, ի, աւ . *s.* Feast.

Բամեմ, եցի . *v. a.* To assemble.

Բենազան, ի, աւ . *adj.* Divine.

Բոպէ, ի, իւ . *s.* A minute, moment.

Բոք, ի, իւ . *s.* Distaff.

Յ

Յած . *adj. ind.* Low, vile, base; mild.

Յածնում, ծեայ . *v. n-p.* To be humbled, to submit; to calm.

Յամար, ի, աւ . *s. and adj.* The earth, main land; dry, arid, lean.

Յամարեցուցանեմ, ցուցի . *v. f.* To dry.

Յամաքիմ, քեցայ . *v. n-p.* To dry, to grow dry, to wither, to fade.

Յայժիմ . *adv.* Untily now.

Յայտեմ, եցի . *v. a.* To gush, to spout.

Յանկ, ոյ, ուլ . *s.* A hedge, enclosure, a bar; index of a book, a catalogue.

Յանկամ, կացայ . *v. n-p.* To desire, to wish, to covet, to long for.

Յանկութիւն . *s.* Desire, longing, love, covetousness, concupiscence.

Յանց, ի, իւ . *s.* Net; a trap; snare.

Յաւ, ոյ, ուլ . *s.* Pain, ache, grief, regret.

Յաւիմ, լեցայ . *v. n-p.* To complain, to grieve, to repent.

Յեղ, ի, իւ . *s.* A tribe, sort, kind, species.

Յերեկ, ոյ, ուլ . *s.* Day-light.

Յետեմ, եցի . *v. a.* To scratch.

Յեց, ոյ, ուլ . *s.* Scurf, wood-louse.

Յին, ցնոյ, ցնուլ . *s.* Vulture, kite.

Յից, ցցոյ, ցցուլ . *s.* Pale, stake.

Յնդիմ, դեցայ . *v. n-p.* To evaporate.

Յնկնիմ, կնեցայ . *v. a. and n.* To bring forth young (as the beasts).

Յնորիմ, ըեցայ . *v. n-p.* To rave, to be light-headed, to dote, to extravagatate.

Յնորք, ըից, ըիւք . *s. pl.* Phantom, shadow; chimera, foolish conceit.

Յնցեմ, եցի . *v. a.* To shake, to agitate.

Յնցոտի, տւոյ, տեաւ . *s. and adj.* A rag; old (clothes).

Յնցուղ, ցղոյ, ցղուլ . *s.* A watering pot.

Յոլանամ, լացայ . *v. n-p.* To sparkle, to shine, to glitter, to beat back.

- Յոյց, ի, իւ. *s.* Proof, demonstration.
 Յօրեան, ենոյ, ենով. *s.* Wheat, corn.
 Յոււ, ցլու, ցլու. *s.* A bull; taurus.
 Յուս, ցպոյ, ցպով. *s.* A cudgel, a wand, or rod, switch, stick.
 Յուրս, ցրտոյ, ցրտով. *s.* and *adj.* Cold.
 Յուշակ, ի, աւ. *s.* Sign; a catalogue, a table, a list, index; an inventory.
 Յուցանեմ, ցուցի. *v. a.* To shew, to teach, to demonstrate, to prove, to expose.
 Յուցումն, ցման, ցմամբ. *s.* Demonstration, proof, a document.
 Յով, ի, աւ. *adj.* Debauched, dissolute, lewd, licentious.
 Յուկ, ցուկի, ցուկաւ. *s.* Muzzle.
 Յրուեմ, եցի. *v. a.* To disperse.
 Յրտացուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To make cool, to freeze, to catch cold.
 Յրտութիւն. *s.* Cold, coldness, cooling.
 Յցուիմ, լեցայ. *v. n-p.* To shoot forth.
 Յքի, ցքւոյ, ցքւով. *s.* Liquor, brandy.
 Յօղ, ոյ, ու. *s.* Dew.
 Յօղեմ, եցի. *v. a.* To rain; to sprinkle.
 Յօղուն, ի, իւ. *s.* Stalk, straw.

Փ

- Փաթեթ, ի, իւ. *s.* A cover, envelope.
 Փախուստ, խստեան, խստամբ. *s.* Flight; avoiding, evasion.
 Փախչիմ, փախեայ. *v. n-p.* To fly, or flee, to run away, to escape, to evade.
 Փակագիծ, դծի, դծիւ. *s.* Parenthesis.

- փակաղակ , ի , աւ . *s.* A lock, a padlock.
 փականք , նաց , նօք . *s. pl.* A lock, the
 latch of a door, a bolt; a key.
 փակեմ , եցի . *v. a.* To shut; to squeeze.
 փակեղն , դան , դամբ . *s.* A head-band,
 a band, turban.
 փաղաքշեմ , եցի . *v. a.* To caress, to flatter.
 փամիուշտ , փշտոյ , փշտով . *s.* A bladder.
 փայլածու , ի , աւ . *s.* Mercury.
 փայլակն , կան , կամբ . *s.* Lightning.
 փայլատակեմ , եցի . *v. n.* and *a.* To
 lighten; to glitter, to shine.
 փայլիմ , լեցայ . *v. n-p.* To shine, to
 glitter, or glister.
 փայլուն . *adj. ind.* Clear, bright.
 փայծաղն , ծեղան , ծեղամբ . *s.* The spleen.
 փայտ , ի , իւ . *s.* Wood.
 փայտատ , ի , աւ . *s.* An ax, a hatchet.
 փայտայեմ , եցի . *v. a.* To caress.
 փռաւոր , ի , աւ . *s.* A cavern, den, hollow.
 փառամոլութիւն . *s.* } Ambition, vanity.
 փառասիրութիւն . *s.* } pageantry, osten-
 tation, pomp; haughtiness.
 փառաւոր , ի , աւ . *adj.* Glorious, illus-
 trious, shining.
 փառաւորեմ , եցի . *v. a.* To glorify, to
 honour, to commend.
 փառք , աաց , աօք . *s. pl.* Glory, splen-
 dour, magnificence.
 փաստ , ի , իւ . *s.* Reason, proof.
 փաստաբան , ի , իւ . *s.* A lawyer, defender.
 փարախ , ի , աւ . *s.* A sheepfold, pinfold,
 sheephouse; oxstail.

- Փարատեմ, եցի . *v. a.* and *n.* To dissipate, to disperse, to destroy.
- Փարիմ, բեցայ . *v. n.* To embrace.
- Փարսախ, ի, աւ . *s.* A league.
- Փափաք, ոյ, ով . *s.* Desire, wish.
- Փափաքիմ, քեցայ . *v. n.* To desire, to wish, to long for, to want.
- Փափկութիւն . *s.* Delicacy, softness.
- Փափուկ, փկի, փկաւ . *adj.* Weak, soft, tender, fine, delicate.
- Փեգեհայ, ի, իւ . *s.* Rue (plant).
- Փեթակ, ի, աւ . *s.* A bee-hive.
- Փեղկ, ի, իւ . *s.* Doors, or gates; folding doors.
- Փեսայ, ի, իւ . *s.* A spouse; a son-in-law; husband.
- Փետուր, արոյ, արով . *s.* Feather.
- Փետաեմ, եցի . *v. a.* To pick, or plume.
- Փետրվար, ի, աւ . *s.* February.
- Փերեզակ, ի, աւ . *s.* A hawker, huckster, pedler.
- Փեցի, ցւոյ, ցեաւ . *adj.* and *s.* Maimed.
- Փթթիմ, թեցայ . *v. n-p.* To blow, to bloom, to overflow, to blossom.
- Փիլթայ, ի, իւ . *s.* Lint, a dossil.
- Փիլիսոփայ, ի, իւ . *s.* Philosopher.
- Փիլոն, ի, իւ . *s.* A cloak.
- Փիղ, փղի, փղաւ . *s.* An elephant.
- Փիւնիկ, նկի, նկաւ . *s.* A phoenix.
- Փլանիմ, փլայ . *v. n-p.* To fall down.
- Փլատակ, ի, աւ . *s.* Ruin, a falling down.
- Փխրեմ, եցի . *v. a.* To crush, to squash.
- Փղձկիմ, կեցայ . *v. n-p.* To suffocate,

to be stifled, to gush out; to long for.

Փղսկր, ի, աւ. *s.* Ivory, an elephant's tooth.

Փշրանք, նաց, նօք. *s. pl.* Crumbs, the bits, scraps.

Փշեմ, եցի. *v. a.* To break, to grind.

Փթորիկ, րկի, րկաւ. *s.* A tempest, a storm, a hurricane.

Փխ, ոյ, ուլ. *s.* A loan, borrow.

Փխադրեմ, եցի. *v. a.* To transport.

Փխանակ. *pre.* Instead of, for.

Փխանորդ, ի, աւ. *s.* Vicegerent, vicar, curate, factor.

Փխարէն, ի, իւ. *s.* Recompence, retribution, compensation.

Փխարինեմ, եցի. *v. a.* To recompense.

Փխարբայ, ի, իւ. *s.* Viceroy.

Փխեմ, եցի. *v. a.* To change.

Փխինդ, խնդոյ, դուլ. *s.* Watergruel.

Փռ, ոյ, ուլ. *s.* A girth, a leather string.

Փռ, ի, իւ. *s.* Throat, the neck, a defile.

Փռ, ոյ, ուլ. *s.* Frenchorn, trumpet.

Փռ, ոյ, ուլ. *s.* Penny, sous.

Փռոց, ի, աւ. *s.* A street, or lane.

Փռսաւ, ի, իւ. *s.* Neckcloth.

Փոյթ, փուլթոյ, թուլ. *s. and adj.* Diligence, care; hurry, haste.

Փռի, շոյ, շուլ. *s.* Dust, powder.

Փռտանկուլթիւն. *s.* A rupture, hernia.

Փռ, ոյ, ուլ. *s.* Grave, pit, ditch.

Փռուրայ, ի, իւ. *s.* A glow-worm.

Փռ, ոյ, ուլ. *s.* Belly, paunch.

Փռադրեմ, եցի. *v. a.* To etch, to grave,

to notch; to make an incision.

Փորեմ, եցի. *v. a.* To hollow, to dig, or
dive into, to undermine; to sap.

Փորձ, ոյ, ուլ. *adj.* and *s.* Proved, expe-
rienced, versed, skilled; experience,
trial, proof; essay, attempt.

Փորձանք, նաջ, նօք. *s. pl.* Misfortune,
evil, mischance, a disaster.

Փորձառական, ի, աւ. *adj.* Experimental.

Փորձաքար, ի, իւ. *s.* A touchstone.

Փորձեմ, եցի. *v. a.* To try, to attempt,
to experience; to touch.

Փորձութիւն. *s.* Temptation; trial, proof.

Փորտաիք, տեայ, տօք. *s. pl.* Entrails,
intestines, bowels, guts.

Փութամ, թացայ. *v. n-p.* To be eager,
to be in a great hurry, to endeavour.

Փութացոցանեմ, ցուցի. *v. t.* To hasten,
to hurry, to press, to urge.

Փունջ, փնջոյ, ջուլ. *s.* (ծաղկանց) A nose-
gay; (տկանց) a tuft, a sprig of dia-
monds; a bunch.

Փուշ, փշոյ, փշով. *s.* A thorn; prickle;
thistle; (ձկան) fishbone.

Փուռն, փռան, փռամբ. *s.* An oven, a
kiln, a bake-house.

Փուտ, փտոյ, փտով. *adj.* and *s.* Rotten,
spoiled; rottenness, chancre.

Փուրշիշ. *s. ind.* A law-suit, process, action.

Փուք, փքոյ, փքով. *s.* Puff, blowing, a
swelling; a fart, wind.

Փուքք, փքոյ, փքովք. *s. pl.* A pair of
bellows, bellows.

- փոփոխեմ, եցի . *v. a.* To vary, to change.
 փոփոխութիւն . *s.* Mutation, change, variation, alteration, vicissitude.
 փոքր , քու , քու . *adj.* Little, small, less, least, slender, thin.
 փոքրեմ, եցի . *v. a.* To shave, to shear.
 փոքրեցուցանեմ, ցուցի . *v. t.* To lessen, to diminish, to extenuate.
 փոքրոգի, գւոյ, գւով . *adj.* Pusillanimous; light, easy.
 փչեմ, եցի . *v. n. and a.* To blow, to puff, to swell; (*զոգին*) to expire.
 փռնգամ, դացի . *v. n.* To sneeze.
 փսիաթ , ի , աւ . *s.* A mat.
 փսխեմ, եցի . *v. a.* To vomit, to cast up.
 փատուղ , տղոյ , տղով . *s.* Pistachio.
 փախմ, տեցայ . *v. n-p.* To rot, to grow rotten, to be corrupted.
 փտութիւն . *s.* Putrefaction, rottenness.
 փրթանիմ, թայ . *v. n-p.* To loosen, to go off, to escape.
 փրկանք , նաց , նօք . *s. pl.* Redemption, recovery, ransom, price.
 փրկեմ, եցի . *v. a.* To save, to deliver, to redeem, to buy again.
 փրկիչ , կչի , կչաւ . *s.* A saviour, redeemer.
 փրկութիւն . *s.* Redemption, safety.
 փրփուր , փրոյ , փրով . *s.* Scum, froth, foam; (*բերանոյ*) slaver.
 փրփրամ, րացի . *v. n.* To foam, to skim.
 փրփրեմ, ի , իւ . *s.* Purslain.
 փցուն . *adj. ind.* Vile, base, abject.
 փքամ, քացայ . *v. n-p.* To swell, to be

elated, to be timid; to grow proud.
Փքին, փքնոյ, փքնով. *s.* Arrow, dart.

Ք

Քակեմ, եցի. *v. a.* To unsew, to undo, to dissolve, to untie, to ruin.

Քակոր, ոյ, ով. *s.* Cow-dung, dung, filth, dunghill.

Քահանայ, ի, իւ. *s.* A priest.

Քահանայութիւն. *s.* Priesthood.

Քաղ, ի, իւ. *s.* A he-goat.

Քաղաք, ի, աւ. *s.* A town, or city.

Քաղաքագէղ, ի, իւ. *s.* A village.

Քաղաքական, ի, աւ. *adj.* Civil, political, citizen, burgess.

Քաղաքապետ, ի, աւ. *s.* Governor, magistrate, a sheriff.

Քաղաքավար, ի, աւ. *adj.* Civil, courteous, kind, polite, genteel, obliging.

Քաղաքավարութիւն. *s.* Civility, courtesy, politeness, genteelness; affability.

Քաղաքացի, ցւոյ, ցեաւ. *s.* A citizen, a burgess.

Քաղեմ, եցի. *v. a.* To gather, to reap.

Քաղերթ, զրթի, զրթաւ. *s.* Double-tripe.

Քաղց, ու, ու. *s.* Hunger.

Քաղցկէղ, ի, իւ. *s.* A canker, a cancer.

Քաղցնում, ցեայ. *v. n.* To be hungry.

Քաղցու, ոյ, ով. *s.* Must.

Քաղցր, ցու, ցու. *adj.* Sweet, agreeable.

Քաղցրացուցանեմ, ցուցի. *v. t.* To sweeten, to soften, to sharpen.

- Քաղցրաւենի, նւոյ, նեաւ. *s.* Comfits, sweets, sweetmeats.
- Քաղցրութի. *s.* Sweetness, taste, savour.
- Քամակ, ի, աւ. *s.* Chine, back.
- Քամեմ, եցի. *v. a.* To press, to filtrate.
- Քայլ, ի, իւ. *s.* Step, pace; a stride.
- Քայլեմ, եցի. *v. n.* To march.
- Քայքայեմ, եցի. *v. a.* To undo, to untie.
- Քան. *pre. and adv.* More than, more; as well as; for, as; before.
- Քանակ, ի, աւ. *s.* Quantity, measure.
- Քանդակագործութիւն, or Քանդակ, ի, աւ. *s.* Engraving, sculpture.
- Քանդակեմ, եցի. *v. a.* To sculpture, to etch, to grave, to engrave.
- Քանդեմ, եցի. *v. a.* To demolish.
- Քանզի. *conj.* For, because, since, considering that, whereas, though.
- Քան [թէ, *conj.* Than, more.
- Քանիցս անգամ. *adv.* How many times.
- Քանոն, ի, աւ. *s.* Rule, square; precept.
- Քանորդ, ի, աւ. *s.* Quotient.
- Քանքար, ոյ, ով, or ի, իւ. *s.* A talent.
- Քաջ, ի, աւ. *adj. s. and adv.* Brave, strong, stout, valiant, courageous.
- Քաջալեր. *s. ind. and adj.* Courage, encouragement; exhortatory.
- Քաջալերեմ, եցի. *v. a.* To encourage.
- Քաջասիրտ, սրտի, սրտիւ. *adj.* Courageous, bold, strong, brave.
- Քաջութի. *s.* Valour, bravery, strength.
- Քառակուսի, սւոյ, սւով. *adj. and s.* Squared; square.

- Քառամանեակ, եկի, եկաւ. *s.* A necklace, a collar, chain.
- Քառասնորդական պահք. *s.* Lent.
- Քառասուն, սնի, սնիւ. *adj.* Forty.
- Քառորդ, ի, աւ. *adj.* and *s.* A fourth part, quarter.
- Քար, ի, ամբ, or իւ. *s.* A stone.
- Քարանամ, բացայ. *v. n.* To become stone, to be petrified; to grow hard.
- Քարբ, ի, իւ. *s.* A basilisk.
- Քարկոծեմ, եցի. *v. a.* To stone, to kill by stoning, to lapidate.
- Քարշեմ, եցի. *v. a.* To pull, to attract, to tow, to hale, to trail along, to drag, to hurry away.
- Քարոզ, ի, իւ. *s.* A sermon, preaching; a preacher, a herald.
- Քարոզեմ, եցի. *v. a.* To preach, to publish, to proclaim, to divulge.
- Քարոզութիւն. *s.* Preaching.
- Քարտուղար, ի, աւ. *s.* A notary, secretary.
- Քացախ, ոյ, ուլ. *s.* Vinegar.
- Քացախաման, ոյ, ուլ. *s.* A vinegar-cruet.
- Քա՛ւ. *conj.* and *pre.* No, not, never, none.
- Քա՛ւ լիցի. *conj.* God forbid.
- Քաւարան, ի, աւ. *adj.* and *s.* Purgatory, expiatory.
- Քաւեմ, եցի. *v. a.* To expiate, to atone.
- Քաքար, ի, աւ. *s.* Pastry-work, a cake, dough-cake, simnel, bun.
- Քեղի, դւոյ, դեաւ. *s.* The pole of a coach, the helm of a ship.
- Քեմոն, ի, իւ. *s.* Cumin.

- Քենի, նւոյ, նեաւ. *s.* Sister-in-law.
 Քեռայր, առն, արամբ. *s.* Brother-in-law.
 Քեռի, ուոյ, ուեաւ. *s.* An uncle, mother's brother.
 Քերականութիւն. *s.* A grammar.
 Քերեմ, եցի. *v. a.* To scrape, to grate, to take away; to rub, to rub against.
 Քերթեմ, եցի. *v. a.* To flay, to gall.
 Քերթող, ի, աւ. *s.* A grammarian; a poet.
 Քերթողութիւն. *s.* Grammar; poetry.
 Քերիչ, րչի, րչաւ. *s.* A scraper, a grater, a raker; rasp; a plane, jointer.
 Քէն, քինու, քինու. *s.* Grudge, rancour, spleen, hatred.
 Քթախոտ, ոյ, ուլ. *s.* Snuff, tobacco.
 Քթթել ազան. *v.* To twinkle with the eyes.
 Քթիթ աչաց. *s.* The twinkling of an eye.
 Քթուեմ, եցի. *v. a.* To louse; to flea.
 Քիթ, քթի, քթիւ. *s.* The nose.
 Քիլ, քլի, քլաւ. *s.* A span.
 Քիմիայ, ի, իւ. *s.* Chymistry, alchymy.
 Քիմք, քմաց, քմօք. *s. pl.* The palate; caprice, fancy.
 Քիրան, քրտան, քրտամբ. *s.* A sweat.
 Քիւ, քուոյ, քուուլ. *s.* Laths, a rafter.
 Քծնեմ, եցի. *v. n.* To play the coxcomb, to caress, to flatter, to please.
 Քղանց, ի, իւ. *s.* The skirt of a doublet, border, end.
 Քնար, ի, աւ. *s.* A lyre.
 Քննեմ, եցի. *v. a.* To examine, to discuss, to consider, to seek again.

- Քննութիւն . *s.* Examination, inquiry, discussion; critical.
- Քնքուշ, քշոյ, քշով . *adj.* Delicate, soft.
- Քո, or Քոյ, ոյ, ու . *adj.* Thy, thine.
- Քոյր, քեռ, քերբ . *s.* A sister.
- Քոս, ոյ, ու . *s.* The itch, scurf, or mange.
- Քորեմ, եցի . *v. a.* To scratch, to scrape.
- Քուէ, ի, իւ . *s.* A cube; dice; ballot, a vote, sulfrage.
- Քուղ, քղոյ, քղով . *s.* Tow, hemp.
- Քուն, քնոյ, քնով . *s.* Sleep, rest, repose, sleeping.
- Քունեմ, եցի . *v. n.* To sleep, to repose, to put to bed, to lie down.
- Քուրայ, ի, իւ . *s.* Crucible, cupel.
- Քուրձ, քրձոյ, քրձով . *s.* A sack.
- Քուրմ, քրմի, քրմաւ . *s.* A priest (of idol).
- Քչփորիկ, ըկի, ըկաւ . *s.* A toothpick.
- Քսակ, ի, աւ . *s.* A purse, a sack, or bag.
- Քսան, ից, իւք . *adj.* Twenty.
- Քսու, ի, աւ . *adj.* and *s.* An informer.
- Քսամեմ, նեցայ . *v. n-p.* To stand on end, to quake with horror.
- Քրթմեմ, եցի . *v. n.* To murmur, to scold, to hum, to buzz.
- Քրիստոնեայ, նէի, իւ . *adj.* Christian.
- Քրիստոնէութիւն . *s.* Christianity.
- Քրմապետ, ի, աւ . *s.* A pontif among the heathens.
- Քրտնիմ, նեցայ . *v. n.* To sweat.
- Քրքում, քմոյ, քմով . *s.* Saffron.
- Քօլ, ոյ, ու . *s.* Cover, veil; a curtain.
- Քօշ, ի, իւ . *s.* A he-goat.

O

- Օգնեմ, եցի . *v. a.* To help, to relieve.
 Օգնութիւն . *s.* Help, relief.
 Օգոստոս , ի , իւ . *s.* (ամիս) August.
 Օգուտ , օգտի , տիւ . *s.* Utility, profit.
 Օգտիմ, տեցայ . *v. n.* To profit, to gain.
 Օդ , ոյ , ու . *s.* The air, heaven.
 Օդ , ի , իւ . *s.* A shoe.
 Օթադայիմ, յեցայ . *v. n-p.* To lodge, to dwell, to sojourn.
 Օթեւան , ի , աւ . *s.* An inn, eating-house, habitation, house.
 Օժիտ , օժտի , տիւ . *s.* A portion, dowry.
 Օժտեմ, եցի . *v. a.* To endow.
 Օծանեմ, օծի . *v. a.* To anoint; to consecrate.
 Օծութիւն . *s.* Uncction; consecration, coronation.
 Օձ , ի , իւ . *s.* A serpent, a snake.
 Օձիք , օձեաց , օձեօք . *s. pl.* A collars of a dress.
 Օղ , ի , իւ . *s.* A ring, a buckle, earring; a link of chain.
 Օղի , զւոյ , զեաւ . *s.* Arrack, brandy.
 Օճառ , ի , աւ . *s.* Soap.
 Օն . *conj.* Come on, now; bravo, cheer up.
 Օշարակ , ի , իւ . *s.* Sherbet.
 Օշինգր , ի , աւ . *s.* Worm-wood.
 Օսլայ , ի , իւ . *s.* Starch.
 Օտար , ի , աւ . *adj. and s.* Foreign, stranger; a foreigner, alien; remote.

- Օտարանաւ, բացայ . *v. n-p.* To be alienate, to go away.
- Օտարանոց, *ի, աւ. s.* A small convent, hospitable house.
- Օտարասիրութիւն . *s.* Hospitality.
- Օտարութիւն . *s.* Remoteness.
- Օր, աւուր, աւուրք . *s.* A day; time; age.
- Օրագրութիւն . *s.* A journal.
- Օրացոյց, ցուցի, ցուցիւ . *s.* Calendar, almanack.
- Օրէնք, օրինաց, նօք . *s. pl.* Law, rule, canon, decree, order, right; custom.
- Օր ըստ օրէ . *adv.* Daily; every day.
- Օրինադրեմ, եցի . *v. a.* To establish laws; to ordain, to decree.
- Օրինազանց, *ի, իւ. adj. and s.* Offender, transgressor, prevaricator, an infringer of the laws.
- Օրինակ, *ի, աւ. s.* Example, a model, a tipe, a pattern, a copy.
- Օրինակեմ, եցի . *v. a.* To copy, to transcribe, to figure, to present.
- Օրինաւոր, *ի, աւ. adj.* Loyal, lawful, just; justifiable by law, juridical.
- Օրնորդ, *ի, աւ. s. f.* Young lass, a virgin, maid, miss.
- Օրհաս, *ի, աւ. s.* Destiny, fatality, death.
- Օրհասական, *ի, աւ. adj. and s.* Fatal; agonizing, in a dying condition.
- Օրհնեմ, եցի . *v. a.* To bless; to thank.
- Օրհնութիւն . *s.* Benediction, blessing, a canticle, praise.
- Օրօրոց, or Որորան, *ի, աւ. s.* A cradle.

ԱՆՈՒԱՆՔ ԱՆՁԱՆՑ

- Աբգար, ու, աւ. Abgar, Abagarus.
Աբրահամ, ու, աւ. Abraham.
Ագաթայ, այ, աւ. Agatha.
Ագաթանգելոս, ի, իւ. Agathangelus.
Ագնէս, նիսի, նիսաւ. Agnes.
Ադամ, այ, աւ. Adam.
Աթանաս, ի, իւ. Athanasius.
Աթէնաս, այ, աւ. Minerva, Pallas.
Ահարոն, ի, իւ. Aaron.
Ալեքսանդր, ի, աւ. Alexander.
Ամբակով, այ, աւ. Habakuk.
Ամբրոսիոս, ի, աւ. Ambrose.
Ամովս, այ, աւ. Amos.
Անահիտ, հտայ, հտաւ. Diana.
Անանիա, այ, աւ. Anania.
Անդրէաս, րէի, րէիւ. Andrew.
Անտոն, ի, իւ. Anthony.
Ապոլլոն, ի, իւ. Apollo.
Աստղիկ, ղկան, ղկամբ. Venus.
Ատովմ, այ, աւ. Atom.
Արամ, այ, աւ. Aram, Aramus.
Արիստակէս, կեայ, կեաւ. Arisdaces.
Արիստոտէլ, ի, իւ. Aristotle.
Արմենակ, այ, աւ. Armenak.

Արշակ , այ , աւ . Arsaces.

Արսէն , ի , իւ . Arsen.

Արտեմիս , մեայ , մեաւ . Diana.

Ափրոդիտէ , տեայ , տեաւ . Venus.

Աքիլլէս , լեայ , լեաւ . Achilles.

Բագարատ , այ , աւ . Bagarat.

Բաղտասար , այ , աւ . Balthasar.

Բարթոլղիմէոս , մէի , մէիւ . Barthelemy.

Բարսէղ , սղի , սղիւ . Basil.

Բաքոս , ի , իւ . Bacchus.

Բենետիկոս , ի , իւ . Bennet.

Բենիամին , ի , իւ . Benjamin.

Բեռնարդոս , ի , իւ . Bernard.

Բէլ , այ , աւ . Bel.

Բիւրասպի , պեայ , պեաւ . Byraspy.

Բոնավենտուրա , այ . աւ . Bonaventure.

Բուզանդ , այ , աւ . Byzant.

Գաբրիէլ , ի , իւ . Gabriel.

Գալէնոս , ի , իւ . Galien.

Գասպար , ի , աւ . Gaspard.

Գարեգին , գնի , գնիւ . Garekin.

Գէորգ , այ , աւ . George.

Գլակ , այ , աւ . Kelack.

Գուլիէլմոս , մայ , մաւ . William.

Գրիգոր , ի , իւ . Gregory.

Դամասոս , ի , իւ . Damas, Damasus.

Դանիէլ , ի , իւ . Daniel.

Դարէհ , ի , իւ . Darius.

Դաւիթ , ւթի , or ւթայ , ւթաւ . David.

Դեմետր , ըեայ , ըեաւ . Demetrius; Ceres.

Դեմոսթենէս , նեայ , նեաւ . Demosthenes.

Դիոգենէս , նեայ , նեաւ . Diogenes.

Դիոգորոս , ի , իւ . Diodorus.

Դիոկղէտիանոս , ի , իւ . Diocletian.
 Դիոն , այ , աւ . Dion.
 Դիոնէսիոս , ի , իւ . Denys.
 Դիոս , դիայ , դիաւ . Jupiter.
 Դոմէտիանոս , ի , իւ . Domitian.
 Դոմինիկոս , ի , իւ . Dominique.
 Եզէկիա , այ , աւ . Ezechiah.
 Եզէկիէլ , ի , իւ . Ezechiel.
 Եզր , ի , աւ . Esdras.
 Եղիա , այի , այիւ . Elias.
 Եղիազար , ու , ու . Eleazar.
 Եղիշէ , էի , էիւ . Elisha.
 Եղիսաբէթ , ի , աւ . Elizabeth.
 Եղիսէ , էի , էիւ . Elisha.
 Ենովկէնտիոս , ի , իւ . Innocent.
 Ենովս , այ , աւ . Enos.
 Ենովք , այ , աւ . Enoch.
 Եպիկուրոս , ըայ , ըաւ . Epicurus.
 Եպիկտետոս , ի , իւ . Epictetus.
 Եպիփան , ու , ու . Epiphanus.
 Եսայի , յէայ , յէաւ . Isaiah.
 Եսաւ , այ , աւ . Esau.
 Եսթեր , այ , աւ . Esther.
 Երանոս , ի , իւ . Irene.
 Երէմիա , այ , աւ . Jeremiah.
 Երուանդ , այ , աւ . Ervand.
 Եւայ , ի , իւ . Eve.
 Եւկղիտէս , տէայ , տէաւ . Euclid.
 Եւսեբիոս , սեբի , or սի , իւ . Eusebius.
 Եւտիքէս , քէայ , քէաւ . Eutyches.
 Եւրիպիդէս , դէայ , դէաւ . Euripides.
 Եփրեմ , ի , or այ , աւ . Ephraim.
 Զաքարիայ , այ , աւ . Zachariah, Zachary.

- Զաքէոս , ի , իւ . Zacheus.
 Զենոբ , այ , աւ . Zenobius.
 Զենոն , ի , իւ . Zeno.
 Զեւս , այ , աւ . Jupiter.
 Թադէոս , ի , իւ . Thaddeus.
 Թաղէս , ղեայ , ղեաւ . Thales.
 Թերեզիա , այ , աւ . Theresa.
 Թէոդոս , ի , իւ . Theodosius.
 Թէոդորոս , ի , ի . Theodore.
 Թէոփիլոս , լեայ , լեաւ . Theophilus.
 Թովմաս , ու , or այի , այիւ . Thomas.
 Թուրք , քաց , քօք . pl. Turks.
 Իգնատիոս , ի , իւ . Ignatius.
 Իսահակ , ի , աւ . Isaac.
 Իսմայէլ , ի , իւ . Ismael.
 Իսրայէլ , ի , իւ . Israel.
 Լաւրենտիոս , ի , իւ . Laurent.
 Լեոն , ի , իւ . Leon.
 Լիւիոս , ի , իւ . Livy.
 Լուդովիկոս , ի , իւ . Ludovicus, Louis.
 Խոսրով , այ , or ու , ու . Chosroes, Cosroes.
 Խորէն , այ , աւ . Choren, or Koren.
 Կալվին , or Կալվինոս , ի , իւ . Calvin.
 Կայէն , ի , իւ . Cain.
 Կատարինէ , նեայ , նեաւ . Catharine.
 Կարոլոս , ի , իւ . Charles.
 Կեկիլիա , այ , աւ . Cecil.
 Կեսար , ի , իւ . Cesar.
 Կիկերոն , ի , իւ . Cicero.
 Կիպրիանոս , ի , իւ . Cyprian.
 Կիւրակոս , ի , իւ . Cyriaque.
 Կիւրեղ , ըղի , ըղաւ . Cyril.
 Կղեմէս , մայ , մաւ . Clement.

- Կոզմաս , մայ , մայիւ . Cosmas.
 Կոմիտաս , այ , աւ . Comitas.
 Կոստանդիանոս , ի , իւ . Constantine.
 Կուռնէլիոս , լեայ , լեաւ . Cornelius.
 Կրասոս , ի , իւ . Crassus.
 Կրեսոս , ի , իւ . Croesus.
 Հաբէլ , ի , իւ . Abel.
 Հայկ , այ , աւ . Haicus, or Haick.
 Հայք , յոց , յովք . pl. Armenians.
 Հէթում , թմոյ , թմով . Hethum.
 Հէլէնք , լենաց , լենօք . pl. Greeks.
 Հէղինէ , նեայ , նեաւ . Helen, Helena.
 Հենրիկոս , ի , իւ . Henry.
 Հերակլ , ի , իւ . Heraclius, Hercules.
 Հերմէս , մեայ , մեաւ . Mercury.
 Հերոնիմոս , ի , իւ . Jerome.
 Հերովդէս , դի , դիւ . Herod.
 Հէփեստոս , տեայ , տեաւ . Vulcan.
 Հերքիւլէս , լեայ , լեաւ . Hercules.
 Հիպոկրատէս , տեայ , տեաւ . Hippocrates.
 Հոմերոս , ի , իւ . Homer.
 Հրեայ , բէի , բէիւ . Jew.
 Լազար , ու , ու . Lazarus.
 Լեոնդ , ի , իւ . Leon.
 Լուկաս , ու , or կայ , ու . Luke.
 Մաղաքիա , այ , աւ . Malachy.
 Մամբրէ , բէի , բէիւ . Mambres.
 Մանասէ , սէի , սէիւ . Manasses.
 Մանուէլ , ի , իւ . Emmanuel.
 Մատաթիա , այ , աւ . Matthias.
 Մատթէոս , թէի , թէիւ . Matthew.
 Մարթայ , ի , իւ . Martha.
 Մարիամ , ու , աւ . Maria, Mary.

- Մարիբաս , այ , աւ . Maribas.
 Մարկոս , ի , իւ . Mark.
 Մեսիայ , ի , իւ . Messiah.
 Մեսրոբէ , այ , աւ . Mesrobe.
 Միհրան , այ , աւ . Mihran.
 Միհրդատ , այ , աւ . Mithridates.
 Մինաս , այ , աւ . Minas.
 Միքայէլ , ի , իւ . Michael.
 Միսիթար , այ , աւ . Mechitar, or Mekitar.
 Մովսէս , ի , իւ . Moses.
 Յազկերտ , ի , իւ . Isdegerde, Isdigerdes.
 Յակոբ , այ , աւ . James.
 Յարու թիւն , թեան , թեամբ . Pascal.
 Յեսու , այ , աւ . Joshua.
 ՅԻՍՈՒՍ , ի , իւ . Jesus.
 Յովհաննէս , նու , նու . John.
 Յոյն , յունի , յունիւ . Greek.
 Յովբ , այ , աւ . Job.
 Յովակիմ , այ , աւ . Joachim.
 Յովնան , ու , ու . Jonas.
 Յովսէփ , այ , աւ . Joseph.
 Յովսէպոս , պէայ , պէաւ . Joseph.
 Յուդայ , ի , իւ . Judah.
 Յուդիթ , դթեայ , դթեաւ . Judith.
 Յուլիանոս , ի , իւ . Julian.
 Յուլիոս , լեայ , լեաւ . Julius.
 Եռսիկ , սկան , սկամբ . Jusick.
 Եռաստիանոս , ի , իւ . Justinian.
 Նաբուգոդոնոսոր , այ , աւ . Nebuchad-
 nezzar.
 Նեղոս , ի , իւ . Nilus.
 Նեստոր , ի , իւ . Nestor.
 Ներսէհ , ի , իւ . Nerseh.

- Ներսէս, ի, իւ. Nerses.
 Նիկողեմոս, մայ, մաւ. Nicodemus.
 Նիկողայոս, ի, իւ. Nicholas.
 Նինոս, ի, իւ. Ninus.
 Նոյ, ի, իւ. Noah.
 Շամիրամ, այ, աւ. Semiramis.
 Շապուհ, պհոյ, պհով. Sapor, Scabour.
 Շմաւոն, ի, իւ. Simon.
 Շուշան, այ, աւ. Susannah.
 Ովիդիոս, դեայ, դեաւ. Ovid.
 Ովրատիոս, տեայ, տեաւ. Horace.
 Որմիզդ, մզգի, մզգաւ. Hormisdas.
 Որոգինէս, նեայ, նեաւ. Origen.
 Պարսիկք, սկաց, սկօք. pl. Persians.
 Պաւղոս, ի, իւ. Paul.
 Պետրոս, ի, իւ. Peter.
 Պիլ[թ]ագորաս, այ, աւ. Pythagoras.
 Պիլատոս, ի, իւ. Pilate.
 Պլինիոս, ի, իւ. Pliny.
 Պլատոն, ի, իւ. Plato.
 Պոլիկարպոս, ի, իւ. Polycarp.
 Պոմպէոս, պէի, պէիւ. Pompey.
 Պորփիր, ի, իւ. Porphyrius.
 Պտղոմէոս, մեայ, մեաւ. Ptolemy.
 Պրոկլ, ի, իւ. Procul.
 Ռափայէլ, ի, իւ. Raphael.
 Ռաքէլ, քէլայ, քէլաւ. Rachel.
 Ռուբէն, բէնի, բէնիւ. Reuben.
 Ռոքոս, ի, իւ. Roch.
 Ռուսք, օաց, օօք. pl. Russians.
 Սաբէլ, ի, իւ. Sabellius.
 Սակսոնք, նից, նիւք. pl. Saxons.
 Սողոմոն, ի, իւ. Solomon.

- Սամուէլ, ի, ի. Samuel.
 Սամիթոն, ի, իւ. Sampson.
 Սառայ, ի, իւ. Sarah.
 Սարգիս, գսի, գսիւ. Sergius.
 Սաւուղ, այ, աւ. Saul.
 Սէղբէսարոս, ի, իւ. Silvester.
 Սէնէքայ, ի, իւ. Seneca.
 Սէրիանոս, ի, իւ. Severinus.
 Սիբիլա, լեայ, լեաւ. Sibyl.
 Սիմոն, ի, իւ. Simon.
 Սմբատ, այ, աւ. Sembat.
 Սոկրատէս, տեայ, տեաւ. Socrates.
 Սոլոն, ի, իւ. Solon.
 Սուքիաս, այ, աւ. Suchias, or Sukias.
 Սոփիա, այ, աւ. Sophia.
 Ստեփաննոս, ի, իւ. Stephen.
 Վահան, այ, աւ. Vahan.
 Վաղարշ, այ, աւ. Valarses.
 Վաղարշակ, այ, աւ. Valarsaces.
 Վառվառէ, ռեայ, ռեաւ. Barbara.
 Վասակ, այ, աւ. Vasack.
 Վարդան, այ, աւ. Vardan.
 Վարդուհի, հւոյ, հեաւ. Rose.
 Վիրգիլիոս, ի, իւ. Virgil.
 Վերք, վրաց, վրք. pl. Georgians.
 Վերամշասպուհ, պհոյ, ուվ. Veramsapore.
 Վերթանէս, նիսի, նիսաւ. Verthanes.
 Տիբեր, ռեայ, ռեաւ. Tiberius.
 Տիգրան, այ, աւ. Tigranes.
 Տիմոթէոս, թեայ, թեաւ. Timotheus.
 Տիտոս, ի, ի. Titus.
 Տովբիլթ, այ, աւ. Tobias.
 Տրայիանոս, ի, աւ. Trajan.

Տրդատ , այ , աւ . Tiridates.
 Փայիթոն , ի , իւ . Phaeton.
 Փարաւոն , ի , իւ . Pharoah.
 Փիլիպպոս , ի , իւ . Philip.
 Փոկաս , ու , աւ . Phocas.
 Փոստոս , տայ , տաւ . Phostus.
 Փրանկիսկոս , ի , իւ . Francis.
 Քիոնէ , նեայ , նեաւ . Chione.
 Քսենոփոն , ի , իւ . Xenophon.
 Քսեստոս , ի , իւ . Sixtus.
 Քսերքսէս , քսի , քսիւ . Xerxes.
 Քրիստոս , ի , իւ . Christ.
 Օշին , օշի , օշիւ . Aushin.

ՀԱՄԱՌՕՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆՈՒՍՆՑ

- c . . . Country, Սահման .
 cast. . Castle, Ամրոց .
 con . . Convent, Մենաստան, վանք .
 f . . . Feminine, Իգական .
 ind . . Indeclinable, Անհոլով .
 isl. . . Island, Կղզի .
 pen-isl. Pen-insula, Թերակղզի .
 king . Kingdom, Թագաւորութիւն .
 m . . . Mount, Լեռան .
 pl. . . Plural, Յոգնական .
 pro . . Province, Գաւառ .
 riv . . River, Գետ .
 t . . . Town, Քաղաք .
 vil. . . Village, Գիւղ .

ԱՆՈՒԱՆՔ ՔԱՂԱՔԱՅ

- Աթէնք , *ind. t. Athens.*
 Ալաման , *ի , աւ . German.*
 Ալեքսանդրիա , *ոյ , աւ . t. Alexandria.*
 Ամերիգա , *այ , աւ . America.*
 Ամստերոդամ , *այ , աւ . t. Amsterdam.*
 Անգղիա , *իոյ , աւ . king. England.*
 Անի , *նւոյ , նւով . t. Any.*
 Անկիւրիա , *րեայ , րեաւ . t. Ancyra.*
 Անտիոք , *այ , աւ . t. Antioch.*
 Անքոնայ , *ի , իւ . t. Ancona.*
 Ասիա , *այ , or իոյ , աւ . Asia.*
 Ասորեստան , *ի , աւ . pro. Assyria.*
 Ասպահան , *ու , աւ . t. Ispahan.*
 Արաբիա , *իոյ , աւ . pro. Arabia.*
 Արարատ , *այ , աւ . pro. and m. Ararat.*
 Արտաշատ , *ու , ու . t. Artaxate.*
 Ափրիկէ , *ի , իւ . Africa.*
 Բաբելոն , *ի , իւ . t. Babylon.*
 Բագրեւանդ , *այ , աւ . pro. Bagrevant.*
 Բաղէշ , *ղիշոյ , ղիշաւ . t. Betlis.*
 Բաղտատ , *այ , աւ . t. Bagdad.*
 Բանգալա , *ի , իւ . king. Bengal.*
 Բասրա , *այ , աւ . t. Bassora.*
 Բարբարոս , *ի , աւ . Barbarian.*

- Բէրիա , իոյ , աւ . *t.* Aleppo.
 Բիւզանդիոն , ի , իւ . *t.* Byzantium.
 Բրիտանիա , իոյ , աւ . *king.* Great Britain.
 Գաղղիա , իոյ , աւ . *king.* France.
 Գանգէս , ի , իւ . *riv.* Canges.
 Գերմանիա , իոյ , աւ . Germany.
 Գլուխ բարի յուսոյ . Cape of Good Hope.
 Դալմատիա , իոյ , աւ . *c.* Dalmatia.
 Դամասկոս , ի , իւ . *t.* Damascus.
 Դանիա , իոյ , աւ . *king.* Denmark.
 Դանուբ , այ , աւ . *riv.* Danube.
 Դաւրէժ , ըիժայ , ըիժաւ . *t.* Tauris.
 Եգիպտոս , ի , իւ . *pro.* Egypt.
 Եդեսիա , սեայ , սեաւ . *t.* Edessa.
 Եթովպիա , իոյ , աւ . *c.* Ethiopia.
 Ելլադա , այ , աւ . *king.* Greece.
 Ետնայ , ի , իւ . *m.* Etna.
 Երասխ , այ , աւ . *riv.* Araxes, Aras.
 Երևան , այ , աւ . *t.* Erivan.
 Երիքով , ի , աւ . *t.* Jericho.
 Երուսաղէմ , ի , աւ . *t.* Jerusalem.
 Եւդոկիա , իոյ , աւ . *t.* Tocat.
 Եւրոպա , իոյ , աւ . Europe.
 Եփրատ , այ , աւ . *riv.* Euphrates.
 Եփեսոս , ի , իւ . *t.* Ephesus.
 Զակիւնթոս , թայ , թու . *isl.* Zante.
 Զէլանդիա , իոյ , աւ . *pro.* Zealand.
 Զմիւռնիա , այ , or իոյ , աւ . *t.* Smyrna.
 Էջմիածին , ծնի , ծնիւ . Etchmiatzin
 (patriarcal seat of the Armenians).
 Թաթարք , ըայ , ըք . *c.* Tartary.
 Թեսաղոնիկէ , կեայ , կեաւ . *t.* Salonica.
 Թեսաղիա , իոյ , աւ . *pro.* Thessaly.

- Թուրք , ի , իւ . Turk.
 Թուրքաստան , այ , աւ . c. Curdistan.
 Թրակիա , իոյ , աւ . c. Thrace.
 Իրլանդիա , ոյ , ուլ . king. Ireland.
 Իտալիա , իոյ , աւ . c. Italy.
 Լակեդեմոն , այ , աւ . t. Lacedemonia.
 Լիպսիա , այ , աւ . t. Leipsig.
 Լիսպոնա , այ , աւ . t. Lisbon.
 Լոնդոն , ի , իւ . t. London.
 Լուսիտանիա , այ , աւ . king. Portugal.
 Խորասան , այ , աւ . pro. Chorasau.
 Խուժաստան , ի , աւ . pro. Barbary.
 Խրիմ , այ , աւ . c. and pen-isl. Crimea.
 Կարթագինէ , նեայ , նեաւ . t. Carthage.
 Կարին , ընոյ , ընուլ . t. Erzerum.
 Կեսարիա , ըեայ , ըեաւ . t. Cesaria.
 Կիլիկիէ , or Կիլիկիա , այ , աւ . pro. Cilicia.
 Կիպրոս , ըեայ , ըեաւ . isl. Cyprus.
 Կոստանդնուպոլիս , լոյ , լուլ . t. Constantinople.
 Կովկաս , ու , ու . m. Caucasus.
 Կորնթոս , թեայ , թեաւ . t. Corinth.
 Կրետէ , տեայ , տեաւ . isl. Crete, Candy.
 Հայաստան , ի , աւ . c. Armenia.
 Հայք , յոց , յովք . pl. c. Armenia.
 Հելվեթիա , իոյ , աւ . c. Switzerland.
 Հնդկիք , դեայ , դեք . c. East Indies.
 Հնդկաստան , ի , աւ . c. Hindostan.
 Հոլանդայ , ի , իւ . c. Holland.
 Հունգարիա , իոյ , աւ . king. Hungary.
 Հռոմ , այ , աւ . t. Rome.
 Հրէաստան , ի , իւ . pro. Judea.
 Մադագասկար , այ , աւ . isl. Madagascar.

- Մադրիտ , այ , աւ . *t.* Madrid.
 Մակեդոնիա , իոյ , աւ . *pro.* Macedonia.
 Մանասկերտ , ի , իւ . *t.* Manascerte.
 Մանտովայ , ի , իւ . *t.* Mantua.
 Մասիս , մասեաց , մասեք . *pl. m.* Masis.
 Մարսիլիա , այ , or իոյ , աւ . *t.* Marseilles.
 Մելիտինէ , նոյ , նաւ . *isl.* Malta.
 Մերսին , ի , աւ . *t.* Merdin.
 Մէքքայ , ի , իւ . *t.* Mocha.
 Միլոլան , ի , աւ . *t.* Milan.
 Մծբին , բնայ , բնաւ . *t.* Nisibin.
 Մոլդավիա , իոյ , աւ . *pro.* Moldavia.
 Մոսկով , այ , աւ . *t.* Moscow.
 Մորիտանիա , իոյ , աւ . *pro.* Mauritania.
 Մորաւիա , իոյ , աւ . *pro.* Moravia.
 Մուշ , մշոյ , մշով . *pro.* Mush.
 Յաբօն , ի , աւ . *king.* Japan.
 Յորդանան , ու , աւ . *riv.* Jordan.
 Յունաստան , ի , աւ . *c.* Greece.
 Նախջուան , ու , աւ . *pro. and t.* Nac-
 tchivan , or Nacchitchewan.
 Նեղոս , ի , իւ . *riv.* Nile.
 Նեապոլիս , լեայ , լեաւ . *t.* Naples.
 Նինուէ , ի , իւ . *t.* Nineveh.
 Նորվեգիա , իոյ , աւ . *king.* Norway.
 Շամիրամակերտ , ի , իւ . *t.* Shamirama-
 kerd , or Shamiramacerte.
 Շիրազ , այ , աւ . *t.* Shiras.
 Շիրակ , այ , աւ . *pro.* Shirack.
 Ովկիանոս , նու , or սի , սիւ . Ocean.
 Պաղեստին , ոյ , աւ . *pro.* Palestine.
 Պատաւիոն , ի , իւ . *t.* Padua.
 Պարս . *ind. king.* Persia.

- Պարսկաստան , ի , աւ . *king. Persia.*
 Պեղոսոնիդա , ի , իւ . *pro. and pen-isl.*
 Peloponesus, or Morea.
 Պոլոնիա , իոյ , աւ . *king. Poland.*
 Պոնտոս , ի , իւ . *Pont Euxin, Black Sea.*
 Պուլղարք , բաց , բօք . *pl. c. Bulgaria.*
 Պրուսիա , այ , աւ . *king. Prussia.*
 Ռուսք , սաց , սօք . *pl. king. Russia.*
 Սակսոնիա , իոյ , աւ . *pro. Saxony.*
 Սամարիա , իոյ , աւ . *t. Samaria.*
 Սամոս , այ , աւ . *isl. Samos.*
 Սարդոնիա , իոյ , աւ . *isl. Sardinia.*
 Սեբաստիա , իոյ , աւ . *t. Sebaste.*
 Սերվիա , իոյ , աւ . *pro. Servia.*
 Սէյլան , այ , աւ . *pen-isl. Ceylon.*
 Սիկիլիա , իոյ , աւ . *isl. Sicily.*
 Սիրակուսա , այ , աւ . *t. Syracuse.*
 Սլէսիա , սեայ , սեաւ . *pro. Silesia.*
 Սկլաւոնիա , իոյ , աւ . *c. Slavonia.*
 Սկիւթիա , իոյ , աւ . *c. Scythia.*
 Սկոթիա , իոյ , աւ . *king. Scotland.*
 Սուրաթ , այ , աւ . *t. Surat.*
 Սպանիա , իոյ , աւ . *king. Spain.*
 Սվէաք , տաց , տօք . *pl. king. Sweden.*
 Վաղարշակերտ , ի , աւ . *t. Valarsakerd.*
 Վան , այ , աւ . *t. Van.*
 Վանանդ , այ , աւ . *pro. Vanant.*
 Վարսավիա , այ , աւ . *t. Warsaw.*
 Վերոնայ , ի , իւ . *t. Verona.*
 Վենետիկ , տիոյ , տիով . *t. Venice.*
 Վիեննայ , ի , իւ . *t. Vienna.*
 Վիրք , վրաց , վրօք . *pl. pro. Georgia.*
 Տաճկաստան , ի , աւ . *king. Turkey.*

Տարսոն , ի , իւ . t. Tarsos.

Տարոն , այ , աւ . pro. Taron.

Տենեդոս , դեայ , դեաւ . isl. Tenedos.

Տիգրանակերտ , ի , իւ . t. Diarbek.

Տիգրիս , ի , իւ . riv. Tigris.

Տրանսիլվանիա , իոյ , աւ . c. Transyl-
vania.

Տրապիզոն , այ , աւ . t. Trebisond.

Տրուադա , այ , աւ . t. Troy.

Տփիսիս , այ , աւ . t. Teflis.

Փարէզ , or Փարիս , ի , իւ . t. Paris.

Փիսոն , ի , իւ . riv. Phison.

Փիւնիկէ , կիոյ , կեաւ . pro. Phenicia.

Փլանդրիա , իոյ , աւ . pro. Flandres.

Փլորենտիա , իոյ , աւ . t. Florence.

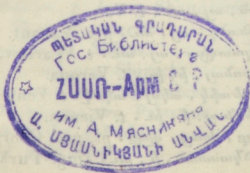
Փռիւգիա , իոյ , աւ . pro. Phrygia.

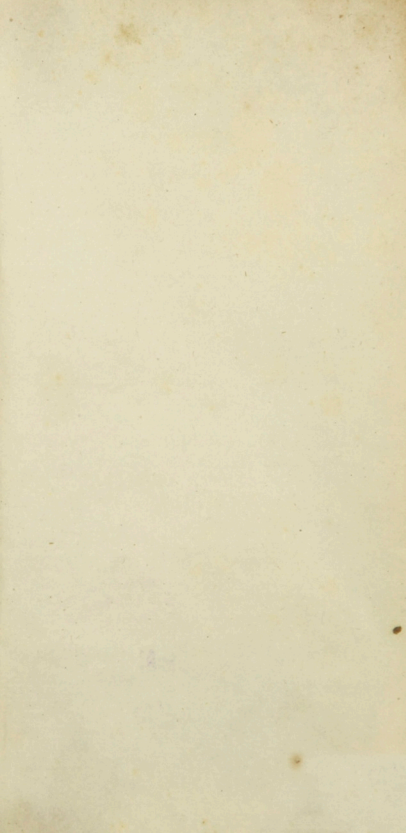
Քերսոն , ի , աւ . c. Chersonese.

Քորեբ , այ , աւ . m. Horeb.

Քուշանք , նաց , նօք . pl. c. Chusistan.

Օգոստա Տաւրինաց . t. Turin.

20 -

11.9 -

